

**ASSAM
LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES**

OFFICIAL REPORT

**THIRD SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE TENTH
GENERAL ELECTIONS UNDER SOVEREIGN
DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF
INDIA**

BUDGET SESSION

No. 13

The 27th March 1997

Price : 80.00

CONTENTS
BUDGET SESSION

NO. 13
Dated, the 27th March 1997

	Page
1. Questions And Answers	1- 44
2. Voting of Demands for Grant.	45-126
3. Adjournment	127
4. Annexure -1- XI	128-221

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday the 27th March, 1997

The House met at 9 A.M. of the Clock in the Assembly Chamber at Dispur with Mr. Ganesh Kutum, Speaker in the Chair.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS.

(To which oral answers were given.)

Mr. Speaker : Now Question No. 221. Hon'ble member shri Joy Chandra Nagbanshi hon'ble Minister P & RD is to reply.

Re : Schemes Undertaken by Panchayat Department.

Shri Joychandra Nagbanshi asked :

*221. Will the Minister of Panchayat & Rural Development be pleased to state :

(a) Whether it is fact that many schemes undertaken by the Panchayat and of MLA's Area Development funds for the year 1994-95, and 1995-96 approved by the respective Governing Bodies of the State are yet to be completed ?

(b) If so, how many Schemes are yet to be completed ? (Blockwise data may kindly be furnished)

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister, Panchayat & Rural Development) replied.

(a) Yes, in respect of Panchayat Schemes, Schemes under MLA's Area Development fund are not approved by Governing Body D.R.D.As.

(b) Details in Annexure I. (See the Annexure-I)

Dr. Ardhendu Kumar Dey : Sir, Point of Order অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি পঞ্চায়ত মন্ত্ৰী উপস্থিত নাই। তেখেতে বৰাকভেলীত গৈ প্ৰেচাৰ দি আছে চেণ্ট্ৰেলী যিবিলাক অৰ্ডাৰ কৰা হৈছিল তাৰ পৰা পাৰ্চেজ কৰিব নালাগে। ফাৰ্ম বিলাকক পঠাই দি ডি. চিক প্ৰেচাৰ দি আছে যে সেইবিলাক একচেপ্ট কৰিব লাগে। এইটো চাৰ লাগে। How far it is true ? I would like to draw the attention of the

Hon'ble Chief Minister. But the motive is not good.

Mr. Speaker : Now Hon'ble Minister Shri Chandra Mohan Patowary will give reply of Question No. 221.

Shri Silvius Condpan : Sir, there is a tradition when a particular department is coming for discussion that the concerning Minister has to be present. We want to know what is the arrangement made in this connection. (Interruption)

(Noises from the Treasury Bench) Chief Minister may kindly apprise the House whether he is representing him or there is no such arrangement.

Mr. Speaker : অথৰিটি দিছে । মোৰ অনুমতি লৈ গৈছে ।

*শ্ৰীপৃথিৱী মাঝি : অধ্যক্ষ মহোদয়, এম, এল, এ, এৰিয়া দেভেলপমেন্ট ফাণ্ডৰ এম, পি, দেভেলপমেন্ট ফাণ্ডৰ কাম এতিয়াও বহুত বাকী আছে আৰু সেই কামবিলাক কেতিয়া সম্পূৰ্ণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব? স্কিম বিলাকৰ টকা পলমকৈ বিলিৰ্জ কৰা হয়। গতিকে চেকবিলাক সোনকালে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কামবিলাক খৰতকীয়া কৰিব পৰা যায়।

*শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, কামবিলাক সোনকালে শেষ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। ভাৰত চৰকাৰে প্রামোদ্যণ আচনিত টকা দিয়ে তাত ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ অংশ এটা থাকে। শূনি আচৰিত হ'ব মেটটিং প্ৰান্টৰ ৪১ কোটিতকৈ অধিক টকা যোৱাবাৰ নিদিয়াত ভাৰত চৰকাৰে বিলিৰ্জ নকৰিলে। মেটটিং প্ৰান্টৰ ষ্টেটচেয়াৰ নিদিয়াত কামবিলাকত পলম হৈছে। এই চৰকাৰ অহাৰ পিচত গোটেইখিনি ষ্টেট চেয়াৰ দি কামখিনি সোনকালে আৰম্ভ কৰা হ'ব।

*শ্ৰীপৃথিৱী মাঝি : এম, এল, এ, আৰু এম, পি ফাণ্ডৰ কথা সুধিছিলো।

*শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : সেইটো দি, আৰ, দি, এত নপৰে।

*শ্ৰীশৰৎ বৰকটকী : এম, এল, এ এৰিয়া দেভেলপমেন্ট ফাণ্ডৰ ১০ লাখ টকাৰ সকলোখিনি টকা গলনেকি?

*শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : এইটো মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিব পাৰিব।

শ্ৰীআলী আকবৰ মিঞা : ই, এ এচ ফাণ্ডৰ টকা অন্য বিভাগত হস্তান্তৰ কৰা যায়নেকি?

*শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : প্ৰয়োজন সাপেক্ষে কৰিব পাৰি।

শ্ৰীআলী আকবৰ মিঞা : ঠিকাদাৰে কাম কৰিব নোৱাৰে।

✱শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী(মন্ত্ৰী) : প্ৰশ্নটো আকৌ কৰিলে ভাল হয় ।

Mr. Speaker : Next Question No. 222. Hon'ble member Smti. Pranati Phukan Hon'ble minister. H & T is to reply.

বিষয় :- শিপিনীৰ বাবে সুতাৰ আবণ্টন

শ্ৰীমতী প্ৰনতী ফুকনে সুধিছে :

✱ ২২২/মাননীয় হস্ততাঁত ও বয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) গাঁওৰ শিপিনী সকলক আবণ্টন দি থকা সুতাৰ আবণ্টন ব্যৱস্থা বন্ধ হৈ থকাটো চৰকাৰৰ জ্ঞাত নে ?

(খ) যদি জ্ঞাত, সুতাৰ আবণ্টন কিয় বন্ধ কৰা হ'ল ?

(গ) বৰ্তমান শিপিনী সকলৰ বাবে সুতাৰ আবণ্টনৰ ব্যৱস্থা কেনে ধৰণে লৈছে জনাবনে ?

✱শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (হস্ততাঁত ও বস্ত্ৰশিল্প বিভাগ মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম), য়ে উত্তৰ দিছে:

(ক) জ্ঞাত নহয় ।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

(গ) বৰ্তমানে শিপিনী সকলৰ বাবে সুতাৰ আবণ্টনৰ ব্যৱস্থা তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে লোৱা হৈছে ।

(১) বিভাগীয় অনুমোদন মূলক আচনিৰ জৰিয়তে ।

(২) বিভাগীয় ৯৮ টা বয়ন সম্প্ৰসাৰন সেৱা কেন্দ্ৰ আৰু ২০ টা উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে বস্ত্ৰ উৎপাদনৰ বিপৰীতে কেন্দ্ৰৰ ৱোৱনী শিপিনী সকলক সুতা দিয়া হয় ।

৩) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ জনতা বস্ত্ৰ উৎপাদন আচনিৰ অধীনস্থ ৰূপায়নকাৰী সংস্থা সমূহৰ জৰিয়তে ।

৪) প্ৰাথমিক বোৱাকটা সমবায় সমিতি সমূহৰ নিজস্ব পুজিৰ জৰিয়তে ।

৫) ইয়াৰ উপৰিও বস্ত্ৰ উৎপাদনৰ বিপৰীতে এপেক্স বয়ন সমবায় সমিতি আৰ্টফেদৰ পৰা সময়ে সময়ে প্ৰাথমিক বয়ন সমবায় সমিতি সমূহক সুতা যোগান ধৰে ।

✱শ্ৰীমতী প্ৰনতী ফুকন : অধ্যক্ষ মহোদয়, শিপিনী সকলক সুতাৰ আবণ্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে । কিন্তু ব্ৰহ্মপুত্ৰ ভেলি কো-অপাৰেটিভ চোচাইটিৰ যোগেদি সুতা বিতৰণ কৰা হৈছিল । পিছত চৰকাৰে নিজে সুতা যোগান দিয়াৰ ব্যৱস্থা লৈছিল বুলি কৈছিল । কিন্তু এতিয়া শিপিনী সকলে সুতাৰ যোগান পোৱা নাই । গতিকে এই শিপিনী সকলক সোনকালে সুতা যোগান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Questions & Answers

* শ্রীপ্রফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্য মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, বন্ধাপুত্ৰ কো-অপৰেটি চোচাইটি খনৰ বিৰোধে বিভিন্ন অভিযোগ উত্থাপিত হৈছে। ইয়াৰ জৰিয়তে যি বিলাকক সূতাৰ যোগান ধৰা হৈছিল তাৰ পৰা অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছিল। এতিয়া চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা ৯৮ টা বয়ন সম্প্ৰসাৰণ সেৱা কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে শিপিনী সকলক সূতা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Mr. Speaker : Now Question No 223

(The Question was not put as the Hon'ble member being absent.)

Re : Vacancy in the Tea Companies.

Dr. Kalyan Kumar Gogoi asked ;

*223. Will the Minister of Labour and Employment be pleased to state:

- (a) Is Government aware that whenever there is a vacancy in Tea Companies they do not inform the local employment Exchange?
- (b) Is it true that certain tea companies which have tea gardens in Dooars (West Bengal) and they make appointment in the Dooars and transfer them to Assam to deprive local youth of Assam?
- (c) If so, how the Government is going to take steps to stop such silent practice in appointments in tea gardens of Assam?

Shri Phani Bhusan Choudhury (Minister, Labour and Employment)
Replied.

- (a) Govt. have no information.
- (b) Govt. have no information as there is no statutory bar to fill up vacancies by transfer.
- (c) Does not arise.

Mr. Speaker : Now Question No 224 Hon'ble member Shri Atul Bora
Hon'ble Minister Sericulture is to replay :

বিষয় : পাট-মুগাৰ শিল্প।

* শ্রীঅতুল বৰাই সুধিছে

* ২২৪ মাননীয় ৰেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) অসমৰ আপুৰুগীয়া কিন্তু মৃতপ্ৰায় পাটমুগাৰ শিল্পৰ পুনৰ উজ্জীৱিত কৰিবলৈ চৰকাৰে কিবা আঁচনি লৈছে নেকি ?

(খ) পাট-মুগাৰ শিল্পৰ বাবে উপযোগী অঞ্চল সমূহ চিনাক্তকৰণ কৰা হৈছে নেকি ? যদি চিনাক্তকৰণ কৰা হৈছে, তেন্তে এই অঞ্চল সমূহৰ পাট-মুগা শিল্পৰ সৰ্বাংগীন বিকাশৰ বাবে কি কি বিজ্ঞান সন্মত কৰ্ম- আচনি কাৰ্য্যকাৰী কৰি থকা হৈছে ?

✱ শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (বেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ।

(ক) অসমৰ আপুৰুগীয়া পাট-মুগা শিল্পৰ উন্নতি আৰু সম্প্ৰসাৰণ বাবে অসম চৰকাৰৰ বেচম বিভাগে “পাট শিল্পৰ উন্নতি আৰু সম্প্ৰসাৰণ” আৰু “ মুগা শিল্পৰ উন্নয়ন আৰু সম্প্ৰসাৰণ” নামৰ দুখন আৰ্চনি ৰূপায়ন কৰিছে । ইয়াৰ উপৰিও, বেচম বোৰ্ডৰ সহযোগত ‘ পাট শিল্পৰ অন্য এখনি কাৰ্য্যকাৰী আৰ্চনি’ ৰূপায়ন কৰি আছে ।

(খ) হয় । পাট শিল্পৰ বাবে উপযোগী অঞ্চল কেইখন চিনাক্ত কৰা হৈছে । কিন্তু মুগা শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত অঞ্চল সমূহৰ চিনাক্তকৰণ সম্পূৰ্ণ হৈ উঠা নাই । পাট - মুগা শিল্পৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশৰ বাবে বিভাগৰ ফালৰ পৰা দুখন আৰু কেন্দ্ৰীয় বেচম বৰ্ডৰ সহযোগত অন্য দুখন আৰ্চনি ৰূপায়ণ কৰি থকা হৈছে ।

✱ শ্ৰীঅতুল বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে, পাট শিল্পৰ বাবে উপযোগী অঞ্চল কেইখন চিনাক্ত কৰা হৈছে । যিবিলাক অঞ্চল চিনাক্ত কৰা হৈছে সেই অঞ্চল কেইটাৰ নাম জনাবনে ?

✱ শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (মন্ত্ৰী, বেচম বিভাগ) অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মালবেৰী শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত গোৱালপাৰা, তেজপুৰ, দৰং, লক্ষীমপুৰ আৰু তিনচুকীয়া চিনাক্তকৰণ কৰা হৈছে । ইতিমধ্যে মুগা শিল্পৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় বেচম বৰ্ডে লক্ষীমপুৰ, শিৱসাগৰ আৰু গোৱালপাৰা জিলাত জৰিপৰ কাম পৰ্য্যায় ক্ৰমে আৰম্ভ কৰিছে ।

✱ শ্ৰীঅতুল বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, যিবিলাক ঠাই ইতিমধ্যে চিনাক্তকৰণ কৰা হৈছে তাত কাম কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ হব জনাবনে ?

✱ শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা : (মন্ত্ৰী, বেচম বিভাগ) : অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে এই অঞ্চলসমূহত কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে ।

✱ শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয় ধেমাজী জিলাকো সামৰি লোৱা হৈছে নেকি ? যোৱা বানপানীৰ সময়ত বহুতো চোম গছ নষ্ট হৈছিল যিসকল কৃষকৰ চোম গছ নষ্ট হল তেওঁলোকক চৰকাৰৰ পৰা কিবা সাহায্য দিয়াৰ কথা বিবেচনা কৰিছেনে ?

✱ শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা : (মন্ত্ৰী, বেচম বিভাগ) : অধ্যক্ষ মহোদয়, ধেমাজী জিলাখন

এই ক্ষেত্ৰত এতিয়ালৈকে অৰ্ত্তভুক্ত কৰা হোৱা নাই। প্ৰাৰম্ভিক অৱষ্ঠাত ৫ খন জিলাতহে কাম আৰম্ভ কৰাৰ বাবে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। পৰ্য্যায় ক্ৰমে ধেমাজী জিলাকো অৰ্ত্তভুক্ত কৰা হব।

* শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, যিবিলাক মানুহৰ চোম গছ বানপানীয়ে নষ্ট কৰিলে তেওঁলোকক ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

* শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ন কলিতা : (মন্ত্ৰী, ৰেচম বিভাগ) : এতিয়ালৈকে ধেমাজী জিলাৰ উপায়ুক্তৰ পৰা কোনো প্ৰতিবেদন পোৱা নাই।

Mr. Speaker : Now Question No. 225 Hon'ble member Shri Alauddin Sarkar, Hon'ble minister F & C. S. is reply.

বিষয় : আধুনিক ক্ষুদ্ৰ ধান বনা কল।

শ্ৰী আলাউদ্দিন সৰকাৰে সুধিছে-

* ২২৫/ মাননীয় খাদ্য আৰু অসমৰিক যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) আধুনিক ক্ষুদ্ৰ ধান বনা কলৰ অনুমতি ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক প্ৰদানৰ বাবে খাদ্য বিভাগে চাৰ্কুলাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে ?

(খ) যদি কৰে বিস্তীৰ্ণ বহুতে চাৰ্কুলাৰ জাৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হবনে ?

(গ) ইতিমধ্যে বিভাগে উক্ত কলৰ অনুমতি বিচাৰি কিমান আবেদন পাইছে ?

(ঘ) উক্ত আবেদন সমূহ চাৰ্কুলাৰৰ বহিৰ্ভূত হলেও কাৰ্য্যকাৰী কৰি ৰখা হবনে ?

* শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (খাদ্য আৰু অসামৰিক যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) চাৰ্কুলাৰ দিয়াৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাই।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

(গ) কোন নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত আবেদন পোৱাৰ কথা কোৱা হৈছে তাক নাজানিলে প্ৰশ্নৰ সঠিক উত্তৰ দিব পৰা নাযায়।

(ঘ) চাহিদা অনুযায়ী ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক তদন্ত প্ৰতিবেদন সাপেক্ষে আবেদন সমূহ কাৰ্য্যকাৰী কৰাৰ বিবেচনা কৰি থকা হৈছে।

* শ্ৰীআলাউদ্দিন সৰকাৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে, চাৰ্কুলাৰ দিয়াৰ প্ৰয়োজন বোধ কৰা নাই। তেখেতে কৈছে যে, চাহিদা অনুযায়ী ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক তদন্ত প্ৰতিবেদন সাপেক্ষে আবেদন সমূহ কাৰ্য্যকাৰী কৰাৰ বিবেচনা

কৰি থকা হৈছে। যিসকলে ক্ষুদ্ৰ ধান বনা কল বিচাৰে তেওঁলোকে চাৰ্কুলাৰ নাপালে কেনেকৈ আবেদন কৰিব? ক্ষেত্ৰ ভিত্তিত তেও সেই বিলাকৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এতিয়া যোৱা বছৰৰ চাৰ্কুলাৰ সেৱা বলবৎ হৈ আছে। নতুন চৰকাৰৰ দিনত নতুনকৈ চাৰ্কুলাৰ দিয়া হবনে নহয়?

✱ শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (মন্ত্ৰী, যোগান বিভাগ) : অধ্যক্ষ মহোদয়, ধানৰ মিলৰ কাৰণে যিটো ৰাইচ হাফিং ৰেগুলেশ্যন এক্ট আছে সেই এক্টখন বাতিল কৰাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিল আনিছে। এইটো কাৰ্য্যকাৰী হলে মিলৰ কাৰণে লাইচেন্স প্ৰয়োজন নহব। সেইকাৰণে আমি নতুনকৈ আবেদন লোৱা নাই। বিল পাছ নহলেহে আবেদন লম।

✱ শ্ৰীআলাউদ্দিন সৰকাৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, এসময়ত মাননীয় সদস্য তৰুণ গগৈ দেৱো সেই বিভাগতে আছিল। তেতিয়াও আশ্বাস দিয়া হৈছিল যে, ক্ষেত্ৰ ভিত্তিত ধাণ কল বিলাকৰ পাৰমিট দিয়া হব। কিন্তু সেইটো আজিও কাৰ্য্যকাৰী নহল। গতিকে বৰ্ত্তমান চৰকাৰে চাৰ্কুলাৰ দিয়া উচিত। এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল যে, ৮৯৩ টা কলৰ বাবে অনুমতি পত্ৰ দিয়া হৈছে। আৰু তাৰ বিপৰীতে ৩৪৫ টা কল বহোৱা হৈছে। চাহিদা অনুযায়ী ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক তদন্ত প্ৰতিবেদন সাপেক্ষে যদি অনুমতি দি থকা হৈছে তেনেহলে চাৰ্কুলাৰৰ প্ৰয়োজন। সেইকাৰণে নতুন চৰকাৰে চাৰ্কুলাৰ দিয়া ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (মন্ত্ৰী, যোগান বিভাগ) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আগৰ যিবিলাক আবেদন আছে সেইবিলাক পৰীক্ষা কৰি আমি লাইচেন্স দি আছো। আপোনাৰ সমাপ্তিত লাগে যদি আবেদন কৰক। কাৰণ ৰাইজে ধান কল ব্যবহাৰ কৰিব, বেংকে ঋণ দিব তাত আমাৰ আপত্তি নাই।

✱ শ্ৰীআলাউদ্দিন সৰকাৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, আবেদন দিয়াৰ কাৰণে প্ৰ-পত্ৰ থাকে। এই প্ৰ-পত্ৰ দি, দি, এচ অফিচৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিব লাগে। প্ৰপত্ৰ দিয়াৰ কাৰণে বিভাগৰ পৰা কোনো নিৰ্দেশ দিয়া হোৱা নাই। নহলে তেওঁলোকে প্ৰ-পত্ৰ কৰ পৰা পাব?

✱ শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (মন্ত্ৰী, যোগান বিভাগ) : অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ ওচৰলৈ দখাতি লৈ মানুহ আহি আছে যদি কাগছ পোৱা নাই তেনেহলে আপোনাৰ অফিচত কাগছ এভেইলেবুল কৰি দিম।

✱ শ্ৰীনিজামুদ্দিন খান : অধ্যক্ষ মহোদয়, গোটেই অসমতে এই ব্যৱস্থাটো কৰা হবনে?

✱ শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (মন্ত্ৰী, যোগান বিভাগ) : অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ ৰাইজে ধান

কল ক্ৰয় কৰাৰ বাবে বেংকৰ পৰা ঋণ লব, লাভ লোকচান তেওঁলোকৰ হ'ব আমি মাত্ৰ অনুমতি দিব লাগে। গতিকে তাত আমাৰ আপত্তি নাই।

* শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, যিবিলাক মানুহে পাৰমিট নোহোৱাকৈ মিল চলাই আছে সেই সকলৰ বিৰুদ্ধে মন্ত্ৰী মহোদয়ে কিবা ব্যৱস্থা লবনে ?

* শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (মন্ত্ৰী, যোগান বিভাগ) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া এইটো দিল্লীয়ে অপেনকৰিবলৈ বিচাৰিছে গতিকে মই কেনেকৈ বন্ধ কৰিম ? বিল অনা হৈছে লাইচেপ নোহোৱাৰ বাবে। গতিকে মই মুকলিকৈ আহ্বান জনাইছো আমিও দিম।

Mr. Speaker, Now Question No. 226. Hon'ble member Brindaban Goswami, Hon'ble Minister P & R. D. is to reply.

বিষয় : নিয়োগ নিশ্চিত আঁচনি।

শ্ৰী বৃন্দাবন গোস্বামীয়ে সুধিছে।

* / ২২৬/ মাননীয় পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) নিয়োগ নিশ্চিত আঁচনিৰ আধাৰত ১৯৯৫ চনত প্ৰতিটো ব্লকত (উন্নয়ন খণ্ডত) দিয়া ধনৰ পৰিমাণ কিমান আছিল ?

(খ) শোণিতপুৰ জিলাৰ গাভৰু উন্নয়ন খণ্ডত দিয়া সেই সময়ৰ ধনৰ পৰিমাণৰ লগত চলিত বছৰৰ ধনৰ পৰিমাণ একে হয়নে ?

(গ) যদি নহয়, কাৰণটো জনাবনে ?

* শ্ৰীচহিৰু আলম চৌধুৰী : (পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

(ক) ১৯৯৫-৯৬ চনত প্ৰতিটো ব্লকত দিয়া ধনৰ পৰিমাণ পৰিশিষ্ট (ক) গাঠি দিয়া হল।
(See the Annexure -II)

(খ) হয়, একে।

(গ) প্ৰশ্ন নুঠে।

* শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শোণিতপুৰ জিলাৰ গাভৰু উন্নয়ন খণ্ডত পূৰ্বতে যিমান ধন দিয়া হৈছিল, এইবাৰ সেই ধন হ্ৰাস কৰা হৈছে। গতিকে এই ধন পূৰ্বৰ সমানে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ব্লকবিলাক এ, বি, চি, ব্লক

হিচাবে ভগোৱা হৈছে আৰু সেইমতে গাভৰু ব্লকটো 'বি' কেটেগৰীত পৰিছে।
এই ব্লকটোৱে যোৱাবাৰ যিমান খিনি টকা পাইছিল এইবাবো সেইখিনি টকা পাব।

✱ শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন ৰায়চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কিছুমান পুৰণি ব্লক নাম সলনি হোৱাৰ কাৰণেই বি অৰু চি কেটেগৰীত পৰিছে। কলাইগাঁও ব্লকটো অতি পুৰণি ব্লক কিন্তু সেইটো এতিয়া ভগাই কলাইগাঁও আৰু পশ্চিম মঙ্গলদৈ কৰি কলাইগাঁও ব্লকটো বি কেটেগৰীত পেলাইছে। এই ব্লকটোত এচ, চি, এচ-টি, জনসংখ্যাও অধিক। গতিকে এই ব্লকটো 'এ' কেটেগৰীৰ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নে?

✱ শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : এইটো চোৱা হ'ব।

✱ শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এই কথা সন্দেহ হৈছে যে পূৰ্বৰ সময় চোৱাত বহুতো হিচাপ পত্ৰ নিদিয়াৰ কাৰণে নিয়োগ নিশ্চিত আচনিত টকা এইবাব হ্ৰাস কৰা গৈছে নেকি? এইবাব গাভৰু উন্নয়ন খণ্ডত ৫৮ লাখ টকা দিয়া হৈছে। কিন্তু পাব লাগিছিল ৭৫ লাখ টকা। গতিকে যি ২১ লাখ টকা চৰ্টফল হৈছে সেই টকা খিনি কেতিয়া পোৱা হ'ব সেই বিষয়ে জানিব পাৰিলে মই তেখেতক পুনৰ বাৰ ধন্যবাদ জনাম।

✱ শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ইতিমধ্যে কৈছো যে এই ব্লক সমূহে কিছু টকা পাবলগীয়া আছে। তাৰ কাৰণ হ'ল পূৰ্বৰ চৰকাৰে যিটো ষ্টেট চেয়াৰ পাইছিল সেইটো বেভিনিউ ডিপাৰ্জিট হ'ল। ৰাজ্য চৰকাৰে যিটো মেটচিং গ্ৰেণ্ট দিব লাগে সেইটো নিদিয়াৰ কাৰণে এই টকা বিলাক বন্ধ হৈ থাকিব। এতিয়া আমি এই টকাবোৰ বিলিজ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। এই ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিটো ভয় কৰিছে সেই ভয় কৰিব নালাগে। মই তেখেতক আৰু নিশ্চিত কৰি দিছো যে নিশ্চিত নিয়োগ আচনিৰ কাৰণে এই টকাবোৰ এই বিত্তীয় বছৰতে দিয়া হ'ব।

✱ শ্ৰীনিজামুদ্দিন খান : অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে গাভৰু ব্লকৰ বিষয়ে যিটো কথা কলে সেই ক্ষেত্ৰত নিশ্চিত নিয়োগ আচনিৰ অধীনত অসমৰ সকলো বিলাক ব্লকতে পূৰ্বৰ চৰকাৰে সকলো ধন আৱণ্টন দিয়া নাছিল। এতিয়া এই আচনিৰ অধীনৰ সকলো টকা সকলো ব্লকতে বিলিজ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে?

✱ শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই সময়ত মেটচিং গ্ৰেণ্ট দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে এই টকাবোৰ বন্ধ হৈ আছিল। আমি এতিয়া সকলো ব্লকতে এই টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছো আৰু ইতিমধ্যে চেকেণ্ড ইনষ্টলমেণ্টৰ টকাও দিয়াৰ

ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ।

* শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৯৫-৯৬ চনত জে আৰ ওৱাই আৰু ই এ এচৰ বহু টকা খৰচ নোহোৱাকৈ পৰি আছে । এই টকাবোৰ সোনকালে বিলিজ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এই টকাবোৰ বিলিজ কৰাৰ ব্যৱস্থা ইতিমধ্যে লোৱা হৈছে ।

Mr. Speaker : Now Question No. 227 Hon'ble member Shri Mohan Das.
Re. Vacant Post of P. D.'s, Sr. B.D. O's and B.D.O's.

Shri Mohan Das asked;

* / 227 Will the Minister of Panchayat and Rural Development be pleased to state :

- How many posts of P.D.'s, Sr. B.D.O's and B.D.O's are lying vacant under Panchayat and Rural Development Department up till now ?
- What measures are being taken by the Government to fill up these vacant posts of P.D.' Sr. B.D. O.'s and B.D.O.'s?
- How long it will take to fill up the vacancies ?

Shri Shaidul Alam Choudhury Minister of Panchayat and Rural Development replied.

- At present 7 Nos. post of P.D.'s, 67 Nos. posts of sr B.D.O. and 24 Nos. posts of B.D.O's are lying vacant.
- Panel of candidates eligible for filling vacant posts of P.D.'s have already been prepared by selection Committee, Personel Department have been requested to place ACS officers for posting as Sr.B.D.O. Filling of posts of B.D.O.s have been delyed due to High Court case.
- Vacant posts of P.D.'s will be filled up shortly. On availability of ACS officers from Personel Deptt. vacant posts of Sr. B.D.O. will be filled up. Filling up of B.D.O. posts will taken be up keeping the High Court case in view.

* শ্ৰীমোহন দাসঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইপ্ৰশ্নটো মই এই কাৰণেই কৰিব লগা হ'ল যে ডি, আৰ, ডি,এৰ কাম কাজবোৰ সুচাৰুৰূপে কৰাৰ কাৰণে এই পদসমূহ পূৰণ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লোৱা বুলি জানিব পাৰি সুখী হৈছো । আন এটা কথা

এই বিভাগত যি সকল জুনিয়ৰ ইঞ্জিনিয়াৰ দিয়া হয় তেওঁলোকৰ তেওঁলোকৰ ওপৰতে সকলো কামৰ বাবে নিৰ্ভৰ নকৰি এ,পি,ও, (টেকনিকেল) সকলক এই বিভাগৰ পৰাই লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি তেওঁলোকক কিছুমান কামৰ দায়িত্ব দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নেকি ? দ্বিতীয়তে, বৰ্তমান জুনিয়ৰ ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে ২০ / ২৫ লাখ টকাৰ এষ্টিমেট সমূহো কৰাৰ কাৰণে আৰু এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ ওপৰতে সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব দিয়াৰ কাৰণে কিছুমান অসুবিধাই দেখা দিছে। গতিকে এনে অসুবিধাবোৰ আতৰাবৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নেকি ? মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰিলে সুখী হম।

শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে দুটা বেলেগ বেলেগ কেডাৰৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। জুনিয়ৰ ইঞ্জিনিয়াৰ সকলক ডি, আৰ, ডি,এ, ৰ ফালৰ পৰা নিযুক্তি দিয়া হয়। কিন্তু এ, পি, অ, সকলক বেলেগ বেলেগ বিভাগৰ পৰা অনা হয়। এই পোষ্ট সমূহৰ ক্ষেত্ৰত বৰ্তমান কোনো বিবেচনা কৰা হোৱা নাই।

* শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, অলপতে কৰুণাবাৰী ব্লকৰ নামত ২০ লাখ টকা গৈছিল। কিন্তু তাৰে ৯ লাখ টকা আলফাই দাবী কৰি লৈ গৈছে। তাৰ ফলত বহুতো বিডিঅ কৰ্মক্ষেত্ৰৰ পৰা পলাই যাব লগা হৈছে। এতিয়া তেলাহী ব্লকটোত বি ডি অ নাই। গতিকে এই ব্লক সমূহত বি ডি অ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা হাতত লৱনে?

শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো আমি অবগত নহয়। কিন্তু প্ৰকৃততে যদি এনেকুৱা হৈছে তেনেহলে সেই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে নিশ্চয় ব্যৱস্থা লব। আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়ায়ো কৈছে যে জীৱন আৰু সা - সম্পত্তিৰ নিৰাপত্তা দিয়াতো আমাৰ প্ৰধান কৰ্তব্য। গতিকে সকলোকে নিৰপত্তা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হব।

* শ্ৰীপৃথিৱী মাঝি : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত কেইবাটাও নতুন ব্লক কৰা হ'ল যদিও সেই বিলাকত কৰ্মচাৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা নহল। গতিকে নতুন ব্লক বিলাকত ষ্টাফিং পেটাৰ্ণটো ঠিক কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, নতুন ব্লক কৰা হৈছে যেতিয়া নিশ্চয় ষ্টাফ দিব লাগিব। কিন্তু এই প্ৰশ্নটো আছিল পি,ডি, বি,ডি,অ আদিৰ বিষয়তহে। গতিকে এই বিষয়ত এতিয়া উত্তৰ দিয়াটো সম্ভৱ নহব।

***শ্রীপ্রবীন গগৈ :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কাঠনিবাৰী ব্লকত বিভিন্ন আচনিৰ কাম কাজ চলি থকা অৱস্থাতে তাৰ বি,ডি, অ, জনক ট্ৰেন্সফাৰ কৰা হৈছে। তাৰ ফলত ব্লকটোৰ কাম কাজ বাধাপ্ৰাপ্ত হৈছে। গতিকে এই বিষয়া জনক কিছু দিনৰ কাৰণে তাত বাখিবলৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো।

শ্রীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী : অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই বিষয়াজনক তাতে ৰখা হব।

***Shri Abu Saleh Najmuddin - Hon'ble Speaker, Sir,** is there any proposal that Government may upgrade the B.D.O. to the post of Sr. B D O instead of ACS and is there any proposal to fill up the posts of APO by senior Junior Engineers of the Department instead of Deputation ?

Shri Chandra Mohan Patowary, (Minister), Mr. Speaker, Sir, the question relates to appointment of Project Director and BDO. However, I do not have this information what Hon'ble Member has wanted.

Mr. Speaker -Now Question No. 228, Hon'ble Member, Shri Mahendra Mohan Rai Choudhury. Minister Agriculture is to reply.

বিষয় : খাৰুপেটীয়া নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ

শ্রীমহেন্দ্ৰ মোহন ৰায়চৌধুৰীয়ে সুধিছে,

* ২২৮/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) দৰং জিলাৰ খাৰুপেটীয়াত থকা খাৰুপেটীয়া নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ খনক বৰ্ত্তমানে কেনেদৰে কাৰ্য্যক্ষম হৈ আছে ?
- (খ) নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰখন থকা স্বত্ত্বেও মধ্যভোগী এজেন্ট সকলে কৃষকক কৃষি সামগ্ৰী সমূহৰ প্ৰাপ্যমূল্যৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব পাৰিছে কেনেকৈ ?
- (গ) খাৰুপেটীয়া নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ বৰ্ডৰ অধ্যক্ষজনে বৰ্ত্তমানলৈ কিমান টকা ভ্ৰমণ বনাচ আৰু দৈনিক ভাট্টা হিচাবে পাইছে সেয়া জানিব পাৰোনে ?

* **শ্রীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰীয়ে (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)** য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) সন্তোষজনক নহয়।
- (খ) সন্তোষজনক ভাবে কাৰ্য্যক্ষম নোহোৱা বাবে।
- (গ) জানুৱাৰী '৯৩ ৰ পৰা চেপ্তেম্বৰ '৯৬ লৈকে মুঠ ৯৬,৭৩৯, .৭৫ টকা।

* **শ্রীমহেন্দ্ৰমোহন ৰায়চৌধুৰী :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে সন্তোষজনক নহয়। মধ্যভোগী এজেন্ট

কিছুমানৰ কাৰণে কৃষক সকলে যিখিনি পাব লাগে সেইখিনি নাপায়। আৰু যেতিয়া মৰাপাত বেচি ওলায় তেতিয়া অতি কম দামত কিনি লৈ যায়। সেই কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা ব্যৱস্থা লব লাগে। মৰাপাট কিনাৰ এটা নিৰ্দিষ্ট সময় কৰি দিব লাগে। দৰং জিলাৰ দলগাওঁ, খাৰুপেটীয়া আদি অঞ্চলত এনেকুৱা বেপাৰ চলি থাকে বেপাৰী বিলাকে কম দামত কিনি সেই একে মৰাপাটকে উচ্চ হাৰত কৃষি বিভাগত বিক্ৰী কৰে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে (গ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে মুঠ ৯৬,৭৩৯.৭৫ টকা। এবছৰৰ ভিতৰত কিমান ভ্ৰমণ বানচ তদন্ত কৰি জনাবলৈ অনুৰোধ কৰিলো।

✱ শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যৰ প্ৰশ্ন (ক) ৰ উত্তৰত কৈছে যে সন্তোষজনক নহয়। তেখেতে যিটো প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে সেইটো এটা ভাল প্ৰশ্ন। সেইটোত ময়ো এক মত। ১৯৮০ চনৰ পৰাই কৃষি মাৰ্কেটিং বোৰ্ডে কাম কৰি আছে। আমাৰ এটা গোড়াউন আছে সেইটো জে,চি, আইক ভাড়া দিছে। এইবাৰ জে, চি, আই হঠাৎ এনে এটা কাম কৰিছে যে খেতিয়ক সকলে যেতিয়া মৰাপাট উলিয়াই তেতিয়া মৰাপাট নিকিনো বুলি কয়। এই বিষয়ে কৃষি মন্ত্ৰালয়কো অৱগত কৰিছো। এই সংক্ৰান্তত জে, চি, আইক ইনষ্ট্ৰাকচন দিছে। ভাৰত চৰকাৰৰ কৃষি মন্ত্ৰালয়ে টেস্কটাইল বিভাগৰ লগতো আলোচনা কৰিছে। শেহতীয়া ভাৱে সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে যে অসমৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ হলে খেতিয়ক সকলক এটা চাপোটিং প্ৰাইচ দিব লাগিব। নহলে অসুবিধা হব। সেই কাৰণে অসম এগ্ৰিকালচাৰ মাৰ্কেটিং বোৰ্ডক নিৰ্দেশ দিছো যাতে কৃষক সকলে উৎপাদিত সমগ্ৰিৰ এটা প্ৰকৃত মূল্য পায়। এটা উদাহাৰণ দিছো। মাতিমাহৰ উৎপাদন এইবাৰ ভাল হৈছে। উৎপাদন ভাল হোৱা কাৰণে খেতি কৰা সময়ত চটকাত কিনিছিল, কটাৰ সময়ত ১৮ টকা হৈছিল আৰু বিক্ৰী কৰাৰ সময়ত ৭.৫০ পইচালৈ নামি আহিছিল। সেইকাৰণে মাৰ্কেটিং বোৰ্ডক কিনাৰ কাৰণে কৈছো যাতে খেতিয়ক সকলে ৯-১০ টকা দামত বিক্ৰী কৰিব পাৰে। আমাৰ মাননীয় সদস্যজনৰ প্ৰশ্নটোত মই ভাল পাইছো। আৰু অসমৰ কৃষক সকলে যাতে উচিত মূল্য পাব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছো।

✱ শ্ৰীহেমন্ত কলিতা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ খেতিয়কে উৎপাদন সামগ্ৰীৰ উচিত মূল্য নাপায়। সেইকাৰণে খেতিয়কে যাতে উচিত মূল্য পাব পাৰে তাৰ কাৰণে কোল্ডষ্টোৰেজৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৰিব নেকি?

শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে আমাৰ গৌৰীপুৰত কোল্ড ষ্টোৰেজ বনোৱা হৈছে। গুৱাহাটীতো আছে। তাৰোপৰি

সমগ্র অসমতে কৃষক সকল উপকৃত হব পৰাকৈ কোন্ড ষ্টোৰেজৰ বিবেচনা কৰা হৈছে। খাটাং একো হোৱানাই। চয়গাঁওটো হব। পৰ্য্যায়ক্ৰমে সকলোতে হব। মৈৰাবাৰী আৰু টিংত কোন্ড ষ্টোৰেজৰ কথাটো আমি মানো। কিয়নো কম দামতে তাত বিলাহী বিক্ৰী হৈ থাকে।

* শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন ৰায় চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দৰং জিলাত কৰি ১.০০ টকা বিক্ৰী হয়। পাচলৈ '৫০ পইছালৈ নামিব। গতিকে তাতো প্ৰয়োজন।

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। কিন্তু তাত বজাৰ নবহে। তাৰ ওচৰে পাজৰে পঞ্চায়তৰ অধীনৰ বজাৰ আছে তাত বহে। তাৰ নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰৰ উদ্দেশ্য হ'ল খেতিয়ক সকলক এটা উচিত মূল্য দিয়া যাতে কৃষক সকল উপকৃত হব পাৰে। নিয়ন্ত্ৰণ আছে, কিন্তু কিছুমান বজাৰ পঞ্চায়তৰ আৰু কিছুমান মহকুমা পৰিষদৰ অধীনত আছে। এইবিলাক তেওঁলোকে নিজে নিজে চলাইছে। সেই কাৰণে সমগ্র অসমতে যদি আমি কোন্ড ষ্টোৰেজ গঠন কৰিব পাৰো তেতিয়াহলে কৃষকসকলে '৫০ পইচাৰ কৰিটো ষ্টোৰ কৰি ৰাখি ৩ মাহ পিচত ৮-১০ টকাত বিক্ৰী কৰিব পাৰিব। সেই কাৰণে কৃষকে উচিত মূল্য পাবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি আছে।

Mr. Speaker-Now starred Question No 229. Hon'ble Member, Shri Bimalangshu Roy absent. However the said question and answer deemed to have been laid on the table of the house.

Shri Bimolangshu Roy asked.

* 229. Will the Minister of Panchayat and Rural Development be pleased to state :

- What was the actual amount sanctioned for work under M. W. S. N. Silchar Block during 1994-95 and 1995-96 ?
- Whether the works said to have been executed under the aforesaid Schemes are available in actual locality ?
- Will the Minister be pleased to name the schemes under M. W. S. executed during 1994-95 and 1995-96 in Silchar Block ?

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister Panchayat & Rural Development) replied :

- Rs. 7, 70,088/- in 1994-95
and Rs. 3, 64,519/- in 1995-96.

* Speech not corrected.

(b) Yes

(c) A list showing the names of schemes under M. W. S. executed during the period is enclosed at Annexure I.

(See the Annexure-III)

Mr. Speaker : Now starred Question No. 230, Hon'ble Member, Shri Jyoti Prasad Das, Hon'ble Minister, Sericulture is to replay.

শ্রীজ্যোতি প্রসাদ দাসে সুধিছে,

বিষয় : মুগা বীজ উৎপাদন কেন্দ্র

* ২৩০/ মাননীয় বেচম বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ পৰা অনুমোদন হোৱা আৰু 25011/6/93 Silk তাৰিখ 1/6/94 ৰ চিঠি যোগে হাঁহিম মুগা ফাৰ্মৰ p₂ ফাৰ্ম হিচাবে বকো সমষ্টিৰ লুকী মৌজাৰ ধূপগুৰি গাঁওত Muga Silk Worm Seed Production (S.S.P.C.) এটা স্থাপন কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে ৬৬ বিঘা ২ কঠা মাটিৰ মূল্য হিচাপে ৯.৬৮ লাখ টকা লৈ ১২/১/৯৬ ইং তাৰিখে Central Silk Board (C.S.B.) ক নিয়মৰ জৰিয়তে মাটি খিনি চমজাই দিয়ে, চৰকাৰ অবগতনে ? কিন্তু বৰ্তমানলৈকে উক্ত উৎপাদন কেন্দ্ৰটো হৈ নুঠিল সচানে ?

(খ) চৰকাৰে বৰ্তমান ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?

* শ্রীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (বেচম বিভাগৰ মন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে ।

(ক) হয়, অবগত । মুঠ ৯,৬৮, ৪৭৫.০০ টকাৰ মূল্যত ৬১ বিঘা ২ কঠা মাটি বেচম বৰ্ডে অসম চৰকাৰৰ পৰা ১২-১-৯৬ তাৰিখে অধিগ্ৰহণ কৰে । কেন্দ্ৰটো হৈ নুঠাটো সচা ।

(খ) বিষয়টো কেন্দ্ৰীয় বেচম ব'ৰ্ডৰ কৰ্তৃত্বাধীন, বাবে ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ দ্বাৰা কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ অৱকাশ নাই যদিও বিষয়টো বেচম ব'ৰ্ডৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে ।

* শ্রীজ্যোতি প্রসাদ দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইটো প্ৰশ্ন এই কাৰণে কৰিছো যে বহু মাটি এনেয়ে পৰি আছে । এই মাটি বিলাক এনেয়ে পৰি থাকিলে বে-দখল হোৱাৰ সম্ভাবনা বেছি । মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে কৈছে এই মাটিবিলাক বেচম বৰ্ডে অসম চৰকাৰৰ পৰা অধিগ্ৰহণ কৰাৰ কথা কৈছে । এতিয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ে আশ্বাস দিব নেকি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি অতি সোনকালে উৎপাদন কেন্দ্ৰটো হৈ উঠাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নেকি ?

✱ শ্রীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মূখ্য কাৰ্য্যালয়ৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে ।

Mr. Speaker. Now Question No. 231

✱ ২৩১ মাননীয় বেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) শোণিতপুৰ জিলাৰ চতিয়া বিধান সভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত কুসুমতোলা এড়ি সঁচ উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ দুৰৱস্থা বিষয় চৰকাৰ অৱগতনে ?

(খ) এই উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ উন্নতিৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা লবনে ?

(গ) ১৯৯৬-৯৭ চনত এই উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ বাবে মুঠ কিমান ধন ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল ? শোণিতপুৰ জিলাৰ বেচম উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ বাবে কিমান ধন ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল ?

(ঘ) শোণিতপুৰ জিলাৰ কুসুমতোলা এড়ি মুগা পাম চেণ্ট্ৰেল চিঞ্চ বোৰ্ডৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয়নে ?

✱ শ্রীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (বেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) অৱগত নহয় ।

(খ) উন্নতিৰ বাবে ব্যৱস্থা লৈ থকা হৈছে ।

(গ) এই কেন্দ্ৰৰ বাবে মুঠ ২'৬৫ লাখ টকা ১৯৯৬-৯৭ চনৰ বাবে ধাৰ্য্য কৰা হৈছে । শোণিতপুৰ জিলাৰ বেচম উৎপাদন কেন্দ্ৰৰ বাবে ২১'৮৪ লাখ টক ধাৰ্য্য কৰা হৈছে ।

(ঘ) নহয় ।

✱ শ্রীপদ্ম হাজৰিকা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত যিটো অৱগত নহয় বুলি কৈছে এই বিষয়ত মই আগতে তেখেতক লগ ধৰি কুসুমতোলা কেন্দ্ৰটোৰ বিষয়ে জনাইছিলো । কিন্তু আজিৰ উত্তৰত তেখেতে অৱগত নহয় বুলি কোৱাত মই দুখ পাইছো । এড়ি সঁচ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত শোণিতপুৰ জিলাত এটা নাম আছে । অসমৰ অন্যান্য ঠাইৰ দৰে চতিয়া, গহপুৰ, বিহালী আদিত ইয়াৰ উৎপাদন হয় । মই আজি দেখা পাইছো ২২৪ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰত পাটমুগা শিল্পৰ উন্নতিৰ কাৰণে কেইখনমান জিলাৰ নাম আছে । মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিবলৈ বিচাৰিছো ইয়াত শোণিতপুৰ জিলাৰ নামটো কিয় নাথাকিল ।

শ্রীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চতিয়া বিধান সভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত এই কেন্দ্ৰটোৰ বিষয়ে জানো যদিও দুৰৱস্থাৰ কথাটো অৱগত নহয় । বৰ্তমান এই কেন্দ্ৰটোৰ বাবে ২.৬৫ লাখ টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে ।

✱ শ্রীপদ্ম হাজৰিকা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ২২৪ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰত শোণিতপুৰ জিলাৰ নামটো কিয় নাই কব লাগে ।

শ্রীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো ক্ষেত্ৰত কি উত্তৰ দিছিলো সেইটো এতিয়া মোৰ মনত নাই।

মাননীয় অধ্যক্ষ : আপুনি কেইখনমান জিলাৰ নাম কৈছিল, তাত শোণিতপুৰ জিলাৰ নাম নাই।

শ্রীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্তমান এই ক্ষেত্ৰত এটা জৰিপ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি আছে। জৰিপৰ সময়ত শোণিতপুৰ জিলাৰ নামটো অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পৰা যাব।

Re : Allotment of wheat

Shri Silvius Condpan. Asked,

* 232. Will the Minister of Food & Civil Supplies be pleased to state;

- How much wheat is allotted to the Mill owners of the State ever since the inception of the present Govt. ?
- What actual quantity of wheat product is lifted by allottees and how much allocation released by the Supply Department and Deputy Commissioners ?
- What actual Quantity of wheat product is unlifted during last 7 month by the allottees ?

Sri Digen Chandra Bora, (Minister, Food and Civil Supplies) replied,

- No allotment of wheat is made to the Mill owners by name 22,89,000 quintals wheat were allotted to modern Chakki Mills/ Roller Flour/ Deputy Commissioners /Sub-Divisional officers (account Chakki Mills) since June /96 to Feb/97.
- 3,18,365 quintals of whole meal Atta and 26,023 quintals of wheat bran were lifted by the nominees against 20,82,970 quintals Atta and 1,83,120 quintals wheat bran produced out of the allotted wheat released by Govt. (DCS/SDOs and Directorate of Food and Civil Supplies).
- 17,64,605 quintal Atta and 1,57,097 quintals wheat bran remained unlifted during last 7 (seven) months.

* শ্রীচিলভিউছ কন্দপান : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৭ লাখ ৬৪ হেজাৰ ৬০৫ কুইণ্টল আটা আৰু ৯ লাখ ৫৭ হেজাৰ ৯৭ কুইণ্টল হুইট ব্ৰেণ এইখিনিৰ উপৰিও বাকী

* Speech not corrected.

বিলাক ডিষ্ট্ৰিবিউট কৰিছে। সেই বিলাক বজাৰত কি দৰত এৰি দিছে।

শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আটা যি বিলাক কৃষিসম্বায় উঠাই সেই বিলাক এটা নিদ্ধাৰিত দামত বিক্ৰী কৰা হয়।

* শ্ৰীচিলিভিউছ কন্দপান : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ নিদ্ধাৰিত দামটো কি আৰু মুকলি বজাৰৰ দামটো কি, সেইটো কব লাগে।

শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পি ডি এচৰ যি টো মূল্য সেইটোৰে নিদ্ধাৰিত মূল্য।

* শ্ৰীচিলিভিউছ কন্দপান : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বেট টো নো কি সেইটো সদনক জনাব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ : মন্ত্ৰীয়ে পিচত চাই উত্তৰ দিব।

* শ্ৰীচিলিভিউছ কন্দপান : মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে আজিয়ে উত্তৰ টো দিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ : প্ৰশ্নোত্তৰ কালৰ ভিতৰত মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিব।

(Question No. 233 could not be taken up for disposal as the questioner of the said question were not present in the hours when called for.)

বিষয় : শিপিনীক সেৱা আগবঢ়োৱাৰ আঁচনি

শ্ৰী প্ৰবীন হাজৰিকাই সুধিছে,

* 233\। মাননীয় হস্ততাঁত ও বস্ত্ৰশিল্প বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) বিশ্বনাথ সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত হস্ততাঁত বস্ত্ৰশিল্প বিভাগে গড়েহাগী গাঁওত ১০০ জনী শিপিনীক সেৱা আগবঢ়োৱাৰ উদ্দেশ্যে এটা আঁচনি স্থাপন কৰা হৈছিল, উক্ত আঁচনিটোৰ কাম সম্পূৰ্ণ হ'ল নে ?

(খ) যদি সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই তেন্তে জৰুৰীভাৱে কাৰ্য্যকাৰী ব্যৱস্থা লবনে ?

(গ) অনুগ্ৰহ কৰি আঁচনিটো বৰ্তমান কি অৱস্থাত আছে জনাবনে ?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম, মন্ত্ৰী হস্ততাঁত ও বস্ত্ৰশিল্প বিভাগ, যি উত্তৰ দিছে :

(ক) বৰ্তমান সম্পূৰ্ণ হৈ উঠা নাই।

(খ) ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

(গ) ১। ১০০ গৰাকী শিপিনীক প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছে।

২। ৫০ গৰাকী শিপিনীৰ তাত্তাল ছালি নিৰ্মাণ কৰা হৈছে।

৩। উন্নত তাত্ত্বাল যোগানৰ বাবে অনুমোদিত যোগানকাৰীক নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে।
৪। সমূহীয়া কাৰখানা গৃহ, ভড়াল আৰু সমূহীয়া আনুস্থানিক গৃহ নিৰ্মানৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় মাটি ইতিমধ্যে আৱন্তন দিয়া হৈছে আৰু ইয়াৰ প্ৰাক্কলন অনুমোদন কৰা হৈছে। মাটি চমজাই দিয়াৰ পিচত কাম আৰম্ভ কৰা হব।

Mr. Speaker : Now Question No. 234 Hon'ble Member Dr. Nazrul Islam :

Re : Implementation of M.W.S.

Dr. Nazrul Islam asked.

* 234. Will the Minister of Panchayat and Rural Development be pleased to state :

(a) Whether there is any guide line for implementation of Million water Scheme ?

(b) If so, what are the rules of the said guide lines ?

Shri Sahidul Alam Choudhury (Minister of Panchayat and Rural Development) replied,

(a) Yes,

(b) Copy of the guidelines enclosed at Annexure -1.

(See the Annexure iv)

* ডঃ নজৰুল ইচলাম : এম, ডব্লিউ, এছৰ অধীনত কি কি আঁচনি লোৱা হয় ? আৰু সেই টকাখিনি ক'ৰ পৰা আহে।

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষিমন্ত্ৰী) : এম, ডব্লিউ, এছৰ অধীনত বিভিন্ন আঁচনি লোৱা হয় আৰু প্ৰত্যেকটো আঁচনিৰ কাৰণে খাতাংভাৱে আৱন্তন ধন আছে। জলসিঞ্চনৰ কাৰণে কোনো ফিল্ড পাৰ্চেণ্টেজ নাই। টিউব ওৱেল, বৰো ওৱেল এই বিলাকৰ কাৰণে টোটেল এলোকেচন শতকৰা ৫০ ভাগৰ কম হ'ব নোৱাৰে।

* শ্ৰীহৰিৰাম টোৱাং : এইটো খোৱা পানীৰ কাৰণে বুলি আমি জানো। কিন্তু এম. ডব্লিউ. এছৰ যিবিলাক আচনি আছে সেই বিলাক অসমত ৰূপায়ন কৰা যথেষ্ট অসুবিধা আছে। সেই কাৰণে অসম চৰকাৰে এম, ডব্লিউ, এছৰ লগত থকা অন্যান্য আঁচনি ৰূপায়নৰ কাৰণে যিবিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নৰ্মচ আছে এই নৰ্মচ বিলাক ৰূপায়ন কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে বহু ক্ষেত্ৰত অন্যান্য নাম দি আঁচনিবিলাক গ্ৰহণ কৰা হয়। এই আঁচনিবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত নৰ্মচৰ বদলিকৰণ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোৱাৰী : (মন্ত্রী) মাননীয় সদস্যগৰাকীয়ে কথা খিনি ঠিকেই কৈছে। এম, ডব্লিউ, এছ ৰ অধীনৰ আঁচনিবিলাক জে,আৰ, ওৱাইৰ পাৰ্ট আছিল। জলসিঞ্চনত শতকৰা ২০ ভাগ দিয়া কথা আছিল। ১৯৯৪ - ৯৫ চনত ৩০ শতাংশলৈ বঢ়ায় দিয়া হ'ল। মাননীয় সদস্যগৰাকীয়ে প্ৰশ্ন কৰাৰ সলনি কেনেভাৱে কৰিলে ভাল হয় পৰামৰ্শ দিলে ভাৰত চৰকাৰৰ লগত আমি যোগাযোগ কৰিব পৰা হ'ব।

* ডঃ নুৰুল ইচলাম : এম, ডব্লিউ, এছৰ আঁচনিৰ অধীনত জলসিঞ্চনৰ কাৰণে যিবিলাক কৰা হয় সকলোতে বিফল হ'ব লগীয়া হৈছে কিয়নো সাধাৰণতে নামঘৰ, মছজিদ আদিত এইবিলাক কৰা হয়। গতিকে সফল কৰাৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিবনে ?

শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্রী) : টোটেল এলোকেচন শতকৰা ৫০ ভাগ ব্ৰাচ কৰিব নেৱাৰে। কুঁৱা, ওৱেল আদি নামঘৰ, স্কুল আদি ৰাজহুৱা ঠাইতে হ'ব পথাৰত নহয়। টকা পইছাখিনি জলসিঞ্চনৰ নামত খৰচ কৰিব পৰা হয়।

* শ্রীআনোৱাৰ হুচেইন লক্ষৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, এ ব্যাপাৰে আমি বলতে চাই যে কাছাড়ে ডি আৰ ডি এ বিভাগে ব্যাপক দুনীতি চলছে। এই ব্যাপাৰে ২৯/১/৯৭ ইং তাৰিখে প্ৰকাশিত সোনাৰ কাছাড পত্ৰিকায় প্ৰকাশ পেয়েছে। বহু সাপ্লাইয়াৰ কোন জিনিষ সাপ্লাই না কৰেই হাজাৰ টকাৰ ভুয়া বিল এই বিভাগে পেশ কৰেছে। এই বিলগুলিতে কোন নম্বৰ নেই, ফাৰ্মৰ ৰেজিষ্ট্ৰেশন নং নেই, তাৰিখ নেই, অইটেমৰ নাম নেই। গ্ৰামৰ গৰীব জনসাধৰনৰ কাছ থেকে জোৰ কৰে সিগনেচাৰ আদায় কৰে টকা ড্ৰ কৰাৰ চেষ্টা সেখানে চলছে। এ ব্যাপাৰে আমি ইতিমধ্যে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ কাছে আবেদন কৰেছি একটা তদন্ত কৰাৰ জন্য।.....ইণ্টাৰেপশন.....

শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্রী কৃষি বিভাগ) : চাৰ, এম, ডব্লিউ এচ আঁচনিৰ কথালৈ প্ৰশ্ন। ইয়াতো আকৌ কাছাৰৰ ডি, আৰ, ডি এৰ কি কথা আছে। ডি, আৰ, ডি এ মন্ত্ৰী কছাৰৰ আৰু মাননীয় সদস্যৰ বন্ধু। গতিকে আলোচনা কৰি লব পাৰিব।

* শ্রীআনোৱাৰ হুচেইন লক্ষৰ : মহোদয়, বৰখোলাতেও ইএ এস প্ৰকল্পে ১৩ লক্ষ টকাৰ দুনীতি হয়ছে বলে প্ৰকাশ পেয়েছে। এ ব্যাপাৰেও তদন্ত কৰাৰ জন্য অনুৰোধ কৰছি।

* ডাঃ অৰ্পেন্দ্ৰ কুমাৰ দে : চাৰ, মাননীয় সদস্যগৰাকীয়ে কৈছে যে তদন্ত কৰাৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ওচৰত অভিযোগ দিছে। এইটোৰ ওপৰত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ক'ব লাগে

(ভালে কেইজন মাননীয় সদস্যই কবলৈ থিয় হয়)

(কাৰো কথা ভালকৈ শুনিবলৈ পোৱা নাযায়)

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : চাৰ এম, ডব্লিউ, এছৰ ওপৰত প্ৰশ্ন আৰু উত্তৰ চলি আছে। তেখেতে উৎখাপন কৰা প্ৰশ্নটো এম, ডব্লিউ, এছৰ অন্তৰ্গত নহয়। গতিকে এই প্ৰসাংগত প্ৰশ্ন নহে। অকাৰণতে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক জৰিত কৰা কেনেধৰণৰ কথা।

* ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : চাৰ টেজাৰী বেঞ্চত এজন মাননীয় সদস্যই কৈছে যে তদন্তৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ওচৰত অভিযোগ দাখিল কৰিছিল। বিষয়টো সদনত উৎখাপন কৰিছে কাৰণে এইটো সদনৰ সম্পত্তি হৈছে গতিকে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিব লাগে।

* শ্ৰীআনোৱাৰ হুচেইন লস্কৰ : মহোদয় এই ব্যাপাৰে তদন্ত দেওৱা হয়েছে। কিন্তু শুধু তদন্ত কৰলে হবে না। এইটা প্পষ্ট এনকুয়েৰী কৰাৰ জন্য অনুরোধ করছি।

শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী), চাৰ, এম, ডব্লিউ, এছৰ কথাত যদি কিবা দুৰ্নীতি আছে কওঁক মই উত্তৰ দিম। যোৱা পাঁচ বছৰে তেখেতসকলে কাষলৈ যাব নিদিয়। কিন্তু এতিয়া যিটো প্ৰশ্ন শুধিছে ইয়াৰ লগত জড়িত নহয়। বেলেগে প্ৰশ্ন কৰিলে উত্তৰ দিব পৰা হ'ব।

শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (যোগান মন্ত্ৰী) : চাৰ, ২৩২ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ জনাব খোজা কথা হ'ল আটা মুকলি বজাৰত ৪৪৭ টকাত বিক্ৰী কৰিব আৰু ৰিটেইল ৫৩০ টকাত বিক্ৰী হয়।

* শ্ৰীচিলভিউছ কন্দপান : চাৰ, মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো এই বেলেঞ্চ আটাখিনি মুকলি বজাৰত নাযায়। কাৰোবাক দিয়া হয় নেকি ? যাৰ ফলত বজাৰত ৯.০০ টকা ৯.৫০ পইছাকৈ আটা কিনিবলগীয়া হয়। এই দামত বিক্ৰ কৰিবলৈ দোকান বিলাকে কৰ পৰা আটা পায় ?

শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা (যোগান মন্ত্ৰী) : আটা ক'ৰ পৰা দোকান বিলাকে পায় সেইটো যোগান মন্ত্ৰীয়ে ক'ব নোৱাৰে। ফেঞ্চি বজাৰৰ মাৰোৱাৰীয়ে মহাৰাষ্ট্ৰ নে হাৰিয়াণা নে ক'ৰ পৰা আটা আনিছে সেইটো জনাতো সম্ভৱ নহয়। কিন্তু আমি দিয়া ঘেহুৰ আটা বিক্ৰী কৰিবলৈ হলে ৰিটেইল প্ৰাইছ ৫.৩০ টকা।

* শ্ৰীচিলভিউছ কন্দপান : চাৰ, গ্ৰাহক সকলে সেই দামত নেপায় আৰু প্ৰায় দুগুণ মূল্য অৰ্থাৎ ৯.০০ টকা ৯.৫০ টকাকৈ চৰকাৰে জানেনে ? যদি জানে ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

* শ্রীদিগেন চন্দ্র বৰা : (যোগান মন্ত্রী) : সমবায় বিলাকে আটা নুঠোৱাৰ কাৰণে এই অৱস্থা হৈছে। এতিয়া ব্যৱস্থা লৈ আছে। সমবায় বিলাকে যাতে আটা উঠায় তাৰ বাবে ব্যৱস্থা লৈ আছে। চেনি আনিবলৈ যদি টকা থাকে আটা আনিবলৈ কয় নাথাকে।

* শ্রীচিলভিউচ কন্দপান : এইটো সমস্যা নহয় নে ? নিত্য ব্যৱহাৰ বস্তুখিনি দুখীয়া মানুহখিনিয়ে উচিত মূল্যত নোপোৱাটো নিশ্চয় সমস্যা। মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই কৈছে বাহিৰৰ বজাৰত কি চিষ্টেমত আনে সেইটো তেখেতে ক'ব নোৱাৰে। এইটো জানিব লাগিব। আৰু অতিৰিক্ত দামত গ্ৰাহকে কিয় কিনিবলগীয়া হৈছে সেইটোও জানিব লাগিব। ইয়াৰ ওপৰত যাতে আধা ঘণ্টীয়া আলোচনা চলিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ : প্ৰশ্নোত্তৰ প্ৰসংগ শেষ।

(Starred question Nos. 235 to 240 could not be taken up for disposal as the question hour was over. However the replies of the said question deemed to have been laid on the table House.)

Re : Fair price shop

Shri Sheikh Abdul Hamid asked,

* 235/. Will the Minister of Food and Civil Supplies be pleased to state ?

(a) Number of Fair Price Shop licence holders under :

- i) Pub Mandia G.P.S.S. Ltd.
- ii) Pachim Mandia G.P.S.S. Ltd.
- iii) Baghbar G.P.S.S. Ltd.
- iv) Baghmara Char G.P.S.S. Ltd.
- v) Moinbari G.P.S.S. Ltd.
- vi) Fulara Chatla G.P.S.S. Ltd.

(Please furnish in the table of the House the name of the licence holders with population).

(b) State the allotment of P.D.S. Commodities-Sugar, Rice, kerosene oil to the licence holders as per answer to Question No. (a) during July, 1996 to January, 1997 (Monthly allotment figure should be furnish in the table of the House).

Shri Digen Chandra Bora, (Minister, Food and Civil Supplies) replied:

(a) Number of Fair Price Shop licence holder under

1997

Questions & Answers

- (i) Pub Mandia G.P.S.S. Ltd. 39 Nos.
- (ii) Paschim Mandia G.P.S.S. Ltd. 57 Nos.
- (iii) Baghbar G.P.S.S. Ltd. 37 Nos.
- (iv) Baghmara Char G.P.S.S. Ltd. 59 Nos.
- v) Monbari G.P.S.S. Ltd. 42 Nos.
- vi) Fulara Chatala G.P.S.S. Ltd. 49 Nos.

Name of licence holders with population and list of G.P.S.S. have been placed on the table of the House).

- (b) The allotment of PDS Commodities like Sugar, Rice, and S. K. oil to the licence holders of the G.P.S.S. for the period from July, 1996 to January, 1997 has been placed on the table of the House.

Re : Irregularity in wages and ration

Shri Dinesh Prasad Gowala. asked :

*236/. Will the Minister, Labour and Employment be pleased to state:

- (a) Whether it is a fact that the Tea Garden workers of Chargola Tea Estate, Magura Tea Eastate, Singla Tea Estate and Gambhira Tea Estate are not getting their wages and ration regularly ?
- (b) Is it fact, the workers are passing the days in starvation ?
- (c) Is it a fact, the authority of those Tea Gardens are reluctant to pay the wages and rations of the workers ?
- (d) If so, will the Government take immediate step to save the labourers of these gardens from starvation ?

Shri Phani Bhushan Chudhury (Minister, Labour and Employment) replied:

- (a) No.
- (b) Not true.
- (c) Not correct.
- (d) Does not arise, in view of the reply to (b) above.

বিষয় : ববি শস্য

শ্রীওরাজিদ আলি চৌধুরীয়ে সুধিছে ;

*২৩৭/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) বৰি শস্য বীজৰ কাৰণে ১৯৯৬-৯৭ বিত্তীয় বৰ্ষত এফ,ডি, আৰ শিতানত চৰকাৰে কিমান টকা আৱণ্টন দিছে ?

(খ) উক্ত টকাৰে বৰি শস্যৰ কি কি বীজ ত্ৰয় কৰা হৈছে ?

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) পাঁচ কোটি বিশ লাখ টকা ।

(খ) ১। ধান ৫৪০৮.৮৭৮ কুইণ্টল ।

২। ঘেঁহু ১৪,৩২০.৭২ ”

৩। সবিয়হ ১৬৩১.৪৪ ”

৪। মাটিমাহ ৫০৫৯.৯৩৫ ”

Re : Child Labour

Shri Sukhendu Shekhar Dutta asked :

*238/. Will the Minister of Labour and Employment be pleased to state :

- Whether the Govt. is aware of the fact that there are thousands of child labours even below the age of 14 have been working in the Tea Gardens Assam.
- If aware, what measures the Govt. contemplate to stop that evil and inhuman practice ?
- Will the Minister be pleased to inform the total number of child labour working in the gardens of Assam ?

Shri Phani Bhushan Chudhury (Minister, Labour and Employment) replied:

- Yes.
- Does not aries. Engagement of child labour in tea plantation is not prohibited by law.
- 72,412 as in 1995.

বিষয় : দুটকীয়া চাউল বিতৰণ

শ্ৰীমুনীন মহন্তই সুধিছে,

* ২৩৯ / মাননীয় খাদ্য আৰু অসমাবিক যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) যোৱা চৰকাৰৰ দিনৰ ২.০০ টকীয়া চাউল বিতৰণৰ কাৰ্যসূচী কেতিয়াৰ পৰা

ৰাজ্যখনত বন্ধ হৈ আছে ?

- (খ) ২.০০ টকীয়া চাউল আঁচনিখন চলাই থাকোতে ৰাজকোষৰ পৰা ভৰ্ত্তুকী কিমান দিবলগা হ'ল জনাবনে ?
- (গ) এই আঁচনিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ধন যোৱা সময় ছোৱাত কোন কোন শিতানৰ পৰা দিব লগা হৈছিল আৰু বৰ্ত্তমানো এই আঁচনিৰ বাবে ধন দিব লগা হৈ আছে নেকি ?
- (ঘ) ২.০০ টকীয়া চাউলৰ আঁচনিৰ সামৰা কিমান সমবায় সমিতিৰ ধন আদায় দিব লগা আছে জনাবনে ?
- (ঙ) বৰ্ত্তমান কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আঁচনি দৰিদ্ৰতাৰ সীমাৰ তলৰ বাইজৰ কাৰণে কি কি আৰু কেনেভাবে কাৰ্যকাৰী কৰিব বিচৰা হৈছে জনাবনে ?

শ্ৰীদিগেন চন্দ্ৰ বৰা(খাদ্য আৰু অসামৰিক যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) প্ৰতিকিলো ২.০০ টকীয়া দৰৰ চাউল বিতৰণ কাৰ্যসূচী ১৯৯৬ চনৰ জুন মাহৰ পৰা বন্ধ হৈ আছে ।
- (খ) এতিয়ালৈ ৰাজকোষৰ পৰা ২৩৩.১৩ কোটি (দুশ তেত্ৰিশ কোটি তেৰ লাখ) টকা দিয়া হৈছে ।
- (গ) এই আঁচনিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ধন " 2408 Food storage and warehousing 102 Food Subsidies (b) Schemes for issue of rice through Family Indentity Card (Persons Living Below Poverty Line) 9 grant -in -aid শিতানৰ পৰা আদায় দিয়া হৈছে বৰ্ত্তমানে এই আঁচনিৰ বাবে বিত্তীয় বিভাগৰ অনুমোদন সাপেক্ষে দুই কোটি তিৰালিশ লাখ এহেজাৰ টকা দিব লগা হৈ আছে ।
- (ঘ) ১৮৬ (এশ ছয়াশী) খন ।
- (ঙ) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্ত্তিত দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত বাসকৰা জনসাধৰণক বৰ্ত্তমানৰ ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থাৰ মূল্যতকৈ আধা মূল্যত খাদ্য সামগ্ৰী বিতৰণ ব্যৱস্থাৰ আঁচনিখন অহা বিত্তীয় বছৰৰ পৰা ৰাজ্যখনত কাৰ্যকাৰী কৰা হ'ব পাৰে । খাদ্য আৰু অসামৰিক যোগান বিভাগৰ তত্ত্বাবধানত কাৰ্যকাৰী কৰিব খোজা এই নতুন ব্যৱস্থাক "লক্ষ্য নিৰ্ধাৰিত ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থা" নামেৰে নামকৰণ কৰা হৈছে ।

বিষয় : জনচ্ছেদ প্ৰকল্পৰ সংখ্যা ।

শ্ৰী আবু বক্কাৰ ছিদ্দিক জোতদাৰে সুধিছে ;

* ১৪০/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমত বৰ্তমানে ৰাষ্ট্ৰীয় জলছেদ উন্নয়ন আঁচনিৰ অধীনত কিমানখন জলছেদ প্রকল্পৰ কৰ্মা ৰূপায়ন হৈ আছে ?

(খ) গোৱালপাৰা জিলাৰ জিজিৰাম আৰু গুণ্ডোৱা জলছেদ প্রকল্প দুটাৰ নামত কি কি শিতানত মুঠ কিমানটকা খৰচ কৰা হৈছে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) অসমত ৰাষ্ট্ৰীয় জলছেদ উন্নয়ন আঁচনিৰ অধীনত ১০৯ টা প্রকল্পৰ কাম ৰূপায়িত হৈ আছে ।

(খ) গোৱালপাৰা জিলাৰ জিজিৰাম আৰু গুণ্ডোৱা জলছেদ প্রকল্প দুটাৰ নামত বিভিন্ন শিতানত খৰচৰ খতিয়ান তলত দিয়া হল :

শিতান	জিজিৰাম	গুণ্ডোৱা
১ জৰীপ আৰু প্রকল্প (টকা)	(পৰিমাণ) (টকা)	(পৰিমাণ)
প্রস্তুতকৰণ	৯০,০০০'০০ (২১৫৯হেঃ)	৬৯,০০০'০০ ১৩৫০ হেক্টৰ)
২ কৃষি পুলিবাগান	৮৬,০০০'০০ (৬খন)	৩২,০০০'০০ (৩খন)
৩ বৰানী চেতনা কেন্দ্ৰ	৫০,০০০'০০ (এটা)	৫০,০০০'০০ (এটা)
৪ প্রশিক্ষণ, শিক্ষামূলক ভ্ৰমণ	২,৩১,০০০'০০ (২৩টা)	১,২৫,০০'০০ (১৭টা)
৫ প্রদৰ্শন মূলক খেতি	১,১৬,৫০০'০০ (২৯২টা)	.....
৬ কৃষি বনানী কৰণ	৪০,০০০'০০ (৫৩৩জোপা)	১৫,০০০'০০ ২০০০(জোপা)
৭ শুকান মাটিৰ উদ্যান শস্য	৩০,০০০'০০ (৩০০টা)	১৫,০০০'০০ (১০০টা)
৮ বালী মাটিত কটা শাক পাছলি	৬৫,০০০'০০ (৬৫০টা)	৩০,০০০'০০ (৩০০টা)
৯ পচন সাৰৰ প্রস্তুতকৰণ	৯৫,০০০'০০ (৯৫০টা)	৪৫,০০০'০০ (৪৫০টা)
১০ ঘৰুৱা উৎপাদনমুখী আঁচনিত	২,১০,০০০'০০ (২১০০)	২৩,০০০'০০ (২৩০টা)
১১ বন্ধ পানীৰ নলা মুকলি কৰণ কাৰ্য্য	২,১৫,০০০'০০ (২০৬৭মিঃ)	২৪,০০০'০০ (২০০মিঃ)

১২	বাইব বুকজ বনোবা	২৪,০০০'০০	(৪টা)	.....	.....
১৩	উল্টাখন্দা প্রতিবোধ ব্যবস্থা	৬,০০০'০০	(৩টা)	.....	.....
১৪	নদী ও নলাব পাৰ স্থায়ীকৰণ	৫০,০০০'০০	(৫০০ মিঃ)	.....	.....
১৫	শিলব বুকজ	৭৫,০০০'০০	(১০০টা)	৬,০০'০০	(২টা)
১৬	সক পুখুৰী খন্দা	১০,০০০'০০	(১০টা)	১৫,০০০'০০	(১০টা)
১৭	জোপোহা ঠেঙুলীবে বনোবা বান্ধ	৩০,০০০'০০	(১০টা)	.....	.....
১৮	গছৰ ডালেবে বনোবা বান্ধ	২২,৬৫০'০০	(১৫০টা)	.....	.....
১৯	মাটিৰ বান্ধ	৩,৭৫০০'০০	(৩০০টা)	৩৫,০০০'০০	(২৮টা)
২০	শিলব বান্ধ	৯০,০০০'০০	(৩০টা)	.....	.....
২১	মজলীয়া ধবণৰ পুখুৰী খন্দা	৩০,০০০'০০	(১০টা)	২৭,০০০'০০	(৯টা)
২২	ডাঙৰ পুখুৰী খন্দা	১,৫০,০০০'০০	(৬টা)	১০০,০০০'০০	(৪টা)
২৩	পুৰণি পুখুৰি উন্নত কৰণ	৫০,০০০'০০	(১টা)	৩৬,০০০'০০	(৩টা)
২৪	গছ-গছনিবে বনোবা বেৰা	৭৫,০০০'০০	(৫০০মিঃ)	.....	.....
২৫	কাৰ্য্যালয়ৰ কাম কাজ	৭৫,০০০'০০	.....	৫৯,২০০'০০	.....
২৬	পানী প্রতিবোধ কল্লেবনোবা জোপোহা বোপন	.....	.....	২২,৫০০'০০	(১৫০০মিঃ)
২৭	মাটিৰ ধলৰ বিপৰীতে মাটি সংৰক্ষণৰ বাবে জোপোহা বোপন	.....	.....	৩০,০০০'০০	(১০০হেঃ)

**UNSTARRED
QUESTIONS AND ANSWERS.**

বিষয় : টিংটিঙীয়া শস্যপাম ।

শ্রীমতী সুশীলা হাজৰিকাই সুধিছে :

* ৫০১/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) অসম চৰকাৰৰ বীজ নিগামৰ অধীনৰ যোৰহাট মহকুমাৰ অন্তৰ্গত টিংটিঙীয়া শস্য পামখনৰ অধীনত কিমান কৃষি ভূমি আছে ?
- (খ) তাৰে কিমান পৰিমাণৰ মাটিত শস্য উৎপাদনৰ বাবে খেতি কৰা হয় আৰু কিমান মাটি পতিত গৈ আছে ?
- (গ) উক্ত পামখনৰ অধীনৰ প্ৰতি হেক্টৰ মাটিত কিমান গড় খৰচ আৰু উৎপাদন হয় জনাবনে ?
- (ঘ) উক্ত পামখনৰ কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা আৰু বছৰি প্ৰয়োজনীয় খৰচৰ পৰিমাণ ?

* চন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) ২২ হেক্টৰ মাটিত শস্য উৎপাদনৰ বাবে খেতি কৰা হয় আৰু ১১ হেক্টৰ মাটিত খেতি কৰা হোৱা নাই ।
- (গ) প্ৰতি হেক্টৰ মাটিত গড়ে ১৩৯২৮.৮৯ টকা খৰচ হয় আৰু গড়ে প্ৰতি হেক্টৰ মাটিত ১৮.৪০ কুইণ্টল ধান উৎপাদন হয় ।
- (ঘ) কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা ৫ জন আৰু বছৰি খৰচৰ পৰিমাণ এনেধৰণৰ :

১৯৯১-৯২ চনত	১,০৮,৩০০.০০	টকা
১৯৯২-৯৩ চনত	১,১৫,০০০.০০	টকা
১৯৯৩-৯৪ চনত	১,৭৩,০০০.০০	টকা
১৯৯৪-৯৫ চনত	২,০৭,০০০.০০	টকা
১৯৯৫-৯৬ চনত	১,৬২,৭৮৯.০০	টকা

বিষয় : স্প্ৰেয়াৰ মেচিন

শ্রীআলী আকবৰ মিঞাই সুধিছে,

৫০২/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) অসম চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগে যোৱা পাঁচতা অৰ্থ বছৰত কিমানটা আমেৰিকান স্প্ৰিং কেম্পানীৰ স্প্ৰেয়াৰ মেচিন কিনিছিল ? তাৰ তথ্য চৰকাৰৰ হাতত আছেনে ?

(খ) যদি আছে, তাৰে কিমানটাকৈ কোন কোন মহকুমাত বিতৰণ কৰা হৈছিল ? তাৰ তালিকা বিভান সভাত সদনৰ টেবুলত দাখিল কৰিব লাগে ।

(গ) যদি উপৰুক্ত মেচিন কিনা হৈছিল, তাৰ প্ৰতিটো দাম কিমানকৈ আছিল আৰু সৰ্বমুঠ কিমানটা কিনা হৈছিল ?

(ঘ) উক্ত মেচিনবোৰৰ সংব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল ?

* চন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) আমেৰিকান স্প্ৰিং কোম্পানীৰ স্প্ৰেয়াৰ কিনা মূল্যৰ ওপৰত বেহাই আগবঢ়োৱা হৈছিল । তাৰ তথ্য চৰকাৰৰ হাতত আছে ।

(খ) মূল্যৰ ওপৰত বেহাই আগবঢ়োৱা মহকুমা ভিত্তিত তালিকা গাঁঠি দিয়া হল ।
(see the Annexure v)

(গ) কৃষকে কিনা মূল্যৰ ওপৰত বেহাই দিয়া মুঠ স্প্ৰেয়াৰ ৬৮৩৯ টা বেহাই মূল্য-Integrated Programme for Rice Development ৫০% বা সৰ্বোচ্চ ৬০০ টকা প্ৰতিটোত।

(২) S.T. & Sccp Scheme প্ৰতিটোত ৯০ শতাংশ বেহাই দিয়া হৈছিল ।

(ঘ) কৃষক সকলে ব্যৱহাৰৰ বাবেই স্প্ৰেয়াৰ মেচিন আহৰণ কৰে ।

বিষয় : Weaving Co-op.Society

শ্ৰীশঙ্কু সিং মাল্লাহ জিজ্ঞাসা কৰছেন :

৫০৩/ মাননীয় হস্ততাঁত আৰু বয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয় অনুগ্ৰহ কৰিয়া জানাবেন কি ?

(ক) কৰিমগঞ্জ, হাইলাকান্দি ও কাছাড জিলাৰ কোন কোন স্থানে মোট কয়টি Weaving Co-op.Society আছে ? (তাৰে নাম, ঠিকনা, চেয়াৰম্যান, সম্পাদক বিশদ তথ্য সদনেৰ মেৰো দাখিল কৰিবেন কি ?)

(খ) কৰিমগঞ্জ, হাইলাকান্দি, কাছাড জিলায় ১৯৯৫-৯৬, ১৯৯৬-৯৭ অৰ্থ বৰ্ষে প্ৰতিটি Weaving Co-op.Society তে অৰ্থ টিনি সূতা সহ আৰু কি কি সামগ্ৰী কোন কোন তাৰিখে কি কি তাৰে মঞ্জুৰ বন্টন কৰা হয়েছে ?

(গ) সমগ্ৰ কৰিমগঞ্জ, হাইলাকান্দি ও কাছাড জিলাৰ কোন কোন সমিতিৰ নিজস্ব ভূমি ও স্থায়ী অফিস ও Weavers shed রয়েছে ?

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম, মন্ত্ৰী, হস্ততাঁত ও বস্ত্ৰশিল্প বিভাগ) য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) কৰিমগঞ্জ জিলাত ৭৮ খন, হাইলাকান্দি জিলাত ৮০ খন আৰু কাছাৰ জিলাত বৰ্তমানলৈকে ৮১ খন বয়ন সমবায় সমিতি আছে। বিতং তথ্য অনুবন্ধ ১,২ আৰু ৩ ত সন্নিবিষ্ট কৰা হ'ল আৰু সদনৰ মেজত দাখিল কৰা হ'ল।
(See the Annexure vi)
- (খ) কৰিমগঞ্জ, হাইলাকান্দি আৰু কাছাৰ জিলাত ১৯৯৫-৯৬ চনত বোৱা কটা সমবায় সমিতি সমূহক আচনি অনুযায়ী দিয়া সাহায্যৰ পৰিমাণ অনুবন্ধ '৪' ত দেখুওৱা হ'ল। ১৯৯৬-৯৭ চনত উক্ত জিলা কেইখনত কোনো ধৰণৰ সাহায্য বৰ্তমানলৈ দিয়া হোৱা নাই। (অনুবন্ধ '৪' সদনৰ মেজত দাখিল কৰা হ'ল।)
(See the Annexure vii)
- (গ) কাছাৰ, কৰিমগঞ্জ আৰু হাইলাকান্দি জিলাৰ নিজা ঘৰ মাটি থকা সমবায় সমিতিৰ নামত তালিকা অনুবন্ধ '৫' ত সন্নিবিষ্ট কৰি সদনৰ মেজত দাখিল কৰা হ'ল।
(See the Annexure viii)

শ্ৰীশুকুৰ আলীয়ে সুধিছে :

বিষয় : মুগা পালকলৈ সাহায্য।

৫০৫/ মাননীয় ৰেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

মুগা পালক সকলক চৰকাৰে কি সাহায্য ও অনুদান আগবঢ়াই ?

* শ্ৰীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ন কলিতা (ৰেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে -

- (১) অসমৰ মুগা পালক সকলক উৎপাদনৰ বাবে গো চৰণীয়া মুগা চোমনিত মুগা পলু পুহি মুগা লেটা উৎপাদন কৰিবলৈ সুবিধা দিয়া হয়।
- (২) মুগা পালক সকলক চৰকাৰী মুগা পামত উৎপাদন হোৱা সচুৱা লাট অধিক বৃদ্ধিৰ বাবে ৰেহাই মূল্যত যোগান ধৰ হয়।
- (৩) মুগা খেতিৰ সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে মুগা পালকক বিনামূলীয়াকৈ চোম পুলিৰ যোগান দিয়া হয়।
- (৪) পৰিকল্পনাৰ ধনৰ অৱণ্টন অনুযায়ী মুগা পাম ও সুতাঁ কটা কেন্দ্ৰ সমূহত উন্নত মুগা সুতাঁ উৎপাদন ও পলু পালনৰ পদ্ধতি সমূহৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়।
- (৫) পৰিকল্পনাৰ ধনৰ অৱণ্টন অনুযায়ী মুগা শিল্পৰ বিকাশ তথা উন্নতিৰ কাৰণে মুগা পালকক ১,০০০.০০ (এহেজাৰ) টকাৰ পৰা ৩,০০০.০০ (তিনি হাজাৰ) টকাৰ এককালীন অনুদান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Re: Allotment of P. D. S. Wheat.

Sri Sarat Barkataky asked,

506/. Will the Minister of Food and Civil Supplies be pleased to state :

- (a) What is the total allotment of P. D. S. wheat every month from 1.6.96 to 1.3.97 by the central Government ? (Month wise allocation to be mentioned and to be placed in the table of the house).
- (b) What is the total quantity lifted by different mills in every month for the above period ?
(month wise lifting may be mentioned and placed in the table of the House.)
- (c) What is total quantity of wheat distributed through P. D. S. for the above period ? (Month wise distribution to be mentioned and placed in the table of the House).
- (d) How many New Modern Chakki Mills use given licence for Milling from 1-6-96 till today ?
- (e) When these mills could get electric connection and from when allotment was made for those Mills from the Govt. end ? (Date of allotment to be mentioned with the date of electric connection to those Mills with the vouchers of the electric bills)

Sri Digen Ch. Bora (Food and Civil Supplies Minister) replied :

- (a) Total allotment of PDS wheat from 1-6-96 to 1-3-97 shown in enclosed Annexure -'A'.
- (b) Total quantity of PDS wheat lifted by different mills in every month shown in Annexure 'B'.
- (c) Wheat is not distributed through PDS in the State. However, 100 MT of PDS wheat has been allotted to the DC, Barpeta in FEB/97 for distribution as whole wheat and is in process. Further 215 MT whole wheat has been allotted for Nagaon Sub-division and Hojai Sub-division of Nagaon Dist. in March/97.
- (d) Licence is not necessary for Modern Chakki Mill, time from which the mills were getting allotment of wheat is shown at Annexure-'C'
- (e) Procurement of Electric bills and voucher will need considerable time.

বিষয় : গাঁও পঞ্চায়তৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা ।

শ্ৰীমোক্তাফা শ্বহীদুল ইছলামে সুধিছে,

৫০৭/ মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমত গাঁও পঞ্চায়ত বিলাকত কিমান চৰকাৰী কৰ্মচাৰী আছে জনাবনে ?

(খ) উক্ত কৰ্মচাৰী সকলৰ দৰমহা সৰ্বমুঠ কিমান হয় ?

(গ) বৰ্তমান অসমত গাঁও পঞ্চায়তৰ কিমান সংখ্যক নিজা ঘৰ আছে জনাবনে ?

* শ্ৰীচহীদুল আলাম চৌধুৰী (পঞ্চায়ত আৰু গ্রামোন্নয়ন বিভাগ) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) মুঠ ৩০৭১ জন ।

(খ) বছৰত মুঠ ১০,৯৩,৮৭,১১৬.০০ টকা

(গ) মুঠ ৭১৪ খন গাঁও পঞ্চায়তৰ নিজা ঘৰ আছে ।

বিষয় : বস্ত্ৰ উৎপাদনৰ বাবে টকা আৱণ্টন ।

শ্ৰীগহীন চন্দ্ৰ দাসে সুধিছে,

৫০৮/ মাননীয় বয়ন শিল্প বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) নগাঁও জিলাৰ, ক্ৰমে নগাঁও, কলিয়াবৰ আৰু হোজাই মহকুমালৈ উন্নত মানৰ বস্ত্ৰ শিল্প উৎপাদনৰ বাবে ১৯৯০-৯১বিত্তীয় বৰ্ষত নগাঁও জিলাৰ হস্ততাঁত বস্ত্ৰ শিল্পৰ যুটীয়া সঞ্চালকৰ কাৰ্যালয়লৈ ৯.৩৮ লাখ টকা আৱণ্টন হোৱাটো সত্যনে ?

(খ) যদি সত্য, কোন মহকুমাত কিমানজনকৈ হিতাধিকাৰীক এই আঁচনিৰ জৰিয়তে তঁাত শাল দিয়া হৈছিল ? (হিতাধিকাৰী সকলৰ নাম, ঠিকনা সদনত দিবনে ?)

(গ) বয়ন সামগ্ৰী সমূহ কোন প্রতিষ্ঠানৰ পৰা যোগান লোৱা হৈছিল ?

(ঘ) সকলো সামগ্ৰী যোগান ধৰা হৈছিল নে ?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী অসম মন্ত্ৰী, হস্ততাঁত ও বস্ত্ৰশিল্প বিভাগ) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) বৰ্তমান নগাঁও জিলাত হস্ততাঁত আৰু বস্ত্ৰশিল্প বিভাগৰ কোনো যুটীয়া সঞ্চালকৰ কাৰ্যালয় নাই । গতিকে টকা আৱণ্টনৰ প্ৰশ্ন নুঠে ।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

(গ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

(ঘ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

বিষয় : মূল্যবৃদ্ধি ।

শ্রীনাৰ্জিবুল উমৰে সুধিছে,

৫০৯/ মাননীয় খাদ্য আৰু যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

মূল্য বৃদ্ধি ৰোধ কৰিবলৈ চৰকাৰে কি কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

শ্রী দীগেন চন্দ্ৰ বৰা (খাদ্য আৰু অসামৰিক যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) মূল্যবৃদ্ধি ৰোধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বিধিসন্মত সকলো প্ৰতিৰোধমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি থকা হৈছে ।

বিষয় : কৃষি বাণিজ্য

শ্রীহেমন্ত কলিতাই সুধিছে :

৫১০/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমৰ বহু অঞ্চলত বহু কৃষিজাত সামগ্ৰী উপযুক্ত বজাৰ গাঁও অঞ্চল সমূহত নথকাৰ বাবে উপযুক্ত মূল্য নোপোৱা কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ অৱগত নে ? যদি অৱগত এই দিশত কেনে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে জনাবনে ?

(খ) তিতাবৰ সমষ্টিৰ নগাবাট অঞ্চলত তেনে ধৰণৰ পৰিবেশ প্ৰায়ে জেথা যায়, গতিকে তিতাবৰ নগাবাট অঞ্চলত উপযুক্ত সুবিধা দি এখন বজাৰ গঢ়ি তুলিবনে ?

(গ) কৃষিজাত সামগ্ৰী নষ্ট নহবৰ বাবে বেছি উৎপাদিত হোৱা অঞ্চল সমূহত শীতলীকৰণ ভাৰাল (cold storage) গঢ় দিব নোৱাৰিনে ? যদি পাৰে তিতাবৰত এনে এটা cold storage সাজিবনে ?

শ্রীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) অৱগত ।

(খ) ১৯৭২ চনৰ অসম কৃষি বিপন্ন আইন অনুসৰি ব্যৱস্থা লৈ থকা হৈছে ।

(গ) বজাৰ এলেকা সম্প্ৰসাৰণৰ প্ৰস্তাৱ আছে ।

(ঘ) পাৰি । চিন্তা চৰ্চা কৰি থকা হৈছে ।

বিষয় : পঞ্চায়ত চেক্ৰেটাৰী

শ্রীনিজামুদ্দিন খানে সুধিছে:

৫১১/ মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ৰাজ্যত পঞ্চায়তৰ সংখ্যা কিমান ?

- (খ) ১৯৯২-১৯৯৬ চনৰ ভিতৰত কিমানজনক পঞ্চায়তৰ সম্পাদকৰ পদত নিয়োগ (Engage) কৰা হৈছে ?
- (গ) সম্পাদক পদত নিয়োজিত সকলৰ মাহিলী দৰ্মহা বা ভাট্টা কিমান ?
- (ঘ) নিয়োজিত সম্পাদক সকলৰ দৰ্মহা বা ভাট্টা নিয়মীয়া নে ?
- (ঙ) যদি নহয়, নিয়মীয়া কৰিবনে ?
- (চ) নিয়োজিত সম্পাদক সকলৰ চাকৰী Regularisation কৰি চৰকাৰী বিধি অনুযায়ী দা-দৰ্মহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?
- (ছ) যদি কৰে, কিমান দিনৰ ভিতৰত ?
- শ্ৰীচহিদুল আলাম চৌধুৰী (পঞ্চায়ত বিভাগৰমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :
- (ক) মুঠ গাঁও পঞ্চায়তৰ সংখ্যা ১৪৮৯ ।
- (খ) মুঠ ১৭৫৩ জন ।
- (গ) সম্পাদক হিচাবে নিয়োজিত সকলৰ মাহিলী পৰিতোষিক ৯০০০০ টকা । ইয়াৰ লগত কোনো ভাট্টা নাই ।
- (ঘ) তেওঁলোকৰ পৰিতোষিক নিয়মীয়া ।
- (ঙ) প্রশ্ন নুঠে ।
- (চ) যিহেতু তেওঁলোকক মঞ্জুৰীকৃত পদত নিযুক্তি দিয়া হোৱা নাই গতিকে তেওঁলোকৰ পদসমূহ নিয়মীয়াকৰণৰৰ প্রশ্ন নুঠে । পদসমূহ সৃষ্টি হোৱাৰ পিচত চৰকাৰী নিয়ম অনুযায়ী পদসমূহ পূৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব ।
- (ছ) প্রশ্ন নুঠে ।

বিষয় : বেকাৰ যুৱক যুৱতী ।

শ্ৰীআলি আকবৰ মিঞাই সুধিছে,

৫১২/ মাননীয় শ্ৰম আৰু নিয়োগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) চৰকাৰৰ নিয়ম মতে নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰত নাম নথকা শিক্ষিত চাকৰী নোপোৱা যুৱক যুৱতী সকলক বেকাৰ বুলি কোৱা হবনে নাই ?
- (খ) যদি কোৱা হয় তেন্তে অসমত তেনে বেকাৰ যুৱক যুৱতীৰ বৰ্ত্তমানৰ সংখ্যা কিমান ?
- (গ) যদি কোৱা নহয় তেন্তে কিহৰ ভিত্তিত তেনে যুৱক যুৱতীক চাকৰীত মকৰল (নিযুক্তি) কৰা হৈ আছে ?
- (ঘ) ধুবুৰি জিলাৰ সৰ্বমুঠ বেকাৰ যুৱক-যুৱতীৰ সংখ্যা কিমান ?

✱ শ্রীফণীভূষণ চৌধুরী (শ্রম আৰু নিয়োগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

- ক) হয়।
- খ) এই পৰিসংখ্যা নিয়োগ বিভাগত নাই।
- গ) প্রশ্ন নুঠে।
- ঘ) পঞ্জীয়নভূক্ত কৰ্মপ্ৰাৰ্থীৰ সংখ্যা ১৯৯৭ চনৰ জানুৱাৰী মাহলৈকে মুঠ ৩৮,৭০৫ জন।

বিষয় : কাৰ্য্যালয়ৰ পৰিবেশ সম্পৰ্কে।

শ্রীমুনিন মহন্তই সুধিছে :

৫১৩/ মাননীয় ৰেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) ৰেচম বিভাগৰ সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয়ৰ পৰিবেশ সম্পৰ্কে চৰকাৰ অৱগতনে ?
- (খ) ৰেচম বিভাগৰ সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয়ৰ বাবে নিজা গৃহ নিৰ্মান হৈ আছে নেকি ?
- (গ) যদি আছে, সুস্থ ভাৱে কাম কাজ কৰাৰ স্বার্থত অতি সোনকালে নিজস্ব গৃহলৈ সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয় নিয়া হবনে ?

শ্রীৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কলিতা (ৰেচম বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) হয়, অবগত।
- (খ) বিভাগীয় খানাপাৰাশ্ৰ চৰকাৰী বুনিয়াদী মূগা সঁচা পামৰ ভিতৰত সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয় গৃহ আছে।
- (গ) ৰাজ্যিক চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় হস্ততাঁত আৰু বস্ত্ৰশিল্প মন্ত্ৰালয়ৰ আলোচনাৰ মৰ্মে ভাৰতীয় হস্ততাঁত আৰু বস্ত্ৰ প্ৰতিস্থানটোৰ বাবে সাজি থকা নতুন ঘৰটো সম্পূৰ্ণ হলেই ৰেচম বিভাগৰ ঘৰটো এৰি দিয়া হব বুলি আশ্বাস দিছে। ঘৰটো খালি কৰি দিলেই ৰেচম সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয়টো বৰ্ত্তমানৰ ভাৰাঘৰৰ পৰা বিভাগৰ নিজা ঘৰলৈ স্থানান্তৰ কৰিব পৰা যাব।

Re. : Re-constitution of G.B. of D.R.D.A.

Shri Joychandra Nagbanshi asked,

514. Will the Minister of Panchayat & Rural Development be pleased to state :

- (a) Whether it is a fact that Do letter No. RDD/280/90/Pt-I/II dated 2nd July '96 was issued to the MLAs and thereby asked to submit some name of persons from within the Block area to include as

members to be newly constituted/re-constituted G.B. of the D.R.D.A.?

- (b) If so, has it been re-constituted ?

Sri Shahidul Alam Choudhury (Minister, Panchayat & Rural Development) replied :

- (a) Yes, Names were asked for nominating members to the G.B. as persls. 15,16 & 17 of notification No. RDD 280/90/183 dt. 15.9.95. It was also proposed to reconstitute the G.B. of D.R.D.A.
- (b) No. However, process of nominating members for Sl. 15,16, & 17 of notification No. RDD 280/90/193 dated 15.9.95. is still continuing.

বিষয় : গাঁও পঞ্চায়ত

শ্রীমতী প্রনতী ফুকনে সুধিছে :

মাননীয় পঞ্চায়ত আৰু গ্রামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) নাহৰকটীয়া বিধান সভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত টিপায় ফাকিয়ান গাঁও পঞ্চায়তখনক টেঙাখাট উন্নয়ন খণ্ডৰ পৰা জয়পুৰ উন্নয়ন খণ্ডত সাঙোৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে হাতত লৈছেনে ?

- (খ) যদি লৈছে কেতিয়া কাৰ্য্যকৰণ কৰা হব ?

- (গ) যদি নাই, কিয় ?

শ্রীছহিদুল আলম চৌধুৰী (পঞ্চায়ত আৰু গ্রামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) নাহৰকটীয়া বিধান সভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত টিপায় ফাকিয়ান গাঁও পঞ্চায়ত খনক টেঙাখাট উন্নয়ন খণ্ডৰ পৰা জয়পুৰ উন্নয়ন খণ্ডলৈ সাঙোৰাৰ সন্দৰ্ভত চৰকাৰৰ হাতত এটা প্ৰস্তাব বিবেচনাধীন হৈ আছে।

- (খ) এই ক্ষেত্ৰত সংশ্লিষ্ট জিলা উপায়ুক্তৰ প্ৰতিবেদনৰ ভিত্তিত বিবেচনা কৰি যথা বিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হব ।

- (গ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

শ্রীঅতুল বৰাই সুধিছে :

বিষয় : D.R.D.A লৈ টকা ধাৰ্য্য ।

৫১৬ / মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) গোলাঘাট D.R.D.A ত যোৱা 1995-96 ত কিমান টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল ?

(খ) গোলাঘাট D.R.D.A ৰ যোৱা বছৰৰ পুঁতৌজনক Performance কাৰণ কি ?

(গ) গমাৰিগুৰি ব্লক (গোলাঘাট D.R.D.A) পানী চৌবাছ ভাঙি যুবক মৃত্যু হোৱা ঘটনা সম্পৰ্কে ৰাজ্য চৰকাৰ অৱগতনে ?

শ্ৰীচহিদুল আলম চৌধুৰী (পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) গোলাঘাট D.R.D.A ত যোৱা 1995-96 চনত বিভিন্ন আঁচনিত ধাৰ্য্য কৰা টকাৰ পৰিমাণ তলত দিয়া হ'ল ।

১) IRY.....	৩৩৪.৬২ লাখ
২) ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষৰ বাকী থকা	১৩৩.৮৪ লাখ
	মুঠ ৪৬৮.৪৬ লাখ
১) IRDP	১০১.১৪ লাখ
২) ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষৰ বাকী থকা	২৩.৪১ লাখ
	১২৪.৫৪ লাখ
১) EAS.....	৩০০.০০ লাখ
২) ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষৰ বাকী থকা	১৪৫.১৩ লাখ
অন্যান্য	৩২.৯১ লাখ
	মুঠ ৪৭৮/০৪ লাখ

খ) Performance পুঁতৌজনক নহয়

গ) হয়, অৱগত ।

বিষয় : কেন্দ্ৰীয় প্ৰতিস্থানত নিয়োগ ।

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামীয়ে সুধিছে :

৫১৭/ মাননীয় শ্ৰম আৰু নিয়োগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

ক) ৰেল সেৱাকে ধৰি কেন্দ্ৰীয় অনুস্থান প্ৰতিস্থান সমূহত খালি হোৱা ৩য়৪র্থ শ্ৰেণীৰ পদত স্থানীয় লোকক নিয়োগৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অথবা সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষৰ বিশেষ নিৰ্দেশনা আছেনে ?

খ) যদি হয় তেন্তে নিৰ্দেশনা যথাযথ ভাবে পালন কৰা সম্পৰ্কে ৰাজ্য চৰকাৰে মনোযোগ দিছেনে ?

শ্ৰীফণী ভূষণ চৌধুৰী, (শ্ৰম আৰু নিয়োগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) আছে।

খ) দিছে।

বিষয় : কৃষি তালাচী চকী

✳ শ্রীমহেন্দ্ৰমোহন বায় চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

৫১৮/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসম কৃষি সামগ্ৰী বিতৰণ পৰিষদৰ অধীনত অসমত কিমানটা তালাচী চকী আছে?

(খ) ১৯৯৫-৯৬ চনত তালাচী চকী সমূহৰ পৰা বিভাগে কিমান টকা কৰ সংগ্ৰহ কৰিলে?

(গ) ১৯৯৫-৯৬ চনত শ্ৰী বামপুৰ আৰু বক্সিৰহাট তালাচী চকীৰ পৰা কিমান কৰ সংগ্ৰহ দেখুওৱা হৈছে?

(ঘ) ১৯৯১ চনত দুৰ্নীতিৰ অভিযোগত কেইবাজনো পৰিদৰ্শকৰ চাকৰিৰ পৰা নিলম্বিত কৰা কথাটো সত্য নেকি?

✳ শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ৩৬ টা

(খ) মুঠ টকা ২,৮২,৭৩,৯২৮.৯০ উপকৰ সংগ্ৰহ কৰা হয়।

(গ) শ্ৰী বামপুৰ ৭৯,৩৮,০৮৯/- টকা।

বক্সিৰহাট -৬৪,৪৯,৮৮২/-টকা।

(ঘ) সত্য নহয়।

Sri Silvius Condpan asked :

519/. Will the Minister, Food and Civil Supplies be pleased to state:

- Whether there are allegations that the registration of Chakki Mills are fake. Will the Government give the details of these Mills in the State and their functions/operations?
- Whether there is allegations that Government is making allotment of wheat to the non-function/non-operational Mills in the state? on what basis the allotment is done to them?
- Whether there are allegation that there are many Mills allotted with wheat products by the Government during the last few months but they are not lifting the allotment of wheat. What is the basis of allot

ment of wheat to such Mills ?

(The names of newly licenced Mills 1-6-96 to 1-3-97 with the electric bills vouchers to be submitted in the table of the House).

Shri Digen Chandra Bora, (Minister, Food & Civil Supplies) replied.

- (a) Allegation has been received and enquiry is on.
- (b) Allegation is being enquired into.
- (c) As stated at (b) above. No licences are issued to chakki Mills by Food and Civil Supplies Department. Procurement of electric bills / vouchers will need considerable time.

Re. Plantation Labour Act.

Sri Dinesh Prasad Goala asked :

520/. Will the Minister, Labour and Employment be pleased to state:

- (a) Whether the Government is aware the plantation Labour Act has not been implemented in most of the Gardens?
- (b) If so, whether Government has taken any step against the Tea Garden authority who are not implementing the Act properly ?
- (c) Will the Government take immediate postive step to implement the Plantation Labour Act to all the Tea Gardens in the state ?

Sri Phani Bhushan Choudhury (Minister, Labour and Employment)
replied :

- (a) Not true .
- (b) Actions have been taken against some gardens for not implementing certain provision of the Act.
- (c) Yes, when, such steps are required under the provisions of the Act.

Re. Implementation of E. A. S.

Sri Abu Bakker Siddique Jotder asked:

521. Will the Minister of Panchayat & Rural Development be pleased to state:

- (a) Whether there is any guideline for implementation of Employment Assurance scheme ?

(b) If so, what are the rules of the said guidelinees.

Sri Sahidul Alam Choudhury, (Minister of Panchayat and Rural Development) replied.

(a) Yes.

(b) Copy of guidelinee enclosed at Annexure I and Annexure II.

(See the Annexure -IX and X)

বিষয় : খাদী গ্রাম্য উদ্যোগ বোর্ড ।

শ্রীশৰৎ বৰকটকীয়ে সুধিছে :

৫২২./ মাননীয় হস্ততাঁত আৰু বয়ন শিল্প বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) অসম ৰাজ্যিক খাদী গ্রাম্য উদ্যোগ বোর্ড কাক কাক লৈ কেনেকৈ গঠন কৰা হয় ?

(খ) গ্রামদান গাঁৱৰ প্ৰতিনিধিক উক্ত বোর্ডত সদস্য হিচাবে মনোনীত কৰা হয় নে ?

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম, হস্ততাঁত আৰু বস্ত্ৰ শিল্প বিভাগ) য়ে উত্তৰ দিছে

(ক) অসম খাদী গ্রামোদ্যোগ বোর্ড খন, অসম খাদী গ্রামোদ্যোগ বোর্ড এক্ট অনুসৰি ৰাজ্য চৰকাৰৰ মনোনীত প্ৰতিনিধিকলৈ গঠন কৰা হয় ।

(খ) অসম খাদী আৰু গ্রামোদ্যোগ বোর্ডত গ্রামদান গাঁৱৰ প্ৰতিনিধি সদস্য হিচাবে মনোনীত কৰা সম্পৰ্কে অসম খাদী গ্রামোদ্যোগ বোর্ড এক্ট ১৯৫৫ ত নিৰ্দিষ্ট কৈ উল্লেখ নাই ।

বিষয় : বোৰাকটা মহিলা সমবায় সমিতি

শ্ৰীমতী প্ৰনতী ফুকনে সুধিছে :

৫২৩/ মাননীয় হস্ততাঁত বস্ত্ৰশিল্প বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

সহকাৰী সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয়ৰ পৰা পোৱা বোৰা কটা মহিলা সমবায় সমিতি সমূহক হস্ততাঁত বস্ত্ৰশিল্প বিভাগে কি কি সাহায্য ও অনুদান আগবঢ়ায় ?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম, মন্ত্ৰী, হস্ততাঁত ও বস্ত্ৰশিল্প বিভাগ) য়ে উত্তৰ দিছে :

হস্ততাঁত আৰু বস্ত্ৰশিল্পৰ সহকাৰী সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয়ৰ পৰা বোৰাকটা সমবায় সমিতি সমূহক বিভাগে ৰূপায়ন কৰা বিভিন্ন উন্নয়ন মূলক আৰ্চনিৰ জৰিয়তে সাধাৰণতে অংশীকৃত মূলধন, অনুদান, গৃহ নিৰ্মাণৰ সাহায্য, তাৰুশাল আধুনিকীকৰণ, বানিজ্যিক উন্নয়ন, কাপোৰ বিক্ৰীৰ ওপৰত সাধাৰণ ৰেহাই /বিশেষ ৰেহাই

কাৰ্য্যকাৰী মূলধন, বোৱনিৰ উদগনীমূলক বটাৰ সাহায্য, বিক্ৰী সাহায্য, স্বাস্থ্য সংক্ৰান্ত সাহায্য, অনুদান, বেংক ঋণৰ আমনতৰ সাহায্য আৰু সূতা, তাতশালি আদিৰ অনুদান আগবঢ়োৱা হয়।

বিষয় : বিশ্ববেংকৰ আঁচনি

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামীয়ে সুধিছে:

৫২৪/ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) বিশ্ব বেংকৰ সাহায্যত কৃষি বিভাগে লোৱা আঁচনি সমূহৰ বিষয়ে জনাবনে ?
 (খ) অসমৰ কৃষি উপযোগী ভূমিৰ শূনাগুণৰ সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰা হৈছে নে ?
 তাৰ ভিত্তিত আঁচনি লোৱা হৈছেনে ?

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) বিশ্ববেংকৰ সাহায্যত “অসম গ্ৰামীণ অন্তঃগাঠনি আৰু কৃষি সেৱা প্ৰকল্প” নামেৰে এখনি আঁচনি লোৱা হৈছে। (Assam Rural Infrastructure and Agricultural Services Project)

কৃষি বিভাগৰ জৰীয়তে ৰূপায়ণ কৰা আঁচনি সমূহ এনে ধৰণৰ :

- (১) উদ্যান শস্য বিকাশ (২) কৃষি সম্প্ৰসাৰণ সেৱাৰ উন্নতিকৰণ (৩) কৃষি শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষনৰ বিস্তাৰ (৪) কাৰিকৰি কৌশল উদ্ভাৱন (৫) মূল বীজ উৎপাদন (৬) অগভীৰ নলী-নাদৰ দ্বাৰা জলসিঞ্চন (৭) প্ৰকল্প পৰিচালনা গোট।
 (খ) হয়, কৰা হৈছে আৰু আঁচনিও গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

বিষয় : গ্ৰাম্য উন্নয়ন বিভাগৰ আঁচনি।

শ্ৰীমুনীন মহন্তই সুধিছে,

৫২৫/ মাননীয় গ্ৰাম্য উন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) গ্ৰাম্য উন্নয়ন বিভাগৰ বিভিন্ন আঁচনি আৰু উপভোক্তা নিৰ্বাচনৰ কাম গ্ৰাম সভা বহি যে নিৰ্বাচন কৰিব লাগে আৰু আঁচনি সমূহ সফল ৰূপায়ণৰ বাবে Monitoring Committee আদি কৰা সম্পৰ্কে কেন্দ্ৰীয় নিৰ্দেশনা আছে নেকি ?
 (খ) যদি আছে, এই সম্পৰ্কে জনাব নেকি ?
 (গ) গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ বাবে আবণ্ডিত পুজি পোনে পোনে পঞ্চায়তলৈ যাব লাগে এই নীতি আছে নে নাই ?
 (ঘ) যদি আছে, এই নীতি কিয় কাৰ্য্যকাৰী কৰা নহয় জনাবনে ?
 (ঙ) গাওঁ অঞ্চলৰ ৰাইজক উপকৃত কৰিবলৈ এই ব্যৱস্থা শীঘ্ৰে কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা লবনে ?

* শ্রীচহিদুল আলম চৌধুরী (পঞ্চায়ত আৰু গ্রামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:

(ক) হয় আছে।

(খ) IRDP manual আৰু Chapter II, par 2.2 (II) মতে দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত বাস কৰা লোকৰ তালিকাৰ পৰা বাচি লৈ খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াই তৈয়াৰ কৰা তালিকাখন গাঁও সভাত অনুমোদনৰ বাবে উপস্থাপন কৰিব লাগে।

JRY manual অৰ মতে গাঁও সভাই ইয়াৰ এলেকাত হোৱা কাম সমূহ Supervise. Monitor আদি কৰিবৰ বাবে Vigilance Committee গঠন কৰিব লাগে (para 79.1 of JRY manual 1994)।

(গ) কেৱল JRY ব ৮০ শতাংশ পুঁজিহে পঞ্চায়তলৈ পঠোৱাৰ নিয়ম আছে Chapter - para-11.3 and para 17.1 of JRY manual 1994.

(ঘ) অধিক সংখ্যক পঞ্চায়তত টকাৰ অৰ্হতা সম্পন্ন স্থানীয় কৰ্মচাৰীৰ নে হোৱাৰ বাবে পঞ্চায়তলৈ পৰ্য্যায়কৰণ কৰা হৈছে নাই। অলপতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ পঞ্চায়তৰ পৰা ১৬ শতাংশ পঞ্চায়তলৈ সিদ্ধান্ত লৈছে। ইয়াৰ অৰ্হতা কৰিবৰ বাবে ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

(ঙ) লোৱা নাই।

বিষয় : ঘেহু আৱণ্টন।

শ্রীমতী প্ৰনতী ফুকনে সুধিছে:

৫২৬/ মাননীয় খাদ্য আৰু অসামৰিক যোগানৰ মন্ত্ৰী ন. গগৈয়ে উত্তৰ কৰি জনাবনে?

ক) ডিব্ৰুগড় জিলাত পতি নাহে কিমান পৰিমাণত ঘেহু আৱণ্টন দিয়া হয়?

খ) ডিব্ৰুগড় জিলাত কেইটা চাকি মিল আছে? (নাম সহকাৰে দিব)

গ) এই চাকি মিল বিলাকক কেতিয়াৰ পৰা ঘেহু আৱণ্টন দিয়া হৈছে আৰু কেতিয়া licence দিয়া হৈছে?

ঘ) এই চাকি মিল বিলাকক কেতিয়াৰ পৰা বিজুলী সংযোগ কৰা হৈছে?
(বিজুলী সংযোগৰ প্ৰমাণ পত্ৰ সদনৰ মজিয়াত দিব)

* শ্রীদীৰ্গেন চন্দ্ৰ বৰা (খাদ্য আৰু অসামৰিক যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:

(ক) ডিব্ৰুগড় জিলাত উপায়ুক্তৰ জৰিয়তে মাহিলী ১৪০০ কুইণ্টল ঘেহু আৱণ্টন দিয়া হয়।

(খ) ডিব্ৰুগড় জিলাত ৬২ টা চাকি মিল আছে। নামৰ তালিকা অনুবন্ধ ১ ত দিয়া হ'ল।

(See the Annexure -XI)

(গ) ক্ষেত্ৰৰ পৰা টিনৰ সময় অনুবন্ধ ১ৰ ওয় স্তম্ভত দিয়া হ'ল।

(See the Annexure XI)

(খ) বিধুশীৰ্ষক যোগৰ তালিকা সংগ্ৰহ কৰি থকা হৈছে।

বিষয় : ক. উন্নয়নখণ্ড স্থাপন

শ্ৰীবৃন্দাক পোষাৰীয়ে সুধিছে :

৫২৭/ মাননীয় পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) কেতিয়াৰ সময়ত মহাভৈৰৱ উন্নয়ন খণ্ড নামেৰে এটা নতুন উন্নয়নখণ্ড স্থাপনৰ কোন প্ৰকাৰে সত্যনে ?

(খ) যদি সত্য হয়, এই প্ৰস্তাৱ কেতিয়াৰ পৰা কাৰ্য্যকাৰী হব ?

শ্ৰীসাহিদুল আলম চৌধুৰী (পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়।

(খ) বৰ্ত্তমান উপায়ুক্তৰ পৰা আৱশ্যকীয় প্ৰস্তাৱ পালে এই উন্নয়নখণ্ডটোৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি কৈকটন জাৰি কৰি কাৰ্য্যকাৰী ব্যৱস্থা লোৱা হব।

Re. Wages of G. Ps Secretaries & Grade -IV Employees.

Sri Munda Mahanta asked :

528. Will the Minister of Panchayat & Rural Development be pleased to State :

- Whether the Government is aware of the fact that newly engaged Secretaries of Gaon Panchyats and 4th Grade employees of the Panchayat appointed by the Gram Panchayat are not getting their wages regularly ?
- If so, what steps are taking to regularies their services ?

Sri Sahidul Alam Choudhury (Minister of Panchayat and rural development) replied.

1. In respect of engaged Secretaries of Gaon Panchayat it is not cor-

rect. They have been paid their remuneration regularly.

2. In respect of 4th grade employees appointed by Gram Panchayat, Govt. is not aware of it and Govt. is not committed to pay their wages.
- b) 1. The newly engaged/ Gaon Panchayat Secretaries have been engaged on fixed monthly remuneration and not against sanctioned posts. Accordingly, there is no proposal for their regularisation. Once posts are sanctioned appointments can be made on the basis of existing rules and procedures.
2. As regard 4th. grade employees of the Panchayats appointed by the Gram Panchayats, Govt. is not committed to regularise the service of such employees.

Re. Termination from the service.

Shri Munin Mahanta asked :

529/. Will Minister of Labour Deptt. be pleased to state ?

- a) Whether the Govt. is aware about the pending of an industrial dispute before the Addittonal Labour Commissioner, Assam vide LD 4387 as raised by the Fancy Bazar Mazdoor Union, Guwahati over the issue of illegal termination from the service of 137 workers, with effect from 7-10-91 by the management of Delhi Guwahati Road lines, Kedar Road, Guwahati-13 others goods carrying Road Transport Company of Guwahati-?
- (b) If so. why not any action has been taken to refer the aforesaid dispute for adjudication since the year 1991 ?
- c) When the Govt. will refer the aforesaid dispute for proper adjudication ?

Shri Phani Bhusan Choudhury (Minister, Labour & Employment) replied.

- a) Yes.
- b) Action by way of conciliation proceeding is being taken.
- c) The dispute will be referred for adjudication if conciliation fails.

Mr. Speaker : the Question hour is over, now item no 2.

(মাননীয় অধ্যক্ষ আসনত উপাধ্যক্ষ উপবিষ্ট হয়।)

✱ শ্রী এ-বি-এচ জ্যোতদাৰ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা কালি মোৰ অসমাপ্ত ভাষণৰ পৰা আজি পুনৰ আৰম্ভ কৰিব বিচাৰিছো। চাৰ, এতিয়া নিযুক্তি বন্ধ হৈ আছে বুলি আমি সকলোৱে জানি আছে। কিন্তু আজিও পেপাৰত লিখিছে যে কৃষি মন্ত্ৰীয়ে দিয়া নিৰ্দেশ অনুসৰি নিযুক্তিৰ পয়োভৰ চলিয়েই আছে। যোৱা কালি আৰু আজিও পেপাৰত ওলাইছে। যোৱা কালি মই কৈছিলো যে উত্তৰ লক্ষীমপুৰত দুশ বাৰটা স্কুল আছে য'ত এজনীয়া শিক্ষক আছে। সেই বিলাক স্কুলৰ বিপৰীতে দুশ বাৰজন শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া হৈছে। কিন্তু বৰ আচৰিত কথা যে যোৱা ত্ৰিশ আৰু একত্ৰিশ ডিচেম্বৰত যি নিযুক্তি দিয়া হ'ল সেই নিযুক্তি পত্ৰৰ চেংচনিং লেটাৰ নং ১৯৯২ চনত নিযুক্তি দিয়া চেংচনিং লেটাৰ নং একে। গতিকে মই এই বিষয়ে শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো। এতিয়া যি বিলাক নিযুক্তি হৈ আছে সেই সম্পৰ্কত শিক্ষামন্ত্ৰী অবগত নে আৰু যদি নহয় তেনেহলে যি সকল বিষয়াই এই নিযুক্তি বিলাক দি আছে সেই বিলাক বিষয়াৰ ওপৰত কিবা ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব নে নহয়। চাৰ, আজিও পেপাৰত ওলাইছে কৃষিমন্ত্ৰীৰ নিৰ্দেশত বহুতো নিযুক্তি দিয়া হৈছে কিন্তু শিক্ষকৰ দৰমহা কিমান পাব লিখা নাই। দৰমহা দিয়া নহ'ব আৰু হাজিৰা বহীত চহী কৰিব নোৱাৰে বুলি দিছে। এই বিলাক কেনে ধৰণৰ নিযুক্তি। উপপৰিদৰ্শক এজনে সংবাদিকৰ আগত কৈছে যে কৃষি মন্ত্ৰীৰ নিৰ্দেশতহে এনে ধৰণে নিযুক্তি বিলাক দিয়া হৈছে। মৰ্চা চৰকাৰৰ বন্ধুসকলে বিভিন্ন দুৰ্নীতিৰ কথা কৈ তাৰ বিৰুদ্ধে মাত মাতি বিধান সভালৈ আহি চৰকাৰ গঠন কৰিছে কিন্তু এনেভাবে দুৰ্নীতি মূলক নিযুক্তি দিয়াৰ বিপৰীতে একো মাত মতা নাই। মই এই বিষয়টো মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। ইয়াৰ ওপৰত এটা তদন্ত কৰি বিহিত ব্যৱস্থা ল'ব বুলি আশা ৰাখিলো উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই যোৱা বিধান সভাতো কৈছিলো যে স্কুলবিলাক ভালকৈ পৰিদৰ্শন নকৰে। পৰিদৰ্শক সকলৰ গাফিলতি আৰু অৱহেলাৰ কাৰণে স্কুল সমূহ পৰিদৰ্শন কৰা নহয়। স্কুল সমূহ পৰিদৰ্শন কৰিলেহে শিক্ষকসকলো নিয়মিত ভাবে স্কুলত উপস্থিত থাকে। কিন্তু এই পৰিদৰ্শন আকস্মিক ভাবে কৰিব লাগে। তাকে নকৰি অহা দহ বা পোন্ধৰ দিনৰ ভিতৰত বা কিবা এটা খাতাং তাৰিখ দিন দি আগতীয়াকৈ জনাই পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ গলে শিক্ষক সকল সকলো উপস্থিত থকাৰ উপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোকো সিদিনাৰ কাৰণে গোট খুৱাব পাৰে। প্রধান শিক্ষক সমন্বিতে বাকী শিক্ষক মণ্ডলীও উপস্থিত হয়হি সিদিনাৰ কাৰণে। সেই কাৰণে আকস্মিক পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

✱ শ্রী চন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : চাৰ এটা স্পষ্টীকৰণ দিব বিচাৰিছো। অলপ সময় আগতে মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে পেপাৰৰ বাতৰিৰ উদ্ধৃতি দি কৃষিমন্ত্ৰীয়ে শিক্ষক

নিযুক্তি দিয়াৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। কথাটো হ'ল এশ পঞ্চাশজন ছাত্ৰ ছাত্ৰী থকা স্কুল এখন এজনীয়া শিক্ষকে চলাব নোৱাৰে সেই কাৰণে মই স্থানীয় বিধায়ক হিচাবে স্থানীয় অভিভাৱক সকলে মোৰ লগত আলোচনা কৰি স্থানীয় ল'ৰা কেইজন মানক সম্পূৰ্ণ আবেতনিক ভাবে স্কুলত পাঠদান কৰিছে। ইয়াৰ মাজত কোনো বহস্য নাই। কাকতৰ ওপৰত কথা কৈ লাভ নাই।

* শ্ৰী এ-বি-এচ-জোতদাৰ : স্কুলত মেনেজিং কমিটি আছে। তেওঁলোকে চাব পাৰে।

শ্ৰী চন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী, (কৃষি মন্ত্ৰী) মেনেজিং কমিটিয়ে এপ্ৰোভ কৰিছে।

* শ্ৰী এ-বি-এচ-জোতদাৰ : মেনেজিং কমিটিৰ সভাপতিক জীৱন নাশৰ ভাবুকি প্ৰদান কৰা হৈছে। এই বিলাক আমাৰ কথা নহয়। কিন্তু কৃষি মন্ত্ৰীৰ নিৰ্দেশত উপপৰিদৰ্শক এজনে কেনেকৈ নিযুক্তি দিব পাৰে?

উপাধ্যক্ষ : বিভাগীয় মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিব। আপুনি যোৱা কালিও কৈছে। এতিয়া অলপ চমু কৰিব।

* শ্ৰী এ-বি-এচ-জোতদাৰ : স্কুল পৰিদৰ্শন ব্যৱস্থাটোৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। পৰিদৰ্শনৰ কাৰণে যাব বুলি আগতীয়াকৈ খবৰ দিয়াৰ পিচত পৰিদৰ্শকৰ কাৰণে খোৱা লোৱা আদি ভাল ব্যৱস্থা কৰে। প্ৰধান শিক্ষককে ধৰি আটাইকেইজন শিক্ষক উপস্থিত তাকে। ছাত্ৰ ছাত্ৰী নাথাকিলেও বাহিৰৰ পৰা আনি বহাই দিয়ে। এনে ধৰণৰ পৰিদৰ্শন ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। নহলে এনে পৰিদৰ্শন ব্যৱস্থাবে শিক্ষা বিভাগৰ কিবা উদ্ধগতি হয় বুলি মই আশা কৰিব নোৱাৰো। স্কুল বিলাক আকস্মিক ভাবে পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ ব্যৱস্থা লব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আন এটা কথা হ'ল ৰিটেনশ্বন ব্যৱস্থা। ইয়াৰ কাৰণে শিক্ষক সকলৰ বাবে অফিচলৈ আহি থাকিবলগীয়া হব। দিশপুৰৰ সচিবালয়লৈ আহি থাকিব লগীয়া, ডি-পি-আই অফিচলৈ অহা যোৱা কৰিব লগা হয়। এই ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। আৰু জিলা পৰ্য্যায়তে এই বিলাক ৰিটেনশ্বনৰ কাম কাজ কৰিব পৰাকৈ ডি-ই-ইওৰ হাততে দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিব লাগে। মই এই খিনি কথা কৈ প্ৰাথমিক শিক্ষা বিভাগৰ ওপৰত উত্থাপন কৰা কৰ্ত্তন প্ৰশ্নৰ সমৰ্থন কৰিছো আৰু আশা ৰাখিছো যে ইয়াৰ আলোচনা কৰা বিষয়

সমূহৰ সঠিক পদক্ষেপ লব আৰু সমস্যা সমূহ সমাধানৰ কাৰণে আহুন জনাই মোৰ বক্তিতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰী নিজামুদ্দিন খান : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি শিক্ষা বিভাগৰ চেঞ্জেটাৰী আৰু এলিমেন্টাৰী এডুকেশ্যনৰ ওপৰত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আনিছে তাৰে ওপৰত বিৰোধিতা কৰি মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কেইটামান কথা কব বিচাৰিছো আশা ৰাখিছো মাননীয় বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কথাখিনিৰ ওপৰত বিবেচনা কৰিব। আমি লক্ষ্য কৰিছো

* Speech not corrected.

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যে আমাৰ হাইস্কুল লিভিং চাৰ্টিফিকেট পৰীক্ষা সেই পৰীক্ষাৰ বিজাল্ট লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে যি বিলাক ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষানুস্থান আছে সেই বিলাকতকৈ আমাৰ চৰকাৰী স্কুল বিলাকৰ ফলাফল বহু পিছপৰা। বিগত পৰীক্ষাৰ ফলাফল লক্ষ্য কৰিলেই দেখা যায় যে শতকৰা ৫০ ভাগৰ উৰ্দ্ধত লৰা ছোৱালী উত্তীৰ্ণ নহয়। গতিকে এই বেছি সংখ্যক ছাত্ৰছাত্ৰী ফেল কৰাৰ কাৰণটো ফহিয়াই চাই ইয়াক উন্নত কৰাৰ কাৰণে শিক্ষা বিভাগে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। লগতে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যে এই ব্যৱস্থা বিলাকৰ প্ৰতি বিভাগে গুৰুত্ব দিব লাগিব আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। তাৰোপৰি আমি লক্ষ্য কৰিছোঁ ছাৰ, যে বিভিন্ন সময়ত আমাৰ স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ হয় আৰু তেতিয়া তাত শিক্ষক নিয়োগ কৰাও হয়। কিন্তু শিক্ষক নতুনকৈ নিয়োগ কৰি লগে লগে ট্ৰেনিং দিয়াৰ ব্যৱস্থা নাই, স্কুল বিন্দিংৰ বাবেও গ্ৰান্ট নাই। আনকি কন্টিজেন্সি খৰছ কৰিবলৈও টকা নাই। আকৌ হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুলত বিজ্ঞানৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হোৱা বিজ্ঞানাগাৰৰ কাৰণেও গ্ৰান্ট নাই। এই বিলাক নোহোৱাৰ কাৰণেই আজি আমি শিক্ষক সকলৰ দুৰৱস্থা হোৱা আৰু ট্ৰেনিংৰ ব্যৱস্থা নোহোৱাৰ কাৰণে ফলাফলৰ দুৰৱস্থাও হোৱা বুলি দেখা পাইছোঁ। মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছোঁ আৰু দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ যাতে এই অৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰাই যাতে শিক্ষা ব্যৱস্থাটো উন্নত হ'ব পাৰে। আকৌ ফলাফল ভাল কৰাৰ কাৰণে পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কিছুমান ঠাইত শিক্ষক আছে ক্লাছ নাই, কৰবাত স্কুল আছে শিক্ষক নাই। এইধৰণৰ কথা বিলাক চলি আছে, লগতে পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। আজি বহু সদস্যই দুৰ্নীতিৰ কথা কৈ গৈছে, কিন্তু যোৱা বিগত সময় চোৱাত যি ঘটিছিল সেই কথা আৰু মই ক'ব বিচৰা নাই। কিন্তু শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইনস্পেক্চনৰ ব্যৱস্থাটো অতিকটকটীয়া কৰিব লাগিব। বৰ্ত্তমান যি সকল আই-এচ আছে, এটিচষ্টেণ্ট আই-এচ আছে বা ডি-অ, আছে সেই সকলে স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিব নোৱাৰে। তেওলোকেৰ মাহটো পাৰ হয় শিক্ষকৰ দৰমহা আদিৰ বিলচহী কৰোঁতেই। তেওঁলোক তাতে ব্যস্ত থাকিব লাগে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছোঁ যে একাডেমীক ইন্সপেকশ্যন অফিছাৰ এজন নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এটিস্টেণ্ট আই-এচ ৰেংকৰ পৰা দিব লাগে যাতে তেখেত তাতে ব্যস্ত থাকিব পাৰে। নতুবা আমাৰ ৰাজ্যত কৃতী প্ৰধান শিক্ষকৰ অভাৱ নাই, সেয়ে তেনে এজন কৃতী শিক্ষকক এই স্কুল বিলাকৰ পৰিদৰ্শনৰ বাবে নিৰ্দিষ্টভাৱে নিযুক্তি দিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি ক'ব খুজিছো যে এই কৃতী প্ৰধান শিক্ষক এজনক এই দায়িত্ব দিব লাগে যাতে যিবোৰ স্কুলত পৰীক্ষাৰ ফলাফল ভাল কৰিব পৰা নাই কিয় কৰিব পৰা নাই এইবোৰ বিষয় লগতে ক্লাছ আদি নিয়মীয়াকৈ হৈছে নে নাই? আকৌ স্কুলত শিক্ষক উপস্থিত আছে নে নাই বা ছাত্ৰ

ছাত্ৰী নিয়মীয়া হয়নে নহয় এই কথা বোৰ চাবলৈ দিব লাগে। এই শিক্ষক সকলে এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষা ব্যৱস্থা উন্নত কৰাত অবিহণা যোগাব পাৰে। এইদৰে কৃতী শিক্ষক সকলক অফিছৰ নিয়োগ কৰাহলে তেওঁলোকেও উৎসাহ পাব আৰু লগতে অন্যান্য স্কুল সমূহৰ শিক্ষক সকলেও এই ক্ষেত্ৰত প্ৰতিযোগীতাৰ মানসেৰে কাম কৰিব যাতে ভৱিষ্যতে তেখতসকলেও অফিছৰ হোৱাৰ সুবিধা পায়। লগে লগে স্কুল বিলাকৰ পৰিবেশো উন্নত হব।

মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদক আৰু এটা কথাৰ প্ৰতি দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছোঁ, লগে লগে এইটো কথাও কৈছোঁ এইটো বাস্তৱ সত্য আৰু এই সত্যক আমি মানিবই লাগিব যে শিক্ষক সকলে দৰমহা পোৱা নাই। আজি বৰপেটা জিলাৰ বহু শিক্ষকে দৰমহা পোৱা নাই। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে এইটো অনুসন্ধান কৰি থকা হৈছে সেয়ে সময় লৈছে। মনোহৰণ কমিটীয়ে অনুসন্ধান কৰি ৰিপৰ্ট দাখিল কৰিছে। তাত কি আছে আমি নাজানো কিন্তু যি সকল সন্দেহজনক ভাৱে নিযুক্তি পোৱা বুলি ভাবিছে সেই সকলক বাদ দি যি সকল নিয়মীয়া শিক্ষক সেই সকলক দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে এইক্ষেত্ৰত মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছোঁ যে নিয়মীয়াভাৱে নিযুক্তি পোৱা শিক্ষক সকলক দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

যি বিলাক প্ৰাইমাৰী ভেনচাৰ স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হ'ল আৰু শিক্ষক সকলকো ট্ৰেনিং দিয়া হ'ল, সেই সকলে ট্ৰেনিং পাছ কৰাৰ পিচতো আজিলৈ দৰমহা দিয়া নাই। তেওঁলোকে যি ৯০০ টকা পাই আছিল সেইটোৱেই পাই আছে। ট্ৰেনিং পাছ কৰাৰ পিছত নিয়মীয়া দৰমহা দিয়া হ'ব বুলি কোৱাৰ পিচতো আজি লৈ এই দৰমহা পোৱা নাই। এইটো অতি দুখৰ কথা গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ যে এই শিক্ষক সকলক দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা সোনকালে কৰিব লাগে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাইমাৰী ভেনচাৰ স্কুল কিছুমান চৰকাৰীকৰণ কৰা হৈছে। সেই স্কুলবিলাকত যিমানবিলাক শিক্ষকক নিযুক্তি দিয়া হৈছে তেওঁলোকে প্ৰশিক্ষণ পাছ কৰাৰ পিছতহে ৰেগুলাৰ দৰমহা দিয়া হয়। এনেকুৱা বহুত ট্ৰেনিং লোৱা শিক্ষক আছে। এনে কিছুমান শিক্ষক আছে তেওঁলোকে ৯০০ টকা লৈ শিক্ষকতা কৰি আছে। আচলতে ট্ৰেনিং পাছ কৰাৰ পিছত তেওঁলোকে নিয়মীয়া বেতন পাব লাগে। সেইখিনিও দিয়া হোৱা নাই। গতিকে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ যিসকলে ট্ৰেনিং লোৱা শিক্ষক আছে তেওঁলোকক দা-দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কিছুমান স্কুল যোৱা সময়ছোৱাত প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হৈছিল। যিবিলাক স্কুলত 'দ্রপ পোষ্ট' আছে, সেইবিলাক স্কুলত গ্ৰেজুৱেট বা পোষ্ট গ্ৰেজুৱেট পাছ

কৰি বহি থকা সকলক তেনেকুৱা স্কুলত বা অন্যান্য ঠাইত নিয়োগৰ ব্যৱস্থা কৰি এই দ্ৰপ পোষ্টবিলাক ৰেণ্ডাৰাইজ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিগত ৫ বছৰত শিক্ষক সকলৰ মাজত অৰাজকতা সৃষ্টি হৈছে। আমাৰ এই পবিত্ৰ বিধান সভাৰ মজিয়াত কি আছিল কি, কি ঘটা নাই? আমাৰ চৰকাৰে যাতে ভবিষ্যতে কোনো ঘটনা ঘটিবৰ কাৰণে প্ৰশ্নই নিদিয়ৈ তাৰ কাৰণে বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব লাগে। নলবাৰীৰ কথাই হওক বা অন্যান্য ঠাইৰ কথাই হওক এইবিলাক যাতে নহয় তাৰ কাৰণে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ অনুৰোধ জনালো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগটোত অনা দুৰ্নীতিৰ কথা ইয়াত কোৱা হৈছে? কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিয়া অনুদান আমাৰ চৰকাৰে কেনেকৈ আত্মসাৎ কৰিছে চি,এ,জি, ৰিপোৰ্টত ওলাই গৈছে। আপৰেচন ব্লেক বোৰ্ডৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিয়া টকাৰ পৰা ট্ৰাফ, বক্স আৰু চায়েস কীট্‌চবোৰ কি ধৰণে কিনি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে সেইটোহে আচৰিত হ'বলগীয়া কথা। কিন্তু চেল টেক্স দিলে কেবা লক্ষ টকা। চি-এ,জি, ৰিপোৰ্টৰ মতে এইবিলাক চেক কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ভাল হয়। যোৱা কালি মাননীয় সদস্য এগৰাকীয়ে সদনত উল্লেখ কৰিছে যে কিছুমান স্কুলত ছাত্ৰ বেছি কিন্তু শিক্ষক কম আছে কিছুমান স্কুলত শিক্ষক বেছি ছাত্ৰ কম আছে। এইবিলাক মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা উদাহৰণ দিছো -চি, এ,জি ৰিপোৰ্টত আছে ১৯৯০ চনৰ ফ্ৰেব্ৰুৱাৰী মাহত ১৪ জন এম, ই স্কুলত আৰু এম, ই, মাদ্ৰাচা স্কুলত শিক্ষক আছে। নবমচ্ অনুযায়ী স্কুলবিলাকত ৬৪, ৬৫ আৰু ৬৬ হ'ব লগিছিল। তেনেহলে অতিৰিক্ত শিক্ষক হৈছে ১৯৯৩ আৰু ১৯৯৪ চনত ৭৮,৯৪ আৰু ৯৪ হৈছে। এই সকলে ভেটি দিয়াৰ কাৰণে বাঢ়ি গৈছে। গতিকে তেনে ধৰণে দেখা গৈছে যে ১.১৯ লাখ টকাৰে ট্ৰাফ কিনিছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয় এইটো এটকা, দুটকাৰ কথা নহয়। লাখৰ কথা যি সময়ত শিক্ষক সকলক দৰমহা দিব পৰা নাই বিল্ডিং বান্ধিব পৰা নাই আনকি কনক্ৰিটজেনচিট খৰছ কৰিব পৰা নাই। অপৰেচন ব্লেক বোৰ্ডৰ অধীনত টাফ্ক কিনাৰ বাবদ ১.১৯ লাখ টকা একচেচ দি দিছে। কেবল চাকৰি বাকৰিৰ ক্ষেত্ৰতে নহয় সকলো ক্ষেত্ৰতে এইটো কৰিছে। ট্ৰেনিংৰ ক্ষেত্ৰত জেৰক্ষ মেচিন কিনাৰ নিয়ম নাই। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিয়া টকাৰে এইটোও কিনিছে। এই দুৰ্নীতিবিলাক আজি আমাৰ চৰকাৰে যাতে বন্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থা লয় তাৰ বাবে মই অনুৰোধ কৰিছো। লগতে স্কুল পৰিদৰ্শন কৰি শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো। মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি

যিখিনি কথা ইয়াত উল্লেখ কৰিছে সেই কথাখিনি যাতে গুৰুত্ব সহকাৰে বিবেচনা কৰে তাৰ আশা ৰখিছো। গাঁও অঞ্চলত নতুন নতুন ভেনচাৰ স্কুল খুলিবলৈ লৈছে কিন্তু মাটিৰ পামিচন বন্ধ হৈ থকাত অসুবিধা হৈছে। গাঁও অঞ্চলত বাইজে নিজেই অনুষ্ঠান-প্ৰতিস্থান পতিব পাৰে। কিন্তু টাউন অঞ্চলত নতুনকৈ স্কুলপাতিবৰ কাৰণে মাটিৰ বাবে পামিচন ক্ষেত্ৰত টাৰমচ্ এণ্ড কনডিচনৰ নৰ্মছ ফিলাপ কৰিব লাগে। গতিকে অসুবিধা হয়। অথচ চহৰ অঞ্চলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈ আছে। সেয়ে চহৰত থকা পুৰণি স্কুল বিলাকত দুটা চিফটৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বৰ্দ্ধিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চাহিদা পূৰণ কৰাৰ উদ্দেশ্যে। ইয়াৰ কাৰণে মাটিৰো সমস্যা নহয় আৰু বিন্দিংৰো সমস্যা নহয়। মাত্ৰ দুটা চীফটৰ কাৰণে দুটা বেলেগ বেলেগ ষ্টাফৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈই হ'ব তেতিয়াহলে ব্যক্তিগত ঋণ্ডাৰ ইংৰাজী স্কুলবিলাকত আমাৰ সাধাৰণ মানুহৰ লৰা-ছোৱালীয়ে পঢ়িব নোৱাৰিলেও এই স্কুল বিলাকতেই পঢ়িব পাৰিব। চীটৰ অভাৱ নহয়। ইতিমধ্যে যিবিলাক স্কুলে টাৰ্মচ এণ্ড কণ্ডিচনবিলাক মানিছে সেই স্কুলবিলাকত পামিচন দিবৰ কাৰণে মই অনুৰোধ জনাই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ ইমানতে সামৰণি মাৰিছো।

ধন্যবাদ।

*শ্ৰী আলি আকবৰ মিঞা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰিছো আৰু মানীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰি কেইটামান কথা পৰামৰ্শ আগবঢ়াব খুজিছো। বিৰোধী দলে যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে, সেই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ অনাৰ আগতে মাননীয় সদস্য সকলে ৰাজনৈতিক কথাবোৰৰ দিশ বাস্তৱসন্মত ভাবে কব লাগিব। দুৰ্নীতি আগতেও হৈছিল, কিন্তু এই দুৰ্নীতি কেতিয়াৰ পৰা আহিছে, বেছিকৈ দুৰ্নীতি হৈছিল কেতিয়া? চাকৰি প্ৰাৰ্থী সকলে চাকৰি বিচাৰি হাইবান হৈছিল। এই ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি কোন দিনাৰ পৰা হৈছিল সকলো কথা পেপাৰত ওলাই গৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই আন কথা নকওঁ, ধুবুৰী জিলাৰ কথা কওঁ, তাত গাঁও অঞ্চলত বৰ্ষেকৈ চৰ অঞ্চলত এই বিলাক বেছি। কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত দেৱানী, মধ্যবিত্ত মানুহখিনি কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ লগত মিলি নানা কাম কৰিছিল। তেওঁলোকে, এ,জি,পি, ৰ লগত মিলাপীতিৰ ভাব দেখুৱা নাছিল। তেওঁলোকৰ বহুত দিন আগৰ পৰাই এই ভাব আছিল। বৰ্ত্তমান চৰকাৰখনক বিপদত পেলোৱাৰ কাৰণে দুৰ্নীতি কৰি আমাক ইয়াত সমালোচনা কৰিছে, লাজৰ কথা।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি শিক্ষকে ধৰ্মা দিছে -নিযুক্তি বন্ধ হ'ব নেলাগে। বেতন পাব লাগে ইত্যাদিৰ প্ৰতিবাদ। এইটো ঠিকেই আছে, কিন্তু সেই শিক্ষক সকলে নিজৰ কৰ্ত্তব্য ঠিকেই কৰিছে নে নাই চাব লাগিছিব। ধুবুৰী জিলাৰ শিক্ষক আহি দিশপুৰত ধৰ্মা

দিছে, কিন্তু সেই ফালে আকৌ শিক্ষাদান নিদি ধুবুৰী জিলাৰ শিক্ষকে নিজৰ স্কুলৰ ডিউটি নকৰি এচ, ডি, চি মণ্ডল, কাননগো আদিৰ পিচত ঘূৰি তথা অন্য বহু কামৰ শেষত যাই আদলত পাই। এই কেচ বিলাকত ঘূৰি ফুৰি কেনেকৈ একশ দুশ টকা পায় তাৰ কাৰণে শিক্ষক সকলে ঘূৰি থাকে। এই অৱস্থা চৰ অঞ্চল সমূহত চলি আছে। যদি শিক্ষকে নিজৰ কৰ্তব্য পালন নকৰি দেৱানী কাম কৰি অফিচ আদলতত ঘূৰি ফুৰে তেতিয়া হলে শিক্ষা জগত আন্ধাৰময় হব। এইটো বিৰোধী দলৰ মাননীয় সদস্য সকলেও চাব লাগিব, আগৰ চৰকাৰৰ দিনত দুৰ্নীতিপৰায়ন শিক্ষকৰ বিৰুদ্ধে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল? বিলাসিপাৰাত যি জন বিষয়াই ২৮ তাৰিখে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিলে সেই জন বিষয়াই ১৩৬ শিক্ষকক বদলি কৰিছে ৪ জনক পদন্নোতি দিছে অবৈধ ভাৱে ২৮/২/৯৭ ইং তাৰিখে। কিন্তু ফেব্ৰুৱাৰীৰ ২ দুই তাৰিখৰ পৰা ১৮ ফেঃ তাৰিখ দেখুৱাইছে। ইয়াৰ বাবে তেওঁ পইচা লৈছে, বদলিৰ ক্ষেত্ৰত দুই হেজাৰৰ পৰা পাচ / ছয় হেজাৰ লৈছে। এইটো মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিছিলোঁ। এতিয়া সেই বিলাক কেনচেল কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। সেই জন বিষয়া কংগ্ৰেছী আছিল। কংগ্ৰেছৰ লগত তেওঁৰে মিলাপ্ৰীতি আছিল। কোক্ৰাঝাৰত লক আপত সোমাইছিল। মঙ্গলদৈত সেই বিষয়া জনক চাচপেন কৰা হৈছিল। সেই বিষয়াজনে নৰ্থ শালমাৰাত অপদস্থ হৈছে। সেই বিষয়া জন আমালোকৰ দিনত কেনেকৈ দপদপাই থাকি গল ই কব লাগিলে বেয়া পব লগা কথা নহয়। আমি দুৰ্নীতি কৰিবলৈ অহা নাই। আলোচনা যাতে সুফল হয় সেইটো বিচাৰিছোঁ। সেই কাৰণে মই বিৰোধী পক্ষৰ বন্ধু সকলক অনুৰোধ জনাইছোঁ সমালোচনা কৰি লাভ নাই, গঠনমূলক সমালোচনা আবঢ়াব লাগে, আগৰ বিলাক কথা ধৰি থাকি লাভ নাই। আমি কি কৰিব পাৰো সেটো চাব লাগে। এনেকুৱা ঘটনাও হৈছে এক তাৰিখে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিব লগা পদৰ বিপৰীতে ডি-আই নবকান্ত দাসে ২৮ তাৰিখেই চাৰি জন শিক্ষকক প্ৰমোচন দি থৈ গৈছে। এই বিলাক আমি কৰিছোঁ নে কোনে কৰিছে এই প্ৰসঙ্গটো এৰিছোঁ। চৰকাৰৰ বিষয়াই কৰা দোষৰ বাবে দায়ী চৰকাৰ নহয় নেকি?

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰে যে ভাল কাম কৰিছে আমি কোৱা নাই, সম্পূৰ্ণ ভাল নহলেও যিখিনি ভাল কাম কৰিছে তাক নিশ্চই কব লাগিব। বেয়া কৰাখিনিও কব লাগিব। কিন্তু আপোনালোকৰ (বিৰোধী) চৰকাৰে দুৰ্নীতি পৰায়ণ বিষয়া সকলক চেভগাৰ্ড দিছিল। তেওঁক গাৰ্ড নিদিলে বেয়া কাম কৰা বিষয়া সকলে ভাল কাম কৰিলেহেঁতেন। সি যি কি নহওঁক শিক্ষা ব্যৱস্থাত কিছুমান আসোৱাহ আগৰপৰাই সোমাই আছে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে পদক্ষেপ লব লাগিব। শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰিম, এইটো বিৰোধী দলৰ ভাষাত তিৰস্কাৰ যেন লাগিলেও আমি নিশ্চই তাক কাৰ্য্যকৰি

কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ সমালোচনাত এইটো কোৱা হৈছে যে শিক্ষক সকলক দৰমহা দিয়া হোৱা নাই, নিযুক্তি দিয়া নাই তদন্ত লেহেম গতিত চলাই থকা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মই কওয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ে একে দিনৰ ভিতৰতে সকলো কৰিব নোৱাৰে তদন্তৰ ক্ষেত্ৰত মনোহৰন কমিটি গঠন কৰি দিয়া হৈছে। কমিটিয়ে বিপোর্ট দিব, তাৰ পিছতহে ব্যৱস্থা হব। এই বিলাক কথা চাব লাগিব। মই দুই এটা পৰামৰ্শ ৰাখিব খুজিছো। শিক্ষা বিভাগৰ যিবিলাক আসোৱাহ সোমাই আছে তাৰ ভিতৰত ডি, আই, এচ, আই, ডি, ই, ই, ও, ডি, ও, আদি পদ কিছুমান ঠাইত খালি পৰি আছে। এই খালি পদ সমূহ কেনেকৈ অতি শীৰ্ষে পূৰণ কৰিব পৰা যায় তাক চাব লাগে। বিলাসীপাৰা, ধুবুৰীত এনেকুৱা হৈছে যে তাত ই, এ, চি, দুজন আছে। এজন চিনিঅৰ আছে। ডি, ই, ই, অ, ৰ কাম বিলাক তেওঁলোকে চাব লগা হৈছে। এই লৈ প্ৰশাসনিক অসুবিধাও সৃষ্টি হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ডি, পি, ই, পিৰ কাম বিলাক ডি, ই, ই, অ'য়ে চাব লগীয়া হৈছে। ছাত্ৰ সকলে বহু সময় ডি-পি-ই-অ অফিচলৈ গৈ অফিচাৰক লগ নেপায়। ডি, পি, ই, পি অফিচলৈ যোৱা বুলি কয় আৰু কেতিয়াবা ডি, চি, অফিচলৈ যোৱা বুলি কয়। গতিকে যিবিলাক ডি-ই-ই-ও / ডি-আই-এচ আইৰ খালী পদ আছে সেইবিলাক সোনকালে পূৰণ কৰিব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো। (সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয় মোক আৰু মাত্ৰ ২ মিনিট সময় দিয়ক। অলপ কৈয়ে মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিম।

ডি, পি, ই, পি বিভাগে যিবিলাক স্কুলৰ বিল্ডিংৰ কাম কৰি আছে সেইবিলাক আগৰ চৰকাৰে চিলেক্ট কৰা লিষ্ট তাত দেখা যায় এই স্কুল বিলাক এ, বি, চি তিনিটা কেটেগৰীত লৈছে। এতিয়া আগৰ তালিকাৰ মতেই ডি, পি, ই, পি স্কুলৰ বিল্ডিংৰ কাম চলি আছে। সেইকাৰণে মই কওঁ যে যিবিলাক স্কুল লিগেল সেইবিলাকৰ কাম হ'ব লাগে। যিবিলাকৰ বিলডিং নাই সেই বিলাকৰ কাম আগত সম্পূৰ্ণ কৰাৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। বিশেষকৈ আমাৰ শিক্ষা বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ধুবুৰী জিলাত বহুতো পিচ পৰি আছে। তাত বহুতো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছে। কোনোবা স্কুলত ৪৬ জন ছাত্ৰ আছে, তাত শিক্ষক দিছে ২ জন। কিন্তু এনেকুৱা স্কুলও আছে য'ত ৩৫০ জন ছাত্ৰ তাত শিক্ষক দিছে এজন। তেনেকুৱা আমাৰ ধুবুৰী জিলাৰ বিলাসীপাৰাত ৭২ খন স্কুল আছে। ইমান সংখ্যক ছাত্ৰ থকা স্কুলত এজন মাস্টৰে কি শিক্ষা দান দিব? সৰু-সৰু ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকক মাত্ৰ গিলাচটো আন, এইটো ইয়াত থ, সেইটো তাত থ, তাৰ বাহিৰে কোনো কাম কৰিব নোৱাৰে। কিয়নো এজন শিক্ষকে ইমান পাঠদান কৰাটো সম্ভৱ নহয়। গতিকে ইয়াত

বিশেষ ব্যৱস্থা লব বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়লৈ অনুৰোধ জনালোঁ ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শেষত মই এটা কথা কৈ তাৰ ওপৰত বেচি গুৰুত্ব দিওঁ যে স্কুলবিলাকত, হাই স্কুললৈহে হওঁক, এম-ই স্কুললৈহে হওঁক, এল-পি স্কুললৈহে হওঁক স্কুল বিলাকত পানী খোৱাৰ ব্যৱস্থা নাই । গতিকে সেই স্কুল বিলাকত টিউৱেল দিয়াৰ ব্যৱস্থা শিক্ষা বিভাগৰ পৰা নলে ভাল হয় । মন্ত্ৰী মহোদয়ে কথাটো বিবেচনা হৈ আছে বুলি নকৈ কৰা হব বুলি আশ্বাস দিলে ভাল হয় । প্ৰত্যেক স্কুলতে চিউৱেল দিয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাই আৰু বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য সকলক জোৰ দি কথা কোৱাৰ কাৰণে যাতে বেয়া নেপায় তাৰ কাৰণে অনুৰোধ ৰাখিছো আৰু কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে শিক্ষা বিভাগৰ কাৰণে যি টকা বিচাৰিছে মই ভাবো সেইখিনি নিচেই নগন্য হৈছে আৰু বেছি টকা বঢ়াই দিব লাগে । কিয়নো শিক্ষা বিভাগটো আটাইতকৈ ডাঙৰ বিভাগ । শিক্ষা বিভাগতে সকলো ট্ৰেইনিং দিয়ে । এপইমেণ্টৰ আদিৰ ক্ষেত্ৰত চিগনেচাৰ দিয়া কথাটো আহিলেই প্ৰথমতে শিক্ষাৰ কথা আহিব । শিক্ষা হলেহে অন্ততঃ চিগনেচাৰটোও কৰিব পাৰিব । গতিকে এই বিভাগত বেচি টকা দিব লাগে । শেষত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰিলো ।

Shri Shukhendu Shekar Dutta : The appointment letters were being signed by one Shri Gadadhar Barman, Retired D.I. of School, Karimganj and, there is a caucus or coterie in D.I.'s office Karimganj. They are doing business and, so far as I know, even during the ban period appointments are/being given by DI's office Karimganj and perhaps, if an inquiry is conducted thoroughly everything will come out here, I have got very very genuine records and I will hand over to the Hon. Minister. These records will show who is doing what ? Who is responsible and how the appointments are being made in South Karimganj block . In South Karimganj block alone twenty appointment have been made to the posts of teachers and these teacher are being transferred to other schools. There is a very powerful channel which is doing all these irregular things. I am not going to refer to the allegation of bribe. I just refer to certain basic facts. I have with me five appointment letters showing such and such persons have been appointed against the retirement vacancy of Shri Surendra Bhusan Chakravorty. I know about 7 to 10 appointments have been against this particular retirement vacancy by the DI of School, Karimganj. I will hand over all papers with me and I think this will be a very important document for the Hon. Minister to go for a thorough inquiry. Regarding the cases of corruption, I would like to request the Hon. Minister to see that

these things do not take place in future, The procedure regarding appointment should be followed strictly. I do not know what procedure Govt. is contemplating to follow. In any case, some kind of procedure will have to be followed and wish this procedure should be followed to the best of ability. No scope should be left for the next Committee or the persons to take any advantage of transaction in future. That should be guaranteed, Sir, and that is what I expect. Regarding elementary education, many points have come up during discussions. I am not going to deal with these. I only request most humbly to the Hon. Minister that he would ensure that no such things happen in future and things already have happened in the past should be thoroughly investigated. If these are not investigated, the people will not be benefitted and the society will not get any benefit.

Again Sir, for the information of the Hon'ble Minister that some cases of appointments are held up and these cases do not come under the purview of the Monoharan Commission. Their salaries should be released immediately. There is no obstruction. Perhaps due to some irregularities or due to some negligences on the part of somebody the payments have been held up. Their payments should be cleared as early as possible. Last of all, I would humbly request the Hon'ble Minister through the Chair that the officers who are responsible for selling of jobs, who are responsible for all sorts of anomalies, who are responsible for irregularities should be taken into task. They should be penalised if they are found guilty.

Mr Deputy Speaker : Now, I would request Smti. Pranati Phukan to speak.

* শ্রীমতী প্রণতি ফুকন : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমার দলের তরফৰ পৰা যি কৰ্ত্তন প্রস্তাব উত্থাপন কৰিছে তাৰ সমর্থনত মই কেইটামান কথা কব খুজিছো। শিক্ষা বিভাগৰ ওপৰত বিশেষ কিছুমান অভিযোগ উত্থাপন হোৱা দেখা যায়। মাননীয় সদস্য সকলে তেখেত সকলৰ বক্তৃতাত আগৰ চৰকাৰক দোষ দিছে আৰু কেতিয়াবা নিজকে সাঙুৰিছে। কিন্তু এনেধৰণে সদন খন চলিলে ইয়াৰ অৱস্থা ভয়াবহ হবগৈ। আমি সদনৰ মজিয়াত গঠন মূলক পৰামৰ্শ আগবঢ়াব লাগে। সংশোধনীৰ ক্ষেত্ৰত কেতিয়াবা সমালোচনাৰ প্ৰয়োজন হয়। তথাপিহে এতিয়া দেখা যায় যে যেনে ধৰণে সমালোচনা কৰা হয় তাত সংশোধনীৰ কথা নাইকীয়া হৈ পৰে। আমাৰ যিবিলাক হাইস্কুল, এম, ই স্কুল আৰু এল, পি স্কুল বেচৰকাৰীকৰণ হৈ আছে সেই বিলাক স্কুল প্ৰভিনচিয়েলাইজ কৰা হব নেকি? লগতে হাইস্কুল বিলাক হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল হব নেকি? এই ক্ষেত্ৰত

চৰকাৰে এটা বিশেষ ব্যৱস্থা লব লাগে বুলি মই ভাবো। কিয়নো এইটো কৰিলে ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ লগতে আমাৰ দেশখনৰ সুশিক্ষিত ভৱিষ্যৎ উন্নতি আশা কৰিব পাৰিম। ইয়াৰ লগতে মই আন এটা কথা কব বিচাৰিছো যে কিছুমান হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল আৰু হাইস্কুলত অধ্যক্ষ আৰু প্ৰধান শিক্ষকৰ পোষ্টিং কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। শিক্ষক সকলৰ দৰ্মহা অনিয়মিত হোৱা কাৰণে তেওঁলোকৰ অৱস্থা ভয়বহ আৰু শোকাবহ হৈ পৰিছে। যদি তেওঁলোকে দৰ্মহা নাপায় তেতিয়াহলে শিক্ষাদান কৰিব কেনেকৈ? এনেকুৱা পৰ্য্যায় পাইছে যে শিক্ষক সকল স্কুললৈ যাবলৈ এৰিছে। আমাৰ ব্যক্তিগত জীৱনতেই আমি দেখিছো যে শিক্ষক সকলে হাজিৰা কৰিবলৈ প্ৰস্তুত হৈছে। মোৰ সমষ্টিৰ পৰাই দুজন মান শিক্ষক আহি কলে যে দৰ্মহা যদি নাপাও চাকৰি কৰিম কেনেকৈ? যি সকল শিক্ষকৰ দৰ্মহা নিয়মীয়া ভাবে হোৱা নাই তেওঁলোকক নিয়মীয়া ভাবে দৰ্মহা দিয়াৰ কাৰণে নিযুক্তি দিয়াৰ কাৰণে সুব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। দেখা গৈছে আগতে ৬ হাজাৰ শিক্ষকক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। কিন্তু সেই সময়ত সেই চাকৰি বিলাক অকল কংগ্ৰেছ দলৰ বিধায়ক সকলেই দিয়া নাছিল মই জনাত (যদিও সেই সময়ত বিধায়ক নাছিলো) ১২৬ জন মাননীয় বিধায়ককেই ২০ টাকৈ শিক্ষকৰ চাকৰি দিবলৈ দিছিল। আপোনালোকে নাই পোৱা বুলি কলে নহব। কাৰণ মোৰ সমষ্টিত তেতিয়া কংগ্ৰেছ দলৰ বিধায়ক নাছিল, চি, পি, এম দলৰ বিধায়কহে আছিল। তেও ২০ টা শিক্ষকৰ চাকৰি দিবলৈ পাইছিল। তাৰ পিছতো আৰু ৪ হাজাৰ শিক্ষকৰ পোষ্ট থাকি গ'ল সেই ৪ হাজাৰ পোষ্ট পিচত দিয়া হ'ল। নিবনুৱা সমস্যাই আমাৰ ৰাজ্যখন গ্ৰাস কৰি আহিছে। বিধান সভাৰ অধিবেশন চলি থকাৰ সময়ততেই লাষ্ট গেটত ধৰ্ণা দিবলৈ আৰু অনশন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। মাননীয় কেন্দ্ৰীয় মানৱ সম্পদৰ উন্নয়ন দপ্তৰৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী মুহিৰাম শইকীয়াই ৪ হাজাৰ শিক্ষক নিলম্বিত কৰা হব বুলি কৈছে। কিন্তু তাৰ বিকল্প ব্যৱস্থা কি?

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই যি সকল শিক্ষকক চাকৰিৰ পৰা নিলম্বিত কৰাৰ কাৰণে যো-যা চলিছে আৰু যদি তেওঁলোকক প্ৰকৃততেই চাকৰিৰ পৰা বিতাৰিত কৰা হয় তেতিয়াহে তেওঁলোকক আন ঠাইত হলেও বিকল্প ব্যৱস্থা লৈ যিকোনো চাকৰিত সংস্থাপন দিয়াৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু তেওঁলোকৰ যদি উপযুক্ততাই নাই তেতিয়াহলে য'ত তেওঁলোক উপযুক্ত তেনেকুৱা ঠাই বিচাৰি তেওঁলোকক সংস্থাপন দিব লাগে, নহলে এই ৪ হাজাৰ নিবনুৱা যুৱক-যুৱতি কলৈ যাব, তেওঁলোকে আকৌ ইয়ালৈ আহি অনশন ধৰ্মঘট কৰিব। আন এটা কথা হ'ল আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ, শিক্ষক সকলৰ কাৰণে কোনো ধৰণৰ সুকীয়া লাইব্ৰেৰী বা কমন ৰুম নাই, বিশেষকৈ গাঁও অঞ্চলত এইবিলাক সুবিধা নাই, গতিকে অতি সোনকালে এই কমনৰুম আৰু লাইব্ৰেৰী ইত্যাদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা

কৰিব লাগে। চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ চাকৰীয়া সকলৰে দা-দৰ্শনা ইত্যাদি দিয়া হোৱা নাই, অতি সোনকালে দৰ্শনা নিদিলে এওলোকেও অনশন ধৰ্মঘট কৰিবলৈ আহিব। তাৰ পাচত আমাৰ বিদ্যালয় বিলাকত মিউজিক টিচাৰ, এল, ভি, এ, এন, চি, চি নাই আৰু খেলা-ধুলাৰ কোনো সুবিধা নাই। স্পোর্টচ, এন, চি, চি ইত্যাদি আমাৰ বিদ্যালয় বিলাকত পূৰ্ণদমে চলিব লাগিছিল কিন্তু কোনো ব্যৱস্থা নাই। খেলা ধুলাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শাৰিৰিক আৰু মানসিক উতকৰ্ষ সাধনত সহায়ক হ'ব আৰু তেওঁলোক শাৰিৰিক ভাবে লাভবান হ'ব। এই ব্যৱস্থা বিলাক বাহাল ৰাখিবলৈ যাওতে আমাৰ ভালেখিনি নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীয়ে কৰ্ম সংস্থান পোৱাৰ সুবিধা হ'ব। আগতে আমাৰ লৰাই ফুটবল খেলিবলৈ গলে ঘৰত লৰাক পিটিছিল কিন্তু আজি সময় বদলিল, আমি লৰা-ছোৱালীক ষ্টেডিয়ামলৈ খেলিবলৈ পঠাও কিন্তু সকলোতে এনে সুবিধা নাই, সেয়ে আমাৰ বিদ্যালয় বিলাকত খেলা-ধুলাৰ কাৰণে পথাৰ থাকিব লাগে। খেলা-ধুলা এইবিলাক এক্সট্ৰা কেৰিকুলাম এষ্টিভিটি থাকিলে লৰা ছোৱালী বিলাক কিছুমান বিভ্ৰান্তমূলক চিন্তাৰ পৰা আতৰি থাকিবলৈ পৰিব আৰু বিভ্ৰান্তমূলক চিন্তাৰ পৰা তেওঁলোক নিলগত থাকি সুস্থ পৰিবেশত থাকি শাৰিৰিক আৰু মানসিক ভাবে আগবাঢ়ি যাব পাৰিব। সেইকাৰণে মই ভাবো আমাৰ বিদ্যালয় বিলাকত এন, চি, চি স্পোর্টচ, কালচাৰ অথবা মিউজিকৰ প্ৰতি বিশেষ আগ্ৰহী কৰি তুলিব লাগিব। আজি ৰাতিপুৱা অগ্ৰদূত পেপাৰত কৃষি মন্ত্ৰী ডাউৰীয়াই ধৰ্মপুৰ আৰু দুই এখন ঠাইত শিক্ষক নিযুক্তি দিছে যদি সেইটো হৈছে তেতিয়াহলে ই বৰ দুৰ্ভাগ্য জনক হৈছে, আমি পেপাৰতহে পঢ়িছো, সঁচা নে মিছা নাজানো কিন্তু পেপাৰত ওলোৱা কথাটো যদি সঁচা হয় তেতিয়াহলে এইটো দুখজনক কথা। আজি আমি দেখিছো ভালেমানদিন ধৰি আমাৰ বিদ্যালয়ৰ মাতৃ সকলে দিশপুৰ লাষ্টগেটত আহি অনশন কৰি আছে, তেওলোকৰ কেবাগৰাকী মাতৃৰ স্বাস্থ্যৰ একেবাৰে অৱনতি ঘটিছে, তেওঁলোকৰ অৱস্থা সংকটজনক। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত এই সকল স্কুল মাতৃক চাকৰিত মকৰাল কৰা হৈছিল কিন্তু এতিয়া তেওঁলোকৰ অৱস্থা ভয়বহ হৈ পৰিছে গতিকে এই স্কুল মাতৃ সকলক মৃত্যুৰ মুখলৈ ঠেলী নিদি তেওঁলোকৰ সমস্যা সমাধান কৰে তেওঁলোকক আলোচনাৰ মাজলৈ আনিব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ ওপৰত এটা সুবিচাৰ কৰিব লাগে। আন এটা কথাৰো মই আঙুলিয়াব বিচাৰিছো আমাৰ বহু ঠাইত বিশেষকৈ ডিব্ৰুগড়তে দেখিছো আই, এচ আৰু ডি,ই,অ'ৰ এই দুয়োটা অফিচ একেজন বিষয়াই চলাব লগীয়া হৈছে, এবেলা যদি আই, এচ অফিচত এটেণ্ড কৰে আনবেলা ডি,ই,অ' অফিচত কৰে, আৰু এই দুয়োটা অফিচ ওচৰা-ওচৰি হলেও এক কথা আছিল কিন্তু দুয়োটা অফিচৰ দূৰত্ব অত্যন্ত বেছি। ফলত আমাৰ স্কুলৰ কামত যোৱা শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী সকলে ইটো অফিচত সিটো অফিচত

কামৰ বাবে বৈ বৈ থাকি যেতিয়া বিষয়াক লগ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া তেওঁলোকে বিষয় মনে ঘূৰি আহিব লগা হয়। গতিকে এতিয়ালৈকে যিবিলাক আই, এচ বা ডি,ই, অৰ পদ খালি আছে সেইবিলাকত অতিসোনকালে বিষয়া নিয়োগ কৰি শিক্ষক ৰাইজৰ অসুবিধা বিলাক দূৰ কৰিব লাগে। আন এটা লাগতিয়াল কথা মই কব বিচাৰিছো, সেইটো হ'ল আমাৰ আগৰ পৰা চলি অহা বৃত্তি মূলক শিক্ষা পদ্ধতি, বৃত্তি মূলক শিক্ষা পদ্ধতিত যি সকল শিক্ষক আছিল এতিয়া কিন্তু আমি যি দেখিছো এই বৃত্তি মুখী শিক্ষা দান কৰা শিক্ষক সকলক খেদোৱাৰ ব্যৱস্থা চলি থকা বুলি আজি বহু বছৰ আগতেই কঠাৰী আয়োগে বৃত্তিমূলক শিক্ষা পদ্ধতিৰ সূচনা কৰিছিল, এই শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য আছিল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে এই শিক্ষা আহৰণ কৰাৰ পাচত যাতে স্বনিয়োজন আঁচনিত নিজকে সংস্থাপন বা কাম কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণেই এই শিক্ষাৰ প্ৰচলন হৈছিল, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যাতে কৰ্মমুখী হব পাৰে তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছিল। প্ৰায় ৫০ খন মান স্কুলত এই বৃত্তি মুখী শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা চলি আছিল কিন্তু হঠাতে এই বৃত্তিমুখী শিক্ষাতো নিমূল হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। ১৯৯১/৯২ চনৰ পৰা এই বৃত্তিমুখী শিক্ষাতোৰ প্ৰাধান্য কমি আহিল, আমি কোৱা নাই যে এই শিক্ষাৰ দ্বাৰা তেওলোক ইঞ্জিনিয়াৰ বা তেনেধৰণৰ টেকনিকেল শিক্ষা লাভ কৰিব, কথাটো হ'ল এই বৃত্তি মুখী শিক্ষাৰ দ্বাৰা আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে শিক্ষা আহৰণ কৰাৰ পাচত অন্ততঃ দশম শ্ৰেণী পাচ কৰাৰ পাচতো কিছুমান বৃত্তি মূলক কামত স্বনিয়োজন হব পাৰিব। ১৯৮৮/৮৯ চনত এই শিক্ষাতো চেণ্ট্ৰেল স্পনচৰত স্কীম আছিল, আৰু তেতিয়া ৫০ খন স্কুলত প্ৰায় ১৭৪ জন শিক্ষকে এই বৃত্তিমুখী শিক্ষা দান কৰিছিল কিন্তু তেওঁলোকে আজি দৰ্মহা পোৱা নাই। আজি তেওঁলোকৰ অৱস্থা শোকবহ হৈছে, তেওঁলোকে কেচ ফাইল কৰিছিল, এই সকল শিক্ষকৰ এতিয়া কি ব্যৱস্থা হব? সেয়ে মই কব বিচাৰিছো এতিয়ালৈকে যি ৫০ খন স্কুলত শিক্ষকে বৃত্তি মুখী শিক্ষা কৰি আছে তেওঁলোকৰ চাকৰিটো নিয়মিয়া কৰিব লাগে আৰু দৰ্মহা নিয়মীয়াকৈ দিব লাগে আৰু এই বৃত্তিমুখী শিক্ষা আন উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লাগে। মই দীঘলিয়া নকৰো এই কেইটা বিষয়ৰ ওপৰত বিশেষকৈ স্কুলৰ এই মাতৃ সকলৰ সমস্যাটো দূৰিকৰণ আৰু বৃত্তিমূলক শিক্ষা প্ৰচলন আৰু ৪ হাজাৰ যি শিক্ষকক চাকৰিৰ পৰা খেদি দিব বিচৰা হৈছে তেওঁলোকৰ কাৰণে বিকল্প সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা ইত্যাদি বিষয়ত বিশেষ মনোযোগ দিব বুলি আশা কৰিলো আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰিৰ উপকৃত হওক আৰু আমাৰ ৰাজ্য খনৰ নিবনুৱা সমস্যা কিছু পৰিমাণে হলেও দূৰ হওক এই আশা কৰি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ সমৰ্থনত এই থিনিকে বক্তব্য ৰখি সামৰণি মাৰিলো।

✱ শ্ৰীমতী সুশীলা হাজৰিকা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰী

মহোদয়ে ১৯৯৮,০৩,৮৭,০০০ টকাৰ যিটো দাবী মঞ্জুৰী সদনত উৎখাপন কৰিছে তাত মই সমৰ্থন জনাইছো আৰু বিৰোধী পক্ষৰ মাননীয় সদস্য সকলে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আনিছে তাৰ বিৰোধীতা কৰি কেইটামান কথা কবলৈ বিছাৰিছো। আমি দেখিছো বিভিন্ন বাতৰি কাকতত হাজাৰ হাজাৰ শিৰোনমা অধিকাৰ শিক্ষক সকলৰ মাহকে মাহ ধৰি বেতন নোপোৱাৰ বাতৰি ওলাইছে। শিক্ষক সকলে হাজিৰা পৰ্য্যন্ত কৰি পৰিয়াল পোহ পাল দিব লগা হৈছে। কিছুমান শিক্ষকে বিভিন্ন উপায় অৱলম্বন কৰি পৰিয়ালৰ ভৰণৰ দায়িত্ব পালন কৰিব লগা হৈছে এই বিষয়ে আমি সমুদায় ব্যক্তিয়ে উপলব্ধি কৰিছো। কিন্তু ভালকৈ চালি জাৰি চালে দেখা যায় বিগত চৰকাৰৰ গাফিলতিৰ কাৰণেই আজি এনেকুৱা অৱস্থা হৈছে। শিক্ষক বৰ্হিভূত ভাৱে নিযুক্তি দিয়াৰ ফলতেই এনে অনিয়ম হৈছে। বিৰোধী মাননীয় সদস্য সকলে ইতিমধ্যে এই সকলো কথা অৱগত কৰিছে যে শিক্ষক সকলৰ দৰমহা অনিয়ম হোৱা বাবেই বহুতো অনিয়মৰ সৃষ্টি হৈছে। তেওঁলোকৰ অনিয়মৰ পৰা নিয়মত ঘূৰাই অনা অন্যকোনো উপাই নাই। সেয়ে বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীক শিক্ষাদানৰ পৰা বিৰত থাকিব লগীয়া হৈছে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জৰিয়তে মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব খুজিছো যে এই বিদ্যালয় সমূহত যাতে কোনো ধৰণৰ অনিয়মৰ সৃষ্টি নহয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে। যাতে বিদ্যালয় সমূহত অনিয়মৰ সৃষ্টি নহয় তাৰ কাৰণে মাহেকত দুবাৰকৈ স্কুল পৰিদৰ্শক এই স্কুল সমূহত পৰিদৰ্শন কৰিব লাগে। যাতে শিক্ষাৰ পৰিবেশ প্ৰণালীবদ্ধ ভাৱে চলাত ব্যৰ্থ নহয়। শিক্ষাৰ পৰিবেশ নাইবা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শিক্ষা দানৰ ব্যতিক্ৰম যদি দেখা যায় তেন্তে শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যিহেতুকে গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ লৰা-ছোৱালী বিলাকে অৰ্থৰ অভাৱত চহৰলৈ আহি শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে সেয়ে মই শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব খুজিছো যাতে গ্ৰাম্য অঞ্চলত প্ৰী-প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ প্ৰতিস্থাৰ ব্যৱস্থা কৰে। এই খিনিতে আৰু এটা কথা কৰাবিচাৰিছো যে চৰকাৰী নাতি অনুযায়ী আমাৰ অনুসূচীত জাতিৰ বাবে যি বিলাক ব্যৱস্থা আছে সেই মতে বেকলগা বিলাক ক্ৰিয়া কৰি স্কুল সমূহত শিক্ষক নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বিশেষ কবলৈ নাই, শেষত কৰিবিচাৰিছো শৈক্ষিক পৰিবেশ আৰু যাতে বিষাক্ত নহয় তাৰ ব্যৱস্থা আমাৰ চৰকাৰে কৰিব লাগে। তাৰোপৰি শিক্ষাৰ বিভাগটো অতি ডাঙৰ বিভাগ। এই বিভাগটো পৰিচালনা কৰিবলৈ বহু অৰ্থৰ প্ৰয়োজন হয় সেয়ে এই কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখি বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য সকলে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লব বুলি আশা ৰাখিছো। আৰু লগতে শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো দাবী মঞ্জুৰী উৎখাপন কৰিছে সেইটোত সমৰ্থন দিব। আৰু বিশেষ কৰি বিচাৰা নাই। মন্ত্ৰী মহোদয়ে উৎখাপন কৰা দাবী মঞ্জুৰীটোত পূৰ্ণ সমৰ্থন জনাই মোৰ ব্যক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্রীআলাউদ্দিন চৰকাৰ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কাটমোচনৰ বিৰোধীতা কৰি দুই চাৰিটা কথা কব বিচাৰিছোঁ। যোৱা চৰকাৰৰ দিনত প্ৰত্যেক বিধায়কৰ জৰিয়তে ২০ টা কৈ পোষ্ট দিছিল। সেইদিনা তেওঁলোকে মাতি মাতি নি দিছিল। সেই কাৰণেই আজি খেলি মেলি হৈছে। তাৰ ফল আজিও ভোগ কৰি আছে। উজনি অসমত এই সকলো বিলাক পোষ্ট লগে লগে হৈ গল। কিন্তু মধ্য আৰু নামনি অসমত হোৱা নাই। তেওঁলোকে এই ২০ টা পোষ্ট বিৰোধী পক্ষৰ বিধায়ককে সাঙুৰী লৈ অকল সন্তুষ্ট ৰাখিবলৈ দিয়া নাছিল। যিবিলাক দোষ ত্ৰুটি হৈছে, যি অভিযাচ লৈছে সেই সকলো বিলাকৰ সৈতে সাঙুৰী লোৱাৰ মতলব আছিল। মোক দুইজন মন্ত্ৰীয়ে মাতি নি দুই জনে দিছে। চাকৰি অতি দুস্প্ৰাপ্য বস্তু আৰু মোৰ সমষ্টিৰ ২০ টা দুখীয়া লৰা বিছাৰি উলিওৱাটো, বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত কি কষ্টকৰ কথা সেই কথা মই হাৰে হাৰে অনুভৱ কৰিছোঁ। এতিয়াও মনত লাগি আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, যি কি নহওক বিভাগটো এটা পয়ালগা অৱস্থাত চলি আছে। প্ৰয়াত মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে শিক্ষা বিভাগৰ কাম সম্পৰ্কত এখন তালিকা দিছিল। অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত প্ৰশাসনিক গাঁঠনি হিচাপে যি দেখিছোঁ প্ৰাক প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি উচ্চ স্তৰলৈকে প্ৰশাসনিক গাঁঠনি হিচাবে লৈ গৈছে আজি চৰকাৰী স্কুলো আছে, প্ৰাদেশীকৃত স্কুলো আছে আৰু ব্যক্তিগত শিক্ষানুষ্ঠানো আছে। মাধ্যমিক হিচাবে অসমীয়া, বঙালী, হিন্দী বহুতো মাধ্যম আছে। জন বসতি অনুসৰি গাঁও অঞ্চল বিলাকতো স্কুল আছে। গতিকে এই চৰকাৰে শিক্ষা ব্যৱস্থাটো অধিক শক্তিশালী কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। সেই উদ্দেশ্যত তেখেতে শিক্ষা জগতত এটা নতুন দিগন্ত উন্মোচন হব বুলি কৈছে। সেই অৱস্থাটো এতিয়া আহিব। আমাৰ চৰকাৰে আজি দ্বিতীয়খন বাজেট উৎখাপন কৰিছে আৰু সেই বাজেটৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বিভাগ বিলাকত কাম আৰম্ভ হব। গতিকে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত নিশ্চয় নতুন দিগন্তৰ উন্মোচন হব। তাৰ আলোকেৰে আমাৰ ৰাজ্যখন আলোকিত হব। মাদ্ৰাছা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মই দুটামান কথা কব বিচাৰিছোঁ যে, মাদ্ৰাছা শিক্ষা ব্যৱস্থাটো আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ লগত জৰিত আছে। মাদ্ৰাছা শিক্ষাৰ শিক্ষক সকলে ধুবুৰী অধিবেশন পাতিছিল আৰু তাত যিবিলাক দাবী উৎখাপন কৰিছিল তেতিয়া আমাৰ শিক্ষা বিভাগৰ দায়িত্বত থকা মন্ত্ৰী মহোদয়ে সেই দাবী সমূহ সহানুভূতিৰে বিবেচনা কৰা হব বুলি সাদৰি কৰিছিল। কিন্তু এতিয়া সেই শিক্ষক সকলে হতাশ হৈ পৰিছে। উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যোৱা কালি মন্ত্ৰী মহোদয়ে প্লেন কাট হোৱা বুলি কলে। এতিয়া কথা হৈছে প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰততো প্লেন কাট হৈছেনেকি? বিগত চৰকাৰৰ দিনত ৩৩ খন চিনিয়ৰ মাদ্ৰাছা স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হব বুলি কৈছিল। এই চৰকাৰেও ৰাজহুৱা ভাবে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।

এতিয়া কি অৱস্থাত আছে ? ৩১ মাৰ্চৰ ভিতৰত চিনিয়ৰ মাদ্ৰাচা স্কুল বিলাক আৰু আৰবিক কলেজ বিলাকৰ সম্পৰ্কত কি ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব সাদৰি কৰিলে ভাল হয়। আগন্তুক দিনত ইদ আহি আছে যিসকলৰ শিক্ষকৰ দৰমহা দিবলৈ বাকী আছে সেইবিলাকৰ মুখা মাৰিব পাৰিলে ভাল হয়। তাৰোপৰি বিহু আহি পাইছেহি বিহুৰ আগতে যি সকল শিক্ষকে দৰমহা পোৱা নাই দৰমহা পালে ভাল হ'ব। দৰমহা নোপোৱাৰ বাবে শিক্ষক সকলৰ সামাজিক পৰিবেশ নষ্ট হৈছে। তেওঁলোকৰ মনত নিৰাশাৰ ভাৱ আহি পৰিছে। বাধাকৃষ্ণন কমিচন, মোদালিয়া কমিচন, কোঠাৰি কমিচন কৰা হ'ল আৰু তেওঁলোকৰ পৰামৰ্শৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি জাতীয় শিক্ষানীতি গ্ৰহণ কৰা হৈছে যাতে আমাৰ মাজৰ পৰা নিৰক্ষৰতা দূৰ হ'ব লাগে। কিন্তু আজি ৫০ বছৰেও জাতি গঠনৰ যি প্ৰক্ৰিয়া শিক্ষক সকলে কৰি আহিছে সেই শিক্ষক সকলে আজি দৰমহা পোৱা নাই। এইটো কাৰো বাবে ক্ৰেডিট নহয়। আমাৰ আজি সামাজিক দায়বদ্ধতা আহি পৰিছে। এই অপৰ্যায়ৰ পৰা আমি হাত সাৰিব লাগিব। অন্তত শিক্ষক সকলৰ এই অভিযোগ যাতে নাথাকে তাৰ বাবে লক্ষ্য ৰাখিব লাগি। গতিকে প্ৰাক প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি উচ্চ স্তৰলৈকে শিক্ষা ব্যৱস্থাটো উন্নত কৰাৰ বাবে আমি আশা ৰাখিছো। শিক্ষক সকলে দা-দৰমহা যাতে কোনো দিন বন্ধ নাথাকে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে কিছুদিন আগতে কৈছিল যে, ১৯৯০ চনৰ আগৰ যিবিলাক শিক্ষক আছে তেওঁলোকে জিলা পৰ্য্যায়ৰ বৰমূৰীয়াক লগ ধৰিলে তেওঁলোকৰ দৰমহা বন্ধ হৈ নেথাকে। কিছুদিন পিছত দেখা গ'ল প্লেণ আৰু নন প্লেণ ইফালে সফল হ'ল গতিকে শিক্ষকে দৰমহা কৰাৰ পৰা পাব ? ১৯৯০ চনৰ পৰা ১৯৯৬ চনকৈলৈকে কিছু শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া গৈছিল। সেইসকল শিক্ষকো দৰমহাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে গতিকে গোটেই শিক্ষা ব্যৱস্থাতে অউল লগা অৱস্থা আহি পৰিছে। গতিকে এটা গাইদ লাইন তৈয়াৰ কৰিব লাগে যাৰ দ্বাৰা আমি সুচাৰুৰূপে শিক্ষক নিয়োগ কৰিব পাৰো। বিগত দিনৰ যিবিলাক সমস্যা আছে সেই সকলোবিলাককো সমাধান কৰিব লাগে। দ্ৰপ পোষ্টত যিবিলাক শিক্ষক আছে সেই সকলৰ বাবে দুৰ্ভাগ্যৰ কথা হৈ পৰিছে। দ্ৰপ পোষ্টত থকা শিক্ষক সকলৰ প্ৰতি নজৰদিব লাগে। আজি বহুতো ভেনচাৰ স্কুল গঢ়ি উঠিছে তেওঁলোকেও দৰমহা পোৱাত খেলিমেলি হৈছে। ভেনচাৰ স্কুল বিলাক কি স্তৰত আছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব লাগে। নিশ্চয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাবে সমালোচনা কৰি শিক্ষাক সম্প্ৰসাৰণ কৰিব লাগিব। কথা হৈছে শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছেনে নাই সংকোচন নোহোৱাকৈ সম্প্ৰসাৰণৰ নীতি গ্ৰহণ কৰি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কৈছে যে, প্ৰকৃতাৰ্থত এখন সুন্দৰ সমাজৰ ভেটি স্বৰূপ হৈছে উপকৃত শিক্ষা আৰু মোৰ চৰকাৰে নিশ্চয়কৈ সকলো পৰ্য্যায়তে শিক্ষাৰ গুণগত উন্নয়নৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব। এতিয়া ৰাইজৰ

মনত নিশ্চয় এটা সন্দেহ হ'ব। আজি শিক্ষা দান কৰাৰ বাবে বিভিন্ন ঠাইত স্কুল স্থাপন কৰা হৈছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ স্কুলবোৰ পতা হৈছে লৰা ছোৱালীৰ শিক্ষাদান কৰাৰ কাৰণে। এই শিক্ষানুষ্ঠান কোনো জাতি ধৰ্মক লৈ পতা হোৱা নাই। ইয়াত সকলোৱে সমানে শিক্ষালাভ কৰাৰ সুবিধা পায়। কিন্তু আজি সেই স্কুল বোৰৰ অৱস্থা কি হৈছে সেইটো চৰকাৰে ভালদৰে চোৱা চিতা কৰা প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। আজি স্কুল বোৰৰ কিছুমান কাম কাজ কৰাৰ কাৰণে বিধায়ক সকলোকো কিছুমান দায়িত্ব দিয়া হৈছে। কিন্তু বিধায়ক সকলক যি ১০ লাখ টকা দিয়া হৈছে সেই টকাৰে গোটেই সমষ্টিটোত স্কুল আদিকে ধৰি বিভিন্ন কাম কাজবোৰ কৰাত অসুবিধা হৈছে। গতিকে এই টকা বৃদ্ধি কৰি ২০ লাখ মান কৰিলেও কিছু কাম কৰিব পৰা গলহেতেন। ইয়াৰ বাহিৰে আন এটা ব্যৱস্থা হৈছে ডি,পি,ই,পি। এই প্ৰগ্ৰেমৰ জৰিয়তে বিশ্ব বেঙ্কে বেছিকৈ টকা যোগান ধৰিছে আৰু তাৰ আধাৰত কিছুমান স্কুল ঘৰ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কিন্তু এই স্কুলবোৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে ২ লাখতকৈ অধিক টকা দিছে যদিও সেই টকাৰে কিমান কাম হৈছে সেইটো চাবলগা বিষয় হৈ পৰিছে। এই আচনিটো পি, এম, টু, ডি, এম, ডাইৰেক্টলি হোৱাৰ কাৰণে ক'ত কি কাম হৈছে সেইটো কোনেও জনাব উপায় নাই। এই আচনিটোৰ জৰিয়তে আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো কেন্দ্ৰীয়ভূত কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। তাৰ বাহিৰেও ডি,পি,ই,পি ৰ কাৰণে আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলক নিয়া হ'ল যদিও তেওঁলোকৰ ঠাইত অন্য শিক্ষক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা নহল। ডেপুটেশ্বন ভেকেশ্বৰ পোষ্ট সমূহতো শিক্ষক দিয়া হোৱা নাই। তাৰ ফলত আমাৰ লৰা-ছোৱালী সকলৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত ব্যাঘাত জন্মিছে আৰু তলৰ পৰা ওপৰলৈ ভালদৰে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিব লগে যাতে আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোত কোনো কেৰোণ নালাগে। এইখিনিকৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

উপাধ্যক্ষ : এতিয়া মাননীয় সদস্য দেৱকান্ত ৰামচিয়াৰী।

*শ্ৰীদেৱকান্ত ৰামচিয়াৰী : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ দাবী মঞ্জুৰী ক্ষেত্ৰত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে মই তাৰ বিৰোধিতা কৰি কেইটামান কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছোঁ। আজি আমি সকলোৱে এটা কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে আমাৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড নিম্নগামী হৈ গৈছে। গতিকে আমি শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাৰ কাৰণে প্ৰাথমিক স্তৰতে বেছি গুৰুত্ব দিব লাগিব। লগতে ডি,পি,ই,পি,ৰ ক্ষেত্ৰত আজি যিবিলাক কথা আলোচনা বিলোচনা কৰা হৈছে সেই ক্ষেত্ৰত আমি চকু দিব লাগিব। কাৰণ, এই ব্যৱস্থাটোৰ জৰিয়তে কেইজন মান বিষয়াই টকা খোৱা অনুস্থান হৈ পৰিছে। কাৰণ, এই ব্যৱস্থাটোৰ জৰিয়তে প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলক ট্ৰেইনিং দিয়াৰ ব্যৱস্থা

কৰা হৈছে। তেওঁলোকে সিদ্ধান্ত হ'ল ৩ বাৰকৈ ট্ৰেইনিং দিয়াৰ নামত সকলক পৰী লৈ গৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শিক্ষাদানত ব্যয়ত জন্মাইছে। আমি জনোৱা যে প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক সকলক ট্ৰেইনিং দিয়াৰ কাৰণে বেচিক ট্ৰেইনিং চেণ্টাৰ সমূহ আছে। আজি ডি, পি, ই, পি, ৰ জৰিয়তে যি ট্ৰেইনিং দিয়া হয় তেওঁলোকে কব পৰা ট্ৰেইনিং লৈ আহিছে সেইটোও চৰলগীয়া বিষয়। তেওঁলোকেও সেই একে ট্ৰেইনিং লৈ এই শিক্ষক সকলক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক পাঠ দানৰ পৰা বিৰত ৰখা হৈছে। তাৰ ফলত আজি প্ৰাথমিক স্কুলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড একোৰাৰে নিম্নগামী হৈছে। এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক তেনে এক অৱস্থাৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰাৰ কাৰণে আমি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব নহলে তেওঁলোকে পিচলৈ গৈ হাইস্কুলত কেতিয়াও ব্ৰিজাল্ট ভাল কৰিব নোৱাৰিব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ প্ৰাথমিক বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তৰ্গতকৈ উৎকৃষ্ট ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো। আজি ডি, পি, ই, পি, ৰ জৰিয়তে কিছুমান স্কুল ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে, কিছুমান ডেস্কে, বেঞ্চ আদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু এই স্কুল ঘৰবোৰ নিৰ্মাণ কৰোঁতে বা ফাৰ্ণিচাৰ আদি যোগান ধৰোঁতে আৱণ্টিত ধনাৰ ক্ৰিয়ান যিনিং খৰচ কৰিছে সেইটো চৰ লাগে। আমি এটা কথা দেখিছো যে এই আচনিৰ অধীনত ৰাস্তাৰ কাষে কাষে দুই এখন স্কুল নিৰ্মাণৰ কাম কৰিছে যদিও ভিতৰৰা অঞ্চল সমূহত এই কামৰোৱ হাতত লোৱা নাই। গতিকে সকলো ক্ষেত্ৰতে সমান গুৰুত্ব দি এই আচনিৰ টকা পইছাৰোঁষাতে ঠিকমতে খৰচ কৰা হয় তাৰ বাবে চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি শিক্ষক সকলে দৰমহা নোপোৱাৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিব লগা হৈছে। আমি এটা কথা চাব লাগিব যে শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিবলৈ হ'লে বা শিক্ষক সকলক শিক্ষাত মনোবেশ কৰিবলৈ হ'লে শিক্ষক সকলক সময়মতে দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে সময়োচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আজি নতুন শিক্ষকৰ লগতে বহুতো পুৰণি শিক্ষকেও দৰমহা নোপোৱাকৈ দিন কটাব লগা হৈছে। গতিকে গন্দগোলীয়া শিক্ষক সকলৰ বাহিৰে যি সকল নিয়মীয়া আৰু পুৰণি শিক্ষক তেওঁলোকক সময়মতে দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এইখিনিতে মই আৰু এটা কথা কব খুজিছো যে আজি বহুতো বড়ো মাধ্যমৰ স্কুলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অনুপাতে শিক্ষক নাই। হুৰিগিঙা অঞ্চলত য'ত অসমীয়া মাধ্যমৰ লৰা-ছোৱলী কম তাত বেছি শিক্ষক নিযুক্তি দিছে অথচ বড়ো মাধ্যমৰ স্কুলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বহুতো হোৱা স্বৰ্ভেও শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া নাই। এতিয়া তাত কিছুমান স্কুলত কমিটিৰ ফালৰ পৰা শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া হৈছে যদিও তেওঁলোকক দৰমহা দিব পৰা নাই বিনা দৰমহাই তেওঁলোকে কাম কৰিব লাগা হৈছে। তাৰোপৰি বহুতো বড়ো মাধ্যমৰ স্কুলৰ ঘৰ নাই। ওড়লাওৱিত হাই স্কুলত বড়ো

মাধ্যমৰ প্ৰশীত বাবে দাখিল কৰিব লগা হৈছে । আনহাতে কিছুমান ঠাইত শিক্ষকৰ আবাসৰ কাৰণে জিৰণিৰ সময়ত ক্লান্ত কৰিব লগা হৈছে । গতিকে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই ক্ষেত্ৰটো বিলাকৰ প্ৰতি দৃষ্টি নিৰ্দ্ধেশ কৰি সোনকালে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই খিনিতে মই আৰু এটা কথাৰ প্ৰতি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে আগতে হাইস্কুল যিবিলাকত বড়ো মাধ্যমৰ শিক্ষক দিয়া হৈছিল তেওঁলোকক পিচলৈ বেঙলাবাইজ কৰা হ'ল যদিও ১৯৮৯ চনৰ পৰা ৩০/৯/৯৪ চনলৈ তেওঁলোকে পাবলগীয়া যিটো এবাৰৰ টকা সেইটো পোৱা নাই । কিন্তু সেই একে সময়ৰ বাকী শিক্ষক সকলে এই টকা পালে । বড়ো মাধ্যমৰ শিক্ষক সকলৰ ক্ষেত্ৰত এই বৈষম্যতো কিয় কৰা হ'ল বুজা নগল । গতিকে এই বৈষম্যটো যাতে নাথাকে তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে দৃষ্টি দি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে । এই কথা বিলাক চৰকাৰে সময়মতে চকু কান নিদিয়াৰ কাৰণে তেওঁলোকে হাইক'ৰ্টৰ ওচৰ চাপিবলৈ বাধ্য হৈছে । এতিয়া হাইক'ৰ্টে তেওঁলোকক সেই সময়ৰ টকাখিনি দিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া স্বত্ত্বেও তেওঁলোকক এই টকাখিনি দিয়া হোৱা নাই ।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ যিবিলাক জনিয়ৰ কলেজ আছে সেই বিলাকত আমাৰ দুখীয়া লৰাছোৱালীয়ে পঢ়ে । গতিকে সেই বিলাকৰ চৰকাৰীকৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । নুলবাৰী জিলাত এখন কলেজ আছে বাস্কা কলেজ । সেইখন কলেজক এতিয়াও চৰকাৰে ফাইনেল কংকাৰেঞ্চ দিয়া নাই । কংকাৰেঞ্চ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কাৰ্য্যকাৰী ব্যৱস্থা লোৱাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো । মই বাৰে বাৰে কৈছো বড়ো মিডিয়ামৰ কাৰণে কোকাৰাবাৰতে মাত্ৰ এখন বি.টি.চি আছে । শিক্ষক বৃদ্ধি পোৱাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ওদালগুৰী বা মাজবাট বা ৰোটাত আন এখন বি.টি.চি পতাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিলো । শেষত এটা কথা কৰি বিচাৰিছো যে কেতিয়াবা আমি ৰাইজৰ স্বৰ্গত মন্ত্ৰীক লগ কৰো, ৰাইজৰ কিছুমান কাম কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰো । ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে সেইখিনি কাম কৰি দিয়াৰ কাৰণে আমাৰ দুৰ্গম হৈছে । মই এবাৰ এজন ডি.আইক বদলিৰ চেষ্টা কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিছিলো । মন্ত্ৰী মহোদয়ে নহব বুলি কলে । সিদিনা এজন ডি.আই কৈছে যে যিসকলক বদলি কৰা হৈ সেইবিলাক যোৱা নাই । গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ভবিষ্যতে যাতে এনেকুৱা অনুৰোধ ৰাইজৰ দাবীৰ প্ৰতি বিবেচনা কৰে তাৰ আশা ৰাখি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো ।

Mr. Speaker : Thank you. Now, I Would request Mr. RameswerDhanowar to speak.

* শ্রী বামেশ্বৰ ধানোৱাৰ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ সমৰ্থনত মোৰ ব্যক্তব্য ৰাখিব বিচাৰিছোঁ। চাহ বাগিছাৰ দুখন জিলাৰ শিৱসাগৰ আৰু শিলচৰ। সেই জিলা দুখনৰ স্কুল বিলাক ১৯৭২ চনতে চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ আনিলে। স্কুল বিলাক অনিবৰ সময়ত চৰকাৰৰ লগত বাগিছাৰ মালিক পক্ষৰ এটা চুক্তি হৈছিল। এই চুক্তি মতে মালিক পক্ষই চৰকাৰক ডেঙ্গ-বেঞ্চ, ঘৰ আদি মেৰামতিৰ নামত এটা অনুদান বছৰি শিক্ষা বিভাগত দিব লগিছিল। সেই চুক্তি মতে চৰকাৰে প্ৰথম অৱস্থাত মালিক পক্ষৰ পৰা টকা আদায় কৰিছিল। তাৰ পিছত চৰকাৰে এই ধন আদায় কৰাৰ ব্যৱস্থা নথকাৰ কাৰণে আজিলৈকে টকা বিলাক অনাদায় হৈ পৰি আছে। তাৰ বাবে চৰকাৰে স্কুল ঘৰ বিলাক মেৰামতিৰ কাৰণে অনুদান দিব পৰা নাই। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে ধনখিনি আদায় কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত ললে স্কুল বিলাকক গ্ৰান্ট দিয়াৰ সুবিধা হব। দ্বিতীয়তে সেই স্কুল বিলাকত শিক্ষক নাই। এজনীয়া শিক্ষকৰে চলাই আছে, দ্বিতীয় শিক্ষক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। আমাৰ কেতিয়াবা চিন্তা হয়, আমাৰ ইকুলো গ'ল সিকুলো গ'ল। আমি চৰকাৰৰো নহলো আৰু বাগানৰো নহলো। গতিকে এই আসোঁৱাহ বিলাক সোনকালে আঁতৰাব লাগে। আনহাতে বাগানৰ যিবিলাক এল, পি স্কুল এতিয়াও প্ৰভিনচিয়েলাইজ হোৱা নাই সেইবিলাকৰ পৰা শেহতীয়া পৰীক্ষা দিয়াৰ পিছত শিক্ষকে পাচ চাৰ্টিফিকেতত ডি, আইৰ কাউন্টাৰ চাইন হোৱাৰ পিছতহে দিয়ে। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষা বিভাগৰ কোনো চাৰ্কুলাৰ নথকা সত্ত্বেও কেনেকৈ কাউন্টাৰ চাইন কৰে। তাৰকাৰণে স্কুলৰ শিক্ষকো বিপদত পৰে আৰু বহুক্ষেত্ৰত লৰাছোৱালীৰো অসুবিধা হয় আমাক চেকেণ্ড কলাছ চিটিজেন বুলি ধৰা হৈছে নেকি? মাৰ্চেৰিটাৰ এচ, ডি, এক এই ক্ষেত্ৰত লিখিছিলো। এই ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰে ব্যৱস্থা লব লাগে। আমাৰ মন্ত্ৰীমহোদয়ে কৈছিল চন্দ্ৰগ্ৰহণ আৰু নতুন দিগন্তৰ কথা। ১৯৯৭ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীত তিনিচুকিয়াৰ ডি, আই অৱসৰ হোৱাৰ আগমুহূৰ্ত্তত ১৫ জন শিক্ষক নিযুক্তি দি গৈছিল কাকপথাৰ ব্লকত। নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত এটা কথা সোৱাৰাই দিব খোজো যে ১৯৯৪ চন জানুৱাৰীত চুকুলাৰ দিছিল আৰু সেই মতে ডি, আই, আৰু ডি, ই, ও ৰ এপইন্টমেন্ট পাৰাৰ থকাৰ উইড্ৰ কৰিছে। ইয়াৰ পিচতো তেওঁলোকে নিযুক্তি দিব পাৰিছে কেনেকৈ। ডি, আই আৰু ডি, ই, ও ৰে চৰকাৰৰ নিৰ্দেশক বুঢ়া আঙু লি দেখুৱাইছে। এই ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কি ব্যৱস্থা লব। সেই চাৰ্কুলাৰ উইড্ৰ কৰা হৈছে নেকি? যদি কৰা হৈছে কেতিয়া কৰা হৈছে জনাব লাগে।

* শ্রী বামেশ্বৰ ধানৱাৰ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ, মহোদয় মই তিনিচুকিয়া জিলাৰ কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিবলৈ বিচাৰিছোঁ। এইটো মোৰ সমষ্টিৰে কথা। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত প্ৰতিটো সমষ্টিতে ২০ জন শিক্ষকৰ নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই মতে

নিযুক্তি দিয়া হ'ল। তাত এজন জিভেন হ'ব বুলি চাহ বাগানৰ লৰাক নিযুক্তি দিয়াৰ পিচত ৬ মাহ চাকৰি কৰাৰ পিছত তেওঁক চাকৰিৰ পৰা খেদি দিলে। তাৰ ঠাইত ২ জন শিক্ষক নিযুক্তি দিলে। এই দুই জন নিযুক্তি দিয়াৰ পিছত যেতিয়া ব্ৰেক-আপ বিচৰা হ'ল তেতিয়া দেখা গ'ল জিভেন হ'বৰ নামটো আছে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ অতিৰিক্ত উপায়ুক্তৰ হতুৱাই এটা এনকুৱাৰী কৰা হৈছিল। এনকুৱাৰী ৰিপৰ্ট চাবমিত কৰিলে কিন্তু এতিয়ালৈকে তাৰ একশ্যন নহ'ল। এই ক্ষেত্ৰত মই অনুৰোধ কৰিছো যি জনে এনে কাম কৰিলে তেওঁক শাস্তি দিব লাগে। আমি কিছুমান কাণ্ড দেখিবলৈ পাইছো ৩ জন লোকৰ নিযুক্তি হ'ল গৰমৰ বন্ধৰ আগে আগে, মাৰ্ঘেৰিতাত তাৰ পাৰা তেওঁলোকক তিনিচুকীয়ালৈ বদলী কৰা হ'ল। এই কেইজনক নিযুক্তি দি বদলী কৰা হ'ল আৰু যি স্কুলত দিয়া হ'ল সেই স্কুল তেওঁলোকে নেদেখাকৈ ৩ বছৰ আগৰ কাম কৰা দেখুৱাই তিনিচুকীয়াত বদলি কৰি আনিলে। মই আৰু এটা উদাহৰণ দিবলৈ বিছাৰিছো-ডিমৰুগুৰি নামৰ এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় এখনৰ চেতিয়া নামৰ এজন শিক্ষক ৰিটায়াৰ হোৱাত তেওঁৰ ঠাইত পুতেকক নিযুক্তি দিলে নিযুক্তি দিয়াৰ ১ মাহ পিচত ৰিটায়াৰ কৰা দেখুলা হ'ল। সেই ৰিটায়াৰ পোষ্টৰ ঠাইত এজনকে নহ'য় ৩ জনক নিযুক্তি দিয়া হ'ল। সেইটো কেনেকুৱা কথা হ'ল।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই তথ্য সহকাৰে কিছু কথা কৈছো মোক অলপ সময় দিব লাগে। মাননীয় উপাধ্যক্ষ, মই আৰু এটা বহস্যজনক কথা কৈছো-তিনিচুকীয়াৰ বৰডুৱী স্কুলৰ শিক্ষয়ত্ৰী শ্ৰীমতী স্বৰ্ণলতা দত্ত, তেওঁ ৰিটায়াৰ হ'ব লাগে ২০০৫ চনত কিন্তু তেওঁক ৰিটায়াৰমেণ্ট দেখুৱা হৈছে ১৯৯৪ চনৰ ২ ফেব্ৰুৱাৰীত আৰু ৪ ফেব্ৰুৱাৰীত এজনক নিযুক্তি দিছে। শ্ৰীমতী স্বৰ্ণলতা দত্তই কাম কৰি আছে, এই বিভাগটোৰে এনেকুৱা ধৰণৰ আচৰিত কাম কৰি আছে। এই বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত এটা বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আমি শুনিবলৈ পাইছো শিক্ষা বিভাগত মনোহৰণ কমিটিয়ে এনকুৱাৰী কৰি আছে। মনোহৰণ কমিটিয়ে এই বিলাক কেতিয়াও চুকি নাপায়। তিনিচুকীয়া জিলাত ৫ টা ব্লক আছে আৰু ৩ টা ডি আই অফিচ আছে। সেই অফিচ বিলাকে চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত ৰিটায়াৰমেণ্ট দেখুৱাই নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি আছে। মোৰ সমষ্টিতে আকৌ টকৌৱনী বিদ্যালয়ৰ পৰা শদিয়ালৈ এজন শিক্ষয়ত্ৰী বদলী হ'ল। টকৌৱনীৰ পৰা শদিয়ালৈ আৰু শদিয়াৰ পৰা টকৌৱনিলৈ বদলি হ'ব লাগিছিল কিন্তু এজনক কাক পঠাবলৈহে বদলি হ'ল। তেতিয়া এঠাইত এটা পদ খালী হৈ থাকি ব'ল। সেই খালি পোষ্টত গিৰি নামৰ লৰা এজনক নিযুক্তি দিলে। এই বিলাক কথাত বিভাগৰ বিষয়া সকলৰ লগত মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে চকু দিব লাগে। কিন্তু এই বিভাগটোত যে এই বিলাক খেলি মেলি শেষ হ'ব মোৰ বিশ্বাস নাই। এই বিভাগটোৰ কাৰ্য্যকলাপ দেখি মোৰ বিশ্বাস হেৰাই গৈছে। এজন শিক্ষক যোৱা ১৫ বছৰে

চাচপেগু হৈ আছে কিন্তু তেওঁ পুৰাদমে দৰমহা আদায় কৰি আছে। দালালী কৰি আছে। এই ব্যৱস্থা কটকটীয়া নকৰিলে চৰকাৰৰ কঠোৰ মনোভাব লবলৈ অনুৰোধ জনালো। আমাৰ ডিগবৈত বিবেকানন্দণ বুলি এখন হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল আছে। তাত প্ৰিঞ্চিপাল নাই, ভাইচ প্ৰিঞ্চিপাল নাই, চিনিয়ৰ এচিষ্টেণ্ট শিক্ষক এজনে আই চি পিঞ্চিপাল হিচাবে কাম কৰি আছে। তেওঁ ভাইচ প্ৰিঞ্চিপাল চিলেক্ট হৈ আছে কিন্তু নিযুক্তি পোৱা নাই। এই খন ভাল স্কুল। তাত পঢ়ি যোৱা লৰাই আই এ এচ পদ পৰ্য্যন্ত পাইছে। ভাল স্কুল কাৰণে তাত মনিপুৰ, নাগালেণ্ড, অৰুণাচল আদিৰ পৰা লৰাই আহি পঢ়ে। এতিয়া সেই স্কুলৰ অৱস্থা এনেকুৱা হৈছে যত প্ৰিঞ্চিপাল বা ভাইচ প্ৰিঞ্চিপাল নাই। মই আৰু এটা কথা কবলৈ বিচাৰিছো। স্কুল বিলাক প্ৰভিনচিয়েলাইজ কৰাৰ সময়ত কিছুমান দ্ৰপ পণ্ট থাকি গল। সেই পণ্ট বিলাক সোনকালে বিলিজ কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। যি বিলাক আমাৰ ৰিকগনাইজ এম ই স্কুল আছে সেইবিলাক স্কুল এড-হক গ্ৰান্ট দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যি বিলাক ভিতৰুৱা ঠাইৰ

Mr. Speaker : Now, Shri Gohin Ch. Das

* শ্ৰীগহীন চন্দ্ৰ দাস : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ এই সদনত শিক্ষা বিভাগৰ ওপৰত বিৰোধীসকলে যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰি কেইবাৰমান কথা কব বিচাৰিছো। শিক্ষা জগতত বিশেষকৈ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ওপৰত যেনেধৰনে গুৰুত্ব দিব লাগে কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত তেনেধৰণে গুৰুত্ব দিব পৰা নাই। যিবিলাক দিন পাৰ হৈগৈছে, পাৰ হৈ যোৱা দিনবোৰত কিছু ব্যকিএম দেখা পাইছো। মানুহৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ স্তৰটো হ'ল প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ স্তৰটো। এটা ডাঙৰ ভৱন সাজিবৰ বাবে তাৰ ভেটিটো মজবুট কৈ সঁজাৰ প্ৰয়োজন, তিতিয়াহে এটি ডাঙৰ ভৱন সাজিব পৰা যায়। প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ভাল ব্যৱস্থাৰ সৈতে তেওঁলোকক আগুৱাই নিব নোৱাৰিলে সুফল পোৱা নাযায়। শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ জন্ম দিব পৰা পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে আমাৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড হ্ৰাস হৈ আহিছে। এতিয়া এটা দেখা গৈছে ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুলৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ আগ্ৰহ বৃদ্ধি পাইছে। এই ইংৰাজী মাধ্যমত স্কুল বিলাকৰ যিটো আগ্ৰহ বাঢ়িছে ইয়াত দেখা গৈছে ইংৰাজী মাধ্যমত পঢ়া লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ অসমীয়া মাধ্যমত পঢ়া লৰা-ছোৱালীতকৈ বিজাল্ট ভাল হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ কেইবাটাও আছে। এটা কথা কব বিচাৰিছো তিনি বছৰৰ পৰা ছয় বছৰৰ ভিতৰত যিটো সময়, এই সময় ছোৱা চিন্তা কৰি ছোৱা ভাল হ'ব। ছয় বছৰত প্ৰাথমিক স্কুলত নাম ভৰ্ত্তি কৰিব পাৰে। এই তিনি বছৰ সময়ত আচলতে এনে শিশুৰ এটা সমস্যা হৈছে। ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত তিনিবছৰৰ পৰা ছয় বছৰৰ মাজৰ গেপচত নাৰ্চাৰী, কে,জি-১, কে,জি-২ শ্ৰেণীৰ

ব্যৱস্থা আছে। শিকিব পৰা যিটো মন সেইটো ধৰি ৰাখিছে। তেনেকুৱা অসমীয়া মাধ্যমৰ স্কুলতো তিনিবছৰৰ পৰা ছয় বছৰৰ গেপচত এনে ল'ৰা-ছোৱালীক খেলাধুলাৰ মাজেৰে শিকোৱা হয়। মগজুৱে যাতে শিকা মনৰ বিপৰীতে নাযায় তাৰ এটা চিন্তা চৰ্চা কৰিব লাগে। মই ভাবো যিহেতু মানুহবিলাকে ইংৰাজী ভাষামুখী হৈছে, আমাৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়তো ইংৰাজী, হিন্দী, আৰু সংস্কৃত বিষয় কেইটা পাঠ্যক্ৰমত দিব লাগে। সেইমতে তেনেকুৱা শিক্ষক নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত ইংৰাজী, হিন্দী, সংস্কৃত এই বিষয় তিনিটা দিলে ইংৰাজী স্কুলৰ প্ৰতি যিটো প্ৰৱনতা সেইটো নাইকীয়া হৈ যাব বুলি মই ভাবো। সেইটো ফলপ্ৰসু হ'ব। অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয় শংকৰদেব শিশু নিকেতনত এই ইংৰাজী, হিন্দী আৰু সংস্কৃত তিনিওটা বিষয় অন্য বিষয়ৰ লগতে সমানে পঢ়ায় গৈছে। সেই বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিলাক সকলো ফালৰ পৰা স্মাৰ্ট হৈছে। বিষয়বোৰ আয়ত্ব কৰিব পাৰিলে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত যদি এই ব্যৱস্থাটো লয়, আমাৰ ইংৰাজী মাধ্যমৰ আৰু অসমীয়া মাধ্যমৰ স্কুলৰ গেপচ বা ইনফিৰিয়াৰিটি, চুপাৰিয়াৰিটি নাইকীয়া হ'ব বুলি ভাবো। মাননীয় শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে বিভাগৰ লগত আলোচনা-বিলোচনা কৰি ব্যৱস্থা লব বুলি আশা ৰাখিছো। মই যোৱা বিধান সভাতে উল্লেখ কৰিছিলো হাইস্কুলত ভূগোল, বুৰঞ্জী বিষয় বাধ্যতামূলক কৰিব লাগে। বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা আশ্বাসো দিছিল। এতিয়া কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে এই সদনতে স্পষ্ট ধাৰণা এটা দিব লাগে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো। আৰু এটা কথা দেখা গৈছে হায়বচেকেণ্ডাৰী বিদ্যালয় বিলাকত চাবজেণ্ট টিচাৰৰ কিছু সংখকে নিয়মীয়াকৈ আৰু যেতিয়া এটা বা দুটা ক্লাচ থাকে তেতিয়া ক্লাচ কৰি গুচি যায়। বিদ্যালয়ৰ যি নিদিষ্ট সময় সীমা নিয়মীয়া ভাবে আছে চাবজেণ্ট টিচাৰৰ সেইটো নিয়মীয়া ভাবে নাই। বিষয় শিক্ষক আৰু সহঃ শিক্ষকৰ মাজত এটা সংঘাতিক যুজ চলিছে। বিষয় শিক্ষক সকলে অষ্টম, নৱম আৰু দশম শ্ৰেণীৰ ক্লাচ নলয়। অধ্যক্ষৰ নিৰ্দেশ নামানে। ই এটা ডাঙৰ বেমাৰ কেঞ্চাৰৰ নিচিনা হৈছে। বিষয় শিক্ষক আৰু সহঃ শিক্ষকৰ মাজত যিটো ইগ যুজ হৈছে সেইটোৰ ওপৰত এটা স্পষ্ট সিদ্ধান্ত ল'ব লাগে। শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হৈছে। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিষয়টোৰ প্ৰতি দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাথমিক বিদ্যালয় প্ৰাদেশীকৰণ কৰিছিল। তাৰ বহু শিক্ষকে বেছিক টেইনিং পাছ কৰিছে। বহুমাহ ধৰি দৰ্মহা পোৱা নাই। দৰ্মহা পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আন এটা কথা হ'ল দৰ্মহা পাতি পাবৰ কাৰণে ৰিটেনচন বিষয়টো আহি পৰিছে। তিনিমাহৰ মুৰে মুৰে ৰিটেনচনৰ ব্যৱস্থা হৈ থাকে। ৰিটেনচন মানে ৰি-টেনচন আকৌ

তেওঁলোকৰ টেনচন বৃদ্ধি হয়। এই ৰিটেনচন পদ্ধতিটোৰ এটা নিয়াৰী ব্যৱস্থা কৰিবলৈ বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ সমষ্টিতে বহুতো প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত এজনকৈ শিক্ষক আছে। মাননীয় সদস্য ভালেকেইগৰাকীয়েও এজনীয়া শিক্ষক থকা বিদ্যালয়ৰ কথা ইয়াত উল্লেখ কৰিছে। ক'ৰবাত আকৌ এশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত দহ জন শিক্ষক আছে। যোৱা পাঁচ বছৰত এনেকুৱা বহুত ঠাইত হৈছে। নকও বুলিও কবলগীয়া হলো। প্ৰসঙ্গতহে ওলাইছে যোৱা পাঁচ বছৰৰ জানা। বহুত মধ্য আৰু উচ্চ ইংৰাজী গ্ৰেজুৱেট ল'ৰা-ছোৱলীয়ে কাম কৰি আছে দহ বাৰ বছৰ ধৰি তাৰে কেইজন মানে দা-দৰমহা পাইছে আৰু ড্ৰপ পৰা কেইজনমানেহে পাব পৰা নাই। ফলত অসুবিধা পাই আছে। অথচ সেই সেই ওলেকা সমূহত সেই স্কুলৰ প্ৰয়োজন আছে। গতিকে সেই বিলাক প্ৰাদেশিকৰণৰ বাবে ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে।

(সময় সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কথা বিলাকৰ ওপৰত এটা স্পষ্ট ধাৰণা মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰ দান প্ৰসঙ্গত প্ৰদান কৰিব বুলি আশা কৰিছো। একেলগে কাম কৰা কেইজনমানে দা-দৰমহা পাই আছে যদিও বাকী থিনিয়ে হা-হুমুনিয়াহ কঢ়ি থাকিব লগীয়া হৈছে। ইতিমধ্যে বয়স হৈ অহাৰ লগে লগে সেই স্কুল এৰি আন নতুন চকৰিলৈকে যাবলৈকো তেওঁবিলাকৰ অসুবিধা আহি পৰিছে। সেই সকলৰ অৱস্থাৰ উপশম ঘটাবৰ ব্যৱস্থা লব বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰত অনুৰোধ ৰাখিলো। প্ৰায় বিলাক স্কুলতে আজি শিক্ষক সকলৰ বহাৰ কাৰণে চকী নাই, টেবুল নাই, লৰা-ছোৱলী বহিবৰ কাৰণে ডেস্ক-ব্ৰেঞ্চ নাই। বোৰ্ড নাই। আগতে ফাৰ্ণিচাৰ গ্ৰাণ্ট ব্যৱস্থা আছিল যদিও আজিকালি সেইটো নাই। আগতে স্কুল বিলাকত পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা আছিল এল-পি স্কুল বিলাক মাহেকৈ পৰিদৰ্শন কৰিছিল। আচলতে চাডেন ভিজিট অৰ্থাত আকস্মিক ভাবে পৰিদৰ্শন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বহুমান পৰিদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা নাই। পৰিদৰ্শক নাহে স্কুললৈ বৰঞ্চ হেড মাষ্টৰে অকলে খাতা-পত্ৰ লৈ অফিচলৈ গৈ পৰিদৰ্শকৰ টোকা প্ৰতিবেদন সংগ্ৰহ কৰে। এই ব্যৱস্থাৰ মাজত কিবা এটা হেনো চলে প্ৰধান শিক্ষক আৰু পৰিদৰ্শকৰ ওপৰত চূৰান্ত প্ৰতিবেদন সঠিক হৈ যায়। এই দিশত বৰ্তমান চৰকাৰে কঢ়া ব্যৱস্থা লব লাগে। যাতে সঠিক ভাবে পৰিদৰ্শন হয় সেইটো নজৰ দিব লাগে।

(সময় সংকেট)

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কবলৈ আৰু বহুত আছিল কিন্তু সময়ৰ অভাৱৰ কাৰণে এই থিনি কথাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অৱগত কৰি ইয়াৰ ওপৰত বিধান সভাত

এটো স্পষ্ট ধাৰণা দিব বুলি আশা ৰাখি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি মোৰ বক্তিতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীশ্বেখ আব্দুল হামিদ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা শিতানত মাননীয় শিক্ষামন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিটো দাবী মঞ্জুৰী উত্থাপন কৰিছে এই সন্দৰ্ভত কেইটামান পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো। লগতে আশা কৰিছো যে শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে কথা থিনি গ্ৰহণযোগ্য বুলি গ্ৰহণ কৰিব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে ঘোষণা কৰিছিল যে শিক্ষা জগতত অম্বাৰস্যৰ মাজনিশা চলি আছে আৰু এতিয়া পূৰ্ণিমাৰ নতুন চন্দ্ৰ আহিব। কিন্তু এই চৰকাৰে শাসনভাৰ লোৱাৰ দহ এঘৰমাহ পৰা হৈ যোৱাৰ পিচতো অম্বাৰস্যৰ পিছৰ পূৰ্ণিমাৰ চন্দ্ৰ উদয় হোৱাৰ লক্ষণ দেখা নাই। শিক্ষা জগতত সঁচাকৈয়ে অম্বাৰস্য চলি আছে। ইয়াৰ কেনেকৈ পোহৰ কৰিব পাৰি সেই বিষয়ত চিন্তা চৰ্চা কৰিব লাগিব আৰু এই বাজেটত এই চিন্তাৰ উদ্ৰক দেখা পালে নিশ্চয় সন্তোষ পালোহেতেন। কিন্তু বাজেটৰ খচৰা হিচাব যি ভাৱে দেখুৱা হৈছে সেইটোয়ে আমাৰ হতাশহে কৰিছে। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত শিক্ষা বিভাগত যি ভাৱে চলিছিল এতিয়াও সেই ভেবেই চলিব। হাইস্কুল বা প্ৰাথমিক স্কুল বা এম-ই স্কুল কতোৱেই শিক্ষাৰ পৰিবেশ নাই। শিক্ষক বহিবলৈ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত চকী নাই, থিয় হৈ ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়িবলগীয়া হৈ আছে। ঘৰ বিলাকৰ বেৰ-ছাল নাই। বাজেটত প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ঘৰ মেৰামতিৰ কাৰণে ৩.৩২ লাখ টকাহে ধৰিছে অথচ স্কুলৰ পৰিবেশ উন্নত কৰিবলৈ স্কুলৰ কাৰণে লাগতিয়াল সা-সজুলি কিনাৰ কাৰণে লগা যথেষ্ট টকা বাজেটত ধৰা নাই। প্ৰাথমিক স্কুল আৰু হাইস্কুলৰ স-সজুলি কিনাৰ কাৰণে মাত্ৰ ৪.০৭ লাখ টকাহে ধৰিছে। গতিকে শিক্ষাৰ পৰিবেশ উন্নত কৰাৰ কাৰণে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ টকা বাজেটত নেদেখি আমি হতাশ হৈছো। শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে যোৱা চৰকাৰৰ দিনত যি সকল শিক্ষকক দিছিল সেই সকলক বাদ দিলেহে যদি শিক্ষা জগতত চাকৰি নতুন সূৰ্য্য উদয় হোৱা বুলি ভবা হয় সেইটো দুৰ্ভাগ্যজনক কথা হ'ব। উপাধ্যক্ষ মহোদয় যোৱা চৰকাৰৰ দিনত আসাম জুনিয়ৰ কলেজ প্ৰভিনচিলাইচ এক্ট কৰি ৪৮ খন জুনিয়ৰ কলেজক চৰকাৰী কৰণৰ ব্যৱস্থা লৈছিল। কিন্তু এই দিশত বাজেটত কোনো টকা ধৰা দেখা নাই। এই হেডৰ ১৩৩ পৃষ্ঠাত জুনিয়ৰ কলেজৰ শিক্ষাৰ কাৰণে কোনো টকা ধৰা হোৱা নাই। পৃষ্ঠা ৩২ আৰু ৩৩ ত এটা কথা দেখা গৈছে যে Govt. teachers serving in Non-Government Secondary school including Junior College and Higher Secondary School.

এতিয়ালৈ জুনিয়ৰ কলেজ বিলাকত কোনো টকা খৰচ দিয়া হোৱা নাই। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত বিল পাচ হ'ল কিন্তু কাৰ্য্যকাৰীকৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা নাই। এই দিশত শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে স্পষ্টিকৰণ দিব বুলি আশা কৰিছো। একে ধৰণে জুনিয়ৰ মাড্ৰাচাৰ কাৰণে

১৯৯৪ চনতে এষ্ট কৰিছিল কিন্তু বাজেটত জুনিয়ৰ মাদ্ৰাচা চৰকাৰীকৰণৰ পিচত দিবলগীয়া বেনিফিছাৰ কাৰণে টকা ধৰা হোৱা নাই। মন্ত্ৰী মহোদয়ে ইয়াৰ ওপৰত উত্তৰ দিব বুলি আশা ৰাখিছে।

(সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ সমষ্টিৰ সত্ৰকনৰা চাচৰা হাইস্কুলতে চিনিয়ৰ টিচাৰক বাদ দি জুনিয়ৰ টিচাৰক দিয়া হৈছে। যি সকল বিষয়ই এই বিলাক খেলিমেলি কৰিছে সেই বিলাকৰ কাম কাজ চাব বুলি আশা কৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, স্কুল বিলাকত বিনামূলীয়া কিতাপ দিয়াৰ নামত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰা হয়। কিন্তু এই বছৰত যে কিতাপৰ কাৰণে খুব কম টকা দিয়া হৈছে। মাত্ৰ বাৰ লাখ টকা হে দিয়া হৈছে। যোৱাবেলি ৩০.৩২ লাখ টকা আছিল কেনেকৈ মাত্ৰ বাৰ লাখ টকাৰে মেনেজ কৰিব বুজিব পৰা নাই। কিন্তু উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কোনো অভিভাৱকে কিতাপ নিদিয়াকৈ লৰা-ছোৱালীক স্কুললৈ নপঠিয়াই। সেয়ে মই কব খুজিছোঁ এই টকাটো চাব চিভী হিচাপে দিলে বেছি ভাল হয়। প্ৰত্যেক দোকানতে চাবচিডাইজড বেটত লৰা-ছোৱালীয়ে কিতাপ পাব। তেতিয়া যিখিনি টকা ৰাহি হব সেইখিনি স্কুল যিবোৰৰ ছাল-বেৰ খহি গৈছে লৰাছোৱালী বহিব নোৱাৰে, শিক্ষক বহিব নোৱাৰে, তেনেকুৱা অৱস্থা হৈছে সেইবোৰত টকাটো খতুৱাব পৰিব। তেতিয়াহে শিক্ষাৰ পৰিবেশ উন্নত হব। অকল শিক্ষাৰ পৰিবেশ উন্নত কৰিম বুলি কলেইটো নহব। লগতে এটা কথা কেছো যে নতুনকৈ হাইস্কুল ৰেজিষ্ট্ৰেশ্যন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আগতে এইটো ৰেজিষ্ট্ৰেশ্যন হৈছিল ইউনিভাৰ্চিটিত কিন্তু এতিয়া মই জনাত ১৫ টকা ফীজ লৈছে অকল ৰেজিষ্ট্ৰেশ্যনৰ কাৰণেই। চেকেণ্ডাৰী এডুকেশ্যন বৰ্ডে এইটো ৫ টকাও কৰিব পাৰিলেহেতেন বা বিনা পইছাত ৰেজিষ্ট্ৰেশ্যন কৰাৰ সুবিধা দিব পাৰিলেহেতেন। সেয়ে এইটো কম কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী জনাইছো। হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী কাউন্সিলে ইতিমধ্যেই বেছি হাৰত ৰেজিষ্ট্ৰেশ্যন ফীজ লৈছে। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই ক্ষেত্ৰত দৃষ্টি দিব বুলি মই আশা ৰাখিছো। শিক্ষাৰ জগতত নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰিব বিচৰাৰ লগতে এইটোও চাব লাগিব যাতে শিক্ষাৰ পৰিবেশ ভাল হয়। এইক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি দাবী মঞ্জুৰী আনিছে সেইটোৰ প্ৰতি সমৰ্থন জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

* শ্ৰীমতী প্ৰমিলা ৰাণী ব্ৰহ্ম : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি কিছু বক্তব্য ৰাখিব বিছাৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাই হৈছে জ্ঞানৰ পোহৰ। আমি এখন সুস্থ, সবল সমাজ গঠন কৰিবৰ কাৰণে শিক্ষাই হৈছে অমূল্য দিশ। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ বৰ্ত্তমান প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বাবে এল, পি, আৰু হাই স্কুলৰ যি অৱস্থা মই কব খুজিছো,

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা চৰকাৰৰ দিনত বহুতো এল, পি স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হ'ল। এই প্ৰাদেশীকৰণ কৰা স্কুলবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে যিবিলাকক এল, পি, স্কুলত শিক্ষক নিযুক্তি দিলে তেওঁলোকৰ অৰ্হতাই নাই। চাকৰিত নিজকে নিয়োজিত কৰাৰ কাৰণেও কিছুমান মানুহে এল, পি স্কুল স্থাপন কৰা দেখা পাইছো। আজিৰ শিশু সকলেই হ'ল কাইলৈ আমাৰ দেশৰ ধৰণী। এনে ক্ষেত্ৰত আমি মানব সম্পদৰ কোৱালিটি বনাব লাগে। মানে গঢ় দিব লাগে। এনে ধৰণে প্ৰাথমিক শিক্ষা ঘূৰ্ণে ধৰা অৱস্থা হলে মানব সম্পদ গঢ় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বাধাৰ সৃষ্টি হব। গতিকে পৰবৰ্ত্তি কালত এল, পি আৰু এম, ই স্কুলৰ ক্ষেত্ৰত যি আচনি কৰা হল সেই ক্ষেত্ৰত মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিম যে য'ত য'ত নতুন এল, পি স্কুল স্থাপন কৰা হৈছে সেই স্কুলবিলাকৰ দৰাচলতে প্ৰয়োজন আছে নে নাই সেইটো অনুসন্ধান কৰিব লাগে। তাৰোপৰি এই নতুনকৈ স্থাপন কৰা স্কুলবিলাকৰ শিক্ষক সকলৰ কণ কণ শিশু সকলক শিক্ষা দিয়াৰ অৰ্হতা আছে নে নাই সেইটো বিতং ভাৱে অনুসন্ধান কৰিব লাগে। বৰ্ত্তমান কিছুমান শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখা পাওঁ যে শিক্ষকে নিজেই কিছুমান শব্দ বানান লিখিব নেজানে। তেওঁলোকে কেনেকৈ লৰা-ছোৱালীক শিকাব? আকৌ হাতৰ আখাৰটো হল শিক্ষাৰ এটা অমূল্য দিশ। এইটোলৈকো শিক্ষকে লক্ষ্য কৰিব লাগিব। শিক্ষক নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত যাতে ৰাইজনৈতিক দিশটো লক্ষ্য নকৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবলৈ মই মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো। যোৱা চৰকাৰৰ দিনত কিছুমান এম, ই, স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ হল। কিন্তু আগৰ এ, জি, পি, চৰকাৰৰ দিনত এম, ই, স্কুলবিলাক বিকগনাইজ কৰিবলৈ হলে অসমীয়া বিষয়টো থাকিব লাগিব বুলি নিয়ম কৰিছিল। আমাৰ বড়ো মাধ্যমৰ স্কুলবিলাকতো অসমীয়া বিষয়টো নাথাকিলে বিকগনাইজেশ্যন নাপাইছিল। কিন্তু যোৱা চৰকাৰৰ দিনত আমাৰ বড়ো মাধ্যমত এম, ই, স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হ'ল। তাৰ শিক্ষক সকলেও বিকগনেশ্যন পালে কিন্তু শিক্ষক পদৰ মঞ্জুৰীটো দিয়া নহল। তাতে কিছুমান চকীদাৰ পোষ্টটো ক্লিনেট কৰা হল। কিন্তু এই বড়ো মাধ্যমৰ স্কুলবিলাকত চকীদাৰ পোষ্ট দিবলৈ টকা নথকাৰ কাৰণে পদ খালি হৈ থকা স্বত্বেও দিব নোৱাৰিলে আৰু বেলেগ বেলেগ ঠাইত এই চকীদাৰৰ পোষ্টবোৰ দি দিয়া হ'ল। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জৰিয়তে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো ড্ৰপ হৈ থকা চকীদাৰ পোষ্টবিলাক বড়ো মাধ্যমৰ স্কুলৰ কাৰণে চেণ্চন কৰি দিয়ে যেন। যাতে সেই সকল, যিসকলে খাটি আহিছে, তেওঁলোকৰ যি পৰিশ্ৰম, যি ত্যাগ সেইখিনি যেন অথলে নাযায়। তাৰ কাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অনুসূচীত জাতি-জনজাতী সকলৰ ক্ষেত্ৰত স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ কৰাৰ সময়ত যি শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া হ'ল সেই সময়ত অনুসূচীত জাতি

আৰু জনজাতি সকলৰ ক্ষেত্ৰত ৰোষ্টাৰ মেইনটেন কৰ নাই। মই এই ক্ষেত্ৰত সদনত প্ৰশ্ন আনিছিলো। কিন্তু উত্তৰ পোৱা নাই। এই কাৰণেই মই অনুৰোধ জনাওঁ অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতি শিক্ষক সকলক নিযুক্তি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত অৱহেলাৰ চকুৰে নাচায় যেন। বহুতো ডি, আইৰ পোষ্ট খালি হৈ আছে। এই পদ সমূহত যাতে সোনকালে অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতি মানুহৰ দ্বাৰা পূৰণ কৰা হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই অনুৰোধ জনালো। আজি বি,এ,চি এলেকাৰ আইন শৃঙ্খলা সৃষ্টি হোৱা বুলিয়েই জেনেৰল কেনণ্ডিডেটে ডি, অ', ডি,আইৰ চাকৰি পালেও নানা অযুহাত দেখুৱাই তালৈ নাযায়। সেই কাৰণে চাৰ্ভি'চ দিবৰ কাৰনে আৰু এই মানুহখিনিক সেৱা কৰিবৰ কাৰণে বৰ্তমান চৰকাৰে অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতি সকলৰ প্ৰতি অলপ দয়া কৰে আৰু অনুকম্পা দেখুৱায়। অৰ্হতা থকা শিক্ষিত লোকক আই, এ, এচ আৰু ডি'অ পদত নিযুক্তি দিয়াৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি কেইবাদিনো ধৰি আমাৰ মাদাৰ টিচাৰ সকলে অমৰণ অনশন কৰি আছে। এইটো অতি দুখৰ কথা। তেওঁলোকৰ দাবী সম্পূৰ্ণ পূৰণ কৰিব নোৱাৰিলেও চৰকাৰে তেওঁলোকৰ দুখৰ অৱস্থাটো চাবলৈ ব্যৱস্থা কৰক আৰু তেওঁলোকৰ নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰি মই মোৰ বক্তব্য ইমানতে সামৰণি মাৰিলো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ : মাননীয় সদস্য শ্ৰীদিলেশ্বৰ তাঁতীক তেখেতৰ বক্তব্য দাঙি ধৰিবৰ বাবে দুইমিনিট সময় দিয়া হৈছে।

✱ শ্ৰীদিলেশ্বৰ তাঁতী : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দলৰ ফালৰ পৰা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰা হৈছে তাৰ সমৰ্থনত মই দুআসাৰমান কবলৈ ওলাইছো। প্ৰথম কথা হৈছে বাগিছাৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়। আমাৰ অসমত প্ৰায় ৮০০ শ খন চাহ বাগিচা আছে। এই ৮০০ খন বাগিচাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা ব্যৱস্থা লেৱাৰ প্লেনটেচন এক্ট মতে নিয়ন্ত্ৰিত। এই ব্যৱস্থা মতে ২৫ জনৰ অধিক লৰা-ছোৱালী থাকিলে এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় থাকিব লাগে। ৪০ জনৰ ওপৰত হলে আৰু এজন শিক্ষক দিব লাগে আৰু ঘৰও বনাই দিব লাগে। এইটো আইনগত ব্যৱস্থা লেৱাৰ প্লেনটেচন এক্টমতে পৰীক্ষা কৰি নিশ্চিত কৰে। কিন্তু একাডেমিক চাইদটোত চিলেপাচ বা পাঠ্যপুথি আদি চাই চিতি দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। চৰকাৰৰ যিসকল এচ, আই বা এডুকেচন অফিচাৰ আছে তেওঁলোকেও এইবিলাক পৰীক্ষা নকৰে। গতিকে এইবিলাক কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

দ্বিতীয় কথাটো হৈছে ১৯৭২ চনৰ এই ৮০০ শ চাহ বাগিচাত এহেজাৰ মান স্কুল আছিল কিন্তু ৮৯ অবিভাজিত শিবসাগৰ জিলা আৰু কাছাৰ জিলাৰ স্কুলবিলাক

প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হ'ল, প্ৰায় ৮০০ মান স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হ'ল ১৯৭২ চনতে। বাকী ৮০০ মান ব্ৰহ্মপুত্ৰ ভেলীৰ স্কুল থাকি গ'ল। গতিকে এই স্কুলবিলাক আৰু চাহ বাগানৰ আশে-পাশে নতুনকৈ স্থাপন হোৱা স্কুলবিলাক থাকি গ'ল। গতিকে এই নতুনকৈ স্থাপন হোৱা স্কুলবিলাকে বৰ্তমান চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। তেতিয়াহে শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা প্ৰকৃত সম্প্ৰসাৰণ কৰা হ'ব। শিক্ষাৰ বিষয়টো চাহ বাগিচাৰ মেনেজমেণ্টৰ ওপৰত এৰি দিলে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ হোৱাটো সম্ভৱ নহয়। আগৰ চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লৈছিল চাহ বাগিচাৰ ওচৰে পাজৰে থকা স্কুলবিলাক প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হ'ব। কিন্তু পৰবৰ্তী সময়ত ২০০ মান কৰিলে যদিও বাকী ৬০০ থাকি গ'ল। সেয়ে বৰ্তমান চৰকাৰে পৰ্য্যায়ক্ৰমে এই স্কুলবিলাক বছৰি ২০০ মানকৈ হলেও প্ৰাদেশীকৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তৃতীয় কথাটো হৈছে যে বৰ্তমান চৰকাৰে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ে মিড মিল দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। তেখেত সকলে এইটো কৰিছে অকল প্ৰাদেশীকৰণ কৰা স্কুল বিলাকতহে। চাহ বাগানৰ স্কুলবিলাক এই ক্ষেত্ৰত ধৰা হোৱা নাই। এইটো যদি হয় অবিভাজিত শিৱসাগৰ আৰু বৰাক জিলাৰ বা অন্যান্য জিলাৰো চাহ বাগিচাসমূহৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবিলাক 'মিড মিলৰ' পৰা বঞ্চিত হ'ব আৰু চাহ বাগিছাৰ লৰা-ছোৱালীক এই ক্ষেত্ৰত বঞ্চিত কৰা হ'ব।

তাৰোপৰি চাহ বাগিচাৰ স্কুলৰ শিক্ষক সকলক প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। অন্যান্য স্কুলৰ শিক্ষক সকলক সময়ে সময়ে বেচিক ট্ৰেনিং লোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে। সেয়ে অন্তত চৰ্ট টাৰ্ম বেচিচত তিনি মাহৰ কাৰণে হলেও চাহ বাগিছাৰ শিক্ষকসকলক ট্ৰেনিংগুলৈ পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়া চাহ বাগিছাৰ স্কুলবিলাকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি হ'ব।

শেষত আৰু এটা কথা কৈ সামৰিব খুজিছো বিশেষকৈ কোকৰাঝাৰ আৰু গোসাইগাঁও চাওঁতাল জনবসতিৰ লোক আছে তাত চাওঁতাল ভাষাৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় স্থাপন হৈছে। ১৯৭২ চনৰ পৰা হাইস্কুলবিলাকত চাওঁতাল ভাষা অবচনেল বিষয় হিচাবে প্ৰবৰ্তন হৈ আহিছে। এই চাওঁতালী জনগোষ্ঠী সকলে যেতিয়া বিচাৰিছে তেতিয়া অন্যান্য নেপালী বা মণিপুৰি ভাষাক দিয়াৰ দৰেই চাওঁতালী ভাষাটোকো অবচনেল বিষয় হিচাবে প্ৰবৰ্তন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো আৰু মোৰ কবলগীয়া বক্তব্যখিনিৰে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker : Now Mr. Karuna Dutta. Only three minites.

* শ্ৰীকৰুণা দত্ত : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি এটি প্ৰশ্ন উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো। সদনত এটা বিষয়লৈ দৃষ্টি গোচৰ হৈছে সেইটো শব্দটো

Voting on Demands for Grants

হৈছে “নতুন দিগন্তৰ সূচনা”। তেখেতে শব্দটো আচলতে প্ৰয়োজনত আৰু বাস্তৱিকভাৱে কোৱাৰ নিচিনা হৈছে। কাৰণ এই নতুন দিগন্ত শব্দটো পৰ্যালোচনা কৰি চালে দেখা যাব যে ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিচৰে পৰা ১৯৮৫ চনৰ অসম গণ পৰিষদ চৰকাৰ গঠন কৰি আজি শিক্ষা জগতত যি অমূল পৰিবৰ্ত্তন ঘটালে সেইটো, সেই চনটোৰ কথা মনত পেলালেই নতুন দিগন্তৰ সূচনা নোহোৱা বুলি কেনেও কব নোৱাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম গণ পৰিষদ চৰকাৰ গঠন হোৱাৰ পিছত বিভিন্ন সমস্যাই দেখা দিছে। নতুনকৈ চৰকাৰ গঠন কৰাৰ পিচত নতুন সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলগীয়া হৈছে। আগতে লৰা-ছোৱালী স্কুললৈ নাহিছিল, আজিকালি আহে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়ে কথা প্ৰসঙ্গত কবলৈ ওলাইছে যে আগতে এজন শিক্ষকৰ পদত দুজন শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া হৈছে। এইটো ১৯৯৪ চন বুলি কোৱা হৈছে। অসমৰ ধেমাজী জিলাত একেটা বছৰত অৰ্থাৎ ১৯ ৯২ চনত একশ শিক্ষকৰ বিপৰীতে আঠশ শিক্ষকক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। এখন স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক মৰা বুলি তাত আন এজন শিক্ষকক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। যেতিয়া নতুন শিক্ষক জনে কামত যোগদান কৰিবলৈ যায় তেতিয়া হেডমাষ্টাৰ জন বহি আছে আৰু কৈছে যে মই মৰাই নাই। মোৰ পদ খালি হোৱা নাই, মই আপোনাক যোগদান কৰিব নিদিওঁ। তেতিয়া নতুন শিক্ষক জনে কলে বহুত টকা পইছা খৰচ কৰি চাকৰিটো পাইছো, যোগদান কৰিবলৈ দিয়ক। এনেকুৱা আৰু বহুত ধৰণৰ ঘটনা আছে। অসমৰ সমস্যা সমূহ কেনেকৈ দূৰীকৰণ কৰিব পৰা যায় তাক চাব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষকে দৰমহা পোৱা নাই বুলি কোৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত এক হাজাৰ শিক্ষকে দৰমহা পাব লাগে, সেই নতে বাজেট ধৰা হৈছে, কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্ত্তে বিশ হাজাৰ শিক্ষকৰ দৰমহা দিব লগা হৈছে। এইটো অসুবিধা হৈছে। উচ্চ বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়, এম, ই, স্কুল প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হ’ল। শিক্ষকৰ দৰমহাৰ ক্ষেত্ৰত ৰিটেনচনৰ দৰ্কাৰ হয়। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী দাস ডাঙৰীয়াই পেনচন পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে বুলি কৈছে। সেইটো হব লাগে। স্কুল সমূহত খেল-ধেমালিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে বুলি কৈছে। সেইটো হব লাগে। স্কুল সমূহক খেল ধেমালি, ব্যায়াম মিউজিক শিক্ষা, ফিজিকেল ট্ৰেইনিং আদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক দিয়াৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। এইবিলাক সন্নিবিষ্ট কৰিলে ভাল হয়। এই বিষয়ৰ শিক্ষক দিয়াৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই, শিক্ষক নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ চৰকাৰে এই সকলোখিনি কথা চিন্তা কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিদ্যালয় সমূহত এনেকুৱা পৰিবেশ হৈছে যে উপযুক্ত শিক্ষা দিয়া নহয়। যি জনক চেক্ৰেটাৰী নিয়োগ কৰা হয়, তেওঁ স্কুল নকৰে। শিক্ষকৰ দৰমহাৰ

বিলৰ ক্ষেত্ৰত ট্ৰেজাৰী অফিচলৈকে পইছা নহলে নহব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে যথেষ্ট কষ্ট কৰিবলগীয়া হৈছে। অৱসৰ প্ৰাপ্ত শিক্ষকৰ লবা-ছোৱলীক নিযুক্তি দিয়াৰ নিয়ম আছে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যিমান টকা দিছে সেই টকা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যয় কৰিব লাগিব। কিছুমান লবাছোৱালীয়ে হাইকোৰ্টত কেচ চলাইছে। যিমান চাকৰি পাব লাগে সিমানো পোৱা নাই। এই ক্ষেত্ৰত এপিলেট চিষ্টেম কৰিলে শিক্ষা বিভাগৰ কিছু অসুবিধা দূৰ হ'ব বুলি মই ভাবো। তাৰোপৰি শিক্ষক সকলে বগা সাজৰ ইনিফৰ্ম পিন্ধিব লাগে। (মহিলা শিক্ষক সকলৰ ক্ষেত্ৰতো বগা সাজ হ'ব নেকি? -ভইচ) সেইটো বিভাগে বিবেচনা কৰিব। মই যি এপিলেট চিষ্টেমৰ কথা কৈছো এই ক্ষেত্ৰত অনুমতি আহিব বুলি আশা কৰিছো। আমাৰ শিক্ষাৰ এটা আমোল পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। শিক্ষা বিভাগৰ যিটো প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে তাক মই সমৰ্থন জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

(Mr. Speaker occupied the chair.)

Mr. Speaker : Now, Hon'ble Minister to reply,

* শ্ৰীযতীন মালি : (মন্ত্ৰী) মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ইতিমধ্যে প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছো- পৰবৰ্ত্তী বছৰৰ কাৰণে ১১৯৮, ০৩, ৮৭, ০০০ টকা মঞ্জুৰী দিব লাগে। এই সম্পৰ্কে বক্তব্য আৰম্ভ হৈছে আৰু মাননীয় বিধায়ক সকলে তেখেত সকলৰ বহুমূলীয়া বক্তব্য আগবঢ়াইছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা এটা স্পৰ্শকাতৰ বিষয়। এই বিষয়ৰ ওপৰত আমি আলোচনা কৰোঁতে চিন্তা চৰ্চা কৰি কাৰ্য্য ব্যৱস্থা হাতত লোৱা ভাল হ'ব। এই বিভাগক মানৱ সম্পদ উন্নয়ন বিভাগ বুলি নামকৰণ কৰা হৈছে আৰু এই বিভাগক দেখাত বেছি টকা দিয়া হৈছে? কিন্তু সৰহ সংখ্যক টকা হৈছে দৰমহাৰ বাবদ। এই বিতৰ্কত সকলো পক্ষৰ বিধায়কে ভাগ লৈছে আৰু আলোচনা ফলপ্ৰসূ হ'ব বুলি মই ধাৰণা কৰিছো। আমি দেখিছো আৰু উপলব্ধি কৰিছো যে শিক্ষা বিভাগ সম্পৰ্কে কিছু বছৰৰ পৰা জনসাধাৰণৰ মনত ভ্ৰান্ত ধাৰণা আহিছে, মানুহৰ মাজত সংকা, হতাশা আহিছে আৰু সেইটো ঘূৰাই অনাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব। আজি ইয়াত আমি যিখিনি কথা শুনিছো, মই ভাবিছো ইয়াৰোপৰি দুই এটা কথা মাননীয় বিধায়ক বিধায়িকা সকলে ক'ব লাগে বুলি অনুমান কৰিছিলো। সদনত দুই এজনে কোৱাৰ দৰে মই কোৱা নাছিলো। মই কৈছিলো- নতুন নতুন যুগৰ সূচনা হ'ব বুলিহে; নতুন দিগন্ত বুলি কোৱা নাছিলো। এইটো পেপাৰেহে কৈছিল। নতুন যুগৰ সূচনা হ'ব মানে চাকৰি বাকৰি পাবলৈ হলে টকা দিব নালাগিব, পদোন্নতি নিয়মমতে হ'ব। শিক্ষক সকলে ডি, পি, আই, অফিচলৈ আহিলে মৰ্যাদা পাব, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ লগতে শিক্ষকে উপযুক্ত শিক্ষা দান কৰিব, নিয়মিত ভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ লগতে শিক্ষক সকলে স্কুললৈ যাব এইবিলাক আছিল। এয়াই মোৰ সপোন।

* Speech not corrected.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিভাগটোৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে আমি এই খিনি কথা থুবতে কোৱাটো বাঞ্ছনীয় হ'ব। আমি আচলতে কি কাম কৰিলো কি কৰা নাই, আমি দায়িত্ব লৈ অহাৰ পিচত এইখিনি কাম কৰিবলৈ বিচাৰিছো যে আমি লোৱা সিদ্ধান্তখিনি কেতিয়াবা ব্যক্তিগত বা বাতৰি-কাকতৰ প্ৰচাৰ মাধ্যমেৰে কেতিয়াবা কেতিয়াবা বিৰোধ মনোভাৱ নকৰা বুলি ক'ব নোৱাৰো। সেয়ে কথা কোৱাৰ বাবে এইটো উপযুক্ত সময় বুলি, উপযুক্ত স্থান বুলি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছো আৰু নিৰ্ণয় কৰিছো। মই আশা কৰো অসমৰ সমগ্ৰ জনসাধৰণে আমাৰ যি চিন্তা, চৰকাৰৰ যি চিন্তা নিশ্চয় জানিব পাৰিব আৰু আজিৰ দিনৰ পৰা নতুন যুগৰ সূচনা সম্পৰ্কে ধাৰণা স্পষ্ট হ'ব। মই আশা কৰো আমাৰ চৰকাৰৰ যি পদক্ষেপ এই সম্পৰ্কে মাননীয় বিধায়ক সকলক স্পষ্টীকৰণ নিশ্চয় দিব পাৰিছো। আমি দায়িত্ব লৈ অহাৰ পিছত শিক্ষা বিভাগত নিযুক্তি সাময়িকভাবে বন্ধ ৰাখিছো। আমি দায়িত্ব লৈ আহিয়েই প্ৰতিখন বিদ্যালয়ত স্কুল পৰিচালনা সমিটি নতুনকৈ গঠন কৰিব দিছো। যি বিলাক খেলি-মেলি আছে সেইবিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছো। এই ক্ষেত্ৰত সকলো ৰাইজৰ, বিধায়ক সকলৰ সাহযোগত আমি কৃতকাৰ্য হৈছো। আমি দায়িত্ব লৈ অহাৰ পিচত স্কুল বিলাক 'অডিট' কৰিবলৈ দিছো। স্কুল বিলাকত যি বিলাক টকা দিয়া হয় বিভিন্ন হেড'ত প্ৰধান শিক্ষক গৰাকীয়ে কি ধৰণে খৰচ কৰিলে সেইখিনি অডিট কৰিবলৈ দিছো। কিন্তু ক'ত কেনেকৈ খৰচ কৰিলে তাৰ জবাব দিব নিবিচাৰে। জবাব দিবলৈ ভয় পায়। হিচাপ দিবলৈ ভয় কৰে। আনহাতে আমি এতিয়া 'চাৰ্ভিচ বুক' বিলাক চেক-আপ কৰিবলৈ বিচাৰিছো। কিয়নো এনেকুৱা কৰ্মচাৰী দেখিছো যে মৃত্যুৰ আগমুহূৰ্তলৈকে কৰ্মচাৰীজন অৱসৰ নহয়। সেই কাৰণেই 'চাৰ্ভিচ বুক' চেক কৰিব লগীয়া হৈছে। আমি দেখিছো যে চাৰ্ভিচ বুক বিলাকৰ য'ত বয়সৰ কলমটো লিখা থাকে তাতেই চিয়াহী পেলাই ৰাখে যাতে বয়সটো ধৰিব নোৱাৰে। যিবিলাকত চিয়াহীৰ দাগ আছে সেইবিলাক চাৰ্ভিচ বুক ৰিজাৰ্ভ কৰি ৰাখিছো। এনেধৰণৰ ঘটনা ভবিষ্যতে কৰিব নোৱাৰে তাৰ ৰাস্তা বন্ধা কৰি দিছো। যিবিলাক 'চাৰ্ভিচ-বুক'ত কোনো ধৰণৰ একো গন্দোগোল পোৱা নাই সেইবিলাক ঘূৰাই দিছো। মই ভাবো আপোনালোকৰ এই ক্ষেত্ৰত সহযোগ আছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা সাৰ্বজনীনতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিছো। সকলো মানুহে যাতে জাতি-বৰ্ণ-ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে, সকলো বয়সৰ লোকে সুবিধা পাব পাৰিব। তাত কোনো বাধা নাই কোনেও বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰে। আমি শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণ কৰিছো। ভাৰত চাৰকাৰৰ যি শিক্ষা নীতি সেই আধাৰতেই আমি চলাই আছো। প্ৰাথমিক শিক্ষাত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিছো। গতিকে সকলো শ্ৰেণীৰ লোকেই, ধনী-দুৰীয়া, সকলো অঞ্চলৰ সকলো

ভাষা-ভাষী, সকলো বয়সৰ লোকে এই শিক্ষাৰ সুবিধা পাব পাৰিব। কিন্তু আজি যিবিলাক স্কুল নিৰ্মাণ কৰা হৈছে সেইবিলাক বন্ধনা-বেন্ধনা দিব পাৰিছেনে নাই? প্ৰদেশীকৰণ স্কুল বহুতো আছে, তদুপৰি ভেনচাৰ স্কুল এল, পি, স্কুল এম, ই, স্কুল আছে, হাই স্কুল আছে কলেজ আছে, হায়াৰচেকেণ্ডাৰী আছে, এই বিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কোনে কৰিব? কেতিয়া কৰিব? এই ক্ষেত্ৰত গঠনমূলক আলোচনা কৰিবৰ সময় উপযোগী হৈছে। আজি স্কুল প্ৰতিষ্ঠা কৰা সম্পৰ্কত চৰকাৰে বন্ধ কৰিছে বুলি সমালোচনা কৰিছে। এই প্ৰসঙ্গত মই কব বিচাৰিছো যে স্কুল খোলাৰ কাৰণে যাতে খেলি-মেলি নহয় সেইটো বেঙলেট কৰিবৰ কাৰণে এইটো কৰা হৈছে। চৰকাৰে স্কুল প্ৰতিষ্ঠা কৰোতে বন্ধ কৰা নাই কেবল এইটো কোৱাই আছে যে চৰকাৰৰ পৰা আগতিয়া অনুমোদন লব লাগিব। প্ৰয়োজন হলে পিচপৰা অঞ্চলৰ এচ, টি, এচ, চি ঠাইত চৰকাৰে স্কুল পাতি দিব। স্কুল ঘৰ বন্ধা সম্পৰ্কত মই এইটো ক্লিয়েৰ কৰিছো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আলোচনা কালত এটা কথা মই কেছিলো যে শিক্ষক বদলিৰ সম্পৰ্কত যি নীতি আছিল সেইটো সলনি কৰিছো। প্লেণৰ পষ্টৰ বিপৰীতে নন-প্লেণৰ পষ্টলৈ বদলি হব নোৱাৰিব। স্কুলৰ permission recognition আৰু Concierence দিবৰ কাৰণে ৰাজ্যিক ভিত্তিত একোখন কমিটি চৰকাৰে গঠন কৰি দিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে আৰু এটা কথা কব বিচাৰিছো যে আমাৰ আগতে ইনস্পেকচন গাইড লাইন নোহোৱাৰ কাৰণে বহুতো অসুবিধা আছিল। এতিয়া আমি গাইড লাইন প্ৰিণ্টিং কৰিছো। অহা এপ্ৰিলৰ পৰা গাইড লাইন মতে কাম আৰম্ভ হব। সেই মৰ্মে চাহ বাগান বিলাকতো স্পেচিয়েল ইনষ্ট্ৰাকচন দিছো স্কুল বিলাক পৰিদৰ্শন কৰাৰ কাৰণে। এই ইনস্পেকচন ফলপ্ৰসূ কৰিবৰ কাৰণে গাইড লাইন প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। সেইকাৰণে এপ্ৰিলৰ প্ৰথম সপ্তাহৰ পৰা ইনস্পেকটৰ অৱ স্কুল ডি,ই,ই,অ, বি,ই,ই,অ, আৰু ডি, আই যিবিলাক আছে সেই বিলাকে স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিব লাগিব। প্ৰতিমাহৰ ১০ তাৰিখৰ পৰা ২০ তাৰিখৰ ভিতৰত প্ৰতিগৰাকী I/S DEEO/DI/BEDO য়ে বিদ্যালয় পৰিদৰ্শন কৰাটো বাধ্যতামূলক কৰা হৈছে। ইয়াৰ পিচত পৰীক্ষাৰ ফলাফল সম্পৰ্কত কিছুমান ফল্চ মাৰ্কশ্বিটৰ কথা কোৱা হৈছে। এই ফল্চ মাৰ্কশ্বিট সম্পৰ্কত আমি এগৰাকী আই, এ,এচ বিষয়াক তদন্ত কৰিবলৈ দায়িত্ব দিছো। আন এটা কথা হৈছে কিছুমান শিক্ষকে শিক্ষকতা কৰাৰ লগতে এল, আই, চি, আৰু পি-আৰলেচৰ এজেঞ্চিও লয়। ১৯৯৭ চনৰ ১ এপ্ৰিলৰ পৰা এইটো পদক্ষেপ লোৱা হব যে কোনো শিক্ষকে দুটা কাম কৰিব নোৱাৰিব। শিক্ষকতা কৰিব নে এলাইচি বা পিয়াৰলেচৰ এজেঞ্চি চলাই নিব। শিক্ষকতা পদৰ বাবে যিবিলাক প্ৰাৰ্থীৰ পৰা আবেদন লোৱা হৈছিল বিহুৰ বন্ধ খোলাৰ ঠিক পিছতেহে তেওঁলোকৰ

সাক্ষাৎকাৰ লোৱা হ'ব। ডি, ই, ইঅ, ভি, আই, এচ, আই, এচ আদি যিবিলাক পদ খালি হৈ আছে সেই বিলাক পদ অতি সোনকালে পূৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব আৰু এই ক্ষেত্ৰত যিটো প্ৰক্ৰিয়া ল'ব লাগে সেই প্ৰক্ৰিয়া প্ৰায় সম্পূৰ্ণ হৈছে। আজিৰ আলোচনাত বিৰোধী পক্ষৰ মাননীয় বিধায়ক সকলে কেতবোৰ কথা ডাঙি ধৰিছে। সেই সম্পৰ্কত মই কেইটামান স্পষ্টীকৰণ নিদিলে মোৰ ভাষণ আধৰুৱা হৈ থাকিব যেন লাগে। মাননীয় বিধায়িকা প্ৰণতি ফুকনে ১২৬ গৰাকী বিধায়কে শিক্ষক নিয়োগৰ অংশীদাৰ আছিল বুলি কৈছে। ১২৫ জন যদি আছিল তেন্তে তেখেত সকলে ক'ব। মই কিন্তু এই শিক্ষক এপইন্টমেন্ট দিয়াৰ অংশীদাৰ নাছিলো। এই কথাষাৰ মই তেখেতক জনাইছো। ডি,পি,ই,পি সম্পৰ্কত ইয়াত আলোচনা হৈছে। এই সম্পৰ্কত আলোচনা হোৱাটো ভাল হৈছে। বিশ্ব বেঙ্কৰ পৰা এই আচনিৰ ৰূপায়নৰ কৰাৰ অৰ্থে টকা দিছে। কিয়নো কিছমান ল'ৰ-ছোৱালীয়ে ফৰ্মেল এডুকেশ্বনৰ জৰিয়তে সা-সুবিধা ল'ব পৰা নাই আৰু যিবিলাক শিক্ষকে ট্ৰেইনিংৰ কাৰণে সা-সুবিধা ল'ব পৰা নাই সেই ল'ৰা-ছোৱালী আৰু শিক্ষক সকলক এই আচনিৰ জৰিয়তে সা-সুবিধা প্ৰদান কৰা হৈছে। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষত যিবিলাক পিচ পৰা অঞ্চল আছে সেই অঞ্চল বিলাকৰ লোক সকলক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াই নিয়াৰ কাৰণে বিশ্ব বেঙ্ক ভাৰতবৰ্ষক এই সুবিধা প্ৰদান কৰিছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসম খন শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পিচ পৰি থকা কাৰণে এই পিচ পৰা অঞ্চলৰ লোক সকলক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াই নিয়াৰ কাৰণে ডি,পি,ই,পিৰ জৰিয়তে সুবিধা দিছে। এই আচনিৰ অধীনত আমাৰ ৰাজ্যখনক বহুত টকা দিছে। একোখন জিলাত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াই নিয়াৰ কাৰণে ৪০ কোটি টকা দিছে। এই টকা কোনো কামতে খৰচ কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ কাৰণে নিৰ্দ্দেশনা দিয়া আছে। এই টকাৰ ২৪ পাৰচেণ্ট কনষ্ট্ৰাকচনৰ কামত খৰচ কৰাৰ কাৰণে ইনষ্ট্ৰাকচন দিয়া আছে। বিশ্ব বেঙ্কৰ অনুমোদন নোহোৱাকৈ কোনো কামেই কৰিব নোৱাৰে। যি কেইখন জিলাত ডি,পি,ই,পি ৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে সেই আটাই কেইখন জিলাতেই ফ্লোজ মেনাৰত কাম চলি আছে। আমাৰ দুই এগৰাকী বিধায়কে আক্ষেপ কৰাৰ লেখিয়াকৈ কৈছে, দৰাচলতে কথাবোৰ তেনেকুৱা নহয়। ডি, পি, ই, পি ৰ জৰিয়তে সেই পিচ পৰা জিলা সমূহত কি কি কৰিব বা কি কি নিৰ্মাণ কৰিব তাৰ নমুনা দিছে। এই সম্পৰ্কে আমি পিচত আলোচনা কৰিম। এই ক্ষেত্ৰত যিখন কমিটি কৰা হ'ব তাত লোকেল এম, এল, একো ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু যদি অন্য কিবা আপত্তি আছে তেতিয়াহলে সেইবোৰ পৰীক্ষা কৰিব। এই আচনিৰ ধনৰ চেক ভিলেজ এডুকেশ্বন কমিটিক ৰাজহুৱা ভাৱে বিতৰণ কৰি দিয়া হ'ব আৰু এই টকা বিশ্ব বেঙ্কক দিয়া চাৰ্কোলাৰ মতেহে খৰচ কৰিব পাৰিব। গতিকে তেখেত সকল আতঙ্কগ্ৰস্ত হোৱাৰ কোনো কাৰণ নাই। এই আচনিৰ অধীনত আমি বহুত

টকা পাইছো আৰু আমাৰ ৰাজ্যখনৰ পৰা ১৫ পাৰচেণ্ট চেয়াৰ আমি এই আচনিত দিম। যিহেতু ১৫ পাৰচেণ্ট চেয়াৰ দিয়া হ'ব গতিকে তাত আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰৰ কতৃত্ব থাকিব আৰু চেয়াৰ নিদিলেও এই আচনি অসম চৰকাৰেই ইমপ্লিমেণ্ট কৰিব লাগিব, আমিৱেই চাব লাগিব। কাৰণ ভাল হলে কেনেও নোদোষে কিন্তু বেয়া হলে আমাৰ চৰকাৰকহে দোষীৰ। গতিকে এই আচনি কাৰ্য্যকাৰি কৰোঁতে আমাৰ চৰকাৰৰ কন্ট্রোল থাকিব লাগিব। তেতিয়াহে বিশ্ব বেঙ্কৰ ওচৰত অসমৰ মৰ্যাদা থাকি যাব পাৰে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, স্কুলৰ শিক্ষক সকলক দৰমহা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বেচিকৈ জোৰ দিয়া হৈছে। স্কুলৰ শিক্ষক সকলে দৰমহা পোৱা বা নোপোৱা সম্পৰ্কত ঠিকেই কৈছে কিন্তু কথাখিনি আলোচনা কৰোঁতে সঠিক ভাবে কোৱা নাই। বিষয়টো উপস্থাপন ঠিকেই কৰে কিন্তু বাকী কথাখিনি সঠিক ভাবে মানুহে নেজানে। শিক্ষক সকলক দৰমহা কিয় দিব পৰা নাই সেই সম্পৰ্কত মই অসমৰ মানুহক বিতং ভাবে জনালো। আমি ভকেচনেল স্কীমৰ শিক্ষক সকলক চাকৰিৰ পৰা খেদি দিছো। আমাৰ বিধায়ক সকলৰ টাৰ্ম হ'ল ৫ বছৰ। আমি ৫ বছৰৰ কাৰণেহে এই বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিছো। যিদিনাই আমাৰ ৫ বছৰ হ'ব সেইদিনাই আতৰি যাব লাগিব। আমি পুনৰ নিৰ্বচন হৈ অহাতো বেলেগ কথা। মই যোৰকৈ ৬ বছৰৰ কাৰণে বিধান সভাৰ সদস্য হৈ থাকিব খুজিলেও নোৱাৰো। সদস্য হৈ থাকিব খুজিলেও থাকিব নোৱাৰো। ঠিক সেই দৰে ভকেচনেল স্কুলৰ শিক্ষক সকলক ৩ মাহৰ কাৰণে নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। কিন্তু ৩ মাহ পাৰ হোৱাৰ পিচত তেওঁলোকে ৪ মাহকিয় থাকিব বিচাৰে? Your appointment for three months. গতিকে আমি যদি আইন মতে এনে ধৰণে কাম বিলাক কৰিব পাৰো তেতিয়াহলে অসমৰ বহুতো উন্নতি হ'ব। বিৰোধী দলৰ দলপতি কণ্ঠপান ডাঙৰীয়াৰ জ্ঞাতাৰ্থে এটা কথা ক'ব বিচাৰিছো যে আগৰ চৰকাৰে শিক্ষক নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত থকা সকলো খিনি কথা ঠিক কৰি নগ'ল। ৪০ হাজাৰ শিক্ষক তেওঁলোকে নিযুক্তি দিছিল। বৰ্তমানে মই মনোহৰণ কমিটিৰ ৰিপোৰ্ট চোৱা নাই আৰু চাবলৈ ইচ্ছাও কৰা নাই। মই অসমৰ মানুহৰ মনত এই কথাটো আনিব বিচাৰিছো যে ৪০ হাজাৰ শিক্ষকৰ চাকৰিত প্ৰায় বিলাক শিক্ষকেই ঠিক মতে নিযুক্তি হ'ল যদিও ৪/৫ হাজাৰ শিক্ষকৰ চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত আগৰ চৰকাৰে কিয় খেলি মেলি কৰি থৈ গৈছিল। তাত কিবা ৰহস্য আছে নেকি? ইয়াৰ বাবে কংগ্ৰেছ চৰকাৰেই দায়ী বুলি মই ভাবো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় যি সকল শিক্ষকে দৰমহা পোৱা নাই সেইসম্পৰ্কত মাননীয় সদস্য ফুকন ডাঙৰীয়াৰ কথাকো গম পাইয়েই এনে ধৰণে কৈছে যে যদি তেওঁলোকৰ চাকৰি নাথাকে তেতিয়াহলে তেওঁলোকৰ কাৰণে বিকল্প সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কোনো কোনো লোকক কেনে কানে কৈ থৈছে এপলাই কৰি থৈ দিয়া ইণ্টাৰভিউৰ

সময়ত সেই সকলৰ মুখ নিশ্চয় দেখা যাব । যিমান সংখ্যক শিক্ষকৰ হিচাব দেখুৱাইছে সেই সম্পৰ্কত মই কও, অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ব্যঙ্গ কৰি কথা কব নেজানো, এতিয়া বয়স বঢ়াৰ লগে লগে ব্যঙ্গ কৰিব পাৰিছো নে নাই সেইটো চাবলৈ চেষ্টা কৰিছো । আমাৰ ৰাইজৰ নিশ্চয় মনত আছে, আমাৰ বহুতে হয়তো চাইছে সেইটো হ'ল মিষ্টাৰ ইন্দিয়া, মিষ্টাৰ ইন্দিয়াত অ'মৰেশপুৰীয়ে মোগাস্বৰ ৰোল লৈছে । তেখেতক মই ব্যক্তিগত ভাবে পাইছিলো এয়াৰ পোৰ্টত, তেতিয়া দেখিলো সেই মানুহ জন অত্যন্ত ভদ্রলোক । ছবি খনত দেখা যায় যেতিয়া মোগাস্বা খুস হয় তেতিয়া চিন্তা নাই-তেওঁ কয় 'মোগাস্বা খুস হুয়া কিন্তু খুস নহলে তপত তেলত পেলাই দিয়ে আৰু চেকেণ্ডৰ ভিতৰত মানুহৰ জকাটো ওলাই আহে । পেপাৰে আৰু বহুতে এনে ধৰণে প্ৰচাৰ কৰিলে যে যতীন মালি মানুহজন দুৰ্দন্ত প্ৰকৃতিৰ লোক, তেওঁ মিষ্টাৰ ইণ্ডিয়াৰ মোগাস্বাৰ নিচিনা দুৰ্দন্ত । হঠাতে উলিয়াই দিলে এই শিক্ষক সকলে যি সকলৰ চাকৰি যাব বুলি ভয় হৈছে তেওঁলোকৰ বহুতে হেনো তেজ বিক্ৰী কৰিছে, কিডনী বিক্ৰী কৰিছে আৰু কত কথা । মাননীয়া সদস্যা গৰাকীয়ে এই বিষয়ে কৈ গ'ল । ২/৩ খন বাতৰি কাকতে মোৰ ওফৰত আক্ৰমণ চলাইছিল কিন্তু মই বহি থকা বিধৰ নহয়, তেওঁলোকে কলে যে সাক্ষাতৰ নামত যতীন মালিয়ে আবেদনকাৰীৰ পৰা ২০ কোটি টকা সংগ্ৰহ কৰিলে । সেই টকাৰে শিক্ষকক দৰমহা দিলে । আপোনালোকে জানে অসমত ১৩ লাখৰ ওচৰা-ওচৰি নিবনুৱা আছে, যদি এই সমুদাই নিবনুৱাৰো এপ্লাই কৰে তিয়াহলেও আমি বিচৰা হাৰত ২০ কোটি টকা নহবগৈ ।

ডঃ অৰ্দ্ধেন্দু কুমাৰ দে : অধ্যক্ষ মহোদয়, ৬ লাখ ৮০ হাজাৰ নিবনুৱাই ২৫ টকাকৈ দিলে ১কেটিতকৈ বেচি হয় । গতিকে এই পুৰণা কথা বিলাক ৰিপিট নকৰাই ভাল ।

* শ্ৰীযতীন মালি (মন্ত্ৰী, প্ৰাথমিক শিক্ষা) : বাতৰি কাকতৰ লোকে ডিপাৰ্টমেন্টৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰোতে শুদ্ধকৈ তথ্য লব লাগে । চলিত বাজেট ৩১ মাৰ্চত বিত্তীয় বছৰৰ শেষ হয় । বিত্তীয় বছৰৰ যিটো বাজেট চলি আছে, এই বাজেটটো আচলতে ইয়াৰ লগত সম্বন্ধ নাছিল । আমাৰ যিমান কৰ্মচাৰীৰ হিচাপ আছিল সেইমতে বাজেট কৰা হোৱা নাছিল । তথ্য মতে ১৩৯ কোটি ৮০ লাখ টকা এই বাজেটত ডেফিচিট হৈ থাকে । দেখা গৈছে আমাৰ যিমানখিন কৰ্মচাৰী আছে সেই কৰ্মচাৰী সকলৰ দৰমহা দিয়া বিষয়টো চাবলগীয়া হৈছে । তাৰ পিছত হিন্দী শিক্ষকে দমহা নোপোৱা কথাটো ওলাইছে । এই সম্পৰ্কত মই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মানব সম্পদ মন্ত্ৰীলৈ লিখিছো আৰু তেখেতৰ হাতত স্মাৰকপত্ৰ দি অহাৰ পাচত তেখেতে গোটেই বিষয়টো চালি-জাৰি চাই বোমাই চাহাবে আমালৈ এখন চিঠি দিছে, সেই চিঠি খনৰ এটা পেৰেগ্ৰাফ মই পঢ়ি দিব বিচাৰিছো । Quot from letter of Sri S.R. Bommai, Union Minister of Human Resources Development...

* Speech not corrected.

আকৌ এই কথাটো লিখিছে, - " I have heard the matter examined. Under the scheme of appointment and training of Hindi teachers in non-Hindi speaking states, financial assistance is provided for posts created with prior approval of the Government of India. Financial assistance is provided for non plan period only. Thereafter responsibility for maintenance of these teachers rests upon the state Government. " Unquote... এই কথাটো ৰাজ্যিক চৰকাৰে ৪ বছৰ আগতেই কবিব লাগিছিল কিন্তু তাকে নকৰাৰ কাৰণে হিন্দী টিচাৰ সকলে দৰমহা পোৱা নাই, এতিয়া আমাৰ ওপৰত বোজাটো আহি পৰিছে। এইগোটেইখিনি লাহেবিলাটিজ এতিয়া আমি লব লাগিব। হিন্দী শিক্ষকৰ দৰ্মহাটো আমি বন্ধ কৰা নাই।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভূগোল, বুৰঞ্জী বিষয়টো বাধ্যতামূলক কৰাৰ বিষয়ে মাননীয় বিধায়ক শ্ৰী গহীন দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে -এই বিষয়টো তিনি অক্টোবৰ ১৯৯৬ চনৰ একাদেমিক ডিচকাশ্যনত আলোচনা হৈছিল আৰু সভাই ৰিকোমেণ্ডেশ্যন দিছে। বিষয়টো বিভাগীয় ভাবে সত্ৰীয় বিবেচনা হৈ আছে, যথাসময়ত কাৰ্যকাৰী ব্যৱস্থা লোৱা হব। দ্ৰপ পোষ্ট সম্পৰ্কেও সোনকালে পৰীক্ষা কৰি ব্যৱস্থা লোৱা হব।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় জুনিয়ৰ কলেজ সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিছে। কথাটো হ'ল যিবিলাক জুনিয়ৰ কলেজত ডিগ্ৰী খোলা নাই সেই বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত আমি দায়বদ্ধ। যিবিলাক জুনিয়ৰ কলেজত ডিগ্ৰী খুলিছে সেই বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত আমি দায়বদ্ধ নহয়। এই ক্ষেত্ৰত কিমানখন জুনিয়ৰ কলেজ আছে, তেওঁলোকে ষ্টেটাচ মেইনটেইন কৰিছে নে নাই এই সকলো বিলাক চাই চিটি তথ্য দাখিল কৰিব কোৱা হৈছে। ইতিমধ্যে হয়তো তথ্য আহি পাইছে চাব লাগিব। হাইস্কুল, হায়াৰচেকেণ্ডাৰী স্কুল যিবিলাকত অধ্যক্ষ / উপাধ্যক্ষ/প্ৰধান শিক্ষকৰ পদ খালি হৈ আছে সেইবিলাক ফিলাপ কৰাৰ কথা কৈছে। কিন্তু এতিয়া পলম হব। প্ৰিন্সিপাল, ভাইচ প্ৰিন্সিপালৰ ক্ষেত্ৰত কেচ চলি আছে। স্কুল মাতৃৰ কথাটো কৈছে যে আগয়ে যিখিনি ধাৰণা আছিল সেই ধাৰণা অন্য আছিল। স্কুল মাতৃৰ যিটো সিদ্ধান্ত বাজেটত সেইটো আগৰ চৰকাৰে জৰিত আছে। ১৯৯২/৯৩ চনৰ বিধান সভাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল; যে এনেকুৱা কোনো প্ৰভিজন নাই তাত যিটো কেবিনেটত সিদ্ধান্ত আছিল তাত ৫০৬ গৰাকী নিয়োগ কৰ হৈছিল। বিত্তীয় বিভাগে ৰিডানডেণ্টকৰিছে। তেওলোক ৰিটায়াৰ হোৱাৰ পাচত ফিলআপ কৰা প্ৰয়োজন নাই। এইটো আচলতে বোৰ্ডৰ দিনৰ কথা। ২৫ হাজাৰ বুলি বাতৰি কাকতত লিখা ফিগাৰ ওলাইছে। মই তেনে তথ্য কতো দেখা নাই। বিধায়ক মনীন মহন্তই এটা সন্থাক লৈ আহিছে মোৰ লগত আলোচনা কৰাৰ কাৰণে তেওঁলোকে কৈছে যে সুদা হাতে ঘূৰি যাব

নিবিছাৰে। তেওঁলোক আলোচনা লৈ অহাক মই অহান জনাইছো আৰু সহযোগ বিছাৰিছো। মাতৃ সন্থাই যি আন্দোলন কৰি আছে তেওঁলোক আমৰণ অনৰণ ভঙ্গ কৰি আলোচনালৈ আহক। ভি, পি, ই, পি যি থিনি জিলা আছে তাত আমি পৰীক্ষা মূলক ভাৱে আমি পৰবৰ্তী কাল চোৱাত প্ৰাক প্ৰাথমিক স্কুল খুলিব বিছাৰিছো। আজি যিখিনি সদনত বিধায়ক সকলে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে এই ক্ষেত্ৰত মই প্ৰত্যেককৰে সহযোগ বিছাৰিছো যাতে ৰাজ্য খনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল তথা কৰ্মচাৰী সকল ভবিষ্যতে ভালকৈ আগোৱাই নিব পাৰিম। শিক্ষক সকলৰ তদন্ত সম্পৰ্কত সোনকালে অৱসান হব বুলি আশা ৰাখিছো আৰু ক্ষিপ্ৰতাৰে কাম চলি আছে। নিৰ্দিষ্ট সময় দিয়াতো উচিত নহয় সেই কাৰণে সোনকালে হব বুলি কৈছো। মই আশা ৰাখিছো শিক্ষক সকলে যাতে নিয়মিত ভাৱে দা-দৰমহা পাব পাৰে। অবৈধ নিযুক্তি হব নালাগে এই ক্ষেত্ৰত মই সকেলাৰে সহযোগিতা কামনা কৰিছো। বিশেষকৈ বৰাক উপত্যকাত থকা সকলক অহান জনাইছো যে তাত শিক্ষক নিযুক্তিৰ নামত অনঅফিচিয়েলী যিবিলাক কথা শুনি আছে সেই বিলাক যদি ভৱিষ্যতে চলিব লগা হয় তেনেহলে আইনৰ নজৰ দিব লাগিব। ৰিটেনচন সম্পৰ্কত আজি ইয়াত উল্লেখ কৰা হৈছে এই সম্পৰ্কত শিক্ষক সকলে ঠিক মতে কাম কৰিছে নে নাই ফাইনেল জানিব বিছাৰে আৰু আমি জনাব লাগে।

শ্ৰীশ্বেথ আব্দুল হামিদ : মাদ্ৰাছা এক্ট পাচ হৈ গৈছে কিন্তু ইম্প্লিমেন্ট হোৱা নাই।

* শ্ৰীযতীন মালী, মন্ত্ৰী : এইটো মুখ্য মন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰা হৈছে।

শ্ৰীশৰৎ বৰকটকী : অসম হাইস্কুল শিক্ষক সন্থাৰ লগত আলোচনা মৰ্মে ১৯৯২ চনৰ যিবিলাক স্কুল আছে সেই বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নেকি ?

* শ্ৰীযতীন মালী, (মন্ত্ৰী) : বৰকটকী ডাঙৰীয়াই যিটো কৈছে সেই সম্পৰ্কত তেওঁলোকৰ লগত সৌহাস্য পূৰ্ণ পৰিবেশত আলোচনা হৈছে। ১৯৯০/৯১ চনৰ থিনি প্ৰাদেশীকৰণ কৰা হৈছে ১৯৯২/৯৩ চনৰ স্কুল থিনি বিবেচনা কৰিম বুলি কৈছো। অবশ্যে বিত্তীয় অৱস্থাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব।

শ্ৰীআবু বক্কৰ চিদ্দিক জোতাদাৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰথমিক শিক্ষা বিভাগৰ শিতানত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আনিছো আৰু এই সম্পৰ্কত যিবিলাক দিশ উৎথাপন কৰিছো সেই সম্পৰ্কত মন্ত্ৰী মহোদয়ে ইতিমধ্যে মোতা মোতি ভাৱে কৈ গৈছে। কিছুমান বিষয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এবাই গৈছে। সেইকেইটা বিষয়ৰ উত্তৰ পালে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব উঠাই লয়। বিষয় কেইটা হ'ল, যে চৰকাৰৰ অনুমতি লৈ যিবিলাক এল,পি, এম, ই হাইস্কুল এতিয়ালৈকে বেচৰকাৰী অৱস্থাত আছে সেইবিলাক স্কুল কেতিয়াৰ পৰা চৰকাৰী কৰণ কৰা হব আৰু প্ৰক্ৰিয়া

আৰম্ভ কৰা হব? যিবিলাকে বি,টি,চি প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ পাচত পে স্কল পাব লাগিছিল আজি লৈকে পোৱা নাই সেই সকলে কেতিয়াৰ পৰা পাব? তাৰ পাচত বিধান সভাৰ মজিয়াত শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল যে শিক্ষা বিভাগত দুৰ্নীতি তদন্ত কৰাৰ কাৰণে মনোহৰ কমিচন কৰি দিছে, ৩১ ডিচেম্বৰৰ ভিতৰত তদন্ত শেষ হব। ১ জানুৱাৰীৰ পৰা শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে কোৱাৰ দৰে নতুন যুগৰ সূচনা হব। শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো মনোহৰণ কমিচনৰ প্ৰতিবেদন এই চলিত অধিবেশণত সদনত দাখিল কৰা ব্যৱস্থা কৰিব নে?

✱ শ্ৰীযতীন মালী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, বিধায়ক গৰাকী আশ্বস্তঃ হোৱাৰ কোনো কাৰণ নাই। সময় বঢ়াই দিলে মই কোৱাৰ কাৰণে ৰাজি আছে। এখন কমিটিয়ে প্ৰতিবেদন দিছে ঘপকৈ দেখুৱাই দিলে ঠিক নহব। পদ্ধতি মতে সদনত আহিলে ভাল হয়।

শ্ৰীৰামেশ্বৰ ধানোৱাৰ : শিৱসাগৰ আৰু কাছাৰ জিলাৰ স্কুলৰ যিখিনি টকা মালিক পক্ষৰ পৰা অনা কথা কৈছিলো সেই বিষয়ে কেনে ধৰণে ব্যৱস্থা লব জানিব বিছাৰিছো।

✱ শ্ৰীযতীন মালী (মন্ত্ৰী) : চুক্তি খনত কি আছিল সেই সম্পৰ্কে সোনকালে ব্যৱস্থা লম। আৰু আলোচনাৰ কাৰণে তেখেতকো নিশ্চয় মাতিম। ডি, আই, ডি, ও এপাইন্টমেন্ট কেনেকৈ দিব লাগে তাৰ ব্যৱস্থা লম। ডিডেমিল নিয়মমতে, কিতাপ বিতৰণ হওক প্ৰাদেশিকৰণ কৰিব লাগে। এই বিলাক ব্যৱস্থা লোৱা হৈ আছে। আজি ভেনচাৰ স্কুল বিলাকে অগতে কিতাপ নিয়ে মিডদে মিল সম্পৰ্কত আজি উত্তৰ দিয়াটো ঠিক নহব। এই সম্পৰ্কত ইনফৰ্ম কৰিম আৰু মুখ্য মন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰি ব্যৱস্থা লম।

শ্ৰীৰামেশ্বৰ ধানোৱাৰ : চাহ বাগিছাৰ স্কুল বিলাক ভেনচাৰ বুলি ধৰা হয় নেকি?

✱ শ্ৰীযতীন মালী (মন্ত্ৰী) : চাহ বাগিছাৰ স্কুল বিলাক প্ৰাদেশিকৰণ আৰু ভেনচাৰ পৰ্যায়তে আছে।

✱ শ্ৰীআৰু বৰুৱা চিদ্দিক জোতাদাৰ : উৎখাপন কৰা বিষয় সমূহৰ ওপৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰ দিয়াৰ কাৰণে প্ৰস্তুত নহয়। তথাপিহে মন্ত্ৰী মহোদয়ে ঘোষণা কৰা নতুন যুগৰ সূচনা আৰু নিৰ্দিষ্ট চন্দ্ৰ গ্ৰহণৰ অপেক্ষাত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো উঠাই ললো।

Mr. Speaker : Is it the pleasure of the House to grant leave to withdraw the Motion. ... Yes....yes... The Cut-Motion is withdrawn.

I now put the motion before the House. The Motion is that a sum of Rs. 1118.03.87,000/- be granted to the Minister -in-charge necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending of 31st March 1998 for the administration of Eudcastion.

Those who are in favour say, 'Ayes', 'Those who are not favour say' "

Noes" Ayes have it' 'Ayes have it' " Ayes have it. " The Motion is passed, Grant No. 71 is passed. There is an announcement.

A lunch has been arranged in honour of the Hon'ble Members of the House today.

I request the Hon'ble Chief Minister, Ministers, Leader of the Opposition in the Assam Legislative Assambly, Ministers of State, Hon'ble Members of the House, Chief Secretary, Addi. Chief Secretary, Commissioners & Secretaries to the Government, DGP, IGP, DIG and Head of Departments in the officers Gallery, Gentlemen of the Press, Electronic Media in the Press Gallery and All India Radio and official Reporters to join at a Lunch arranged at the new Member's Canteen today at 1-30 p.m. Invitation letters have already been sent to all.

My brother Presiding officer, Hon'ble Deputy Speaker is also requested to attend the Lunch and will kindly received the invitee at New Member's Hostel Canteen.

The House stands adjourned till 3-90 P.M. today.

The House re-assambled at 3-08.p.m. on Thursday, the 27th March, 1997 with Hon'ble Speaker in the Chair.

Mr. Speaker : Grant No. 39. Hon'ble Minister Social Welfare to move.

✽ শ্রীমতী ৰেখাৰাণী দাস বড়ো (সমাজ কল্যাণ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ ৰাজ্যপালৰ অনুমোদন সাপেক্ষে প্ৰস্তাৱ কৰিব খোজো যে ১৯৯৮ চনৰ ৩১ মাৰ্চত শেষ হ'বলগীয়া বছৰটোত প্ৰশাসনৰ বাবে ব্যয় বহন কৰিবলৈ 'সামাজিক নিৰাপত্তা, কল্যাণ আৰু পুষ্টি সাধন' প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰীক ৪৬,৬৯,১৩,০০০ টকা মঞ্জুৰ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো ।

Mr. Speaker : There are as many as three Cut Motions notices in the name of Hon'ble Members (i) Shri Kali Ranjan Deb, Shri Bimalangshu Roy, Shri Sukhendu Shekhar Dutta, Shri Sambhusing Mallah, (2) Sri Rashidul Haque and (3) Shri Wazed Ali Choudhury, Shri Sudhagshu Coomer De. Sirkar, Shri Misbahul Islam Laskar, Dr. Kalyan Kumar Gogoi, Shri Sukur Ali, Shri Abu Bakkar Siddique Jotder, Smt. Hemo Prava Saikia, Smt, Rupam Kurmi, Smt. Pranati Phukan, Shri Mustafa Shahidul Islam. I now request the movers of the Cut Motions to move one by one. Hon'ble Member, Shri S u k h e n d u Shekhar Dutta to move first.

Shri Sukhendu Shekhar Dutta : Mr. Speaker, Sir, the Cut Motion has been submitted by four Members and there was a decision that Shri Kali Ranjan Deb would move the Cut Motion unfortunately he is absent now. So I am not going to move the cut motion.

Mr. Speaker : Hon'ble Member Shri Rashidul Haque is absent. Next mover Shri Wazed Ali Choudhury to move.

শ্রীশুভেন্দু শেখর দুত্তা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যিহেতু মোৰ আগৰ ম'ভাৰ ভলেকেইজন অনুপস্থিত গতিকে ময়ো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো আৰম্ভ নকৰো বুলি সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলো।

Mr. Speaker : There is no Cut Motion. I now put the main Motion for approval of the House. The Motion is that a sum of Rs 46,69,13, 100/- be granted to the Minister-in-charge, necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March. 1998 for the administration of "Social Security Welfare and Nutrition." Those who are in favour of the Motion, say yes, those who are against the Motion, say No. Ayes a bit, Ayes a bit, the Motion is passed, Grant No.39 is passed. Now Grant. No.159 Hon'ble Minister, Agriculture Shri Chandra Mohan Patowary to move on behalf of Hon'ble Minister, Rural Development.

*Shri Chandra Mohan Patowary, Minister : On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, sir, to move that a sum of Rs. 73.70,67, 000 be granted to the Minister-in-charge, necessary to defray the charge which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1998 for the administration of Rural Development.

There are as many as three Cut Motions in the name of the Hon. Members (1) Smt. Pramila Rani Brahma, Shri Homendra Nath Brahma, (2) Shri Rashidul Haque, Shri Abu Bakkar Siddique Jotder, Sri Wazed Ali Choudhury, (3) Shri Sukur Ali, Smt. Hemo Prava Saikia, Smt. Pranati Phukan, Shri Sudhangshu Coomer De Sirker. I now request Hon, Member, Smt. Pramila Rani Brahma to move.

Smt. Pramilla Rani Bramha :- Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 73,70,67,000 under Grant No. 57 in respect of "Rural Development" at pages 20-30 of Volume II, Part XVII of the Budget for 1997-98 be reduced to Rs. 1.00 i.e., the amount of the whole grant of Rs. 73,70,67,000 do stand reduced to Rs. 1.00.

Mr. Speaker : Now Shri Wazed Ali Choudhury to move.

Shri Wazed Ali Choudhury : Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 73,70,67,000 under Grant No. 57 in respect of "Rural Development" at pages 20-33 of Volume II, part XVII of the Budget for 1997-98 be reduced to Rs. 1.00, i.e., the amount of the whole Grant of Rs. 73,70,67,000 do stand reduced to Rs. 1.00.

Mr. Speaker : Now Hon. Member Shri Sukur Ali to move.

Shri Sukur Ali : Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 73,70,67,000 under Grant No. 57 in respect of "Rural Development" at pages 20-33 of Volume II, Part XVII of the Budget 1997-98 be reduced to Rs. 1.00, i.e., the amount of the whole Grant of Rs. 73,70,67,000 do stand reduced to Rs. 1.00.

Mr. Speaker : I now call upon Smt. Pramila Rani Brahma to speak.

শ্রীমতী প্রমিলা বাণী ব্রহ্ম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গ্রামোন্নয়ন বিভাগটো ৰাজ্যৰ অতি আপোনবিভাগ। এই বিভাগৰ জৰিয়তে ৰাইজে নিজৰ সুবিধাৰ প্ৰতি সচেতন। এই বিভাগৰ জৰিয়তে গাঁওৰ মানুহৰ যিবিলাকৰ ঘৰ দুৱাৰ নাই, যিবিলাকৰ গাঁওত খোৱা পানী নাই তাত খোৱা পানী দিয়া, যিবিলাক ৰাষ্ট্ৰ নাই তাত ৰাষ্ট্ৰ বান্ধি দিয়া আদি অসুবিধাবিলাক দূৰকাৰৰ কাৰণে এই বিভাগৰ জৰিয়তে সুবিধা পাইছে। মাননীয় অধ্যক্ষ অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা চৰকাৰৰ দিনৰ পৰাই গাঁও বিলাকৰ উন্নয়ন কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল। আমাৰ মাননীয় প্ৰাক্তন প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমন্ত্ৰী সিংহা ৰাওৱে গাঁওবিলাক উন্নয়ন কৰাৰ কাৰণে যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল আৰু ডি, আৰ ডি, এৰ বিলাকক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ধন আমাৰ ব্লকবিলাকত দিছিল। সেই ধনেৰে আমাৰ ৰাইজে কিছু সুবিধা পাইছে। কিন্তু দুখৰ কথা যে যোৱা চৰকাৰৰ দিনত ব্লক বিলাকক কিছুমান কেটেগৰিত ভাগ কৰিছে আৰু তাৰ কাৰণে আমাৰ কিছুমান এলেকা সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হোৱা দেখা পাইছো। কিছুমান ব্লকক 'এ' কেটেগৰি, কিছুমান 'বি' কেটাগৰি আৰু কিছুমান ব্লকক 'চি' কেটেগৰিত ভাগ কৰা হৈছে। 'বি' কেটাগৰিৰ ব্লকে কম পইচা পাই, এ কেটাগৰিৰ ব্লকে বেচি টকা পাই আৰু 'চি' কেটাগৰিৰ ব্লকে বহুত কম পইচা পাই। এনেকুৱা ধৰণে কেটাগৰিত ভাগ কৰা কাৰণে আমি দেখিছো কোকৰাঝাৰ জিলাকে ধৰি ট্ৰাইবেল এলেকাৰ ব্লক বিলাক 'বি' কেটাগৰিৰ পৰা দেখা পাইছো। কোকৰাঝাৰক 'এ' কেটাগৰিত ধৰা নহল। অথচ সেইবিলাক ব্লক ট্ৰাইবেল অধ্যুসিত এলেকাৰ। সেই গাঁও বিলাকৰ উন্নয়ন হোৱা নাই। তথাপি ৰাজনৈতিক হেচাত পৰি সেই ব্লক বিলাক 'বি' কেটাগৰিত পেলাই দিয়া হল। অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি যি জন মন্ত্ৰী গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ হৈ উপস্থিত আছে

তেখেতক অনুৰোধ কৰিছো যাতে তেনেকুৱা ধৰণত কেটাগৰি উত্থাই দিয়ে। কোকৰাঝাৰ জিলাত বহুটো ডাঙৰ ডাঙৰ ব্লক আছে। য'ত ২০/২২ টা পঞ্চায়ত আছে। কিন্তু যোৱা এ, জি, পি চৰকাৰৰ দিনত ডাঙৰ ডাঙৰ ব্লক বিলাক দ্বি-খণ্ডিত কৰি সৰু সৰু কৰা দেখা পাইছো। কিন্তু কোকৰাঝাৰ জিলাৰ ব্লকটো ডাঙৰ হৈয়ে থাকিল। তদুপৰি সেই ব্লকে 'এ' কেটাগৰিৰ নাপালে। 'বি' কেটাগৰি হৈ থাকিল। এনে কৰাৰ কাৰণে আমাৰ বহুত এলেকাৰ আপোনাৰ ৰাইজ বঞ্চিত হ'ল বহুত সা-সুবিধাৰ পৰা। অধ্যক্ষ মহোদয় আপোনাৰ জৰিয়তে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ দায়িত্বত থকা মাননীয় মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো যাতে সেই ব্লক বিলাক দ্বি-খণ্ডিত কৰি সৰু সৰু ব্লকলৈ ৰূপান্তৰিত কৰে। যাতে পি,ডি বা বি,ডি,ও সকলে উন্নয়নৰ কাম কৰাৰ বাবে সুবিধা কৰি দিব পাৰে। যোৱা চৰকাৰৰ দিনত মই বাৰে বাৰে অনুৰোধ কৰিছিলো কিন্তু বিফল হ'বলগীয়াত পৰিছো। সেই কাৰণে বৰ্ত্তমান চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো যাতে আমাক প্ৰাপ্য সুবিধা দিয়া হয়। অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ গোট্টেই ব্লক ই, এ, এচ ব্লক কৰা হ'ল। এই ব্লকৰ জৰিয়তে বহুটো টকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পাই। কেন্দ্ৰৰ পৰা পোৱা ধন কোনো ধৰণে খৰচ কৰা দেখা পোৱা নাই। কাৰণ ই, এ, এচ, ব্লকৰ যি বিলাক ফাণ্ড সেইফাণ্ডেৰে কাম কৰিবলৈ যি গাইড লাইন আছে তাত ডি, চিক যথেষ্ট ক্ষমতা অৰ্পণ কৰা হৈছে। ডি, চিয়ে কোনো বিধায়কৰ লগত আলোচনা নকৰালৈ বা পৰামৰ্শ নোলোৱাকৈ নিজাববীয়াকৈ স্কীম লৈ কাম কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। সেই কাৰণে কিছুমান এলেকাত সমানে কাম কৰি দিবৰ কাৰণে আমি বিধায়ক সকলে কোৱাৰ সুযোগ নাপালো। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণে এই চিষ্টেমটো পৰিবৰ্ত্তন কৰাৰ কাৰণে এটা প্ৰস্তাৱ আকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ ৰিকোমেণ্ডেচন কৰে তাৰ কাৰণে মন্ত্ৰীমহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো। যিবিলাক আৰ্চনি ডি,চিয়ে, ডি,আৰ, ডি, এৰ জৰিয়তে কৰে তাত আমি সমানে ৰাইজ ডেভেলাপনেণ্টৰ ফাণ্ড পোৱা দেখা নাই। কিছুমান আৰ্চনি আছে যেনে এম, ডব্লিউ, এচ, জে, আৰ, ওৱাই ইত্যাদি। জে, আৰ, ওৱাই আৰ্চনিৰ যোগেদি কাম কৰাৰ সুবিধা দিয়া হয়। সেই টকাৰ ২০ শতাংশহে সেই বিধায়ক সকলে কাম কৰাৰ সুবিধা পায়। এম, ডব্লিউ, এচ আৰ্চনি এষ্টিমেন্ট নোহোৱাকৈ ধৰা হয়। সেই বিলাক আৰ্চনিত যিমান টকা লাগে তাকৈ বেচি টকা আবণ্টন দিয়াও দেখা হয়। এই আৰ্চনি বিলাক টেকনিকেল এক্সপাৰ্টৰ দ্বাৰা বনালে ভাল হয়। এ বিভাগৰ নীতি নিয়ম সলনি কৰি যথ-যথ ভাৱে কাম কৰিবলৈ মই চৰকাৰলৈ অনুৰোধ জনাইছো। ডি, আৰ, ডি এত যিমান টকা ধৰা হয় তাৰ শতকৰা ৩ ভাগ কাটি ৰাখে। তদুপৰি ঘৰ সজাৰ কাৰণে, ৰাষ্ট্ৰ বনোৱাৰ কাৰণে যি টকা দিয়া হয় তাৰ পৰাও শতকৰা ৩ ভাগ কাটি ৰখা দেখা পাইছো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ডি আৰ ডি এ যিটো টকা দিয়ে তাৰ পৰা ৩ শতাংশ কাটি

ৰাখে, সেইটো বন্ধ কৰিবৰ বাবে ব্যৱস্থা লব লাগে। ব্লক বিলাকত স্কুল ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে, ৰাষ্টা-পথ নিৰ্মাণৰ কাৰণে যাতে সোনকালে ফাণ্ড বিলিঙ কৰি দিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা লব লাগে। ডি আৰ ডি এত যাতে কোনো ধৰণৰ দূনীতি নহয় দূখীয়া সকলে ইয়াৰ পৰা সুবিধা পায়। এই টকা বিলাকৰ পৰা দূখীয়া সকলৰ উন্নয়ন মূলক কাম কাজ কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে বৰ্তমান চৰকাৰক মই আহ্বান জনাইছো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ই বিলাকৰ ওপৰিও দেখা পাইছো যে আৰ ওৱাই যোজনাৰ কাম বিলাক বন্ধ হৈ থাকে, সেই বিলাক কামৰ ক্ষেত্ৰত অনিহ দেখা পাইছো। বিধবা দূখীয়া মহিলাৰ কাৰণে এনে বোৰ স্কীমৰ পৰা টকা দিয়া হয়। জে আৰ ওৱাই স্কিমৰ পৰা বিধবা মহিলাৰ ঘৰ বন্ধাৰ কাৰণে টিং পাত দিয়া হয়। এই টিং পাত বিলাক সম্পূৰ্ণ কৈ সেই দূখীয়া লোক সকলে নাপায়। দূখীয়ালোক সকলৰ কাৰণে টিংপাত ১৬ খন দিব লাগে কিন্তু বি, ডি, ও অফিচৰ পৰা ১৪ খন হে টিং পাত দিয়ে। এই বিলাক কথা দেখিলে দুখ লাগে। এইটো বৰ পৰিতাপৰ বিষয়। দূখীয়া লোকৰ কাৰণে দিয়া বস্তু বিলাকৰ ওপৰতো অনিয়ম। দূখীয়া লোকৰ কাৰণে ইয়াৰ দ্বাৰা সুবিধা দিয়া হয় যদিও আমি ইয়াত কিছুমান বাধাৰ সৃষ্টি হোৱা দেখা পাইছো। বৰ্তমান চলি থকা নিয়ম-নীতিৰ কিছুমান পৰিবৰ্তন আনিব লাগে। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী অন্ধেন্দু কুমাৰ দে ডাঙৰীয়াই সোধা প্ৰশ্ন এটাত গম পাইছো দূখীয়া ৰাইজৰ উন্নয়নৰ কাৰণে প্ৰয়োজনহোৱা বহুতো বস্তু কেন্দ্ৰীয় ভাবে কৰা হয়। এটা স্কুলঘৰ বান্ধিবৰ কাৰণে যদি বস্তু এনে ধৰণে কিনা হয় তেতিয়া সেই ঘৰ বন্ধাৰ কাম অসংপূৰ্ণ হৈ থাকে। আমি দেখিবলৈ পাইছো যদি এখন স্কুলক এটা ঘৰ বান্ধিবৰ কাৰণে ১ লাখ টকা দিয়া হয় স্কুল কমিটিয়ে সেই টকাৰ পৰা ৩৪ হেজাৰ টকাহে পায়। সেই স্কুল ঘৰটো নিৰ্মাণৰ কাৰণে টক্কা-বাটাম, ইটা, বালী, শিল স্কুল কমিটিয়ে কিনিব লাগে। কেন্দ্ৰীয় ভাবে ক্ৰয় কৰা হয় ৰড, টিং, চিমেণ্ট আদি। এই বিলাক কাৰণত কামৰ খেলিমেলি হয় আৰু কাম বিলাক সম্পূৰ্ণ হৈ উঠাত কষ্ট হয়। ঘৰ নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত এনে ধৰণৰ খেলিমেলি হলে ৰাইজে বৰ অসুবিধা ভুগ কৰিব লগা হয়। মই সেই কাৰণে অনুৰোধ কৰিছো এই ক্ষেত্ৰত যাতে কেন্দ্ৰীয় ভাবে ক্ৰয় নকৰি সকলো বস্তু স্থানীয় ভাবে ক্ৰয় কৰাৰ সুবিধা দিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনাখন মই পেপাৰত পাইছো যে প্ৰিন্টৰ কাৰণে ১ কোটি টকা অবণ্টন দিয়া হৈছে। সেই ১ কোটি টকাৰে কি প্ৰিন্টিংৰ কাম কৰিব সেই কথা বুজি পোৱা নাই। এই কোটি টকা অবণ্টন কৰা হল যিখিনি চপা কাম কৰিবৰ কাৰণে কৰা হল সেই টকা অবণ্টন দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কোনো নিবিদা দিয়া নহল যদিও সিটো নিয়ম কানুনৰ ভিতৰৰ কথা আছিল। লগতে ডি আৰ ডি এৰ সামগ্ৰী বিলাক কেন্দ্ৰীয় ভাবে ক্ৰয় কৰাৰ

কাৰণে আৰু নিবিদা নিদিয়াকৈ চপাৰ কামটো দিয়াৰ কাৰণে মই প্ৰতিবাদ কৰিম ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজিৰ গণ পৰিষদ চৰকাৰে দাবী কৰিছে যে তেওঁলোকৰ এইখন চৰকাৰ এখন জনপ্ৰিয় চৰকাৰ । আজি এই বিলাকে কি প্ৰমাণ কৰিছে । কেন্দ্ৰীয় ভাবে সামগ্ৰী কিনাৰ ক্ষেত্ৰত বা নিবিদা নিদিয়াকৈ এজনক চপাৰ কাম কৰিবলৈ দিয়াৰ পৰা প্ৰমাণ হ'ল এই চৰকাৰে জনঅপ্ৰিয় কাম কৰিছে, সেই ডাইৰেক্টৰ জন কোন ? আজি আমি যি বিলাক দেখিবলৈ পাইছো তাৰ পৰা বুজিব পাৰিম যে ডি আৰ ডি-এ বিভাগটোক গ্ৰাম্য এলেকাৰ উন্নয়ন মূলক কাম কৰাৰ আন্তৰিকতা নাই । এই বিলাক কাৰণতে মই আজি ভাবিম যে বৰ্ত্তমান চৰকাৰখনো দুৰ্নীতিৰ পৰা দূৰত থকা চৰকাৰ নহয় । ডি আৰ ডি, এ বিভাগটোত ডি-চি জনে বৰমূৰীয়া আৰু গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ কামত বিধায়ককো জৰিত কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো আৰু লগতে গাইড লাইন এমেণ্ড কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সমৰণী মাৰিলো ।

Mr. Speaker : Now, Shri Wazed Ali Choudhury.

শ্ৰী ওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গ্ৰাম্য উন্নয়ন বিভাগটো এটা গুৰুত্ব পূৰ্ণ বিভাগ । এই বিভাগৰ জৰিয়তে দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত বসবাস কৰা মানুহক উপকৃত কৰাটোৱে এই বিভাগৰ মুখ্য উদ্দেশ্য । কিন্তু প্ৰকৃত পক্ষে এই বিভাগে ডি আৰ ডি এৰ যি বিলাক স্কীম-জে, আৰ ওই, পি, এ, এচ, আই এ, ওৱাই, এম ডব্লিউ এচ, আই আৰ ভি পি টাইচেম আৰু অন্যান্য স্কীম বিলাক ইম্পিমেন্ট কৰিব পৰা নাই । কিছুমান অসুবিধা আমি দেখিবলৈ পোও । ই এ এচ স্কীম এই আচনিৰ জৰিয়তে ১০০ দিনৰ কৰ্ম সংস্থান দিয়া হয় । এই ১০০ দিনৰ কৰ্ম সংস্থান যিটো গেৰান্টি এইটো চৰকাৰে দিব পৰা নাই । এই কাৰণে আজি যি খিনি টকা উন্নয়ন খণ্ডলৈ আহিব লাগে সেই খিনি টকা নাই । যেনেকৈ এ কেটেগৰিত ১ কোটি টকা বি কেটেগৰিত ৭৫ লাখ টকা আৰু চি কেটেগৰিত ৫০ লাখ টকা এনেকৈ তিনিটা কেটেগৰি কৰিছে । এই বিলাক কৰি ডিচক্ৰিমিনেচন কৰিছে । দক্ষিণ শালমৰা সমষ্টিত ২ টা উন্নয়ন খণ্ড আছে । তাৰ শতকৰা ৭৫ ভাগ মানুহে দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত বাস কৰে । সেইটো চি কেটেগৰিত ধৰা হৈছে । চি কেটেগৰিত ধৰা কাৰণে ১০০ দিনৰ কৰ্ম সংস্থান মানুহখিনিক দিব পৰা নাই । তাৰোপৰি আমি যি দেখিছো ১৯৯৬-৯৭ চনটো ইতিমধ্যে যাওঁ যাওঁ অৱস্থা । এতিয়ালৈকে মন্ত্ৰীয়ে আমাৰ সেই ব্লক দুখনক মাত্ৰ ২০ লাখ টকা দিছে । এই ২০ লাখ টকাৰে কেতিয়াও ১০০ দিনৰ কৰ্ম সংস্থাপন দিব নোৱাৰিব । এই ২০ লাখ টকা কিয় আহিছে । ৰাজ্য চৰকাৰৰ গাপিলতিৰ কাৰণে কমকৈ আহিছে ।

শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্য চৰকাৰৰ গাপিলতিৰ

কাৰণে এই টকা কম আহিছে। আমি যিখিনি গম পাইছো ৰাজ্য চৰকাৰৰ শতকৰা বিশ ভাগ টকা দিব পৰা নাই। যাৰ ফলত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ শতকৰা ৮০ ভাগৰ ৪০ ভাগ পঠাইছে। কিন্তু কাম হোৱা নাই। ব্লকৰ কাৰণে ৫০ লাখ টকা দিয়াৰ টাৰগেট আছিল। ইয়াৰে ১০ লাখ ৰাজ্য চৰকাৰৰ আৰু ৪০ লাখ টকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিব লাগে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২০ লাখ টকা দিছে এতিয়ালৈকে ৰাজ্য চৰকাৰে দিব যিটো শতকৰা ২০ ভাগ সেইটো দিব পৰা নাই। যাৰ ফলত এই ২০ লাখ টকা ব ওপৰত টকা আৰু নাপায়। যদি টকা নাপায় সেই আঁচনিবিলাক আধৰুৱা হৈ থাকিব। আকৌ একে অৱস্থালৈ আহিব। সেইখিনি বেয়া হৈ যাব। কোনো কামত নাহে। এ, এছ, আই, ট্ৰাইচেম আটনিত টকা অহা নাই। যিটো অতা এ,ওৱাই যোজনা, এই যোজনাৰ জৰিয়তে বিশেষকৈ নিঃসহায় বিধবা মহিলাক ঘৰ বনাই দিয়া হয়। তেওঁবিলাকৰ কাৰণে ইতিমধ্যে ঘৰৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে যদিও শাল কাঠৰ বাহিৰে আন কাঠেৰে ঘৰ বনাইছে। সেইখিনি এতিয়াও লব পৰা নাই। সেইবিলাক ইতিমধ্যে শুকাই খড়ি নিচিনা হৈ গৈছে। উক্ত আঁচনিৰ শতকৰা ৫০ ভাগ টকা আহিছে। আই, এ ওৱাইৰ টকা যিখিনি দিছে এই টকা সম্পূৰ্ণভাৱে এপব্যৱহাৰ হৈছে। আচলতে টিন লগাব লাগে সেইখিনি লগাব পৰা নাই। এম, ডব্লিউ, এচ টকা আগবৰাব গোটেইখিনি খৰচ কৰা হৈছে। এম, ডব্লিউ, এছ আঁচনিৰ কোনো টকা এতিয়ালৈকে অহা নাই। এম, ডব্লিউ, এছ আঁচনিৰ জৰিয়তে পানী, কুঁৱা, জলসিঞ্চন আদি যিবিলাক ব্যৱহাৰ সেইবিলাক বন্ধ হৈ আছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আই, আৰ দি পি হৈছে ইয়াৰ জৰিয়তে দৰিদ্ৰ সীমা ৰেখাৰ তলত বসবাস কৰা লোকক খোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া। আই, আৰ, দি পিৰ এতিয়ালৈকে খৰচ হোৱা নাই। ট্ৰাইচেমৰ অধীনত প্ৰশিক্ষণ লৈছে সেইটোতো এবছৰৰ পৰা এক পইচাও পোৱা নাই।

ডি, আৰ ডিৰ জৰিয়তে ইন্দিৰা আবাস যোজনাত যিটো উদ্দেশ্য লৈ এই আঁচনিবিলাক প্ৰয়োগ কৰাৰ কাৰণে দিছে প্ৰকৃত সেয়া প্ৰয়োজন হোৱা নাই। অথচ আজি যিটো সমস্যা সমস্যা হৈয়ে থাকিব। গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয় আমাৰ ধাৰণা এইটো অসম চৰকাৰৰ হেমাৰ্থীৰ কাৰণে হৈছে। তেওঁলোকে টকা আনিব পৰা নাই। ইয়াৰ অগতে ই,এ,এছ আঁচনিত ৭৫ লাখ টকাৰ ঠাইত ৭৫ লাখ টকাই পাইছে। দূৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে এইবাৰ আমাৰ নতুন চৰকাৰে শতকৰা এক শ ভাগেই পাম বুলি ভাবিছে। এতিয়া যিটো গম পাইছো জি, বি ৰ মিটিংত আলোচনা কৰি ডি, চিৰ পৰা গম পাইছো বাকী টকা নাহে। গতিকে আমাৰ আঁচনিবিলাক আধৰুৱা হৈ থাকিব। গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয় আপোনাৰ জৰিয়তে পঞ্চায়ত মন্ত্ৰীৰ দায়িত্বত থকা কৃষিমন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো যাতে এই আঁচনিবিলাক এই বিত্তীয় বছৰতে সম্পূৰ্ণ কৰিব পাৰে। তাৰ কাৰণে তেখতক অনুৰোধ জনাইছো। আমাৰ

বাকী যিবিলাক বিভাগ আছে সেই বিভাগত টকা পইছা নাই। দি, আৰ, দিয়ে এই উন্নয়নমূলক কাম-কাজ কৰি আহিছে। গাঁও অঞ্চলৰ উন্নয়ন আৰু ৰাস্তা ঘাটৰ কাম কৰি আহিছে। চৰকাৰী বিভাগত যদি পইচা নাহে তেতিয়া হলে বিভাগ বন্ধ হৈ যায়। অসমৰ যিটো সমস্যা সমস্যা হৈয়ে থাকিব। অধ্যক্ষ মহোদয় মই আপোনাৰ জৰিয়তে ডি, আৰ, দি এৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছোঁ যাতে এই টকা বিলাক অতি সোনকালে অনাৰ ব্যৱস্থা কৰি এই আঁচনিবিলাক সম্পূৰ্ণ কৰাৰ কাৰণে আহ্বান জনাই এই কৰ্ত্ত প্ৰস্তাৱৰ সপক্ষে বক্তব্য ৰাখি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিছে।

Mr. Speaker : Now, I request Sri Sukur Ali to speak.

শ্ৰীশুকুৰ আলী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ডাঙৰিয়া, আমাৰ ভাৰতবৰ্ষ এখন গাঁও প্ৰধান দেশ। অসম ৰাজ্যখনো গাঁও প্ৰধান ৰাজ্য। গাঁওৰ উন্নতি অবিহনে আমি দেশৰ উন্নতিৰ কথা চিন্তা কৰিব নোৱাৰোঁ। গতিকে গাঁও অঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা জোৰ দিয়া হৈছে। আগৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীনবসিংহ ৰাওঁৰ কাৰ্য্যকালৰ পৰাই গ্ৰামোন্নয়নৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল। আজি গ্ৰামোন্নয়নৰ উন্নতিৰ কাৰণে প্ৰধান মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই প্ৰচণ্ড আত্ম বিশ্বাসেৰে কৈছে যে ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো গাঁওৰ আৱস্থাৰ সলনি কৰা হ'ব। সেই কাৰণে আগন্তুক তিনি চাৰি বছৰত চৰকাৰে গ্ৰামোন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা যিখিনি টকা দিয়া হৈছে দেখা গৈছে টকা পইছাৰ যথেষ্ট দুৰ্নীতি হৈছে। যোৱা বিধান সভাতো গ্ৰামোন্নয়নৰ বিভাগৰ ওপৰত ধুমুহা হৈ গ'ল। এইবাবে প্ৰশ্নোত্তৰ কালত যথেষ্ট সমালোচনাৰ মন্যুখীন হৈছে। আজি বিধান সভাতো ধুমুহাৰ চোকা জননী দেখা গৈছে। এই বিভাগটো দুৰ্নীতিৰ প্ৰতিস্থান হিচাপে গঢ়ি উঠিছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ ধাৰণা আগন্তুক দিনবোৰত দুৰ্নীতিয়ে এই বিভাগটো প্ৰাস কৰিব। কাৰণ ইতিমধ্যে অসমৰ বিভিন্ন উন্নয়ন খণ্ডৰ জে, এছৰ অধীনত সামৰি লোৱা হৈছে। কোটি কোটি আহিছে, দুৰ্নীতি বাঢ়িব। আৰম্ভৰ পৰাই এই দুৰ্নীতি বোৰ কয় হৈছে সেইটো চাব লাগে। কিন্তু দুৰ্নীতি এতিয়াও বন্ধ হোৱা নাই। এই দুৰ্নীতি বোৰ কয় হয়। অধ্যক্ষ মহোদয় যদি এই দুৰ্নীতিৰ কাৰণ বোৰ উলিয়াব নোৱাৰোঁ তেনেহলে বিভাগটো চলি থকাটো কঠিন হ'ব। যি বিভাগত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰা হৈছে, দুৰ্নীতিয়ে চৰম সীমা পাইছে। এইবৰেই বিধায়ক হিচাপে আহিছোঁ যোৱা কেইমাহমানৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা ধৰিব পাৰিছোঁ সেই দুৰ্নীতিৰ কাৰন কি? এই গাঁও অঞ্চলৰ উন্নয়নমূলক কাম কাজৰ তুলনামূলক ভাৱে কি দুৰ্নীতি হৈ আছে আৰু এই দুৰ্নীতিৰ শুধৰণী কৰা নহয় সেইখিনিৰ ইয়াত চোকা সমালোচনা হ'ব। দুৰ্নীতি তুলনামূলক ভাৱে ব্যপক হৈ থাকিব। আমি গাঁওত বাস কৰোঁ। আজি ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে কেইমাহমানৰ অভিজ্ঞতাৰ

ফালৰ পৰা মই অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে বিভাগীয় দায়িত্বৰ থকা মন্ত্ৰী গৰাকীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। অধ্যক্ষ মহোদয় গাওঁ অঞ্চলত বিভিন্ন ধৰণৰ আঁচনি ধৰা হয়। বিশেষকৈ এতিয়া পুজিৰ টকা আহিছে। ই, এ, এছ আঁচনিৰ অধীনত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰা হয়। কিন্তু ইয়াত জিলা ভিত্তিত তেনেকুৱা কমিটি দেখা নাযায়। ব্লক লেভেলতো দেখা নাযায়। সকলো কামৰ কাৰণে জিলাউপায়ুক্তক দায়িত্ব দিয়া হৈছে? জিলা উপায়ুক্ত দায়িত্ব দিয়াৰ ফলত উপায়ুক্তই এখন জিলা চাব লাগে। কোন গাঁওত কি বাস্তা আছে, এপ্ৰিকালচাৰৰ কি বাস্তা আছে তেও চাব লাগে। গতিকে বিভিন্ন এজেন্সিৰ জৰিয়তে তেও কামবোৰ কৰোৱায়। ইয়াৰ মাজত মধ্যভোগী কিছুমান মানুহ আছে। এই আঁচনি আৰম্ভ কৰোতে দুৰ্নীতি আৰম্ভ কৰে। এই বিষয়বিলাকত নিজৰ ইচ্ছামতে আঁচনি গ্ৰহণ কৰে। য'ত আঁচনি লোৱাৰ দৰ্কাৰ তাত নলয়। নিজৰ ইচ্ছাত আঁচনি কৰে সেইবোৰৰ নিজে কৰি বাকী টকা বিলাক উঠায় লৈ আত্মসাৎ কৰে। এই দুৰ্নীতিক বাধা দিবলৈ জিলা পৰ্যায়ত ই, এ, এছ কমিটি, ব্লক পৰ্যায়ত কমিটিৰ প্ৰয়োজন। বিধায়ক সকলক ইয়াত সামৰি লোৱাৰ প্ৰয়োজন। আমাৰ আগৰ চৰকাৰৰ বিধায়ক সকলৰ ই, এ, এছ আঁচনিৰ অধীনত যিবোৰ কমিটি হৈছিল সেইবোৰত কাম হোৱা নাই। বিভিন্ন বিধায়কে অভিযোগ কৰিছে। এই বিধায়ক সকলে জনসাধাৰণৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে। নিজৰ সমষ্টিৰ প্ৰত্যেকখন গাওঁৰ সকলো জনসাধাৰণৰ লগত প্ৰত্যক্ষ সম্পৰ্ক আছে। এই যিটো কোটি কোটি টকা খৰচ গৈছে তাত ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি জড়িত কৰা নহয়। এই ধৰণৰ বিষয়াৰ জৰিয়তে কাম কৰা হয়। তেনেহলে এনেকুৱা দুৰ্নীতি হ'বই।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গতিকে মই পৰমার্শ দিব খুজিছো দায়িত্বত থকা মন্ত্ৰী মহোদয়ে ই-এ-এচ আঁচনিত প্ৰত্যেকজন বিধায়ককে জড়িত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। তাৰ উপৰিও ই-এ-এচ সম্পৰ্কত জিলা পৰ্যায়ত কমিটি কৰি ব্যাপক ভাবে চলি থকা দুৰ্নীতি বন্ধ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বিধান সভাৰ মজিয়াতে প্ৰশ্নোত্তৰ কালত প্ৰামোদ্যন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰিছিল যে দুৰ্নীতিৰ কাৰণে আৰু মধ্যভোগী সকলৰ কাৰণে যি সকলে যোগানকাৰীৰ ভূমিকা লৈ কাম কৰি আছে সেই সকলে বহুতো ঠাইত বস্তু যোগান দিয়া নাই আৰু এনেবিলাক খেলিমেলিৰ কাৰণে বহুতৰ বিৰুদ্ধে চাৰ্জ চীট পৰ্য্যন্ত দাখিল কৰিবলগীয়া হৈছে আৰু বহুতকে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিবলগীয়া হৈছে। এই ব্যৱস্থা বিলাক বন্ধ কৰিব লাগে আৰু ইয়াৰ কাৰণে নিৰ্মান কমিটি কৰি তাৰ জৰিয়তে কাম বিলাক কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। স্থানীয় মানুহ আৰু স্থানীয় বিধায়কক লৈ বিষয়া সমন্বিতে কমিটি গঠন কৰি কাম কৰিলে দুৰ্নীতি কৰিবলৈ সুৰুঙা কমি যাব। যি বিলাক গাঁওত কাম হ'ব বাস্তা বন্ধা কাম আদি হ'ব সেই সেই স্থানীয় ৰাইজৰ দ্বাৰা ভিজিলেন্স কমিটি কৰি দিলে

ঠিকাদাৰী ব্যৱস্থাৰ সলনি গাঁওৰ মানুহে কাম কৰিলে নিজৰ নিজৰ কাম বুলি ভালকৈ কৰিব। মোৰ বিবেচ্য ভিজিলেন্স কমিটি বহিলে কাম ভাল হব। মোৰ সমষ্টিত ইতিমধ্যে সেই মতে কাম কৰি সুফল পাইছে। উপায়ুক্তৰ লগত আলোচনা কৰিহে ভিজিলেন্স কমিটি গঠন কৰি দিয়া হৈছে। এইবাৰ সকলো বিলাক কামতে ই-এ-এচৰ অধীনত কাম লোৱা হৈছে গতিকে দুৰ্নীতি আৰু বেছি হবৰ আশংকা আছে। গতিকে সতৰ্ক হবলৈ প্ৰয়োজন হৈছে। যাতে টকা আত্মসাৎ কৰিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লব লাগিব। আন এটা কথা হৈছে গ্ৰামোন্নয়নৰ কাৰণে কেন্দ্ৰৰ পৰা টকা দিয়া হৈছে। ইয়াৰ পৰা ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ পৰা টকা খৰচ কৰাৰ পিচত গাওঁ উন্নয়ন কৰা বুলি ৰিপোৰ্ট গৈ থাকিব পিচত এনে এটা অৱস্থা হব যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সেই ৰিপোৰ্ট চাই গ্ৰামোন্নয়নৰ বিভাগত টকা দিবলৈ এৰি দিব। অথচ ৰাস্তা নহব। ৰাস্তা বোকা হৈয়েই থাকিব। আন এটা কথা হ'ল কেন্দ্ৰীয় ভাবে যি বিলাক স-সজুলী যোগান ধৰা হয় তাৰ সলনি স্থানীয়ভাবে কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আঁচনি লোৱা ঠাইতে থকা নিৰ্মাণ কমিটিয়ে বস্ত্ৰ বাহিনি স্থানীয় ভাবে ক্ৰয় কৰি কাম কৰিব আৰু চোৱা চিন্তাও কৰিব। এনেকুৱা কিছুমান কৌশল অৱলম্বন কৰিলেহে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ দুৰ্নীতি কমিব বুলি আশা কৰিব পাৰি। মই আৰু বেছি দীঘলীয়াকৈ কব খোজা নাই। এইখিনি কৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker. Now, Sri Padma Hazarika.

*শ্ৰীপদ্ম হাজৰিকা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীত কৰি কবলৈ ওলাইছো যে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগটো বৰ্ত্তমান যি ধৰণে কাম কাজ হাতত লৈছে বা দুৰ্নীতিমুক্ত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বৰ্ত্তমান সময়ত যেনে ধৰণে সজাগ দৃষ্টি ৰখা হৈছে এই ক্ষেত্ৰত আমি নিশ্চয় গাঁওৰ ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি বিচাপে ৰাইজৰ অভিযোগ ৰাস্তা পদূলি আদি আৰম্ভ কৰা হৈছে সেই ধৰণে সমস্যা খিনি সমাধান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সফলতা লাভ কৰিব পাৰিম। বিগত চৰকাৰৰ দিনত গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগত বহুখিনি খেলিমেলি হৈছিল ঠিকাদাৰৰ যোগেদি কাম কৰাৰ কাৰণে বহুত আঁচনি বিফল হৈছিল। আমি দেখিবলৈ পাইছো যে যোৱা চৰকাৰৰ দিনত শতকৰা চল্লিশ ভাগ কাম হোৱা নাছিল। বহুত ক্ষেত্ৰত ফাকি ফুকা দিয়া হৈছিল। আমাৰ সমষ্টিৰ ৰন-দুৱাৰ ব্লকৰ ৮৬ লাখ নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনিৰ কাম হৈছিল আৰু আমি যেতিয়া চাবলৈ গৈছিলো শতকৰা চল্লিশ ভাগ কাম হোৱা নাছিল। এতিয়া কিন্তু যদি কাম আৰম্ভ কৰিছে সেই খিনি আমি নিজেই চোৱা চিতা কৰি অন্ততঃ ৰাইজৰ উপকাৰৰ কাৰণে ৰাইজক সন্তুষ্ট কৰিব পৰাকৈ কাম খিনি আগবাঢ়িব পাৰিছে বুলি জানিব পাৰিছো। আমি এই খিনিতো কিছু অসুবিধা দেখিবলৈ পাইছো। আঁচনি বিলাক নিৰ্দিষ্ট সময়ত কৰিবলৈ যাওঁতে সি বিলাক নীতি নিয়ম কাৰ্য্যালয়ে মানি চলিব লাগে সেই বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত

কিছু বিসংগতি দেখা গৈছে। আঁচনি মতে টকা মুকলি কৰি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এণ্টিমেট আদি বি-ডি-অ অফিচৰ পৰা পি-ডি অফিচলৈ যি যোগাযোগ সেইটো ক্ষেত্ৰত অলপ খেলিমেলি হৈছে। এখন এণ্টিমেট প্ৰস্তুত কৰোঁতে যথেষ্ট সময় লয়। পি-ডি অফিচৰ পৰা অহা যোৰা কৰি থকা কাৰণে কাম কৰাত যথেষ্ট অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে। আঁচনি মতে টকা বিলিভ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত খেলিমেলি হৈছে। এইটো যাতে নহয় সেই কামখিনি যাতে সোনকালে কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবলৈ বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো। তাৰ লগত যিটো যোগাযোগৰ খেলিমেলি সেইটো দূৰ কৰিলেহে কাম খিনি সমপূৰ্ণ হোৱাৰ স-হায়ক হব। নহলে আঁচনি সফল কৰাত যথেষ্ট পলম হব। গতিকে এণ্টিমেট এপ্ৰভ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সোনকালে যাতে কৰিব পৰা হয় সেই ব্যৱস্থা লবলৈ মই বিশেষ ভাবে আহ্বান জনালো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আমি দেখা পাইছো এই বিদ্যালয় বিলাক নিৰ্মাণ কৰোঁতে শিক্ষা বিভাগৰ লগত বা বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগত কোনো আলোচনা নকৰাকৈ যাতে প্লেন এণ্ড এণ্টি মেট কৰে সেইটো এপ্ৰভ নকৰিবলৈ প্ৰয়োজন সাপেক্ষে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগত আহ্বান জনাইছোঁ। গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগে প্লেন এণ্ড এণ্টিমেট কৰা আঁচনি এখন বিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ প্ৰয়োজন হোৱামতে হোৱা নাই, এইটো সলনি কৰিব লাগিব বুলি কলে তেওঁলোকে এইটো এতিয়া সলনি কৰিব পৰা নহব বুলি কয় আৰু তেতিয়া হয়তো এই আচনিটোৱেই কেনচেল হৈ যায়। এইটো কৰ্য্যকাৰী কৰিব নোৱাৰে। গতিকে এইক্ষেত্ৰত কিছুমান অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে। গতিকে শিক্ষানুষ্ঠান বনোৱাৰ সময়ত প্লেন এণ্ড এণ্টিমেট কৰোঁতে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগে শিক্ষানুষ্ঠান কৰ্তৃপক্ষৰ লগত আলোচনা কৰা বিষয়টোত আগভাগ লয় তাৰ কাৰণে আহ্বান জনাইছো। গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগে কিছুমান ৰাষ্ট্ৰীয় কাৰ্য্যসূচীৰ ওপৰত আচনি আদি তৈয়াৰ কৰি কাম কৰে। ৰাষ্ট্ৰীয় তথ্যপাতিৰ সকলো ৰাজ্যতে কাম কৰিলে সুফল পোৱা নাযায়, কাৰণ ৰাজ্য সমূহৰ জন গাঠনিৰ ওপৰত তেতিয়া বিশেষ গুৰুত্ব দিব পৰা নাযায়। সেয়ে কিছুমান একেবাৰে ভিতৰুৱা অঞ্চলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কাম কৰিবলৈ যাওঁতে এই কেটেগৰী বিলাকৰ কথা আছে। আচলতে অতি ভিতৰুৱা অঞ্চলৰ উন্নতিৰ কৰাটোৱেই এই আচনি বিলাকৰ মূল উদ্দেশ্য। এই আচনি বিলাকৰ কাম কৰোঁতে এ, বি, চি কেটেগৰী কৰি কৰাৰ কাৰণে শোণিতপুৰত বহু অসুবিধা পোৱা দেখা গৈছে। ইয়াত শত কৰা ৫০ ভাগ জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ মানুহ বাস কৰে। আকৌ ছয়দুৱাৰত শতকৰা ৬০ ভাগ মানুহ জনজাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতি সম্প্ৰদায়ৰ। আমি দেখিছো ছয়দুৱাৰত ৮০ লাখ টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। পূব ছয়দুৱাৰত ৪০ লাখ টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত সঠিকভাবে তথ্য পাতি বোৰ নিদিয়াৰ কাৰণেই

এই বিসঙ্গতি বিলাক হৈছে। সেয়ে মই আমাৰ বৰ্তমান চৰকাৰক ১৯৯১ চনৰ লোক পিয়লমতে এ, বি, চি কেটেগৰীৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা লবলৈ আৱান জনাইছো। আকৌ গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ আচনিৰ বিলাক লওঁতে আমাৰ অতি ভিতৰুৱা অঞ্চল বিলাকৰ কথা মনত ৰাখিব লাগে কাৰণ আমাৰ শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহ গাঁও অঞ্চলত বসবাস কৰে। সেয়ে গ্ৰামোন্নয়নত গাঁওৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ বাবে দৃঢ়পদক্ষেপ লবলৈ আজি আহ্বান জনাইছোঁ। লগতে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত যি খিনি কথা আলোচনা কৰা হ'ল বা উত্থাপন কৰা হ'ব সেই খিনি প্ৰায় গোটেই নহলেও তাৰে দুই এটা কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে গুৰুত্ব সহকাৰে লব বুলি আৰু সঠিকভাৱে টকা পইছা বিলাক যাতে খৰচ হয় সেইটো চাব লাগে। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত যি দৰে এই গ্ৰামোন্নয়নৰ বিভাগটো দুৰ্নীতিত লুতুৰি পুতুৰি হৈছিল সেই বিলাক দূৰ কৰি প্ৰকৃততে জনসাধাৰণৰ সমস্যা দূৰি কৰিবলৈ আৰু আন্তৰিক ভাৱে বিভাগটোৰ উন্নতি কৰিবৰ কাৰণে মই আহ্বান জনালোঁ। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত কৰ্মচাৰী সকলে যি মানসিক ভাবে কাম কৰিছিল সেইটো কৰিবলৈ যাতে এতিয়া আৰু সাহস কৰিব নোৱাৰে সেইটো চৰকাৰে লক্ষ্য কৰিব লাগিব। গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগে যাতে প্ৰম্য অঞ্চলৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ বাবে সঠিক ভাবে কাম কৰিব পাৰে আৰু গাঁও অঞ্চলৰ সমস্যা সমূহ সমাধান কৰিব পাৰে সেই ক্ষেত্ৰত যাতে বলিষ্ঠ বদক্ষেপ লব পাৰে তাৰ বাবে আহ্বান জনায় মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

Mr. Speaker : Derhagra Muchahari to speak please.

* শ্ৰীদেবহাগ্ৰা মোছাহাৰী : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি কেইটামান কথা কবলৈ ওলাইছোঁ। ডি-আৰ-ডি-এৰ ক্ষেত্ৰত কেইটামান ডিফেক্ট দেখা পাইছোঁ আৰু সেই ডিফেক্ট কিটাৰ কথাকে মই কব খুজিছোঁ। মূলতে পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগেই ডি-আৰ-ডি-এৰ যোগেদি অসমৰ সকলো বিভাগৰ কাম বিলাক সামৰি লৈছে। সব ডাঙৰ বুলি কথা নাই, বাননিয়ন্ত্ৰন, ইৰিগেশ্যন, আৰু পি-এ-এচ-ইকে আদি কৰি এই গোটেই বিভাগ বিলাক ইয়াত সাঙোৰ খাই আছে। আনকি ৰাস্তা বনোৱাৰ কামো লৈছে। কিন্তু এই কাম বোৰ কৰোঁতে সঠিকভাৱে কৰিব পৰা হৈছে নে নাই তাক চাবলৈ আমাৰ টেকনিকেল লাইনৰ মানুহ থাকিব লাগিব বা তেওঁলোকৰ পাৰদৰ্শিতা থাকিব লাগিব। আমি দেখিছোঁ ডি-আৰ-ডি-এৰ ৰোগেদি কাম বোৰ কৰোঁতে বহু টকাৰ অপচয় হৈছে। টেকনিকেলী এফিচিয়েন্ট নোহোৱাৰ কাৰণেই এইটো হৈছে। আমাৰ জুনিয়ৰ ইঞ্জিনীয়াৰ বিলাকেই এই প্ৰজেক্ট বিলাক বনায় কিন্তু প্ৰজেক্ট বিলাক চাক্চেচ নহয়। ইয়াৰ ফলত দুই তিনিবাৰকৈ এডিশ্যনেল ফাণ্ড ধৰিবলগীয়া হয় এটা কামৰ বাবেই। সেয়ে আমি কব খুজিছোঁ যে এনে ধৰনৰ প্ৰজেক্ট লওঁতে বিভাগীয় ইঞ্জিনীয়াৰৰ লগত আলোচনা

কৰিলে ভাল হয় । যেনে ইৰিগেশ্যনৰ প্ৰজেক্ট হলে ইৰিগেশ্যনৰ ইঞ্জিনীয়াৰ, আৰু পি-এইচ-ই প্ৰজেক্ট হলে পি-এইচ-ইৰ ইঞ্জিনীয়াৰৰ সহায় সহযোগ লব লাগিব । নহলে ডি-আৰ-ডি-এৰ ইঞ্জিনীয়াৰৰ দ্বাৰা কেতিয়াও এই প্ৰজেক্ট বিলাক সম্পূৰ্ণ হব নোৱাৰে । কোনোপধ্যেই হব নোৱাৰে, এইয়া আমি দেখিছোঁ । কাৰণ তেওঁলোকৰ পাৰদৰ্শিতা নাই । আজি ইৰিগেশ্যনত ৰাস্তা এটা বনাবৰ কাৰণে হয়তো ১০ লাখ টকা ধৰা হ'ল কিন্তু আচলতে সেই প্ৰজেক্টটোত সম্পূৰ্ণ খৰচ হ'ব লাগে ২০ লাখ টকা কিন্তু ইয়াত ধৰিলে ১০ লাখ টকা ফলত কামটো সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠিল 'আউটকাম জিৰ' ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আচলতে আমাৰ বিভিন্ন বিভাগত থকা টেকনিকেল লাইনবিলাক থিক থাকিব লাগে । যিটো প্ৰজেক্ট কৰা হয় কিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কৰা হয় । প্ৰজেক্ট মাকেটিং ৰেটটো আগৰ দৰে ধৰি কৰা হয় । গতিকে সেইটো চিন্তা কৰি চলিবলগীয়া হৈছে । যাতে মানিটৰি ইনভেণ্টৰ স্কেত্ৰত ৬ মাহৰ পিচত এইটো নতুন ৰেটত দিয়া হয় । প্ৰজেক্ট ৰিপোর্ট বনোৱা সকলৰ আপেক্ষিক জ্ঞান থকা দৰকাৰ । বহুতো স্কেত্ৰত দেখা যায় অফিচাৰ সকলৰ বিষয়ে ৰাইজে সমালোচনা কৰে যে ব্লকৰ নামত যিটো টকা দিয়ে, বি-ডি-অ সকলে কনটিজেনচিৰ স্কেত্ৰত কিমান পাৰচেণ্ট ৰাখিব লাগে তাৰ কোনো ইউনিফাৰমিটি নাই । গোটেই ৰাজ্য খনৰ কিমান কনটিজেনচি ৰাখিব লাগে সেইটো নিদ্ধাৰণ কৰি দিব লাগে । আমাৰ মাননীয় বিধায়িকা শ্ৰীপ্ৰমিলা ৰাণী ব্ৰহ্মাই কৈছে যে কনটিজেনচিট টকাটো কাটি ৰখাৰ কাৰণে ৰাইজৰ মাজত ভুল বুজাবুজি হৈছে ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া মই ইন্দিৰা আৱাস যোজনাৰ কথা কওঁ । এই আচনিৰ যোগেদি অতি গৰীৰ বিধৱা শ্ৰেণী লোক সকলৰ কাৰণে চৰকাৰে ঘৰ বান্ধি দিয়াৰ ব্যৱস্থা লৈছে । ২০ হাজাৰ টকাৰে দুখীয়া পাৰিয়ালক ঘৰ বান্ধি দিছে যদিও সেই টকাৰে এটা মানুহ থাকিব পৰা ভাল ঘৰৰ খোটালাও নহয় । আজিকালিৰ মাৰ্কেটেত ৰেটটো চাইহে সেই হিচাবত ঘৰ বান্ধি দিলে ভাল হয় । গড়াল এটাৰ দৰে ঘৰ এটা বান্ধি দিলে চৰকাৰৰ কাম শেষ নহয় । বিধৱা তিৰোতাৰ যে কোনো নাই সেইটো নহয় । তেওঁৰো লৰ-ছোৱালী ৪টা ৫টা, ৬টাকৈ থাকিব পাৰে । গতিকে আজিকালি বজাৰৰ যিটো দৰ সেই দৰত ২০ হাজাৰ টকাৰে যিটো ঘৰ বান্ধি দিয়া হয় সেইটো প্ৰকৃত অৰ্থত ঘৰ বুলি ক'ব নোৱাৰি । ইন্দিৰা আৱাস যোজনাৰ কাৰণে চেণ্ট্ৰলৰ নৰমচ্ আছে । চেণ্ট্ৰলৰ নৰমচ্টো বিহাৰৰ মডেলত কৰা হৈছে । বিহাৰৰ মডেলৰ ঘৰ আমাৰ অসমত নহয় । অসমৰ সামাজিক ব্যৱস্থাটো অন্যান্য ৰাজ্যৰ সামাজিক ব্যৱস্থা লগত নিমিলে । কিছুমান ৰাজ্যত এনেকুৱা সামাজিক ব্যৱস্থাৰ আছে একেলগে সকলোবিলাকে এটা ঘৰতে থাকে । তেওঁলোকৰ ঘৰৰ বেলেগ কোঠা নাথাকে । কিন্তু অসমৰ মানুহবিলাক একেলগে থাকে যদিও তেওঁলোকৰ কাৰণে বেলেগ

বেলেগ কোটালি থকাৰ কাৰণে বা প্ৰয়োজন হোৱা বাবে ঘৰবিলাক উন্নত ধৰণৰ হলে ভাল হয়। সেইবোৰৰ ওপৰত মানদণ্ড বজাই ৰাখি আই,এ, ওৱাইৰ ক্ষেত্ৰত মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিলে ভাল হয়। মধ্যভূগী সকলৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে ডি,আৰ,ডি,এৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ঠিকাদাৰক কাম দিয়া নহয় যদিও আজিকালি ঠিকাদাৰৰ দ্বাৰাই কাম চলাই আছে। এজন মানুহে প্ৰথমতে সৰুসুৰা ঠিকা কৰে তাৰ পিচত চাপ্লাইয়াৰ নামত শিল, বালি চাপ্লাই দিয়াৰ লগতে চিমেন্ট আদি চাপ্লাই দিয়াৰ কামটোও কৰে। সেইকাৰণে ইয়াৰ ওপৰত যথেষ্ট নজৰ দিব লগীয়া হৈছে। চেণ্ট্ৰেল গভৰ্ণমেণ্টে ঠিকাৰ চিচটেমটো কাৰ্য্যকাৰী কৰিবলৈ দিয়া নাই। সেইকাৰণে মই কব খুজিছো যে এই আচনিত ঠিকাবোৰ চিচটেমটো কৰিব নোৱাৰে। ঠিকাদাৰ সকলৰ হতুৱাই কাম কৰাব নেলাগে। ৰাইজে কাম কৰিব। ঠিকাদাৰে যিমানখিনি কাম কৰিব তাতেকৈ ৰাইজে কাম কৰিলে কাম বেছি হয়। সেইকাৰণে ৰাইজৰ ফালৰ পৰা তত্পৰতা থাকিব লাগে। লগতে অফিচাৰ সকলৰ ফালৰ পৰাও তত্পৰতা থাকিব লাগিব। ৰাজনৈতিক ফলৰ পৰাও হেচা আছে। মোৰ সমষ্টিৰ ফালৰ পৰাও যদি লৰ-ছোৱালী মোৰ ওচৰলৈ কিবা সুবিধা বিচাৰি আহে তেতিয়া বাধ্য হৈ কিবা এটা সুবিধা কৰি দিবলগীয়া হয়। যাকে তাকে যেতিয়াই তেতিয়াই সুবিধা দিলে নহব। আমি নিয়মৰ মাজেদি চলিব লাগিব। নিয়ম মানি নচলিলে, যেতিয়া অনিয়ম আহিব তেতিয়া কোনেও কন্টোল কৰিব নোৱাৰিব। ডি,আৰ,ডি,এ সকলোৰে সম্পত্তি। সেইকাৰণে আমি ডি,আৰ,ডি,এ ৰ যোগেদি চেণ্ট্ৰেল গভৰ্ণমেণ্টৰ পৰা কোটি কোটি টকা পোৱা সত্ত্বেও উচিত কামত ব্যৱহাৰ নহৈ টকাৰ অপব্যৱহাৰ হোৱা দেখা গৈছে। আমাৰ ডি,আৰ,ডি,এৰ যোগেদি অসমৰ উন্নয়নৰ কাৰণে লগতে অতি ভিতৰুৱা অঞ্চলৰ উন্নয়নৰ কাৰণেও ডি,আৰ,ডি,এ যোগেদি যিবিলাক বিভাগৰ আচনি আদি লোৱা হৈছে সেইবিলাক বহুত ক্ষেত্ৰত সাল-সলনি কৰিব লগীয়া হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ টকা হোৱা কাৰণেই সকলো কাম কেন্দ্ৰৰ মতে কৰিব লগিব সেইটোত ৰি থাকিলেই নহব। নিয়ম পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগিব। মডেলিট লৈ কামৰ তাৰতম্য হব। সেই কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অসম চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কিছুমান এডভাইচ দিব পাৰিব লাগিব। যে অসমত এনে ধৰণেহে কাম কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে আঁচনিবোৰ সফল হ'ব। অসমত কাম হোৱা নোহোৱাটো সম্পূৰ্ণ টকাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। টকা পালেই কাম কৰে আৰু টকা নাথাকিলে বন্ধি থাকিবলগীয়া হয়। সময়মতে যদি কাম কৰিব নোৱাৰে অথথা টকা খৰছ কৰিলে একো লাভ নহয়। ১৯৯৬-৯৭ চনৰ সময় পাৰ হ'লেই, বাৰিষা আহিলেই। এতিয়া ১৯৯৭-৯৮ চন আহিল। প্ৰত্যেক ব্লকত ২০ লাখ কৈ টকা আহিছে। এতিয়াই এই টকাবিলাক খৰছ কৰিব লাগিব আৰু ইউটিলাইজেচন চাৰ্টিফিকেচ দিব লাগিব। এইবিলাক বহুত ভেজাল দেখিছো। সেইকাৰণে যিমান কল্পনা

কৰিলেও ডি,আৰ, ডি,এ,ৰ যোগেদি সকলো কাম কাৰ্য্যকাৰী কৰা নহয়গৈ। আজি এইখিনিকে কৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ বিৰোধিতা কৰি মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker : Now Hon'ble Member Shri Sukendu Shekhar Dutta.

Shri Sukhendu Shekhar Dutta : Hon'ble Speaker, Sir, While supporting the cut motion I would like to speak a few words regarding functioning of the Rural development Department of Assam, Sir, We know that hopes and aspirations of the rural people very much depend on the functioning of this Department. We know that the Deptt. is very much concerned with the welfare of the rural people. During the last session, Sir I mentioned certain basic points and the Hon'ble Minister replied. I told about performance auditing and he said tha the present system ensures accountability. Sir, the very word accountability is very very serious term, very important term and there is connotation that somebody should understand what is accountability in its truest sense. I asked a question during this session.... Sir, I asked a question during the Budget Session of the Assembly about malfunctioning. The department at Karmaganj did not like it, some of the officers did not feel happy. I tried to explain what is malfunctioning ? I would like to mention certain example sir. This year when fund was allocated in Patherkandi and Lowairpoa block. There are two block in my constituency . In a case of particular assignment of Rs. 9.0 lakhs, one lakh was allotted to one Executive Engineer, another Rs. 1.0 lakh was allotted against the name of one Technical APO and Rs. 7.0 lakhs to another person. Why sir ? why these anomalies in distribution? Shall I infer that there is a matter of favouritism or shall I take it for granted that somebody enjoys confidence of the Project Director and that is why the Project Director is doing that. The Hon'ble Minister is not present here in the House to-day. Naturally, I don't know result will come out of this discussion. Even then, it is our moral duty to bring it before the House so that the people of the State could know what things are going on in the department. First of all sir mandays have to be created. That is the basic philosophy. But I can tell you with all certainly that mandays are not being created. The register is being maintained by the department in a false way and just manipulating in the record. If the department goes for verification, everything will come out. I know sir it is a matter of great shock to all of us. I would like to place one instance sir, that is granting Indira Avas Yojana, I mean the fund of two

houses was granted for one house. One big house was constructed by making two funds. I don't know whether the department has enquired into the matter or not? I don't know anything. I don't know the result. Sir third one is now under construction that is called study centre. Another is under construction. This is a house of one Joni Halam under luarpuwa, but nothing was done. Then sir, cement, C.I. sheets. Previously what I found locally available at Cherrapunji or even Bokajan cement. These are of good quality; but now we are getting all of sub-standard quality from some other companies. The C.I. sheets being used there are sub-standard. Any verification in the field will bring out all the facts, whether I am making a correct statement or not? The department can go for a verification. Then sir, there must be some lost benefit analysis before taking up any project and on the basis of that the project should be selected. But the department has totally forget all these things. The Project Director is all-in all and DC is all-in-all. Now inspite of our objections, one case was selected. I mentioned the name of Durgapur Dev High School. That is a very newly venture school, not yet permitted by the department but two lakhs have been granted against that school. I object it. But the Project Director did not care. Another Rs. 20,000/- have been allotted for an approach road to that school. Who is doing that? Is it for the benefit of the people? Who did it? Under what authority the Project Director did it? I raised objection but they did not care. This is a very sorry state of affairs in the Rural Development Department.

Sir, please give time few minutes. Then sir, regarding rural roads. Some important persons in Karimganj told me that P. W. Department had constructed one road somewhere in Karimganj and after the completion of the road DRDA put the label there. So, shall I infer that double amount has been spent for one road. This may be enquired into thoroughly. The P. W. D. Department spending fund for the construction of a particular road. DRDA spent money for the same road. I do not know actually who has spent the money. Regarding, sir MWS in my district, total allocation is 75,000 per ringwell of 1.80 diameter. I do not know whether that money is needed. But so far as I know from my personal discussion, conversation they told me that from DRDA, they get just 40,000 out of 76,000, the contractor get 40,000 and remaining 36,000 does not come at all. So, this can be verified sir. Whether the Government has courage to verify it in a democratic system. I do believe sir. I have already referred several instances. How much money is needed for on

well of 1.80 diameter ? Whether 76,000 is needed, whether 76,000 have been spent for one ringwell. Will it be verified sir ? Then who is given the "Indira Avash Yojana" ? Who is the person and under what authority I.A. is built. I know, in many many cases, the deserving persons are not getting. So sir, I find things be enquired into. So, if we believe in the well being of the people, if we really want the welfare of the people, if we want courage to come forward and look into allegations properly. Whether the allegations brought before the House are correct or incorrect ? If I fail to prove which I have uttered, I will be held responsible. The House has every right to punish me as per Rules and Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly.

For better functioning of the Government, may I suggest that a thorough enquiry be held in the projects taken up in the district of Karimanj. I do not know the position of other districts. In Cachar District, everybody knows, that some P.D. was taken into custody for serious lapses. So, I think, something is wrong there also. Proper audit is not done. I firmly tell you that, sir, if we want to deliver goods to the people, if we want development of the state, if we want to improve the performance of the rural sector, we will have to ensure proper accountability-everything can be verified. Just as a taken case, if Karimganj District may be taken up let us see how much money was spent during the last 10-15 years. If the entire period taken together, let us see how much money spent and result we got. What result we got ? Whether there is any similarity between the two. I think many things will come out only through enquiry and thorough Performance authority. I humbly request the Government and the Hon'ble Minister to please follow my requests to please enquire into the matter, about the state of affairs going on in the district of Karimganj and other districts perhaps. Thank you, Sir.

ডাঃ অশ্বিনু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এনেকুৱা এটা বিভাগৰ আলোচনা কৰিবলৈ গৈছো যে সঁচাকৈয়ে এই বিভাগটো দুৰ্নীতিয়ে চৰম পৰ্যায় পাইছেগৈ। আমাৰ ট্ৰেজাৰি বেষ্ট মন্ত্ৰী সকলে ইতিমধ্যে দিল্লী এবং ভাৰতৰ এই বিভাগৰ বেপাৰে কি ধৰণে সমালোচনা হৈছে এইটো তেখেত সকলে খবৰা-খবৰি কৰিছে নে নাই নেজানো। এই অধিবেশনত এই সভাত মই তেখেত সকলৰ কাৰণে এই খবৰ দিবলৈ বাধ্য হৈছো যে দিল্লীত এই বিভাগৰ বেপাৰ চৰম প্ৰতিক্ৰিয়া দেখা দিছে। আজি টকা বিলিভ হোৱা নাই। প্ৰায়

৬০ গতাংশ বিলিঞ্জ হোৱা নাই। এই টকা বিলিঞ্জ হোৱা সম্ভৱনা আছে কি নাই। এইটো যদি চৰকাৰে খবৰ লয় তেনেহলে আমাৰ অসমৰ গাঁৱৰ ৰাইজৰ কাৰণে যথেষ্ট উপকৃত হব। গান্ধীজিয়ে যি সপোন দেখিছিল 'পঞ্চায়তীৰাজ সপোন' তেখেতে তাত কৈছিল 'গবেক টু ভেলেইজ' আজি এই সপোন বাস্তৱায়িত হব অথবা হৈছে এইটো পৰ্য্যবেক্ষণ কৰা সময় হৈ গৈছে। আজি ৰুয়েল বিভাগৰ যিবিলাক স্কীম আছে সেইবিলাকৰ দ্বাৰা দুখীয়া ৰাইজক বহুখিনি সহায় কৰিব পাৰে। তাৰ পৰা গাঁওৰ ৰাইজ নানা ভাবে উপকৃত হব পাৰে। আজি এমপ্লমেন্ট এচোৰেশ্ব স্কীম হৈছে। সেই স্কীমৰ দ্বাৰা দৰীদ্র সীমা ৰেখাৰ তলত থকা সকলেই নহয় গাঁৱৰ সকলোখিনি ৰাইজ বহু পৰিমাণে উপকৃত হব পাৰে। এই স্কীমৰ দ্বাৰাই খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে, ৰাস্তা-ঘাটৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে, স্কুল ঘৰ বনাব পাৰে, নানা ধৰণৰ পৰিকল্পনা কৰিব পাৰে। কিন্তু আজি যিখিনি আন্তৰিকতা সততা প্ৰয়োজন আছিল সেইখিনিৰ ১০০ ভাগৰ এভাগো দেখা নাই। এই অধিবেশনত, এই আলোচনাত প্ৰতিয়মান হৈছে যে দুৰ্নীতিত এই বিভাগ সম্পূৰ্ণভাৱে শেষ হৈ গৈছে, সম্পূৰ্ণ ভাৱে গেলি গৈছে। আজি এই বিভাগটো ইমান এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগ যে এই বিভাগৰ যি গৰাকী ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰী তেখেতৰ অনুপস্থিতি কিয় হল? তেখেতৰ বেমাৰ হৈছে নেকি? নে হোৱা নাই? আমি জনাত তেখেতে বৰাক ভেলিত ভ্ৰমণ কৰি আছে। কিয় ভ্ৰমণ কৰি আছে আমাৰ প্ৰশ্ন হৈছে। ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্যৰে নে দলৰ কামত গৈছে নে কিবা সংগঠনৰ কামত গৈছে, নে কিবা বেলেগ উৎসৱত গৈছে? এতিয়া ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰী হৈ পক্ষী মৰা মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে কৈছে যে 'পাৰলিক ইনটাৱাৰন্তত গৈছে বুলি কৈছে। আমি খবৰ পোৱা মতে মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে বৰাক ভেলীত গৈ ডি, চি, ক লগ ধৰিছে। তেখেতে প্ৰজেক্ট ডাৰেক্টৰক লগ ধৰিছে। কিয় লগ ধৰিছে? আমি যি খবৰ পাইছো সেইটো যে চেণ্ট্ৰলি যিবিলাক বস্তু অৰ্ডাৰ দিয়া হৈছে সেইবিলাক পাৰচেজ কৰাটো বন্ধ আছিল। কিন্তু ইয়াৰ পৰা বাস্তৱবিলাক পঠিয়াই দিয়া হৈছে? যিবিলাক বস্তু টেনজিকত আছে সেই বিলাকৰ ব্যৱস্থা কি হব? এতিয়া ডি, চি, ক ডি, আৰ, ডি এক প্ৰজেক্ট ডাইৰেক্টৰক লগ ধৰিছে এইটো পাৰচেজ নকৰে। এই সম্পৰ্কত মন্ত্ৰী গৈ ডি, চি ৰ লগত আলোচনা কৰিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰিয়াই সিদিনা কৈছিল যে এই বিষয়টো বিভাগীয় তদন্ত হব। আমি সেইটো শুনি ভাল পাইছিলো। কিন্তু এই বিভাগটো এনেধৰণৰ হব নেকি যে মন্ত্ৰী গৰাকীক এই বিভাগৰ পৰা টেনচফাৰ কৰা হব বা হল? তেখেতক বেলেগ বিভাগ দিয়া হব নেকি? আনকি যিসকল বিষয়া দুৰ্নীতিত ইনভল আছিল তেখেত সকলক সেই বিভাগৰ পৰা আঁতৰাই দিয়া হল নেকি?

শ্ৰীআলি আকবৰ মিয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰসঙ্গ চেৰাই গৈছে। যিটো বিষয়

তাৰ ওপৰত বক্তব্য ৰাখিব লাগে ।

ডাঃ অৰ্দ্ধেন্দু কুমাৰ দে : সেই কাৰণে এটা স্কোপ আছে । এই বিভাগত হোৱা দুৰ্নীতিৰ কাৰণ অনুসন্ধান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে । সেইটো ভাল হৈছে । কিন্তু বিষয়া সকল তাত আছে আৰু মন্ত্ৰীও তাত আছে । তাৰ অৰ্থ কি ? দুৰ্নীতিৰ অনুসন্ধান কৰাৰ কাৰণ যিটো ব্যৱস্থা হ'ব লাগিছিল তাত যথেষ্ট সন্দেহ দেখা দিছে তেনেহলে এই অনুসন্ধানটো এটা ভেকো ভাওনাত পৰিণত হ'ব । ভাল ধৰণে যে এই অনুসন্ধান নহ'ব তাৰ কাৰণে যথেষ্ট সন্দেহ হৈছে । বিষয়া সকলৰ বিৰুদ্ধে যথেষ্ট ধৰণৰ দুৰ্নীতি দেখিবলৈ পোৱা গৈছে । তেখেত সকলেও এই দুৰ্নীতিত ইনভোল্ট থকা দেখা গৈছে । এই সদনতেই প্ৰশ্ন কৰোতে মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই উত্তৰ দিছিল যে ৫৭২.৬৩ লাখ টকাৰ টিনপাত খৰিদ কৰা হৈছিল আৰু তেতিয়া আমি হাইচত এই কথা কৈছিলো যে প্ৰতি টন চি, আই, চিট চেনলৰ পৰা খৰিদ কৰা হলে তাৰ মূল্য পৰিলহেতেন ২৫ হাজাৰ টকা । কিন্তু যিহেতু ডাইৰেক্টলি চেইলৰ পৰা খৰিদ কৰা নাই গতিকে প্ৰতি টন চি, আই, চিটৰ মূল্য ৩০.১৩১.০০ টকা ভৰিবলগীয়া হৈছে । অৰ্থাৎ প্ৰতি টন চি, আই, চিটৰ মূল্য ৫১৩১.০০ টকাকৈ বেচি ভৰিবলগীয়া হৈছে । এই টকা অসম চৰকাৰৰ নহয় । এই টকা গাঁও অঞ্চলত থকা দৰিদ্ৰ সীমা ৰেকাৰ তলৰ মানুহ খিনিৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিছে । গতিকে সেয়েহে প্ৰতি টন চি আই, ষ্টিত যদি ৫১৩০.০০ টকা লোকচান ভৰিছে তেতিয়াহলে ৫৭২.৬৩ লাখ টকাৰ টিনপাত কিনোতে কিমান টকা লোকচান ভৰিব । এইটো এই কাৰণেই অনুসন্ধান কৰিবলগীয়া বিষয় হৈ পৰিছে যে ৩০১৩০ টকাত ৫১৩১ টকা লোকচান ভৰা হ'ল আমি আজি জানিবলৈ বিচাৰিছো । চিমেন্টৰ কথা মই ক'ব খুজিছো । ২৮৭.৯২ লাখ টকাৰ চিমেন্ট খৰিদ কৰা হৈছিল । যিবিলাকৰ এগ্ৰেইনষ্টে চি, বি, আই, ৰ অনুসন্ধান চলি আছে তেওঁলোকৰ কিছুমানেও এই চিমেন্ট যোগান ধৰিছে । আমি হাইচত আগতেই কৈছো যে এই চিমেন্ট চাব ষ্টেভাৰ্ড চিমেন্ট । এই চিমেন্টৰ জৰিয়তে ইন্দিৰা আবাস যোজনাৰ ঘৰ নিৰ্মাণ কৰিলেও বা স্কুল ঘৰ নিৰ্মাণ কৰিলেও বৰষুণ পৰাৰ লাগে লগে গোটেই ঘৰ গলি যাব । তাৰ বহিৰেও ১৪৭.৫০ লাখ টকাৰ লোহা খৰিদ কৰা হৈছে । এই বস্ত্ত বিলাক যি বিলাকে যোগান ধৰিছে তাৰ মাজত দেখা যায় যে এজন ব্যক্তিৰ নামত বহুতো এজেন্সি আছে । এই মানুহ গৰাকী কোন ? এই মানুহ জন হৈছে মন্ত্ৰীৰ ভতিজাক গুলগুল লস্কৰ । এইটো স্বজনপ্ৰীতি নহয় নেকি ? আমাৰ দিনত যদি এনেকুৱা হৈছিলও আমি পৰিস্কাৰ কৰি কৈছিলো । আপোনালোকে যোৱা নিৰ্বাচনত কি প্ৰতিশ্ৰুতি দি বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিছে মনত পেলাওক । আপোনালোকে দুৰ্নীতিমূলক চৰকাৰ এখন গঠন কৰিম বুলি ৰাইজক প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল । দুৰ্নীতি মূক্ত চৰকাৰ গঠন কৰিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়াৰ

কাৰণেই আপোনালোকে চৰকাৰৰ গাদীত বহিব পাৰিছে। দুৰ্নীতিমুক্ত চৰকাৰ গঠন কৰাৰ কথাটো আপোনালোকে কিয় পাহৰিছে? এইটো উদাহৰণ নেকি? মাননীয় সদস্য ৰেণুপমা বাজখোৱাই দায়িত্ব সহকাৰে কৈছে আপোনালোকৰ দিনতো এনেকুৱা হৈছে। তেখেতে নিৰ্বচনৰ সময়ত বাইজক দুৰ্নীতি মুক্ত চৰকাৰ এখন কঠন কৰিম বুলি দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতিৰ কথা পাহৰি গৈছে। মই ভাবো মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে তেনে ধৰণে প্ৰকাশ কৰিব নেলাগে। আন এটা কথা হ'ল জে, আৰ ওৱাইত এতিয়ালৈকে কিমান টকা চেনচন কৰা হ'ল? জে, আৰ ওৱাইত চেনচন কৰা ২০৮৪.৩৭ লাখ টকা কিন্তু এলোকেচন আছিল ৫৭১৮.১৮ লাখ টকা। ওৱাই, ই, এচ, ত চেনচন কৰা হৈছে ১০১০ লাখ টকা কিন্তু তাত এলোকেচন কৰা হৈছিল ৫৫৪০ লাখ টকা। অৰ্থাৎ ৪০ পাৰেণ্ট ধন পোৱা নাই। বৰষুণ মাজে সময়ে আহি আছে আৰু যি কোনো সময়তে বৰষুণ আহিব। গতিকে কেতিয়া এই আচনিৰ বিলাকৰ কাম কৰিব জনাব লাগে। মই জানিব বিচাৰিছো এই টকা কিয় অহা নাই কেতিয়া এই টকা আহিব? এই টকা নাহে কাৰণ এই বিভাগত দুৰ্নীতি হোৱা বুলি প্ৰমাণ হৈ গৈছে আৰু এই কাৰণে টকা নাহে। অকল এইটোৱেই নহয়, টুল কিটচ্ বিলাকো গুৱাহাটীৰ পৰা খৰিদ্ কৰি পঠিয়াই দিছে।

✳ শ্ৰীমতি ৰেণুপমা বাজখোৱা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে পইচা নাহে বুলি দায়িত্ব সহকাৰে কৈছে নেকি?

✳ ড° অৰ্দেশ্ব কুমাৰ দে : অহা ৫ বছৰত বোধ হয় টিনপাত, ৰড কিনাৰ প্ৰয়োজন নহয়। কাৰণ ইমান বেচি পৰিমাণৰ টিনপাত, ৰড কিনা হ'ল যে ৰাখিবলৈ ঠাই নাই। যিবিলাক টুল কিটচ্ কিনা হ'ল সেই বিলাকৰ বজাৰ দাম হ'ল ৭০ টকা কিন্তু সেই টুল কিটচ্ ২০০০ টকাত খৰিদ্ কৰা হৈছে। যি সকলে টুল কিটচ্ যোগান ধৰিছিল তেওলোকক ৭০ টকাৰ পৰিবৰ্তে ২০০০ টকাকৈ দিয়া হ'ল আৰু যিবিলাক বেনিফিচিয়াৰীক টুল কিষ্টি দিয়া হ'ল তেওঁলোকৰ পৰা ২০০ টকাকৈ ললে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যিবিলাক বস্ত্ৰৰ মূল্য বজাৰত মাত্ৰ ৭০ টকা সেই বস্ত্ৰ বিলাক তেওঁলোকে প্ৰতিটো কিটত ৭০ টকাকৈ ক্ৰয় কৰি বেনিফিচিয়াৰীক দিছে। আজি এই বিলাক বিষয়ে আৰু বেচিকৈ কৈ লাভ নাই। (গগোঁগোল)

এতিয়া কিয় আপোনালোকৰ কটামঁহত কিয় চেক লাগিল। আপোনালোক সকলোৱে এতিয়া তুলশীৰ পাত লওক। গাওঁ, চুপা, জিলা সকলোতে এই বিভাগৰ দ্বাৰা কৰা কামবিলাকৰ অনুসন্ধান হ'ব লাগে। এই বিভাগৰ দায়িত্বত যি গৰাকী মন্ত্ৰী আছে তেওঁক অনতিপলমে গুচাব লাগে আৰু যি সকল বিষয়ই এই বিভাগত ইমান দিনে টিঘিল ঘিলাই নানা ধৰণৰ দুৰ্নীতি চলাই আহিছে তেওঁলোককো এই বিভাগৰ কাৰণে আমাৰ

ৰাজ্যখনৰ আৰু আপোনালোকৰ মহা বদনাম হব । গতিকে এই বিষয়টো ওপৰত ভাল ধৰণে অনুসন্ধান চলাই তাৰ বিহিত ব্যৱস্থা লব বুলি আশা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো ।

✽ শ্ৰীঅতুল বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পঞ্চায়ত আৰু ৰুৰেল ডেভেলোপমেন্ট শিতানত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ এই সদনত আহিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰি দুআষাৰ মান কবলৈ উঠিছো ৰুৰেল ডেভেলোপমেন্ট বিভাগৰ জৰিয়তে যিবিলাক কাম-কাজ কৰা হব তাৰে শতকৰা ১০০ ভাগেই গাৱৰ দুখিয়া ৰাইজৰ কল্যাণৰ উদ্দেশ্যে কৰা হয় কিন্তু এই বিভাগৰ দ্বাৰা যদি ভাল কাম কৰিব নোৱাৰি তেতিয়াহলে গাৱৰ ৰাইজেই বেচি ক্ষতিগ্ৰস্ত হব । পূৰ্বৰ চৰকাৰে কিছুমান ভুল তথ্য ডাঙি ধৰাৰ কাৰণে আজি আমাৰ ৰাজ্যখনত নানা সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে । যিমান খিনি ধন আমি পাব লাগে সেই খিনি ধন আমি পোৱা নাই । বিশেষকৈ যিবিলাক পিচপৰা অঞ্চল আছে সেইবিলাক অঞ্চলত যিমান পৰিমাণৰ ধন আবণ্টন হব লাগে সিমান পৰিমাণৰ পোৱা নাই আৰু কিছুমান অঞ্চলত প্ৰয়োজনতকৈ বেচি ধন আবণ্টন হৈছে । আজি সদনৰ মজিয়াত ক্ষণ্তক আগতে মাননীয় সদস্য ডাঃ অৰ্দ্ধেন্দু কুমাৰ দে ডাঙৰীয়াই কিছুমান বক্তব্য ডাঙি ধৰিছে, তেখেতে কৈছে যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আৰু পইচা নিদিয়ৈ । কিন্তু আমি জানো পইচা দিব আৰু ইতিমধ্যে পইচা অহাৰ পথত । তেওঁলোকে কৈছে যে ইউটিলাইজেশ্যন ন চাৰ্টিফিকেট দিব পৰা নাই, এইটো আমাৰ ভুল নহয়, পূৰ্বৰ চৰকাৰেৰ দিনতে এই খেলিমেলি বিলাক হৈছে । পূৰ্বৰ চৰকাৰৰ দিনতে এই গুৱাহাটী চহৰতে ডি, আৰ, ডিএৰ নামত বিৰাট জনসমাবেশ পাতিছিল, তেতিয়া কিছুমান লোক লগত পইচা লৈ ফুৰিছিল, মিটিংগুলৈ আহিবলৈ প্ৰতিজন মানুহক ধন-টকা-পইচা দিছিল যাতে তেওঁলোকে মিটিংগুলৈ যায় । সেই সময়ত ওপৰা ওপৰিকৈ যিবিলাক টকা-পইচা খৰচ কৰিলে সেয়া এতিয়া মিলাব লাগিব আৰু সেয়ে এতিয়া আমি এই সমস্যা বিলাকৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে । এতিয়া এনেকুৱা লাগিছে ভুতৰ মুখত ৰাম-নাম । আমাৰ অসমীয়াত এটা ফকৰা যোজনা আছে-মিছা কথাৰ ঠং চুটি, এই যোজনাটো সচা হ'লহেতেন তেনেহলে কংগ্ৰেছৰ মানুহৰ ঠং আহি কপালৰ ওচৰপালে হেঁতেন । কংগ্ৰেছৰ দিনতে এই বিভাগটো দুৰ্নীতিৰ ভূস্বৰ্গ হ'ল তাত কোনো সন্দেহ নাই । বিধান সভাৰ মজিয়াত এই ডি, আৰ, ডি, বিভাগৰ ওপৰত মাননীয় সদস্য সকলে বিশদ ভাবে আলোচনা কৰি বিভাগৰ বিভিন্ন খেলিমেলি দূৰ কৰাৰ কাৰণে দাবী জনাওতে মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে অনুসন্ধান কৰিম বুলি অশ্বাস দিছিল, গতিকে এতিয়া পুনৰ এই বিষয়ে দীঘলীয়া বক্তব্য ৰখাৰ প্ৰশ্ন নুঠে । আমাৰ চৰকাৰৰ দিনতে সকলো বোৰ ব্লক ইয়েচ ব্লক হ'ল । আচৰিত কথা যে সেই তেতিয়াৰ পৰাই এই বিভাগত আগৰ সেই গৰীষ্ঠ সংখ্যক দুৰ্নীতি গ্ৰস্ত বিষয়াই কাম কৰি আছে । আমি দেখিছো বিভিন্ন অঞ্চলৰ পৰা বিষয়া সকলে যেতিয়া

কোনো আঁচনিৰ এপ্রোভেল কৰাৰ কাৰণে বিভাগীয় বিষয়াৰ ওচৰলৈ আহে তেতিয়া তেওঁলোক জিলা বিষয়াৰ হাতত এপ্রোভেল নিদি আঁচনিৰ এপ্রোভ বিলাক চৰকাৰী বিষয়া কৰ্মচাৰীৰ হাতত নিদি ঠিকাদাৰৰ হাতত হৈ দিয়ে। আগৰে পৰা এই যি প্ৰচলিত নিয়ম চলি আহিছে সেই নিয়মেই এতিয়াও বাহাল ৰখাৰ কাৰণে কেতবোৰ বিষয়াই প্ৰচলিত নিয়মকে চাই টকা-পইচা হাত-বাট কৰি আছে। কন্টেণ্টৰৰ হাতত চৰকাৰী এপ্রোভেল বিলাক গতাই দিয়ে। তাৰোপৰি যিবিলাক লোণ বেংকক দিবলৈ কোৱা হৈছে সেইবিলাক বেংকে দিয়া নাই। বেনিফিচিয়াৰীজ সকলক থিক মতে টকা-পইচা দিয়া নহয়। তাৰোপৰি যিবিলাক বস্তু অৰ্থাত আইট্যাম বেনিফিচিয়াৰীজ সকলক বিতৰণ কৰাৰ কাৰণে ক্ৰয় কৰা হয় সেইবিলাক পাৰচেজ বোৰ্ডৰ অনুমোদন লৈ কিনিব লাগে আৰু কোৱালিটি কন্ট্ৰোল কৰিব লাগে নহলে নিম্ন মানৰ বস্তু বেনিফিচিয়াৰীক দিয়া হয়। এতিয়া যিটা ঠিকাদাৰৰ হাতত যিটো এপ্রোভেল দিয়াৰ নিয়ম চলি আছে সেইটোৰ অৱসান হব লাগে। এই বিষয় বিলাকৰ প্ৰতি মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিলো। যোৱা বছৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰ চলি থকা সময়ত এজন পলিটিকেনিক পাচ কৰা লৰাই মোৰ ওচৰলৈ আহিছিল তেওঁৰ অশুখ হোৱাৰ কাৰণে এজন ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ মই লৈ যাব লগা হ'ল তেতিয়া তেওঁক ডাক্তৰে চোৱা-চিঁতা কৰাৰ পাচত কলে যে লৰাজনৰ কোনো বেমাৰ নাই, তেওঁক ডি, আৰ, ডিএৰ ব্লেকত জুনিয়ৰ ইঞ্জিনিয়াৰৰ পোষ্টত ভৰাই দিলে তেওঁৰ বেমাৰ থিক হৈ যাব আৰু শকত-আবত হৈ যাব। মই কথাটো বুজি নাপালো, ডাক্তৰ জনে কলে যে এজন প্ৰজেক্ট ডাইৰেক্টৰে হেনো তেওঁক কলে যি মান লাখ টকা লাগে তেওঁক দিব গুৱাহাটীত এখন নাচিংহোম খুলিব লাগে। গতিকে ভাবি চাওক সেই সময়ত ডি, আৰ, ডি, এৰ বিভাগীয় বিষয়া কৰ্মচাৰীৰ হাতত কিমান টকা পইচা আছিল। সেয়েহে আজি ইমান দিনে যি ধৰণে এই বিভাগত দুৰ্নীতিৰ অবাধ প্ৰচাৰ চলি আহিছে সেই দুৰ্নীতিৰ প্ৰচলনৰ অৱসান হব লাগিব আৰু ইয়াৰ কাৰণে যথেষ্ট সময় লাগিব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত তিফ্ল দৃষ্টি দি বিভাগটো নিকা কৰাৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব বুলি আশা কৰি, ইমানকে কৈ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীনিজামুদ্দীন খান : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আজি যিটো বিভাগৰ শিতানত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে এই বিভাগটোয়েই আমাৰ ৰাজ্য খনৰ সৰ্ব্বতোপ্ৰকাৰ উন্নতি নিৰ্ভৰ কৰিছে। আজি যি থিনি সময়ত আমাৰ চৰকাৰৰ চাৰিউফালে অনাটনে দেখা দিছে, টকা পইচা নাই সেই সময়ত এই বিভাগত টকা ওপৰঞ্চি হৈ আছে। এই বিভাগৰ টকাৰে গাওঁ অঞ্চলত উন্নয়নমূলক কাম কাজ কৰিব পাৰি কিন্তু এই কেন্দ্ৰ আমি কি দেখিছো এই ৰূৰেল দেভেলপমেণ্ট বিভাগৰ দ্বাৰা গাওঁ অঞ্চলত উন্নয়নমূলক কাম কৰাৰ আঁচনি লৈ টকা-

পইচা বিলাক অপব্যয় কৰাৰ আৰম্ভ কৰিছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি লক্ষ্য কৰিছো, ইয়াত উল্লেখ কৰা হৈছিল যে যোৱা নিৰ্বাচনৰ সময়ত দুৰ্নীতিমূলক চৰকাৰ গঠন কৰাৰ কাৰণে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হৈছিল কিন্তু এই বিভাগটো দুৰ্নীতিমূলক কৰিব পৰা হ'ব নে? আমি লক্ষ্য কৰিছো এই বিভাগে যিমান বিলাক বস্তু যেনে চিমেণ্ট লোহা ইটা, টিনপাত ইত্যাদি ঘৰ আৰু ৰাস্তা বনোৱা সামগ্ৰী বিলাক কেন্দ্ৰীয় ভাবে কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু এই বস্তু বিলাক কিনোতে কোনো ধৰণৰ নিয়ম-নীতি পালন কৰা হোৱা নাই, কি উদ্দেশ্যৰে এই বস্তু বিলাক কিনা হয় আমি একো বুজিব পৰা নাই। গতিকে যিবিলাক সামগ্ৰী কেন্দ্ৰীয় ভাবে কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে সেইটো অনতিপলমে বন্ধ কৰিব লাগে। জিলা ভিত্তিত যি সকল বিভাগীয় বিষয়া আৰু কাৰ্যালয় আছে তেওঁলোকে তাতেই পৰীক্ষা কৰি বস্তু বিলাক ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মই এই কথা জানো যে ব্লক বিলাকত এটা পিনো কিনিব নোৱাৰে। অধিকাৰ বিকেন্দ্ৰিককৰণ কৰা হৈছে, ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰাৰ কথা কৈছে। গতিকে চেণ্টেলী নাইবা কেন্দ্ৰীয় ভাবে বস্তু কিনা যিটো ব্যৱস্থা সেইটো বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে দুৰ্নীতি হোৱাটো স্বাভাবিক ভাবে বন্ধ কৰাৰ কাৰণে এই ব্যৱস্থা বন্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে। এই ৯/১০ মাহতে দুৰ্নীতি হ'ল সেইটো কব নোৱাৰি। এই বিষয়টো কি যোৱা ৫ টা বছৰত হোৱা নাছিল? হৈছিল। মাননীয় সদস্য দে ডাঙৰীয়াই বিৰুদ্ধীপক্ষৰ পৰা দুৰ্নীতিৰ কথা কৈছে তাত ভাল পাইছো। দুৰ্নীতি আৰম্ভ হ'ল বুলি চালি থাকিব নেকি এই ক্ষেত্ৰত পুনৰাবৃত্তি যাতে নহয় তাৰ কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ক ব্যৱস্থা লবলৈ অনুৰোধ কৰিলো। যোৱা সময় চোৱাৰ উদাহৰণ বিচাপে মই এটা কথা কবলৈ খুজিছো। ১৯৯২ চনত আই, আৰ, ডি, পিৰ আচনিৰ অধীনত, এইটো মোৰ নিজৰ কথা নহয়। এইটো চি,এ,জি ৰিপোৰ্টৰ কথালৈ কৈছো। ট্ৰাইচেণ্ট চেণ্টাৰ কৰাৰ কাৰণে হাইলাকাণ্ডিত ১৯৯৩ চনৰ মে মাহত ৬.৯৬ লাখ টকা খৰছ কৰাৰ কাৰণে নন গৰ্ভেণ্ট আৰগানাইজেচনক দায়িত্ব দিলে আলগাপুৰত এই দায়িত্ব দিওতে কন্ডিচন কিছুমান দিয়া হ'ল। প্ৰথম ইষ্টালমেন্টটো ৬ মাহৰ ভিতৰত খৰচ কৰাৰ পাচত বাকী টকা মুকলি কৰি দিব। তাৰ পাচত দেখা গ'ল চেংচন কৰাৰ পাচত টাৰ্চ এণ্ড কণ্ডিচন দিলে ২.১০ লাখ টকা ৰিলিজ কৰি দিলে। কিন্তু এন, জি, ওই কাম নকৰিলে। ৰিপোৰ্ট কৰিব লাগে কৰা নাই। আচলতে পি, ডিৰ মাধ্যমেৰে দিব লাগে। বুলি নতুন অৰ্ডাৰ আহিল। ৪.০৬ লাখ টকা চেয়াৰমেনক উপেক্ষা কৰি এন,জি,ওক দিয়া হ'ল। কিন্তু কাম নকৰিলে। চি,এ, জিৰ ৰিপোৰ্টটো মই কিছু পঢ়ি দিছো। "Re work remain incomplete as on april, 1995. মই ১৯৯৪ চনৰ কথা কৈছিলো কিন্তু ১৯৯৫ চনতো কাম শেষ কৰা নাই। চৰকাৰক জনাব লাগিছিল কিন্তু ১৯৯৫ চনৰ এপ্ৰিললৈ কোনো

ব্যৱস্থা কৰা নাই। চেণ্টেলী বস্ত্ৰ বিলাক পাঁচচৈ হৈছে কিন্তু দুৰ্নীতি হৈছে। গতিকে বিগত ৫ বছৰৰ পয়োভৰ বন্ধ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা হাতত লবলৈ আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো। ডিআৰডিওৰ যিবিলাক আচনি আছে যেনে আই, আৰ, ডি, পি আৰ, এল, ই, জি, পি, জে, আৰ, ওৱাই, আই, এ, ওৱাই, এই আচনি সমূহৰ যোগেদি যিবিলাক মজদুৰ শ্ৰমিক সকলে কাম কৰে তেওঁলোকক যিমান খিনি পইচা দিব লাগে দিয়া নহয়। আৰু কাম বিলাক কৰিলেও ঠিক মতে কৰা নহয়। এই বিলাক ঠিকাদাৰৰ জৰিয়তে কৰা হয়। কিন্তু এই বিলাকৰ দায়িত্বত থকা অৰ্থাৎ গাওপঞ্চায়তৰ দায়িত্বত থকা সভাপতি, চেনচেলৰ সকলেই অন্য ঠিকাদাৰক কামটো নিদি নিজেই টিকাদাৰে হৈ থাকে। ফলত তেওঁলোকৰ যদি ২০ হাজাৰ টকাৰ আচনি থাকে তেওঁলোকে ৫ হাজাৰ টকা খায়। গতিকে যোৱা ৫ বছৰত চলি থকা ব্যৱস্থা সমূহ আতৰাই নিকা কৰিবলৈ বুলি ব্যৱস্থা হাতত লবলৈ মই আমাৰ চৰকাৰৰ ওচৰত অনুৰোধ জনালো। তদুপৰি এই, এচ, ১৯৯৪/৯৬ চনতে এপ্ৰোভ হোৱা আচনি আজিলৈকে কাম হোৱা নাই? টকা বোৰ ভাগ কৈ বিলিজ কৰি দিয়ে। ২০ শতাংশ, ৫০ শতাংশ, ৮০ শতাংশ শতকৰা হিচাবত টকাটো দিয়ে। যি আচনিৰ যোগেদি কামলাবিলাকৰ কাম দিব লাগে আৰু মজুৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে তেনেস্থলত ২০/৩০ শতাংশ টকা দিলে কেনেকৈ কাম হব? তেওঁলোকে যাতে ন্যায় মজুৰী পায় তাৰ কাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যাতে গোটেই টকাটো একেলগে বিলিজ কৰি দিয়া হয় আৰু কাম বিলাক হয়। এই টকাটো মুকলি কৰি দিয়াৰ লগে লগে বি,ডি,ওক নিশ্চয় কাম কাজ কৰাৰ কাৰণে আৰু কৃষি শ্ৰমিকক প্ৰাপ্য মজুৰী দিয়াৰ বাবে সুবিধা কৰি দিবলৈ সকীয়নী দিয়া হ'ল। ১৯৯৫/৯৬ আৰু ১৯৯৪/৯৫ চনৰে কাম কৰা টকা এতিয়াও ড্ৰিচটিকষ্ট বৈ আছে। ১৯৯৬/৯৭ৰ কাম কাজ বিলাকৰ ব্যৱস্থা আৰু বৈ থকা টকাটোৰ মুকলি কৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো। তাৰ পাচত আই, আৰ, ই, ৰ যিটো বেনিফিচিয়াৰী স্কীম সেইটোত গাওঁ পঞ্চায়তৰ পৰা যিবিলাক বেনিফিচিয়াৰী চিলেক্ট কৰিব লাগে তাত যিবিলাক প্ৰকৃত বেনিফিচিয়াৰীয়ে পাব লাগে সেই বিলাককে নেপায়। গাওঁ সভাৰ মতে ড্ৰিচিয়াৰ বাবে যি চিলেকচন কৰা হয় ৰিণৰ বাবে চৰকাৰলৈ পঠোৱা হয়। আৰু সেইবিলাকত সদায়ে খেলি মেলি দেখা যায়। এই দৰেই যদি খেলিমেলিকৈ কাম বিলাক চলে তেন্তে আমাৰ চৰকাৰৰ যি উদ্দেশ্য সেইটো সুফল নহব। আজি বিভিন্ন আচনি শিতানত বেনিফিচিয়াৰী চিলেকচন ক্ষেত্ৰত গাওঁ সভাৰ মাজতে চিলেক্ট ৰখা টো বাহাল ৰাখিব লাগে। ইয়াত এটা কথা আমি লক্ষ্য কৰিছো যে আচনি কৰাৰ লগে লগে চাপ্লাই বা অন্যান্য অৰ্ডাৰ সমূহ গাওঁৰ লোকেল লৰা খিনিক অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগে। কিন্তু তাকে নকৰি চহৰৰ পৰা বহু চাপ্লাইয়াৰ এই কামৰ কাৰণে

ক্ষেপ পাতি থাকে আৰু তেওঁলোককেই এই কামৰ বাবে অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হয়। এনেধৰণৰ খেলি মেলি বিলাক ৰোধ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যে এই বিলাক প্ৰতিৰোধ কৰি স্থানীয় ভিত্তিত কাম কাজ বিলাক দিয়াৰ বাবে অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে মোক ২ মিনিট সময় দিছিল গতিকে আৰু বেচি নকও। এই খিনিতে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাও যে যোৱা পাচ বছৰত যিটো সাংঘাটিক ধৰণৰ দুৰ্নীতি সেইটো মুক্ত হলেও সম্পূৰ্ণ মুক্ত হোৱা নাই। সেয়ে দুৰ্নীতি নোহোৱাকৈ বিভিন্ন ধৰণে কাম কাজ বিলাক কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা কথা নকৈ নোৱাৰো। এতিয়া মাৰ্চ মাহ হল কাম কাজ বিলাক কৰিবৰ সময়। অহা এপ্ৰিল মাহৰ পৰা বৰষুণ আৰম্ভ হব। বিভিন্ন ব্লকত বি, দি, অ/এ, পি, অ (টেকনিকেল) আদি এই সময়ত কামত ব্যস্ত থাকিব লাগে। কিন্তু মই এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো যে, বঙাইগাঁৱৰ দি, এৰ, জে, ই এ, পি, অ (টেকনিকেল) ক বদলি কৰা হৈছে। আজি যিবিলাক আচনি লোৱা হৈছে আৰু যিবিলাক কাম কাজ আৰম্ভ কৰা হৈছে, ফান্দা বিলিজ কৰা হৈছে সেই সময়ত নতুন মানুহ গৈ কি কাম কৰিব? কামৰ সময় হৈছে মাৰ্চ মাহ সেই সময়তে এ, পি, অ, টেকনিকেলক আৰু জে, ইক বদলি কৰিলে আমি কাম কৰিব পাৰিমনেকি? গতিকে মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি অকৰ্ষণ কৰিছো আৰু দাবী জনাইছো যে, পাৰ্টিকুলাৰলি বঙাইগাওঁ জিলাৰ নিচিনাকৈ বদলি কৰিব নালাগে আৰু সেই বদলি প্ৰত্যহৰ কৰাৰ বাবে মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালো। এতিয়া যদি ব্লকৰ পৰা জে, ই আৰু এ, পি, অ টেকনিকেলক লৈ অহা হয় তেনেহলে কাম কাজ বিলাক কোনে তদাৰক কৰিব? গতিকে জে, ই আৰু এ, পি, অ, টেকনিকেলক বদলি কৰি কাম কাজত ব্যাহত কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া বন্ধ কৰাৰ কাৰণে মই অনুৰোধ জনাইছো। দুৰ্নীতি সকলোতে আছে। কিন্তু নাৰ্য্য দাবীৰ পৰা যাতে কোনো বঞ্চিত নহয় আৰু নৰ্মচ মতে কাম কাজ বিলাক হয় আৰু চেণ্ট্ৰেলি পাৰচেড কৰাটো বন্ধ কৰি দি চেণ্টালাইজ কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সমৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker : I have still names of some more Hon'ble. Minister to take part in the discussion on cut motion. In that case the time of the House has to be extended. Is it the sense of the House to extend the time.

(voice 'yes' ... 'yes'.....)

Shri Holiram Terang : Sir, 1st the discussion on the cut motion continue. If necessary we should extend the time of the House. We should not spill over to other matter.

Mr. Speaker : Now, Smti. Renupoma Rajkhowa.

* শ্রীমতী বেনুপমা বাজখোৱা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যসকলে সদনত পঞ্চায়ত বিভাগৰ ওপৰত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে মই তাৰ বিৰোধিতা কৰিছোঁ। ইতিমধ্যে বিৰোধী পক্ষৰ বহু কেইজন মাননীয় সদস্যই পঞ্চায়ত বিভাগৰ ওপৰত যথেষ্ট সমালোচনা আগবঢ়াইছে। তাৰে ভিতৰত মাননীয় সদস্য অৰ্দ্ধেন্দু কুমাৰ দে ডাঙৰীয়াই যি কেইটা কথা উল্লেখ কৰিছে তাৰ ওপৰত কেইটামান কথা কব বিচাৰিছোঁ? তেখেতে আমাৰ চৰকাৰে স্বজন তোষণ নীতিৰে কাম কৰিছে বুলি কৈছে। কিন্তু যোৱা চৰকাৰৰ দিনত কিমান স্বজন তোষণ হৈছিল মই তাৰে দুটামান উদাহৰণ দিব বিচাৰিছোঁ। প্ৰথমটো হল শোণিতপুৰ জিলাত সেই সময়ত দি, আৰ, দি, এৰ টকাৰে পপাৰ তেজপুৰত এখন ব্লক পাৰ্ক কৰিছিল। তাত বহু টকা খৰচ হৈছে। এইটো স্বজন প্ৰীতি নহয়নেকি? এইটোৰ উত্তৰ দিব পাৰিবনে? আৰু এটা উদাহৰণ দিব বিচাৰিছোঁ যে বিশ্বনাথ মহকুমাতে ১৫০ জন এ, চি, এচ, বিষয়াক চুপাৰচিট কৰি ১৫১ নং জনৰ নামটো হৈছে ৰিপুন বৰা তেখেতক এ, চি, এচ পি, ডি কৰি প্ৰমোচন দিছে। তেওঁ কেনেকৈ প্ৰমোচন পালে নাজানো। কেনেকৈ কম্পিউটেন্ট হল এইটোও নাজানো। এই বিষয়টো এই কাৰণেই উত্থাপন কৰা হৈছে যে, তেখেতসকলে কৈছে যে এ, জি, পি চৰকাৰৰ দিনত স্বজন প্ৰীতি হৈছে। কিন্তু তেখেত সকলৰ দিনত বেছি হৈছিল সেইটো মই কৈছোঁ। দে' ডাঙৰীয়াই আৰু এটা কথা কৈছে যে পঞ্চায়ত বিভাগত সততাৰ অভাব হৈছে? কিন্তু তেখেতে নকৈ আন বিৰোধী পক্ষৰ সদস্যই কোৱা হলে ভাল পালোহেতেন। যোৱা ৫ টা বছৰত কিমান সততাৰে কাম কৰিলে সেইটো সকলোৰে জানে। দে, ডাঙৰীয়াই আৰু এটা কথা কৈছে যে, আমাৰ এই বিভাগটো একেবাৰে গেলি গৈছে। কিন্তু কথা হল ১০ মাহতে ইমান গেলিলেনে? ১৯৪৭ চনৰ পৰাই এই বিভাগটো হৈছে আৰু কংগ্ৰেছৰ শাসন চলিছিল। আৰু যোৱা ৫ টা বছৰতো তেখেত সকলৰ চৰকাৰেই আছিল। কাৰণ একে দিনাই এটা বিভাগ গেলিব নোৱাৰে। অলপ আগৰে পৰা গেলিব লাগিব। গুৰিৰ পৰাই গেলিব লাগিব। গুৰিটো কংগ্ৰেছ চৰকাৰ। মাননীয় সদস্য দে ডাঙৰীয়াই আৰু এটা কথা কৈছে যে, টকা নাহে তেখেতে জোৰ দি কৈছে। বিধায়কৰ দায়িত্বত থাকি তেখেতে এই কথাটো কৈছে। টকা নাহে, তেখেতে বন্ধ কৰিছেনেকি? দিল্লীত গৈ টকা দিব নালাগে বুলি বন্ধ কৰিছে নেকি? মই বিকৰ্ত্তলৈ যাব খোজা নাই। স্বজন তোষণৰ কথা উল্লেখ কৰা বাবে কবলগা হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা চৰকাৰৰ দিনত এই বিধান সভাৰ মজিয়াতে বিভিন্ন সময় আলোচনা হৈছিল যে, পঞ্চায়তৰ টকাৰে জৰ্জৰ খেল পথাৰত শিপিনী সমাৰোহ পাতিছিল, ষ্টেডিয়ামত পঞ্চায়ত সদস্য সকলৰ অধিবেশন পাতিছিল। তেতিয়া এইবিলাক আলোচনা হোৱাৰ পিচতো তেখেতসকলৰ গা নলৰিল। বিৰোধী পক্ষত থকা কাৰণে বিৰোধীতা কৰিবৰ কাৰণেই

এই বিলাক কথা কৈ প্রমান দিছো ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্রীমতী প্রমিলা বাণী ব্রন্সাই কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিছে। তেখেতে আমাৰ ব্লক সমূহ এ, বি, চি, কেটেগৰীত ভগাই ব্লক সমূহৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান বৈষাম্য মূলক কাম কৰা হৈছে বুলি উল্লেখ কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত ময়ো কব খোজো যে ব্লক সমূহ যদিও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নীতি অনুসৰি ভাগ কৰা হয় আৰু এইটো কেবল অসমৰ ক্ষেত্ৰতে নহয় সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ বিষয় গতিকে এইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোপ আলোচনা কৰি হলেও সকলো ব্লককে একে কৰি সমভাবে টকা পইচা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। তেখেতে আৰু এটা কথা কৈছে ডি, চি, সকলক বেচি ক্ষমতা দিয়া হৈছে বুলি। এই ক্ষেত্ৰত ময়ো কব খুজিছো যে ডি, চি, সকলক সকলো দায়িত্ব দিয়াৰ ফলত কাম কাজভোৰ লেহেম হোৱা দেখা যায়। তেওঁলোকে জিলাখনৰ সকলো কাম কাজ চাব লগা হোৱাৰ কাৰণে উন্নয়ন মূলক কাম কাজ বোৰত বহুতো সময়ত ঠিক মতে মনোনিবেশ কৰিব নোৱাৰে। গতিকে আগতে যি ধৰণে বি, এল, চি, চি আছিল এতিয়াও তেনে ধৰণে ব্যৱস্থা লৈ আমাৰ বিধায়ক সকলক আৰু স্থানীয় সমাজ সেৱক সকলক অন্তৰ্ভুক্ত কৰি এই কাম কাজবোৰ কৰিবলৈ ললে মই ভাবো কাম বিলাক সুচাৰুৰূপে কৰিব পৰা হব। তেখেতে আৰু এটা কথা কৈছে যে স্কীম বিলাক বাচনি নকাৰকৈ টকা ধাৰ্য্য কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত মই তেখেতৰ লগত একমত হব নোৱাৰিলো। আমি যোৱা ৫ বছৰো বিধায়ক হিচাপে দেখিছো যে স্কীম বিলাক বনাই দিয়াৰ পিচতহে টকা দিয়া হয়। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত অসুবিধা হোৱা দেখা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আই, এ, ওৱাই আচনিমতে আগৰ একোটা ঘৰৰ কাৰণে ১৪ হাজাৰ ৫ শ টকা দিয়া হৈছিল। এইটো পিচত বৃদ্ধি কৰি ২০ হাজাৰ কৰা হ'ল। কিন্তু আজিৰ এই বস্ত্ৰৰ চৰা দামত ২০ হাজাৰ টকাত এটা ঘৰ নহয়। এইটো যিহেতু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আচনি, গতিকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি এই আচনিৰ কাৰণে অন্তত ৪০/৫০ হাজাৰ টকা ধাৰ্য্য কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক দৃষ্টি অকৰ্ষণ কৰিলো। এই ঘৰটো এতিয়া ১০/১২ ফুট মানৰ কৰা হয়। কিন্তু সেই ঘৰটোত ভালদৰে মানুহ থাকিব নোৱাৰে। গতিকে এইটো কমেও ১৮/২০ ফুটমান কৰিলে ভাল হয়। শ্রীমতী ব্রন্সাই, এম, ডব্লিউ, এচ আদিও উল্লেখ কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত তেখেত সকলে কি ধৰণে পাইছে কব নোৱাৰো, কিন্তু আমি এই কাম বিলাকৰ কাৰণে যি ধৰণে দিছে সেই ধৰণে পাইছো। এই খিনিতে মই আৰু এটা কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো যে যোৱা চৰকাৰৰ দিনত অপৰেচন ব্লক ব'ড আচনিত কিছুমান স্কুলত টকা দিয়াৰ কথা আছিল। কিন্তু সেই স্কুলবোৰে আজিলৈকে সম্পূৰ্ণকৈ টকা পোৱা নাই। গতিকে এই আচনিৰ অধীনত যিবিলাক

স্কুল কৰা হৈছিল সেই বোৰ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ কাৰণে টকাবোৰ আদায় দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই আপোনাৰ জৰিয়তে মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো। আন এটা কথা হ'ল-এই বিভাগে কিছুমান সামগ্ৰী কেন্দ্ৰীয় ভাবে কিনাৰ যি ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো সাল সলনি কৰিলে ভাল হয়। এই ব্যৱস্থাটো আগৰ চৰকাৰৰ দিনতো আছিল। সেই সময় একোখন চাইন বোৰ্ড ইয়াৰ পৰাহে গৈছিল। গতিকে এইটো বন্ধ কৰাৰ বাবে মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালো। আৰু এটা কথা হ'ল ব্লক সমূহত সকলোতে চিনিয়ৰ বি,ডি,অ, দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ ভাল হয়। তাৰোপৰি বি, ডি, অ, আৰু জে,ই, সকলক চৰকাৰৰ নিয়ম মতে তিনি বছৰৰ বেছি একে ঠাইতে ৰাখিব নালাগে। গতিকে মই এইখিনিকে কৈ বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি অকৰ্ষণ কৰি সময়োপযোগী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*আলাউদ্দিন চৰকাৰ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ডি, আৰু ডি,এ বিভাগৰ দাবী মঞ্জুৰী ক্ষেত্ৰত ইতিমধ্যে বহু কথাই আলোচনা হৈছে। সেই কাৰণে মই মাত্ৰ কেইটামান কথা উনুকিয়াব খুজিছো। আজি আমাৰ ৰাজ্য খনৰ সকলো বিলাক ব্লকেই ই, এ, এচ, ব্লক কৰা হ'ল আৰু তাৰ কাৰণে প্ৰাৰম্ভিক কামৰ কাৰণে ইতিমধ্যে লাখকৈ ২০ লাখকৈ টকা দিয়া হৈছে। গতিকে সেই ব্লক বিলাকৰাইজৰ চাহিদা অনুযায়ী সোনকালে শ্ৰেণী বিভাজন কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। মই আজি যোৱা সময়ৰ কথা বিলাক উল্লেখ কৰিব খোজা নাই। সেই সময়ৰ দুমুহাই ৰাইজে আশা কৰা বহুতো আশা উৰাই লৈ গৈছে। এতিয়া এটা শান্তিৰ পৰিবেশ সৃষ্টি হৈছে। গতিকে এই পৰিবেশৰ মাজেদি আমাৰ কাম কাজবোৰৰ কাৰণে এটা সুস্থ বাতাবৰণ আহিব লাগে। এইখিনিতে মই পঞ্চায়তীৰাজ সম্পৰ্কে কব খুজিছো যে আমাৰ ৰাজ্য খনত পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থাটো পূৰ্ণাঙ্গ হোৱা নাই। কিন্তু আমাৰ একেবাৰে ওচৰৰে ৰাজ্য পশ্চিম বঙ্গত এই ব্যৱস্থাটো পূৰ্ণাঙ্গ অৱস্থা লাভ কৰিছে। তেওঁলোকে জিলা পৰিষদৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পঞ্চায়তলৈকে আৰু তৃণ মূল পৰ্যায়লৈকে দুখীয়া ৰাইজৰ উন্নতি সাধনৰ কাৰণে যিমান বিলাক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে সেই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। আজি তাৰ ৰাস্তা পদূলি বিলাক বেচি ভাগেই পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে কৰা হৈছে আৰু সেই বিলাকৰ অৱস্থা আমাৰ পি, ডব্লিউ, ডি, বিভাগৰ কামতকৈও ভাল হৈছে। তেওঁলোকে কৃষি সংশ্লিষ্ট কাম কাজবোৰ এনে ধৰণে কৰিছে যে সেইবিলাক দেখিলে আচৰিত হব লাগে। তেওঁলোকে ওৱাট্টাৰ হাৰ্ভেষ্টিং ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে এফালে কামত ব্যৱহাৰ কৰিছে আৰু আনফালে ফিচাৰী কৰিছে। এই ওৱাট্টাৰ হাৰ্ভেষ্টিং ৰ জৰিয়তে তেওঁলোকে খেতি পথাৰত পানী যোগান ধৰাৰ ওপৰত কিছুমান ঠাইত মাছ পোহা ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু যেতিয়া মাছ পোহাঠাই বোৰত পানী যোগান ধৰি বহুতো দুখীয়া পৰিয়ালক

জীৱিকাৰ পথ উলিয়াই দিব পাৰিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় কুৰি দফীয়া আঁচনি গ্ৰাম্য অভিকৰণৰ লগত কেনেকৈ জৰিত আমি জনা নাছিল যোৱা ৫ বছৰত আমি এই বিষয়ে একো গম পোৱা নাছিলো ধুবুৰীত এটা তদন্তও হ'ল। এই বিভাগৰ মূৰব্বী হিচাবে মুখ্য মন্ত্ৰী থাকে। ৰংবেল ডেভোলাপমেণ্টৰ লগত কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ নিবিড় সম্বন্ধৰ কথা জনা নাছিলো। অধ্যক্ষ মহোদয় আটাইতকৈ ধুবুৰী জিলাতে দুৰ্নীতি বেচি হৈছে। ৩০০ টকা মূল্যৰ ছাগলী বিক্ৰী কৰিছে ৯০০ টকাত। সেই বিলাক বিক্ৰী কৰিছে ভিতৰুৱা অঞ্চলত। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব বিচাৰিছো কুৰি দফীয়া আঁচনি ৰূপায়ন কৰাৰ কাৰণে আচুতীয়া ধন আছে নেকি। য'ত গ্ৰাম্য অভিকৰণ এজেন্টৰ জৰিত আছে। গ্ৰামোন্নয়নৰ এনে কোনো আঁচনি নাই য'ত কুৰিদফীয়া আঁচনি জৰিত নহয়। বৰ্ত্তমান কুৰিদফীয়া আঁচনি ৰূপায়নত চৰকাৰে কি কি আঁচনি লৈছে। এই ক্ষেত্ৰত যিটো গভণিং বডি আছে সেইটো কৰ্য্যক্ষম কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমি জানো যে দুৰ্নীতি একেবাৰে দূৰ কৰিব পৰা নাযায় কিন্তু ইয়াক কমাব পাৰি। আঁচনিখনৰ শতকৰা ৬০ ভাগেই দুৰ্নীতি হয়। জনৈক মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল “আমিও দুৰ্নীতি কৰি আপোনাৰা কৰণ”। মাছৰ মূৰৰ পৰা ঘেলা আৰম্ভ হোৱাৰ নিচিনাকৈ দুৰ্নীতিও আৰম্ভ হৈছে আগৰ চৰকাৰৰ দিনৰ পৰাই। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত অফিচাৰ সকল পলায়ন অৱস্থাত আছে। এতিয়াও জেল হাজোতাতো আছে। হিতাধিকাৰীৰ পৰাও টকা লৈছে এনেকুৱা বিলাক ক্ষীমত গ্ৰাম্যঞ্চলৰ ৰাইজ যদি সচেতন হয় তেতিয়াহলে ফাকি দিব নোৱাৰে। আমি তেনেকুৱা কৰিবলৈ দিয়া নাই তাৰ কাৰণে আমাৰ গ্ৰামোন্নয়নত বহুটো উপকাৰ হৈছে বৰ্ত্তমানৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক আমাৰ ঠাইলৈ নি দেখুৱাইছো। আমাৰ বাত পথৰ উন্নতি হৈছে। এক্ট ইম্পিমেন্ট কৰাৰ কাৰণে ডি, আব, ডি, এৰ বৰমূৰীয়া সকলক মাতি আনিছে। এই সম্পৰ্কত মোৰ অভিজ্ঞতা আছে। মই তিনি টাৰ্ম আহিছো। যোৱা বছৰত মোৰ তিষ্ট অভিজ্ঞতা হৈছে। যোৱা বাৰ ই,এ,এচ সম্বন্ধে বিৰোধী পক্ষত থকা সকলক অলপো ভু দিয়া নাছিল। পি, এম টু, এম লৈহে জানিছিলো। বাকী সকলোক জানিবলৈ দিয়া হোৱা নাছিল। বৰ্ত্তমানৰ চৰকাৰে সকলোকে জানিব দিয়ক আৰু গ্ৰামোঞ্চলৰ দুখীয়া মানুহৰ উন্নয়ন কৰক। আমাৰ ৰাজ্যখন পিচপৰা বুলি কয়। আমি নিজে পিচপাৰি আছো। সেই কাৰণে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ এক আমূল পৰিবৰ্ত্তন আমি ৰাইজৰ উন্নতি সাধনৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ বিৰোধিতা কৰি দাবী মঞ্জুৰীৰ সমৰ্থন জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীজ্যোতিশ দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিৰোধী সদস্যসকলে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰি মই কেইবাৰমান কব খুজিছো। অধ্যক্ষ মহোদয়,

আমাৰ ডাঙৰ কৃতিত্ব হৈছে এই কম সময়ৰ ভিতৰতে অসমৰ আটাইবোৰ ব্লকক এ,এ, এচ, ব্লকলৈ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা। অসমৰ ৮০ শতাংশ মানুহেই গাওঁত বাস কৰে আৰু গাওঁৰ উন্নয়নৰ কাৰণে ডি, আৰ, ডি, এ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগ। এই বিভাগৰ জৰিয়তে যোৱা ৫ বছৰত যদি ৪০ শতাংশ কাম হ'লহেতেন তেতিয়াও আমাৰ বহুত কাম হ'লহেতেন। আজি এনেকুৱা এটা অৱস্থা হৈছে যে গাওঁত কোনো কাম সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। ইয়াৰ মূলতে হৈছে যে যিবিলাক আৰ্চনি আৰম্ভ হৈছিল সেই আৰ্চনিৰ টকা বিলিভ কৰি দিয়া নাই অথবা সেই টকা মিচাইউজ হৈছে। সেই কাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো যে যিটো আৰ্চনি লয় তাৰ বিপৰীতে থকা ধন যাতে এবাৰতে মুকলি কৰি দিয়ে। যেতিয়া কোনো ৰাষ্টা বা দলঙৰ কাম আৰম্ভ হয় তেতিয়া তাত থকা কমিটিক সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব দিব লাগে আৰু ৰাইজকো আৰ্চনি সম্পৰ্কে জনাব লাগে যাতে কোনেও ফাকি দিব নোৱাৰে। তাৰোপৰি এটা কথা আছে এটা ই, এ, চি ব্লকত ১ বছৰত ১.৫ কোটি টকাৰ কাম কৰা হয়। ১০ খন গাওঁসভাত ১.৫ কোটি টকাৰ কাম কৰা হয়। যোৱা ৫ বছৰত ৫৯ শতাংশও কাম হোৱাহেতেন বহুখিনি হ'লহেতেন। আমাৰ চৰকাৰৰ দিনত যাতে ৮০ শতাংশ কাম হয় তাৰ কাৰণে সকলোৱে সচেতন হব লাগিব। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এতিয়া বেচি ভাগ মাটিৰ কামেই চলি আছে। মাটিৰ কামত বেচি লাভ হয়। সেই কাৰণে মাটিৰ কামত সকলোৱে আগ্ৰহী।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি দেখিছো ব্লক বিলাকত মাটিৰ কাম কৰাত আগ্ৰহ। কিন্তু মই আজি জনাবলৈ বিচাৰিছো যে বৰ্ত্তমান মাটিৰ কাম বন্ধ কৰিব লাগে। এতিয়া বিল্ডিঙৰ কাম কৰিবলৈ দিব লাগে। মাটিৰ কাম অক্টোবৰ নবেম্বৰৰ মাহত কৰিবলৈ দিব লাগে। বৰ্ত্তমান বিল্ডিঙৰ কামত গুৰুত্ব দিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আমি এটা কথা দেখিবলৈ পাইছো ডি, আৰ, ডি, এত কাম কৰিলে শকত হয় বুলি গম পাইছো। মাননীয় সদস্য সকলে এই কথাটো উল্লেখ কৰিছে আৰু সেই কথাটোৰ লগত মই এক মত। আমি দেখিবলৈ পাইছো ডি আৰ ডি এত কাম কৰিবলৈ সকলোৰে আগ্ৰহ। তেওঁলোকে নিজৰ বিভাগটোৰ পৰা আহি ডি, আৰ, ডি, এ বিভাগত কাম কৰিবলৈ বিচাৰে। তেওঁলোকে যে এই বিভাগটোলৈ আহিবলৈ বিচাৰে তেওঁলোক যেন এই বিভাগটোৰ কাৰণে সাংঘাটিক এক্সপাট। আচলতে এইটো ৰোধ কৰিব লাগে। যদি অন্য কোনো বিভাগত এই বিভাগত কাম কৰিব পৰা যোগ্য মানুহ আছে তেতিয়াহলে তেওঁলোকক অনাতো দৰকাৰ। অন্যান্য বিভাগৰ পৰা বদলী হৈ আহিবলৈ বিচৰা মানুহ খিনিক বদলী বন্ধ কৰাৰ বাবে মই বিভাগীয় মন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনালো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় মহোদয়, ডি, আৰ, ডি, এ, বিভাগত বহু ধৰণৰ আচনি

আছে-পানী যোগান আচনিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি হাঁহ, গাহৰী পোহা আচনি আছে। এই আচনি বিলাক কৰ্য্যকাৰী কৰিবলৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। আমি দেখিবলৈ পাইছিলো এটা পৰিয়ালত ৫ টা খাকী কেম্বেল হাঁহ দিয়ে, এই হাঁহ বিলাকে ৩৬৫ দিনত ৩৪০ টা কণী পাৰে। এসময়ত সেইটো অচনিৰ কাৰণে হুলস্থূল লাগিল। হাঁহ বাইজক দিবৰ কাৰণে বিচৰাত লাগিল। কিন্তু সেই হাঁহ বিলাকে কণী দিয়ে নে নিদিয়ে তাৰ বিচাৰ নহল। মাটিয়া ব্লকৰে এনে এটা ঘটনা ঘটিছিল। মোৰ ঘৰত তেতিয়া কেইজনী মান খাকী কেম্বেল হাঁহ আছিল কণী নপৰাকৈ। ব্লকৰ পৰা হাঁহ বিচাৰি অহাত সেই হাঁহ কেইজনী ৬০ টকা দৰত বিক্ৰীকৰি দিয়া হল। এনেকুৱা ধৰণৰ কিছুমান ঘটনা ঘটিছিল। গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক কবলৈ বিচাৰিছো যে এনে ধৰণৰ কাৰ্য্য নঘটে। আমি অৱশ্যে এই বিলাক কথাত সচেতন, আমি মাহে মাহে ব্লকত এই বিলাক কথা আলোচনা কৰো। মই আজি আৰু এটা কথা উল্লেখ কৰিবলৈ বিচাৰিছো ১৯৯১-৯২ চনতে গ্ৰাম সেৱকৰ ইন্টাৰভিউ কল কৰিছিল কিন্তু দেখা গৈছে আজিলৈকে নিয়োগ নহল। মই অনুৰোধ কৰিছো বিভাকীয় মন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়টো চাব। মই আৰু এটা কথা কবলৈ বিচাৰিছো যে এম ডব্লিউ এচত কিমান টকা ধৰা হয় সেই বিষয়ে বাইজক জনাব লাগে। সদৌ শেষত ডি এ ৰ দাবী মঞ্জুৰী সমৰ্থন জনাই মোৰ মোৰ বক্তব্য সামৰণী মাৰিলো।

শ্ৰীআলি আকবৰ মিঞা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিৰোধী দলে অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰি মই কেইটামান পৰামৰ্শ দিব খুজিছো। ইয়াত এনেকুৱা এটা হৈছে যে বিৰোধী দলে সমালোচনা কৰিব লাগে কাৰণে সমালোচনা কৰিছে। সমালোচনা বিলাক গঠনমূলক হলে ভাল হয়। ইয়াত দেখিছো যে পঞ্চায়ত বিভাগৰ মাননীয় মন্ত্ৰীক বিৰোধী দলে সমালোচনা কৰিছে। আজি কং (ই) মাননীয় সদস্য শ্ৰী গৌতম ৰয় নোহোৱাৰ কাৰণে সমালোচনা কম হৈছে। তেখেত থকা হলে আজি প্ৰচণ্ড কিবা/কিবি হল হেতেন। এই প্ৰসংগতে আজি শিক্ষা বিভাগৰ ওপৰত কৈছিলো। আমি দুৰ্নীতিৰ কথাবিলাক কৈছিলো। দুৰ্নীতি ডি,আৰ, ডি, এ ত আগৰ চৰকাৰৰ দিনৰ পৰাই চলি আহিছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীশুকুৰ আলী ডাঙৰীয়াই কৈছিল ধুবুৰী জিলাৰ ঠিকাদাৰী চিচটেমৰ কথা। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আগৰ এজন মন্ত্ৰীৰ লৰাই ঠিকাদাৰী কৰিছিল। তেতিয়া তেওঁ টিং পাত, ছাগলী আদি যোগান ধৰিছিল। ২০০ টকাত ছাগলী কিনি ৮০০ টকাৰ বিল দিছিল। ৭০০ শ টকাত গৰু কিনি ৩২ শ টকাৰ বিল নিছে। টিং পাতৰ কোৱালিটি এনে ধৰণৰ আছিল যে হাতেৰে ইয়াক ফালিব পাৰিছিল। ধুবুৰী ডি,আৰ, ডি,এত এনেকুৱা কাম হৈছিল। মন্ত্ৰীৰ সৰু ভাই এজনে টিউবেল চপাই দিছিল। তাৰ পাইপ বিলাক প্লাষ্টিকৰ আছিল। বৰ্ত্তমান সেই বিলাক বেয়া হোৱাৰ কাৰণে আকৌ লগা হৈছে। দুৰ্নীতি এনেকৈয়ে হৈছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আগৰ এম-এল-এৰ যিখিনি দাবী সেই খনি ৰাখিব পৰা নাই। আমি টিউৰেল লৈ গৈছো কিন্তু মানুহে গ্ৰহণ কৰা নাই। এই বিভাগৰ দুৰ্নীতিৰ কথা মাননীয় সদস্য বন্ধু অতুল বৰা ডাঙৰীয়াইও কৈছে আমাক কাম কৰাৰ সময় দিব লাগিব। আপোনালোকে ধৈৰ্য্য কৰিব লাগিব। আমি যদি বেয়া কৰো আপোনালোক আহিব। আজি এইটো সমালোচনা কৰাৰ সময় নহয়। ই-এ-এচ স্কুলত যিটো নীতি নিয়মত নপৰে সেইটো কৰা হৈ আছিল আগৰ চৰকাৰৰ দিনত। ই-এ-এচৰ টকা ই-এ-ও-ডি বিভাগলৈ নি পূৰ্বৰ মন্ত্ৰী মহিমবুল হক ডাঙৰীয়াই তেখেতৰ সৰু ভায়েকৰ নামত ঠিকা দিয়াৰ কাৰণে শ্লিপ দিছিল আৰু সেই কাগজ ফাইলতে এতিয়াও পোৱা যাব। আচলতে এনেদৰে টকা ডাইভাটি কৰিব নোৱাৰে। আইটাইড ফাণ্ডৰ টকাও লৈছে। এই বিলাক টকা এতিয়া আহি বেভিনিউ ডেপ'জিটত সোমাইছে। মোৰ মহামায়া ব্লকৰ টকাও সোমাই আছে। ধুবুৰী ডি-আৰ-ডি-এত বহুত দুৰ্নীতি আছে। আটনিত তিনি লাখ টকা ধৰাৰ পিছত ব্লকৰ তালিকাতো পি-ডিয়ে চহী কৰে আৰু ডি-আৰ-ডি-এৰ তালিকাতো পিডিয়ে চহী কৰে। ব্লক আৰু ডি-আৰ-ডি-এৰ দুখন অনুমোদনত তালিকাত টকাৰ মিল দেখা পায়। নাম কোৱা কাৰণে যদি কোনোৱাই চেণ্টিমেণ্টত লয় মোক দুদিনৰ সময় দিয়ক মই গৈ কাগজ লৈ আহিম। কপি মোৰ হাতত আছে। মই মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে চাবমিট কৰি ধুবুৰীত তেনেকুৱা দুৰ্নীতিৰ কাৰণে দুৰ্নীতিপৰায়ন সকলক জেলত সোমোৱা হৈছে। বহুত ঠাইত তদন্ত কৰি থকা হৈছে। আৰু বহুবোৰ সোমাব। কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত কামত জইন কৰিয়েই টকা ঘটাত লাগি গৈছিল। এতিয়া উচ্চতম বিষয়াই কাম ফিল্ডত চাবলৈ ধৰাত কাম কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। জে-ই-আৰু বি-ডি-অই কৰিবলগীয়া হৈছে। মই তাৰাতাৰি কাম কৰিবলৈ কৈছো। কিন্তু বি-ডি-ও সকলে তাৰাতাৰি কৰিলে অসুবিধা হয় বুলি কয়। কংগ্ৰেছৰ দিনত বাস্তৱ কামত এ-পি-আৰ-ও ৰাতি বহি এনে কামৰ কথা সকলোৱে জানে। বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক মহানুবোধ জনাইছো যাতে আগৰ ধাৰাবাহিকতা বন্ধ কৰি এই বিলাকৰ ওপৰত তদন্ত কৰি চোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে। মই চাই আছো। আমাৰ তাত পি-ডি টিকেই আছে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে অলপ ৰাজনৈতিক ভাব যিখিনি হয় সেইটো নজৰ ৰাখিলেই হব। মাননীয় সদস্য বন্ধু ভালেকেইজননে কৈছে যে আঁচনি তৈয়াৰ কৰে সেইবিলাক ঠাইত টকা পইচা ভাগ বাটোৱাৰা কৰিব পাৰে। তেনেকৈ আঁচনিত ধৰাৰ আগতে ভাগ বাটোৱাৰা কৰি আঁচনিত ধৰা টকা লৈ লয়। এই বিলাক যাতে কৰিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে চকু দিব বুলি অনুৰোধ কৰিলো। ডি-আৰ-ডি-এ বিভাগত টকা পইচা অলপ বেছি। আন বোৰ বিভাগত টকা পইচা অলপ কম। কিন্তু আন বিভাগলৈ বুলি ডি-আৰ-ডিৰ টকা যাতে যাব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে বিহিত ব্যৱস্থা বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে লব বুলি

অনুবোধ কৰিলো। ইয়াকে কৈ বিৰোধী দলে অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি পইচা মঞ্জুৰী বিচাৰিছে সেই টকা মঞ্জুৰী দিবলৈ মত আগবঢ়াই বিৰোধী দলৰ সদস্যক কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উঠাই লবলৈ অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

মাননীয় অধ্যক্ষ : এতিয়া পোন্ধৰ মিনিট সময় চাহ বিৰতিৰ কাৰণে সময় দিয়া হ'ল। সদন স্থগিত থাকিব আৰু মাননীয় সদস্যসকলক, মন্ত্ৰীসকল, বিষয়া সকল আৰু সংবাদ মাধ্যমৰ বন্ধু সকলক মই সদনৰ বাহিৰত আয়োজন কৰা চাহ খাবলৈ অনুৰোধ কৰিলো।

(পোন্ধৰ মিনিটৰ কাৰণে সদন স্থগিত থাকে।)

(চাহ বিৰতিৰ পিচত)

Mr. Speaker : Shri Mahendra Mohan Rai Choudhury

* শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন ৰায় চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি গ্ৰামোন্নয়ন শিতানত অসম চৰকাৰৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো মঞ্জুৰী বিচাৰিছে তাত মই পূৰ্ণ সমৰ্থন জনাইছো আৰু বিৰোধী পক্ষই অনা কৰ্ত্তনপ্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰিছে। অধ্যক্ষমহোদয়, গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগটো অসমৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে অসমৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে এটা অতি লাগতিয়াল বিভাগ আৰু এই বিভাগটো অমাৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ ৰাইজৰ প্ৰতি হিতৰ কাৰণে বুলি আমি ভাবো। গাওঁ অঞ্চলতে অসমৰ ৰাইজ বেছি ভাগ বাস কৰে। কিন্তু যি উদ্দেশ্য লৈ ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা এই সংস্থা গঠন কৰিছিল, জন্ম দিছিল সেইবোৰ উদ্দেশ্য পালন কৰিব পৰা হৈছে নে নাই সেইটো চাব লাগিব। যদি প্ৰকৃতৰ্থত তেনেবোৰ উদ্দেশ্যৰে কাম কৰিব পাৰিলেহেতেন তেনেহলে এই বিভাগটোৰ দ্বাৰা গাওঁলীয়া ৰাইজ উপকৃত হ'লহেতেন। ভাৰত চৰকাৰৰ এ-আৰ-পি, আৰ-এল-ই-পি ইত্যাদি বিলাক আঁচনিৰ ৰূপান্তৰিত কৰি নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনি আহি পৰিছে আৰু এই আঁচনিৰ জৰিয়তে গ্ৰামাঞ্চলৰ ৰাইজৰ উন্নতি কৰিবৰ কাৰণে বহুত মানুহক কৰ্মসংস্থাপন কৰি দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। এই উদ্দেশ্য আগত বাখি বিগত দিনবোৰত আৰু আহিবলৈ ধৰা দিনবোৰত ডি-আৰ-ডি-এৰ যিবিলাক কাম সেই আঁচনি সমূহ ৰূপায়ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিগত চৰকাৰেই হওক বা বৰ্ত্তমান চৰকাৰেই হওক সাংঘাতিক ধৰণে অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগিছিল। যদি এই আঁচনি বিলাকৰ কাম ঠিক মতে হ'লহেতেন তেনেহলে অসমৰ এটা মুৰব পৰা সিমূৰলৈ গাওঁলীয়া জনসাধাৰণৰ বহুত উপকাৰ হ'লহেতেন আৰু আমিও ইজনৰ গাত সিজনে বোকা ছটিওৱা এই বিলাক কাম আৰু কথা কৰিবলগীয়া নহলহেতেন। অধ্যক্ষ মহোদয়, সমষ্টিৰ কথা কবলৈ বেয়া লাগে কিন্তু কব খুজিছো। কলাই গাওঁ নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনিৰ ক্ষেত্ৰত পি-ডি আৰু সঞ্চালক ডাঙৰীয়াক সুধিছিলো যে কলইগাঁও ব্লকৰ কিয় তালিকাত নাম ৰখা

নাই। এইটো ভুলবশতঃ বুলি কৈছিল। কিন্তু সেই সময়ত আমাৰ দৰং জিলাৰ মন্ত্ৰী আছিল কাৰণে কলাইগাঁও ব্লকৰ ঠাইত দলগাওঁ হ'ল। দলগাওঁ আৰু ধলিগাওঁ কৰা হৈছিল। জনসংখ্যা আৰু অনুসূচীত জাতি আদি যি বিলাক ক্ৰাইটেৰিয়া থাকিব লাগে সেই মতে যদিও নিশ্চয় নিয়োগ আঁচনিত কলাইগাঁওত বি কেটাগ'ৰিত পেলাই থৈ অন্য ব্লকলৈ এই আঁচনি লৈ গৈছিল। এই বিলাক ব্যৱস্থাৰ উপশম হ'ব লাগে। জনগাথনি হিচাবে কলাইগাওঁ এ কেটাগ'ৰিত পৰিব লাগে। কিয়নো অসমৰ সমূহ ব্লকক এই নিশ্চয় নিয়োগ আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা শাসক দল আৰু বিৰোধী দল দুয়ো পক্ষই উপকৃত হৈছে। এতিয়া কেনেকৈ জনসাধাৰণৰ কাৰণে ৰাস্তাঘাট দলং আদি হ'ব। অধ্যক্ষ মহোদয়, দৰং জিলাৰ ডি-আৰ-ডি-এত কিমান দুৰ্নীতি হৈছিল সেই কথাৰ মই আগতে অৱতৰণা কৰিছিলো। টিনপাতৰ কাৰণে ৭২ লাখ টকা আগধন দিলে কিন্তু টিনপাত এতিয়াও যোগান ধৰা নাই। এই টকা বিলাক যদি আগধন নিদি বেংকত থলেহেনে তেনেহলে তাৰ পৰা বেংকৰ ইণ্টাৰেষ্টত বহুত টকা পালেহেনে। কিছুমান ব্লক টেপ আৰু ওৱেৰ কিনিছে। সেই সময়ত বহুত দুৰ্নীতি হৈছিল। দমকল বহুৱাইছিল কিন্তু আমি বিচাৰি গৈ কোনো দমকল বিচাৰি পোৱা নাই। গভাণিং বডিৰ অনুমোদন নোহোৱাকৈ লাখে লাখে টকা খৰচ কৰা হৈ গৈছে। আমি এতিয়া এই বিলাক দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে সকলোৰে সচেতন হৈ থাকিব লাগে। মন্ত্ৰীমহোদয়ো সচেতন হ'ব লাগে। দলঙৰ এপ্ৰাইভেল লবলৈ হলে সঞ্চালকৰ অফিচত টকা দিব লাগে। এইটো দুৰ্নীতি আঁতৰ নহলে জনসাধাৰণৰ আগত আমি কি বুলি কথা ক'ম। আমি কোনো ঠাইত কৃতকাৰ্য্য হ'ব নোৱাৰো। এই ব্যৱস্থাৰ উপশম ঘটাব লাগে। আচলতে এই বিলাক এপ্ৰাইভেলৰ কাৰণে ইয়ালৈ নাহি বিভাগীয় অফিচাৰৰ ওচৰতে কমটো কৰিব পৰা হ'ব লাগে। ফাইল প্ৰচেচ কৰোতেই যদি সময় বিলাক যায় তেনেহলে কাম বিলাক ঠিক মতে নহ'ব। ৰস্তাৰ কাৰণে লাখ লাখ টকা যাব কিন্তু ৰাইজৰ কাম নহ'ব। আমাৰ দৰং জিলাত সেই সময়ত হাতৰ আঙুলিৰ টিপ মাৰি মাৰি আঙুলি বেকা কৰি পেলাইয়ে বহুতে। এই ব্যৱস্থা বিলাক বন্ধ হ'ব লাগে। যিখিনি লোকে কাম কৰিব তেওঁ বিলাকক কাৰ্ড দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে যদিও ঠিকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ কাৰণে কাৰ্ড দিয়া স্বপ্তেও কাৰ্ড থকা লোকে কাম নোপোৱা হৈছে। এই যি বিলাক গাইড লাইন আছে সেই মতে যদি কাম কৰা হয় তেতিয়াহলে কাম বিলাকৰ ক্ষেত্ৰতো কোনো ব্যতিক্ৰম নহ'ব। আমাৰ মতে মন্ত্ৰী আৰু বিধায়ক সকলোৰে কাৰণে একে নীতি হ'ব লাগে। আমাৰ দৰং জিলাত জে-ইকে ধৰি যি বিলাক অফিচাৰ আছে সেই বিলাকে লাখ লাখ টকা ঘটিছে আৰু ইমান ডাঙৰ হৈ পৰিছে যে চাৰিআলিৰ চকত মদৰ বটলৰ সোপা ছিটিকাই মদ খাই। যোৱা চৰকাৰৰ দিনৰ কথা কৈছো। এই বিলাক বিষয়াৰ শাস্তি হ'ব লাগে। বদলি কৰাতো

শান্তি নহয়। যি বিলাক অফিচাৰ দুনীতিত লিপ্ত হৈছে সেই বিলাকৰ উলিয়াই লৈ শান্তি দিব লাগে। নহলে তেনে বিষয়াৰ দ্বাৰা ৰাইজৰ কোনো কাম নহয়। আমাৰ তাত গদাধৰ কলিতা বুলি এজন বি-ডি-অ আছে তেওঁ বৰ্তমান নিলামিত হৈ আছে। কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত তিনিবাৰ নে চাৰিবাৰ নিলামিত হৈছিল আৰু আমাৰ চৰকাৰৰ দিনত এবাৰ হৈছে। এতিয়া কাম নকৰোঁতেই কামত জইন কৰিয়েই এক ত্ৰিশ হাজাৰ টকা লৈ উধাও হৈছে। এই বিলাক বন্ধ নহলে ৰাইজৰ কাম কেনেকৈ হব।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গতিকে আমি এইক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা লৈ দোষী বিষয়াক বিচাৰি উলিয়াই শান্তি নিদিলে এই পৰিৱেশ চলিয়েই থাকিব। অকল খৈৰাবাৰীতেই নহয় বহু ব্লকত এইবোৰ চলি আছে। এইবোৰৰ অৱসান ঘটাব পৰিলেহে আমাৰ সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ উপকৃত হব, অকল আমি ইয়াত বহি ইজনে সিজনৰ গালৈ বোকা ছটিয়াই থাকিলেই নহব। ৰাইজে আমাক নিৰ্বাচনত জিকাই পঠিয়াছে, নিজৰ বহুমূলীয়া ভোট দি। গতিকে আমি নিশ্চয় এইবিলাক চাব লাগিব যাতে চৰকাৰৰ এন-আৰ-পি কে ধৰি যি বিলাক আঁচনি আছে সেই বিলাক ফলপ্ৰসূ হয়। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক সেই বাবে এই আঁচনি বিলাক ফলপ্ৰসূ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনায়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি চৰকাৰে যি দাবী মঞ্জুৰী বিচাৰিছে, সেইটোৰ প্ৰতি সমৰ্থন জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

Mr. Speaker : Now, the Next Speaker gets only three minutes Mustafa Sahidul Islam to speak.

* মোস্তফা ইছলাম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়নৰ দাবী মঞ্জুৰীৰ ওপৰত আমাৰ দলৰ ফালৰ পৰা যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো সমৰ্থন কৰি কেইটামান কথা কবলৈ বিচাৰিছোঁ। অলপ আগতে অধ্যক্ষ মহোদয়ক, কোৱা হৈছিল যে ধুমুহা পাৰ হৈ গল। কিন্তু মই কৈছোঁ ধুমুহা পাৰ হৈ যোৱা নাই চলি আছে। আৰম্ভহে হৈছে। উদাহাৰণস্বৰূপে মই কওঁ এই বিভাগে মৰিগাওঁৰ চীতল মাৰীত এখন আচনি লৈছে, তাত ২০ লাখ টকাৰ আচনি এখন যুগুত কৰি উলিয়াছে। তাৰে কেইবা ঠাইটো ২ লাখকৈ টকা ধৰিছে। এঠাইত টকা দিছে, যিটো ঠাই এতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ মাজতহে আছে। সেইটো ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত জাহ গৈছে আজিৰ পৰা সাত বছৰ আগতেই। গতিকে এই টকাটো ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ টকা ধৰিছে। EAS Construction of Agriculture for Chitalmari groan, 1000000/- one lakhs in the Bank of Brahmaputra Construction of agriculture board in chitalmari Pathar ? 1 (one) lakh. এইটো মোৰ সমষ্টিৰ কথা অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ভালদৰে জানো। -ইং-। এইবিলাক দেখি আমাৰ ৰাইজে আলোচনা কৰিছে যে দুৰ্নীতিপৰায়ণ বিধায়কক খেদি দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে লৰাই কৰিম বুলি কৈ জিকি অহা

চৰকাৰেও দেখোন এতিয়া দুৰ্নীতি কৰিছে, আগবোৰৰ দৰেই। মই ইয়াৰ বিৰোধীতা কৰিছোঁ। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই সদায়েই দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে যুজ দি যাম, আপোচ নকৰোঁ। যদি আজি আমি বিৰোধিতা নকৰোঁ তেতিয়া হলে ৰাইজে ভাবিব আমিও এই দুৰ্নীতিৰ অংশীদাৰ। সেয়ে মই কেতিয়াও ইয়াত আপোচ নকৰোঁ, সংগ্ৰাম কৰি যাম, যুজ দি যাম দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে। এই যে ২০ লাখ টকাৰ আচনিখন কৰিছে তাত কাম হ'ব হয়তো ৫ লাখ মানৰ বাকী ১৫ লাখ টকাৰ কিমান কাম হ'ব সেইটো মোৰ সন্দেহ আছে।

তাৰোপৰি অধ্যক্ষ মহোদয়, যি বিলাক ৰাস্তাৰ কাম লৈছে, সেই বিলাক গড় কাপ্তানী বিভাগৰ ৰাস্তাৰ ওপৰত টকা ধৰিছে। এই বিলাক সকলো অভাৱ লেপিং কৰিছে। মানে তাতো দুৰ্নীতি আৰম্ভ হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয় মই কৈকৈ হাব মানিছোঁ প্ৰজেক্ট ডাইৰেক্টৰ, বি-ডি-অ কোনেও আমাৰ কথা নুশুনো, সকলোৰে ওচৰলৈকে আমি গৈছোঁ, কিন্তু লাভ একো নাই। সেয়ে মই আমাৰ ল'ৰা বিলাকক কৈছোঁ যে এইৰে দুৰ্নীতি কৰা বিষয়া বিলাকক তহঁতে ধৰি আন মই তহঁতৰ লগত আছোঁ। আপোনালোকেও যদি দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে যুজ দিব বিচাৰে আমাৰ লগত আহক। আমি দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে যুজ দিব বিচাৰোঁ। এতিয়া আমি দেখিছোঁ কিছুমান উগ্ৰপন্থী ল'ৰাক মাতি আনি এই বিষয়াসকলে কাম দিছে। তেওঁলোকক কাম দিছে এই কাৰণেই যে আমি এতিয়া আৰু কোনো কথাতে মাত মাতিব নোৱাৰিম, অফিছৰে যি মন যায় তাকে কৰি থাকিব পাৰিব। কাৰণ উগ্ৰপন্থীৰ হাতত বন্দুক আছে কিবা কবলৈ গলেই বন্দুকৰে গুলীয়াব খুজিব, আৰু বন্দুক গুলীৰ ভয়ত আমি মনে মনে থাকিম। সেয়ে আমি যাতে মাত মাতিব নোৱাৰোঁ তাৰ বাবেই এই ব্যৱস্থা। সেই কাৰণেই মই কৈছিলোঁ যে ধুমুহা পাৰ হৈ যোৱা নাই, ধুমুহা আৰম্ভ হৈছে। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিভাগৰ পাৰছেজৰ ওপৰত এটা এনকুৱাৰী ইতিমধ্যেই দিছে, মই সদনতে দুৰ্নীতিৰ ওপৰত এই এনকুৱাৰীটো দিয়া হৈছে।

* শ্ৰীযতীন মালী (ৰাজ্যিক শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইখিনিতে এটা কথা ক্ৰিয়া কৰিব খুজিছোঁ, মাননীয় বিধায়কজনে এতিয়া যি কথাখিনি কৈ আছে, সেইখিনি সম্পূৰ্ণ ক্ৰিয়া কৰিব লাগে। যি বিলাক আচনিৰ কথা তেখেতে কৈছে সেই আচনি বিলাকৰ ঠাইখিনিৰ কথা সঠিকভাৱে কৈছে নে ? বিশেষকৈ সেই লোকেশ্যনটোৰ কথা সঠিকভাৱে, দায়িত্ববোধ ভাৱে কব লাগে। এই ঠাইখিনি সচাকৈয়ে নদীৰ মাজত জাহ গৈছে নে ? নদীৰ মাজত টকা দিয়াতো নিশ্চতভাৱে কব লাগে।

* মোস্তফা শ্বহীদুল ইছলাম : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই নিশ্চতভাৱে কৈছোঁ সাত বছৰৰ আগতেই সেই ঠাইখিনি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত জাহ গৈছে। এই আচনিখন যুগুত কৰোঁতে আমাৰ লগত কোনো ধৰনৰ যোগাযোগ কেনেও কৰা নাই আলোচনা কৰাও নাই। সেয়ে মই

অনুবোধ কৰিছোঁ এখন সদন কমিটি কৰক অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ জুৰিচদিকশ্যনৰ এখন সদন কমিটি কৰা দৰকাৰ। আগৰ চৰকাৰৰ দিনত যি জন বি-ডি-অ আছিল বা প্রজেণ্ট ডাইৰেক্টৰ আছিল বা ইঞ্জিনিয়াৰ আছিল আজিও, এতিয়াও সেই একেজনেই আছে, তেওঁলোকৰ কাৰণে এই বিভাগটো ভূস্বৰ্গ হৈ পৰিছে। আমি ইয়াত বক্তিতা দি থাকিলে নহব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সদনৰ সকলো বিধায়ক গৈ, সকলো দলৰ বিধায়কৰে গঠিত এখন সৰ্বদলীয় সদন কমিটি কৰক। আমাৰ দুখীয়া গৰীৱ মানুহক সকাহ দিবৰ কাৰণে পঞ্চায়ত আৰু গ্রামোন্নয়ন বিভাগত জে-আৰ-ওৱাই নামৰ এখন আচনি আছিল। এই আচনিৰ দ্বাৰা কিন্তু ধনী মানুহহে অধিক ধনী আৰু দুখীয়া মানুহ অধিক দুখীয়া হৈ গল। ইয়াৰ কিমান টকাৰ অপচয় হল সেইটো কোনে নাজানে? আমি আজি ১২৬ জন বিধায়ক ইয়াত সদনত আছোঁ, আমি সকলোৱে বিচাৰোঁ দুৰ্নীতি বন্ধ হোৱাটো। সেয়ে আমি সকলোৱে মিলি এই দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে যুজ দিলে নিশ্চয় আমি দুৰ্নীতি বন্ধ কৰিব পাৰিম। অধ্যক্ষ মহোদয় মই আপোনাৰ আশ্রয় বিচাৰিছোঁ আপুনি আমাক ৰক্ষা কৰক। আমি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰলৈ গৈ গৈ ভাগৰি গৈছোঁ, ভৰিৰ চেম্বেল ক্ষয় গৈছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দুৰ্নীতিৰ বিষয়ে কবৰ বাবে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰলৈ অহা-যোৱা কৰোতে কৰোতে মোৰ ভৰিৰ চেম্বেল ক্ষয় গৈছে। এই বিষয়টোৰ কাৰণে আমি ডি,চি, আৰু বি, ডি, অ'ৰ ওচৰলৈকো গৈছিলো। আপোনালোকৰ আগত মই এইটো এটা উদাহৰণ দাঙি ধৰিছোঁ। এতিয়া এই দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লওক। কাৰণ অসমৰ জনসাধাৰণে আমাক ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাপে অসম বিধান সভালৈ নিৰ্বাচন কৰি পঠিয়াইছে। এতিয়া আমাক প্ৰটেকচন দিয়াৰ মালিক অধ্যক্ষ মহোদয়। আমি দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে লড়াই কৰি যাম। আৰু যদি কোনোবা বিধায়ক আছে তেন্তে আমাৰ লগত সহযোগ কৰক। এই ক্ষেত্ৰত আমি কেতিয়াও আপোচ নকৰোঁ। আমি সকলোৱে দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰাম কৰিম। দুৰ্নীতিক প্ৰশ্ন দিয়া উচিত নহয়। আমি অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ সহায় এই কাৰণেই বিচাৰিছোঁ যে আমাৰ এতিয়া এখন সৰ্বদলীয় সদন কমিটি এখন দৰকাৰ। আগৰ চৰকাৰক বেয়া পাইছে কাৰণে বাদ দি আমাক সমষ্টিৰ বিধায়ক হিচাপে নিৰ্বাচন কৰি বিধানসভালৈ পঠিয়াইছে। ইয়াত আমাৰ দায়বদ্ধতা আছে। আগৰ দৰে দুৰ্নীতিত লিপ্ত নহবৰ বাবে অধ্যক্ষ বিধায়ক বিচাবে নিৰ্বাচন কৰি পঠিয়াইছে। মই অভিযোগৰ চিঠি এখন অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ ওচৰত দাখিল কৰিছোঁ। (চিঠিখৰ কপি এটা অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ হাতত দিয়ে) ২০ লাখ টকাৰ যি আঁচনি লোৱা হৈছিল তাৰে ৫ লাখ টকাৰহে কাম কৰিছে। বাকী ১৫ লাখ টকাৰ কাম কেতিয়া হ'ব ক'ব পৰা নাযায়। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ চৰ অঞ্চলত দুটা স্কীম

দিয়া হৈছিল। সেই আৰ্চনিবিলাক বৰ্ত্তমান ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাজত। এই দুৰ্নীতিবিলাকৰ চৰকাৰে বন্ধ কৰক। এইবিলাক বন্ধ কৰিব নোৱাৰিলে অন্যায় কৰা হ'ব। গতিকে মই আশা ৰাখিছোঁ এই দুৰ্নীতিবিলাক অনতিপলমে বন্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

Mr. Speaker : Now, I request the Hon'ble Minister, Agriculture Shri Patwari to reply.

* **শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী** (মন্ত্ৰী কৃষি বিভাগ) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পোন প্ৰথমে মই আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলক আৰু অধ্যক্ষ মহোদয়ক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। অসমত শতকাৰা ৮০ জনেই গ্ৰামামোঞ্চনৰ লোক। ৰুৰেল ডেভেলপমেণ্ট আৰু পঞ্চায়ত বিভাগটোৱে আজি ইমানেই গুৰুত্ব পাইছে যে বিধান সভাত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত বহুতো আলোচনা হৈছে। সেইকাৰণে মই মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ লগতে মাননীয় সদস্য সকলক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। অসমৰ গ্ৰামামোঞ্চনত বস বাস কৰা ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিসকলৰ দায়বদ্ধতা ইয়াত প্ৰকাশ পাইছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত বহুতখিনি কথা উল্লেখ কৰা হৈছে। সেই সকলোখিনি মই শুনি আছোঁ। মই আপোনালোকক আৰ্শীবাদত মই সমষ্টিৰ পৰা তিনিবাৰ নিৰ্বাচিত হৈ আহোছোঁ। ৰুৰেল ডেভেলপমেণ্ট আৰু গাওঁপঞ্চায়তৰ বিষয়ে কিছু কথা মই অৱগত। এই বিভাগটোত দুৰ্নীতি হৈছে বুলি আজি ইয়াত প্ৰকাশ পাইছে আৰু আমাৰ এজন জ্যেষ্ঠ সদস্য প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী ডঃ অধেন্দ্ৰ কুমাৰ দে ডাঙৰীয়াই কৈছে যে এই বিভাগটো দুৰ্নীতিৰ কোবত গেলি পচি গৈছে। বেছিভাগ মাননীয় সদস্যই কৈছে যে সঁচাকৈয়ে ইয়াত দুৰ্নীতি হৈছে নে বিভাগটো গৈলি-পচি যোৱাৰ কাৰণে গোল্ফ ওলাইছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গোল্ফ আজিৰ গোল্ফ নহয় অগতে যিবিলাক ঘী হৈছিল, সেই ঘীবিলাকৰ পৰা পুজ বা বস ওলাই সেইবিলাকৰহে গোল্ফ ওলাইছে। নতুন বেমাৰ এটা হলে ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ গৈ আলোচনা কৰি বেমাৰটো ভাল কৰি ল'ব পাৰি। কিন্তু বেমাৰটো যেতিয়া পুৰণা হয় তেতিয়া সেই বেমাৰ বা ঘা টুকুৰা ভাল কৰোতে দেৰি লাগে। আজি ১০ মাহৰ ভিতৰত আমি এই বিভাগটো নিকা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ। আৰু প্ৰমাণ হিচাপে এটা নতুন কথা উত্থাপন কৰিছোঁ যে বিভাগীয় মন্ত্ৰীয়ে ৰিণ্ডাই দিয়াৰ পিচতো মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়েও তদন্ত কৰিম বুলি সদনত আশ্বাস দিছিল। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰীয়েও সন্নিবেশ প্ৰকাশ কৰিছে। তেখেতৰ বক্তব্যত আশ্বাস দিয়াৰ পিচতো ইমান কথা ক'ব নালাগিছিল। আজিৰ ব্লকবিলাকত যিখিনি কাম হৈ আছে তাক চোৱা-চিন্তা কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।

মাননীয় সদস্য চহিদুল দেৱে কৈছে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ মাজত আৰ্চনি লৈছে। জত অ,এ, এচৰ কোনো গাইদ লাইন নাই। ডি, চি,,ও কত্থ থাকে। মাননীয় সদস্য গৰাকী

যদি গভৰ্ণিং বডিড থাকে তেতিয়া হলে এই কথাবোৰ তেখেতে চালি-জাৰি চাব পাৰে আৰু প্ৰয়োজন হলে আঙুলিয়াই দিব পাৰে ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ চোলাত এটা দাগ লাগিছে । এই দাগটোৰ কাৰণে মোক সমালোচনা কৰিছে । পিছদিনা মই অন্য এটা চোলা পিন্ধি আহিছো তাতো দাগ লাগিছে অচলতে দাগটোৰ কাৰণ সমালোচনা কৰি লাভ নাই । মোৰ পেটত এডোখোৰ ঘা হৈছে । সেই ঘা ডোখোৰৰ পৰা পুজ বা বস ওলাইছে সেই বসখিনিহে চোলাত লাগি দাগ হৈছে । দেখা যায় যে আপোনালোকে চোলাটোৰ ওপৰত লগা দাগটোকহে গুৰুত্ব দিছে । পেটত হোৱা ঘা টুকুৰাত প্ৰাধান্য দিয়া নাই । এই বিভাগটোৰ কাৰণে বিভিন্ন ধৰণৰ দায়িত্ব গভৰ্ণিং বডিক দিয়া হয় । আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলোও তদাৰক কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব বুলি মই ভাবো । লগতে মই আৰু এটা কথা উল্লেখ কৰিছো যে ডি,আৰ,ডি, এ ত যি টকা দিয়া হয় তাত নোহোৱা কোনো যুক্তি নাই । যি যি বিভাগত কাম কৰিবলৈ দিয়া হয় সেই সেই বিভাগৰ জুনিয়ৰ ইঞ্জিনিয়াৰ সকল আছে তেখেত সকলক দায়িত্ব দিব লাগে । অন্য এটা বিভাগৰ ইঞ্জিনিয়াৰক অন্য বিভাগত কাম কৰিবলৈ দিলে কিবা এটা আৰ্চনি বনাই দি কব যে ৩০ হাজাৰ টকা খৰচ হব । কাৰণ তেওঁৰ সেই বিভাগটোৰ ওপৰত অভিজ্ঞতাৰ অভাৱৰ কাৰণে কামবিলাক বেয়া হয় । বা হৈ নুঠে । এই বিভাগটোৱে যি ধৰণে প্ৰাধান্য পাব লাগিছিল সেই ধৰণে পোৱা নাই । আজি এই সদনত বিভাগটোৱে প্ৰাধান্য পোৱা কাৰণে মই ভাল পাইছো । অগতে বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য হৈ থাকোতে মই সদনত এই বিভাগটোৰ কথা কৈছিলো তেতিয়া আপোনালোকৰ কাৰোৰে কথাখিনি শুনাৰ দৈৰ্ঘ্য নাছিল । কোনোৱা ঠাইত জুনিয়ৰ ইঞ্জিনিয়াৰ নাই তাত লাখ লাখ টকা খৰচ কৰিছে । এচ, টি,এ,ডি, ত কিমান টকা খৰচ কৰিছে তেন্তে কিমান টকা দিছে তাৰ কোনো হিচাব নাই । মাননীয় সদস্য নিজামুদ্দিন খানে কৈছে যে ১৯৯৩ চতন হাইলাকাণ্ডিত এটা স্কীম কৰিছিল । সেই স্কীমত ৬ লাখ টকা চেংচন হৈছিল । প্ৰথমতে ২ লাখ টকা তাৰ পিচত আকৌ ২ লাখ টকা হৈছিল । কিন্তু ৰিনিজ নহল । সেইকাৰণে কাম আৰম্ভ কৰিব পৰা নাই । আমি সকলোৱে চিন্তা কৰা ভাল হব যে য'ত শতকৰা ৮০ জন মানুহৰ কথা জড়িত হৈ আছে, তাত চোৱা-চিন্তা বা তদাৰক কৰা ভাল হব । আমাৰ মাননীয় সদস্য প্ৰমিলা ৰাণী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে ই, এ, এচ, যিটো কাকত কৰা হয়, সেইবিলাক আমি পোৱা নাই ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীমতী প্ৰমিলা ৰাণী ব্ৰহ্ম ডাঙৰীয়াই কৈছে যে ই, এ, এচ, ব্লক কেটেগোৰী কৰি এ, বি, কৰি প্ৰস্তুত কৰা নাই । এ, বি, চি ভাৰত চৰকাৰে কৰে, অসম চৰকাৰে নকৰে । এইবিলাক কিছুমান নিয়ম থাকে, এচ, চি, পপুলেচন আণ্ডাৰ প্ৰভাৱটি লাই এনেকুৱা ধৰণ থাকে । মাননীয় সদস্য শ্ৰী মহেন্দ্ৰ মোহন ৰায় চৌধুৰী

ডাঙৰীয়াই কৈছে যে তেখেতৰ কিছুমান সমস্যা আছে। মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যদি লিখিত ভাবে বিভাগীয় মন্ত্ৰীক জনায় তেতিয়া হলে ভাৰত চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি ব্যৱস্থা লব পাৰিম। ডি, আৰ, ডি, এ, ত শতকৰা বিশ ভাগ খৰচ কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত গভাৰ্ণিং বডিয়ে সিদ্ধান্ত লয়। প্ৰতি জন বিধায়ক গৰ্ভাণিং বডিৰ মেম্বাৰ। শতকৰা দুই ভাগ ৰখা হয়, এইটো মেটচিং এতমিনিষ্টেটিত পৰপাচত ৰখা হয়। এইটো মাননীয় সদস্যক অৱহত কৰো, তেখেতেও নিশ্চই ভালকৈ জানে, তেখেতক আৰু বুজাই দিব লগা নাই। চেণ্টেলি পাৰচেজ চিচষ্টেমৰ বিষয়ে মাননীয় সদস্য ডাঃ অৰ্দ্ধেন্দুৰ দে আৰু ৰুলিং পাৰ্টিৰ মাননীয় সদস্যই কৈছে। ইয়াৰ ওপৰত তেখেত সকলে বক্তব্য ৰাখিছে। এই বিষয়ে বক্তব্য ডাঙি ধৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। মই এটা কথা কবলৈ বিচাৰিছোঁ মাননীয় সদস্য ডাঃ অৰ্দ্ধেন্দু দে ডাঙৰীয়াই এচাৰ্ট কৰি কৈছে যে ৰুবেল ডেভালাপমেণ্টৰ চেকেণ্ড ইনষ্টলমেণ্ট নাহে। দিল্লীৰ মেটচিং গ্ৰেণ্ট চৰকাৰৰ পৰা পোৱা নাছিল। বিগত চৰকাৰে আৰ, ডি, কৰি ৰাখিছিল। বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে সভা পাতি ফাইনেল বিভাগৰ লগত আলোচনা কৰি এইটো ৰিলিজ কৰি দিয়ে। চেকেণ্ড ইনষ্টলমেণ্টৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে চেণ্টেলি স্পনচাড অসম চৰকাৰে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা ইতিমধ্যে ই, এ, এচ, ইনষ্টলমেণ্ট মুঠ ৫৫.৩ কোটি চেণ্ডচনত ৪১.১০ কোটি জে, আৰ, ওৱাই, মুঠ ২২.৪৭ কোটি চেণ্ডচনড ১১ কোটি আই, ও ওৱাই টোটেল ১৪.৬০ কোটি চেণ্ডচনড এন, ডব্লিউ, এচ, ৫.৭২ কোটি চেণ্ডচনড ৫.৭২ কোটি টকা। সেই কাৰণে মাননীয় সদস্য সকলক কৈছোঁ যে এ, জি, পি, আৰু মিত্ৰ দলৰ চৰকাৰে গাওঁৰ শতকৰা আশী ভাগ মানুহৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে। সেই কাৰণে আমি এই খিনি আনিব পাৰিছোঁ। মাননীয় সদস্য ডাঃ দে ডাঙৰীয়া আগতে মন্ত্ৰী আছিল তেখেতে দিম দিম বুলি তাৰে, আপোনালোকৰ দিনত ৪১ কোটি টকা বেভিনিউ ডিপোচিট কৰিছে। আমাৰ চৰকাৰৰ এইটো নহয়। এই খন গণপৰিষদ চৰকাৰৰ নেতৃত্বাধীন পাচ দলীয় চৰকাৰ। মিত্ৰ গোষ্ঠীৰ চৰকাৰ, ফাইনেল গোটেইখিনি আহিব, পইচাৰ কাৰণে চিন্তা নকৰিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ : মন্ত্ৰীয়ে কৈছে টকা আহিব, সেই দিনলৈকে অপেক্ষা কৰক।

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী : (মন্ত্ৰী) অধ্যক্ষ মহোদয়, ডাঃ অৰ্দ্ধেন্দু দে ডাঙৰীয়া এজন চিনিঅৰ সদস্য, তেখেতে কৈছে ভিভাগৰ উত্তৰ দিবলৈ আহিছে তেতিয়া হলে তেখেতৰ ভুল হল নে মোৰে ভুল হল ভাবি আছে। চেকেণ্ড ইনষ্টলমেণ্টৰ কথা কৈছে, অসমত পাচ দলীয় মিত্ৰ গোষ্ঠীৰ চৰকাৰ যিখন আছে চিন্তা নাই, জনসাধাৰণৰ কাৰণে যিখিনি টকা মোকোলাই দিব লাগে সেইখিনি মোকোলাই দিছে, ধনৰ নাটনি নহয়, মনৰ নাটনি হব পাৰে। তেখেতে ভুল বুজি থাকে, মই যোৱা বাৰ বাৰাস্বাৰ কৈছিলোঁ, এই ক্ষেত্ৰত মোৰ মাননীয় সদস্য ডাঃ দে ডাঙৰীয়াৰ লগত লাগি থাকে, কিন্তু তেখেত মোৰ বন্ধু, তেখেতে

যি কৈছে এতিয়া প্রমাণ হৈ গৈছে । কাম বিলাক হব, নোহোৱাকৈ নাথাকে । মই যি ঘাৰ কথা কৈছো সেই ঘা ডোখোৰৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব । এই কথাটো আশা ৰাখিছো । মাননীয় সদস্য সকলক বহুত পয়ণ্টৰ উদ্ভৱ নিদিলেও হব ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীদত্ত ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছে যে ৰিঙ ওৱেল এটাত ৭৬ হাজাৰ টকা খৰচ হৈছে । মই তেখেতক আশ্বাস দিছো যে এইটো তদন্ত কৰি বিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হব । এম, এল,এ, সকলৰ কথা কৈছো যে কেতিয়া হব । আপোনালোকৰ দিনত এইখন আইন আনিছে । এম, এল, এৰ চিত আছে । মই উদ্ভৱ দিয়া মন্ত্ৰী হিচাপে কোৱা নাই, এজন বিধায়ক হিচাবে কৈছো ব্লকৰ কাৰণে সেই কমিটিত আমাৰ বিধায়ক সকল থাকিব, এই কথাটো মই তেতিয়াই কৈছিলো । কিন্তু তেতিয়া তেখেত সকল পাৰাৰত আছিল কাৰণে গাত তং নাই ।

আপোনালোকে মন্ত্ৰী হৈ তত নোহোৱা হৈছিল আমি কিন্তু মন্ত্ৰী হৈ গাত তত নোহোৱা হোৱা নাই । আমি অলপ চিন্তা চৰ্চা কৰিছো । আমি যি বহিলো আৰু উঠাত নাই । আমি যি কাম কৰিছো সেই বিলাক ভাল কৰিবলৈকে চেষ্টা কৰি আছো । কৰবাত দুই এটা আসোৱাহ থাকিব পাৰে সেইটো কোনো ডাঙৰ কথা নহয় । আপোনালোকে ১৯৪৭ চনৰ পৰাই শাসন চলালে । চৰকাৰৰ গাইড লাইন মতেই তেওঁলোকে কনটল কৰি চলাব লগীয়া হৈছে । (ভাইচ-আপোনালোকে ৫ বছৰ আছিলে) ৫ টা বছৰৰ থকাৰ কাৰণে এতিয়া এইখিনি কৰিব পাৰিছো । আমাৰ কাম কৰাৰ চিৰিয়াচনেচ আছে, অনেচটি আছে, গতিকে মই সকলো মননীয় সদস্যক এই মননীয় সদস্যক অনুৰোধ কৰিছো তাপোপৰি পৰিব গগৈ ডাঙৰিয়াই তেখেতৰ ব্লকৰ বি,ডি,অ, দিবনে নিদিয়ৈ সুধিছে আৰু নিজামুদ্দিন খানে জে,ই, আৰু এ,পি,অ' কেতিয়া বদলিব সেইবিলাক কথা কৈছে । এই প্ৰসঙ্গত মই কওঁ যে তাৰ কাৰণে চিন্তা নকৰিব । আপোনালোকে সৰু সুৰা কথা বিলাকত বিধান সভাত হুলস্থূল কৰিব নেলাগে । পাৰচনেলি বিভাগীয় মন্ত্ৰীক কলেই সমাধান হৈ যাব । মই আজি এটা কথা বহু দিনৰে পৰা লক্ষ্য কৰি আছো যে আমি কেতিয়াবা ভাল কাম কৰিলে আপোনালোকে কেতিয়াও ভাল নেপায় । সদায় আমাৰ বেয়াটো হে দেখে । আপোনালোকে কোনো দিনেই চেটিচফাইড নহয় । এইখিনিতে মই এচা কথা কওঁ এজন মানুহে এটা বস্ত্ৰ বনাই আনিলে তাত কিবা নহয় কিবা এটা আসোৱাহ উলিয়াই বেয়া বুলি কৈ দিয়ে । কিন্তু পিচত সেই মানুহ জনে বহু চেষ্টা কৰি যিটো বস্ত্ৰ বনাই আনিলে যে তাত ক'তো আসোৱাহ নাই । ইমান নিখুট কৰি বনাই আনিলে যে উপায় নেপায় শেষত বস্ত্ৰটো বনোৱা মানুহ জনক ইমান ভালকৈ বনাই নানিলেও হলহেঁতেন ? ঠিক আজি কথাটো আমাৰ তেনেকুৱাই হৈছে ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দুখীয়া মানুহ খিনিৰ লগত এ, জি, পি, চি, পি,এম, চি, পি, আই সকলো সদস্য জৰিত আছে। এই বিভাগটো ইমান এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগ যে তাক আমি সকলোৱে সন্মিল মিলেৰে কাম কৰি গাব ৰাইজৰ, দুখীয়া মানুহৰ কাৰণে কাম কৰিব লাগে আৰু আজি যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ মাননীয় সদস্য সকলে আনিছে সেইটো উইদ কৰিব লাগে বুলি ভাবিছো আৰু যি গ্ৰাণ্ট এই শিতানত আনিছে সেইখিনিতকৈ বেচি দিব লাগে বুলি অনুৰোধ কৰিছো। বিভাগীয় এটা নট আছে সেইটো পঢ়িলে বহু সময় যাব। গতিকে সেইটো আৰু আজিলৈ নপঢ়ো।

Mr. Speaker : Smt. Pramila Rani Brahma, will you please withdraw your cut motin.

শ্ৰীমতী প্ৰমীলা ৰাণী ব্ৰহ্ম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে মোৰ কেইটা মান প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিলে কতন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লোৱাত পতিয়ন যাম। তেখেতে আজি উত্তৰ দিওতে মোৰ প্ৰশ্ন কেইটাৰ পৰা এবাই চলিছে। মোৰ সমষ্টিত ডাঙৰ ব্লক আছে সেইটো দিখণ্ডিত কৰি দিলে ভাল হয়। এইখিনি লিখিত প্ৰকাৰে জনাই দিয়াৰ পিচতো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। আৰু ২ পাৰচেণ্ট ৩ পাৰচেণ্ট যিটো কাটি ৰাখে, গৰ্ভনিং বডিৰ মিটিং হলে এপ্ৰভ কৰি দিয়ে। এইটো অতি সোনকালে বন্ধ কৰিব লাগে বুলি দাবী জনাইছো। এই দুয়োটাৰ এচোৰেপ্স পালে মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লম।

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে কিমান পপুলেশ্যন আছে কিমান এচ, টি আছে, এচ, চি, আছে, পপুলেচন আণ্ডাৰ প্ৰভাইটি লাইন কিমান আছে আৰু এ, বি, চি, যি কেটগৰী আছে সেই মতেহে টকাটো চেংচন হব। আপোনালোকে বিভাগলৈ চিঠি লিখক আৰু আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ লিখিম। আৰু ২ পাৰচেণ্ট ৩ পাৰচেণ্ট যিটো কথা কৈছে তেখেতে নিজেও আলোচনা কৰি লব পাৰে। যিটো গৰ্ভনিং বডিৰ তেখেত এগৰাকী সদস্য।

* শ্ৰীমতী প্ৰমীলা ৰাণী ব্ৰহ্ম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই গৰ্ভনিং বডিৰ সদস্য হয়। কিন্তু স্কীমৰ যি পইচা থাকে সেইটো কাটি ৰাখে। টেকনিকেল চেংচনৰ কাৰণে কাটি ৰাখে গতিকে এইবিলাক বন্ধ কৰক। শেষত মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লৈছো।

* **Mr. Speaker :** Shri Wazed Ali Choudhury will you Please withdraw your Cut motion?

শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে যিটো স্পষ্টীকৰণ ইয়াত আজি দিলে সেইটোত মই সন্তোষ্ট নহয়, গতিকে মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই নলওঁ।

Mr. Speaker : I now put the cut motion before the House. The motion is that the total provision of Rs. 73,70,67,00 under Grant No. 57 in respect of "Rural Development" at page 20-33 of volume II, part AVII of the Budget for 1997 be reduced to Rs. 1. 00 i.e. the amount of the whole grant of Rs. 73, 70,63,000 do stand reduced to Rs. 1.00. The cut motion is lost by voice votes.

Now, I put the motion before the House. The motion is that a sum of Rs. 73,70,67,000 be granted to the Minister incharge, necessary to defray the charges which will be in course of payment during the year ending the 31st March, 1998 for the administration of "Rural Development."

Ayes have it Ayes have it Ayes have it. The motion is passed. The grant No. 57 is passed.

I find that discussion on Demands for grants is a policy discussion. Large sums of consolidated fund money are voted by the House. With great reluctance, I feel that the Minister-in-charge of the Grant No-57 should have been present while the Grant of the P.& R.D is not available in the House. Instead all his Assembly Business on 27th to 29th March' 97.

This is against the spirit of parliamentary system of Government. I express my concern on non-availability of the Minister, P & R.D. on little ground which could have been avoided. Business of the House is sacrosanct and it is our sacred duty and obligation to perform this noble task first except on serious exigencies or for the greater interest of the State.

Henceforth, the Members of the Treasury Bench should make them available when the House sits particularly when the business/ grants pertaining to a department Minister is discussed. This is only way to make the executive accountable to the Legislature thereby Legislature accountable to the people.

I hope, all the Members of the Treasury Branch will carry in their minds the observation made by me here for their future guidance.

The House stands adjournment till 9 am on Saturday.

ADJOURNMENT

The House adjourned at 7.03 p.m. Till 9 a.m. tomorrow the 19th March 1987.

Dispur :

D. Talukdar

Secretary

27th March 1997.

Assam Legislative Assembly

ANNEXURE I

**NAME OF DEVELOPMENT BLOCKS SHOWING NOS. OF
INCOMPLETE SCHEMES IN DIFFERENT DISTRICT.**

Name of Dist	Name of Dev. Block	No. of Schemes not yet completed
DRDAS		
(1) Kamrup		

(1) Dimoria	Dev. Block.	80 Nos.
(2) Rani	" "	60 Nos
(3) Rampur	" "	54 Nos
(4) Chayani Barduar		90 Nos
(5) Chaygaon	" "	60 Nos
(6) Garaimari	" "	15 Nos
(7) Bangaon	" "	39 Nos
(8) Boko	" "	70 Nos
(9) Chamaria	" "	60 Nos
(10) Hajo	" "	70 Nos
(11) Sualkuchi	" "	60 Nos
(12) Bihdia Jajekana		80 Nos
(13) Kamalpur	" "	Nil Nos
(14) Bazera	" "	40 Nos
(15) Goreswar	" "	6 Nos
(16) Rangia	" "	38 Nos
(17) Chandrapur	" "	20 Nos

Total   841 Nos

(2) Sibsagar

(1) Lakowa	"	"	5 Nos.
(2) Nazira	"	"	33 Nos
(3) Demow	"	"	24. Nos
(4) Amguri	"	"	8 Nos
(5) Aboipur	"	"	2 Nos
(6) Sonari	"	"	1 Nos
(7) Gauri Sagar	"	"	27 Nos

Total 115 Nos.

(3) Jorhat

(1) Jorhat North	"	"	20 Nos.
(2) Jorhat	"	"	20 Nos
(3) Titabor	"	"	10 Nos
(4) Jorhat Central	"	"	10 Nos
(5) Kaliapani	"	"	3 Nos
(6) Majuli	"	"	15 Nos
(7) Ujani Majuli	"	"	10 Nos

Total 88 Nos.

(4) Lakhimpur

(1) Boginadi Dev Block			8 Nos.
(2) Karunabari	"	"	10 Nos
(3) Telahi	"	"	6 Nos
(4) Nowboicha	"	"	10 Nos
(5) Dhakuakhana	"	"	12 Nos
(6) Narayanpur	"	"	14 Nos

(7) Bihpuria	"	"	4 Nos
(8) Ghilamara	"	"	9 Nos
(9) Lakhimpur	"	"	8 Nos
Total			81 Nos

5. Barpeta

(1) Barpata Dev. Block	"	"	64 Nos.
(2) Chenga	"	"	8 Nos
(3) Sarukhetri Dev.	"	"	11 Nos.
(4) Mandia	"	"	3 Nos
(5) Raka Betbari	"	"	28 Nos
(6) Gumafulbari	"	"	12 Nos
(7) Bhawanipur	"	"	43 Nos
(8) Gobardhana	"	"	16 Nos
(9) Rupasi	"	"	12 Nos
(10) Jalah	"	"	37 Nos
(11) Bajali	"	"	21Nos
Total			267 Nos.

(6)Tinsukia

(1) Sadia Dev. Block	"	"	19 Nos.
(2) Saikhowa	"	"	13 Nos
(3) Hapjan	"	"	16 Nos
(4) Kakapathar	"	"	21 Nos
(5) Itakhuli	"	"	11 Nos
(6) Gaijan	"	"	8 Nos
(7) Margherita	"	"	17 Nos
Total			95 Nos.

7. Kokrajhar

(1) Kokarajhar Dev. Block			19 Nos.
(2) Sidli Chiang	"	"	23 Nos
(3) Dotma	"	"	23 Nos
(4) Kachugaon	"	"	31 Nos
(5) Gossaigaon	"	"	37 Nos
Total			133 Nos.

8. Goalpara

(1) Balijana Dev. Block	"	"	28 Nos.
(2) Matia Dev. Block	"	"	18 Nos
(3) Kushdhowa	"	"	27 Nos
(4) Rangjuli	"	"	32 Nos
(5) Krishnai	"	"	26. Nos
(6) Lakhipur	"	"	16 Nos
(7) Jaleswar	"	"	10 Nos
Total			157 Nos.

9. Cachar

(1) Udarband Dev. Block.			28 Nos
(2) Tapang	"	"	Nil Nos
(3) Barkhola	"	"	5 Nos
(4) Salchapra	"	"	5 Nos
(5) Silchar	"	"	5 Nos
(6) Binakandi	"	"	Nil Nos
(7) Binakanti	"	"	18 Nos
(8) Lakhipur	"	"	14 Nos
(9) Katigorah	"	"	73 Nos

(10) Kalain	"	"	64 Nos
(11) Palagghat	"	"	Nil Nos
(12) Barjalanga	"	"	Nil Nos
(13) Rajabazar	"	"	27 Nos
(14) Sonai	"	"	15 Nos
(15) Naraingpur	"	"	41 Nos
Total			295 Nos.

10. Dibrugarh

(1) Khowang Dev. Block			Nil Nos
(2) Borboruach	"	"	3 Nos
(3) Lahoal	"	"	Nil Nos
(4) Panitola	"	"	Nil Nos
(5) Tengakhata	"	"	16 Nos
(6) Joypur Nil	"	"	Nil Nos
Total			19 Nos.

11. Nalbari

(1) Baskar Dev. Block	"	"	139 Nos.
(2) Tihu	"	"	72 Nos
(3) Borbhag	"	"	63 Nos
(4) Borigog-Bonbhag	"	"	87 Nos
(5) Tamulpur	"	"	113 Nos
(6) Pachim Nalbari	"	"	87 Nos
(7) Dhamdhama	"	"	83 Nos
(8) Malhupur	"	"	34 Nos
(9) Tihu Baramh	"	"	74 Nos
Total			752 Nos.

12. Darrang

(1) Pub-Mangaldoi Dev. Block	64. Nos
(2) Kataigaon	293 Nos
(3) Rowth	114 Nos
(4) Bhurgaon	354 Nos
(5) Sipajhar	182 Nos
(6) D. Sialmari	36 Nos
(7) Bechimari	101 Nos
(8) Khaira bari	103. Nos
(9) Pachim Mangaldoi Dev. Block	80 Nos.
(10) Mazbat	62.Nos
(11) Halguri	487 Nos

Total 956 Nos.

13. N.C. Hills

14. Hailakandi

15. Dhubri

16. Dhemaji

17. Morigaon

18. Karimganj

19. Golghat

20. Bongaigaon

21. Sonitpur

22. Nagaon

23. Karbi Anglong

No. incomplete scheme
in any of the block.

Reports being Collected.

ANNEXURE II

STATEMENTS SHOWING THE CATEGORIES OF EAS BLOCKS IN ASSAM AND FINANCIAL ALLOCATION APPROVAL FOR 1995-96.

(Rs. in Lakhs)

Sl. No.	District	Sl. EAS Blocks State Dist	Name of Block	Cate-gory	Allocation \ Approval for 1995-96 Central State Total			Total allocat - ion of the dist.	Remarks
1	2	3 4	5	6	7	8	9	10	11

1. Dhubri

1.	1.	1. Golakganj	B	60.00	15.00	75.00			
	2.	2. Gauripur	A	80.00	20.00	100.00			
	3.	3. Bilasipara	A	80.00	20.00	100.00			
	4.	4. Jamadarhat	C	40.00	10.00	50.00	600.00		
	5.	5. Nayer alga	C	40.00	10.00	50.00			
	6.	6. Mahamaya	C	40.00	10.00	50.00			
	7.	7. Mancachar	B	60.00	15.00	75.00			
	8.	8. Fekanari	C	40.00	10.00	50.00			
	9.	9. Birshing Jarua	C	40.00	10.00	50.00			
				480.00	120.00	600.00			

2. Kokrajhar

10.	1.	1. Dotoma	B	60.00	15.00	75.00			
11.	2.	2. Kachugaon	B	60.00	15.00	75.00	375.00		
12.	3.	3. Kokrahar	B	60.00	15.00	75.00			
13.	4.	4. Sidlichirang	B	60.00	15.00	75.00			
14.	5.	5. Gossaigaon	B	60.00	15.00	75.00			
				300.00	75.00	375.00			

3. Goalpara	15.	1. Balijana	B	60.00	15.00	75.00	
	16.	2. Dudhnoi	B	60.00	15.00	75.00	
	17.	3. Lakhipur	B	60.00	15.00	75.00	
	18.	4. Matia	B	60.00	15.00	17.00	450.00
	19.	5. Kuchdhowa	C	40.00	10.00	50.00	
	20.	5. Kharmua	C	40.00	10.00	50.00	
	21.	6. Kuchdhowa	C	40.00	10.00	50.00	
	22.	7. Jaleswar	C	40.00	10.00	50.00	
				360.00	90.00	450.00	
4. Bongaigaon	22.	1. Borobazar	C	40.00	10.00	50.00	
	23.	2. Manipur	C	60.00	15.00	75.00	250.00
	24.	3. Srijangaram	B	60.00	15.00	75.00	
	25.	4. Tapattari	C	40.00	10.00	50.00	
				200.00	50.00	250.00	
9. Sonitpur	52.	Chaiduar	A	80.00	20.00	100.00	
	53.	2. Naduar	B	60.00	15.00	75.00	
	54.	3. Dhekiajuli	A	80.00	20.00	100.00	
	55.	4. Rangapara	C	40.00	10.00	50.00	
	56.	5. Gabharu	B	60.00	15.00	75.00	
	57.	6. Balipara	A	80.00	20.00	100.00	
	58.	7. Bihaguri	C	40.00	10.00	50.00	
	59.	8. Borchala	C	40.00	10.00	50.00	
	60.	9. Behali	B	60.00	15.00	75.00	
	61.	10. Biswanath	B	60.00	15.00	75.00	
	62.	11. Pub Chaiduar	B	40.00	10.00	15.00	
				640.00	160.00	800.00	
10. Lakhimpur	63.	1. Bihpuria	B	60.00	15.00	75.00	
	64.	2. Narayanpur	B	60.00	15.00	75.00	
	65.	2. Nowboicha	B	60.00	15.00	75.00	
		ginal Bordoloni	B	60.00	15.00	75.00	45.00
	67.	5. Dhakuakhana	B	60.00	15.00	75.00	
	69.	6. Lahipur	B	60.00	15.00	75.00	
				360.00	90.00	450.00	

11. Dhemaji	69.	1. Dhemaji	A	80.00	20.00	100.00	
	70.	2. Markuoh Chelel (Jonai)	B.	60.00	15.00	75.00	
	71.	3. Machkhowa	B	40.00	10.00	50.00	350.00
	72.	4. Bordoloni	C	40.00	10.00	50.00	
	73.	5. Bordoloni	B	60.00	15.00	75.00	
				28.00	70.00	350.00	
12. Nagaon	74.	1. Donongghat	C	40.00	10.00	50.00	
	75.	2. Lowkhowa	B	60.00	15.00	75.00	
	76.	3. Batadrava	B	60.00	15.00	75.00	
	77.	4. Binakandi	C	40.00	10.00	50.00	
	78.	5. Juria	B	60.00	15.00	75.00	625.00
	79.	6. Kathiatoli	A	80.00	20.00	100.00	
	80.	7. Khagarijan	B	60.00	15.00	75.00	
	81.	8. Jugijan	B	60.00	15.00	75.00	
	82.	9. Raha	C	40.00	10.00	50.00	
				500.00	125.00	625.00	
13. Morigaon	83.	1. Bhurbandha	B	60.00	15.00	75.00	
	84.	2. Kapili	C	40.00	10.00	50.00	
	85.	3. Laharighat	A	80.00	20.00	100.00	350.00
	86.	4. Mayang	B	60.00	15.00	75.00	
	87.	5. Moirabari	C	40.00	10.00	50.00	
				280.00	70.00	350.00	
14. Golaghat	88.	Golaghat Central	B	60.00	15.00	75.00	
	89.	2. Golaghat West	B	60.00	15.00	75.00	
	90.	3. Golaghat North	B	60.00	15.00	75.00	75.00
	91.	4. Central Jorhat	B	60.00	15.00	75.00	
				140.00	60.00	300.00	
15. Jorhat	92.	1. Majuli	B	60.00	15.00	75.00	
	93.	2. Titabor	B	60.00	15.00	75.00	
	94.	3. Ujani Majuli	C	40.00	10.00	50.00	
	95.	4. Central Jorhat	B	60.00	15.00	75.00	
				220.00	55.00	275.00	

16.Sibsagar	96.	1.Dimow	B	60.00	15.00	75.00	
	97	2.Gourisagar	C	40.00	15.00	75.00	
	98.	3.Sepekhati	B	60.00	15.00	75.00	350.00
	99.	4.Nazira	B	60.00	150.00	75.00	
	100.	5.Sonari	B	60.00	15.00	75.00	
17.Dibrugarh	101	1.Khowang	B	60.00	15.00	75.00	
	102.	2.Barbaruah	B	60.00	15.00	75.00	
	103.	3.Joypur	A	80.00	20.00	100.00	
	104.	4.Tengakhata	B	60.00	15.00	75.00	
	105.	5.Lahowal	B	60.00	15.00	75.00	
	106.	6.Pantitola	B	60.00	150.00	75.00	
				280.00	95.00	475.00	
18. Tinsukia	107.	1.Kakopathar	A	80.00	20.00	100.00	
	108.	2.Itakhuli	C	40.00	10.00	50.00	
	109.	3.Saikhowa	C	50.00	10.00	50.00	375.00
	110.	4.Hapjan	A	60.00	20.00	100.00	
	111.	5.Sadiya	B	60.00	15.00	75.00	
				300.00	75.00	375.00	
19.Cachar	112.	1.Lakhipur	B	60.00	15.00	75.00	
	113.	2.Udarbond	B	60.00	15.00	75.00	
	114.	3.Sonai	B	60.00	15.00	75.00	
	115.	4. Salchapra	B	60.00	15.00	75.00	
	116.	5.Narsingpur	B	60.00	15.00	75.00	
	117.	6.Banskandi	C	40.00	10.00	50.00	
	118.	7.Harjelenga	C	40.00	10.00	50.00	
	119.	8.Tapang	C	40.00	10.00	50.00	
	120.	9.Binnakandi	C	40.00	10.00	50.00	
				460.00	115.00	575.00	
20.Hailakandi	120.	1.Hailakandi	B	60.00	15.00	75.00	
	121.	2.Lata	B	60.00	15.00	75.00	
	122.	3.Katichera	B	60.00	15.00	75.00	275.00
	123.	4.Hailakandi South.		40.00	10.00	50.00	
		C		220.00	55.00	275.00	

21.Kaimganj	125. 1.Patharkandi	B	60.00	15.00	75.00	
	126. 2.Badarpur	B	60.00	15.00	75.00	
	127.3.Karimganj North	A	80.00	20.00	100.00	350.00
	128.4. Ramkrishna Nagar	A	80.00	20.00	100.00	
			280.00	75.00	350.00	
22.K.Anglong	129. 1.Amri	C	40.00	10.00	50.00	
	130. 2.Bokajan	B	60.00	15.00	75.00	
	131. 3.Chinthong	C	40.00	10.00	50.00	
	132. 4.Howraghat	B	50.00	15.00	75.00	
	133. 5.Iambjong	C	40.00	15.00	50.00	60.00
	134. 6.Nilip	C	40.00	10.00	50.00	
	135.7.Rongmongwee	C	40.00	10.00	50.00	
	136. 8.Socheng	C	40.00	10.00	50.00	
	137.9. Samelengshu	C	40.00	10.00	50.00	
	138. 10. Rangbhong	B	60.00	15.00	75.00	
			480.00	120.00	600.00	
23.N.C. Hills	139. 1.Jatinge Valley	C	40.00	10.00	50.00	
	140. 2.Dingg Valley	C	40.00	10.00	50.00	200.00
	141. 3.Harangjow	C	40.00	10.00	50.00	
	142. 4.Diyanghra	C	40.00	10.00	50.00	
			160.00	40.00	200.00	
Total			142	142	8020.00	2005.00
					10025.00	

Annexure- III

List of Schemes under MWS 94-95

1. M.I. Bund at Chancoori Mq. to nayarill at Anandapur Pt. III
2. M.I. Bund at Bhakatpur North from Changroori Rd. No. Rangirkhal
3. Land Dev. of Front view of KMI Hazeri M.E. School Ramnagar.
4. M.I. Bund at Ua-boa I Jurkhal at Singuri East.
5. Cont. of M.I Bund at Charrukandi Debgram Graveyard.
6. Irrigation Bund at Ambijapur to Fashadhar.
7. Soil Consurvation Bund Akhalikandi to Fashadhar.
8. Drinking water tank at Nayagram Ambigapur -III
9. Cheduhary Barak to E D. Dyke.
10. Rajbarbhuiys Rd. at Nankpur II.
11. M. I Bund at Rabidasara.
12. Dmp. of Charuchandpur West Kachuduram.
13. Land Dev. of Kakil sarani.
14. Land Dev. of Atalajandi Debgrm.
15. Khasland at Nerenga-IV
16. Const. of M.I. Bund at Nutanpur (New second Link Rd.)
17. Const. of Fawhamgl and M.I. Bund.
18. M.I. Bund at Athalakandi Ghurakharipara.
19. Const. of M. I. Bund at Noal jur khal Basti.
20. Const. of M. I. Bund at Kathal Rd. to Chandrapur.
21. Channel for passing water of Rabidaspara.
22. Soil Consrvation Bund near Rangidaspara.
23. Land Dev. of Badastar tal to colony.
24. Land Dev. of Village at Batukandi.
25. M.I. Bund at Jaifarpur.
26. M.I. Bund at Tarapur-VI.
27. Land Dev. of Athalakandi Sibbari Rd.
28. M.I. Bund at Singari near Singari Village.
29. Const. of Irrigation Bund adjacent to Bash Jilla at Darmair Rd. II.

Sd/-

Block Dev. Officer
Silchar Development Block.

Annexure- IV**MILLION WELLS SCHEME (MWS)****60. Million Wells Scheme (MWS)**

60.1. Million wells scheme (MWS) was launched as a sub-scheme of National Rural Employment Programme (NREP) / Rural Landless Empanelment Guarantee Programme (RLEGP) during the year 1988-89 and since continued during 1989 -90 as a sub-scheme of JRY.

60. 2. MWS was launched with the objective of providing open irrigation wells. free of cost poor small and marginal farmers belong to SC/STs and freed bonded labours. In view of the importance and significance of NWS in relation to the poor farmers, from the year 1993-94 earmarking of funds for implementation of MWS has been increased from 20 to 30% of the total fund available under JRY and its coverage has been extended to including poor small and margins farmers belonging to non SC/ST category also.

61. Works to be taken up under MWS.

61. 1. MWS allocation is primarily intended for open wells only and tubes wells and bore wells are not to be taken up under this provision. Where wells are not fensible due to geological factors, it amounts allotted under Million wells Scheme any be utilised for other schemes of minor irrigation, like irrigation tanks, water harvesting structures and also for the Development of lands belonging small & marginal farmers. The amount cannot be diverted for any other schemes.

61.2 Where due to geophysical reasons after digging and open well up to some depth, blessing required to be rilled to obtain sufficient quantity of water

for irrigation purposes, the entire operation may be funded from the scheme provided the outflow from the MWS funds is such that the wage to material ratio of 60-40 is maintained at the level of the implementing agency. There is no objection to supplementary material costs being met from any other public private source.

61.3. Where in particular financial year the amount can be spent under Million Wells Scheme or to the extent of say 80% of the allocation, the State Government/UT Administration should take funds in that particular year is possible and the incomplete works are completed during the next financial year but within a total period of months from the start of each individual work.

62. Target Group.

62. 1. Target group will be small and marginal farmers who are below the poverty line and are listed the IRDP register of the village. While extending benefits under the scheme, the freed boond labourers would be given over riding priority.

62.2. Financial assistance provided to non SC/ST poor, small and marginal farmers (excluding small and marginal farmers belonging to free bound labours category) under MWS shall not exceed third of the total funds utilised under MWS in any year.

62.3. The order of priority for selection of beneficiaries from different categories of the target groups shall be as follows :-

- (i) SC/ ST poor small and marginal farmers who are victims of atrocities.
- (ii) freed bonded labourers.
- (iii) Poor small and marginal farmers belonging to SC/ST households below poverty line headed widow and unmarried women.
- (iv) Poor small marginal farmers belonging to SC/ST households affected by food, from earthquake and similar natural calamities.
- (v) Poor small and marginal farmers belonging to other SC/ST households below poverty line.

(iv) Poor small and marginal belong to Non SC/ ST households below poverty lines.

63. Cost/area normal for works.

63. 1. The cost /area norms in regard to works under MWS will be decided upon by a Committee comprising of Chief Secretary, Secretary (Rural Development), Secretary (planning), Secretary (Irrigation) and Chief Minister, of the State.

Registration of Wells/Irrigation Source.

63. 2. The beneficiaries who have already been assisted under IRDE for minor irrigation should not be given assistance under this programme. There is, however, no bar in providing assistance to those IRDP beneficiaries who were both assisted for minor irrigation :

Exceeding Agency.

63. 4. Provision Regarding failed wells.

64. 1 Definition of a failed wells :

The norms for determining failure of different types of ground water structures including well failure on account of bad quality water and the quantum of assistance for failed wells shall be as indicated hereunder :

64.2. Failure due to poor yield.

(a) If a dugwell constructed for a minimum diameter of 2 mts. and a minimum depth of 10 mts. has a yield of less than 2 litres per second for continuous working duration of at least 2 hours per 24 hours in Rabi (to ensure proper recuperation over a 24 hours period), it may be considered to be a completely failed well.

64. 3. Failure of wells due to bad quality of water.

(b) A Well may be considered to be a completely failed well due to bad quality water when the quality of water is such that all or anyone of the three parameters viz. electrical conductivity, residual sodium carbonate or boron is of higher value than indicated below:

S.No.	Soil Texture	Electrical		Residual
		conductivity	Sodium Carbon	
	Boron	micro mho/cm	nater (ppm)	(ppm)
1.	Clay	2,000	5	2
2.	Clayey Loan	3,000	5	2
3.	Loan	4,000	5	2
4.	Sandy Loan	6,000	5	2
5.	Sandy	8,000	5	2

Structural Failure of Wells :

(c) A dugwell may be considered to have failed due to structural failure if during excavation any unidentified sub-surface shata caves in to cause collapse of side walls to such an extent that at excavation would be necessary for successful completion of the well or where a sheet rock or basement rock is met with, which would make further digging futile due to non-availability of aquiferdom below:

65. Certifying Agency

65.1. Each State Government will constitute a team of officials for each area in its jurisdiction on a district or block basis to be designated as Certifying Agency for the purpose of certifying failure of wells. Each such term should consist of at least one technical person viz. Hydrogeologist or Agricultural Engineer, another government official from the Block Department connected with Minor Irrigation programme.

66. Satisfaction of the DRDA regarding failure of wells and Quantum of assistance.

66.1. If the DRDA comes to the oenclusion that a well has failed, it will secure a certificate to affect from the certifying Agency defined in para (65) above. If the failure of a well is established by the certifying Agency on the basis of

normal indicated above, compensation shall be provide to the extend of 100 percent of the expenditure actually incurred by the farmer towards digging of the well.

67. Provision for lifting Device.

67.1. The list of the beneciciaries shall be passed on to the project Director of the IRDA so that those intending to instal a lifting device may be given preference under IRDP and other relevant programme.

68. Provision for Land Development.

68. 1. The Collector /CEO of the ZI along with the projector of the DRDA shall be incharge of the monitoring and supervision of the programme in the district. They shall also be responsible for maintenance of accounts and taking such steps which are necessary for speedy implementation of the project. The state level monitoring will be the responsibility of the State level Co-ordination committee of the State. The State Secretary of the Rural Development Department will perform the modal functions under the scheme.

Amendment of the guidelines on Million Wells scheme with permission to install bore/tube wells.

The existing para 61. 1. in the guidelines will be replaced by the following pa:

61. 1. MWS allocation is primarily intended for open wells but tube wells/ bore wells may also be permitted subject to the condition that the expenditure within the state under tube well/bore well shall that exceed 50% of the total expenditure. The amounts under MWS also be utilised for other schemes of minor irrigation like irrigation task, water harvesting structures and also for the development of lands belonging to small and marginal farmers. The amount cannot be diverted for any other scheme.

i) Both individuals and community bore wells/tube wells will be permitted under the scheme.

(ii) In the case of tube wells/bore well the subsidy will be limited to the actual cost of the project or Rs. 35.00 per capital whichever is less. There will be no objection to meeting the rest of the cost of the project by covering other programme such as those under the Tribal sub plan or under special assistance other state sponsored programs."

The existing para 63. 1. in the guidelines will be replaced by the following para:

63. 1: The cost/area norms in regard to works under MWS will be decided upon by a committee comprising of Chief Secretary, Secretary (Rural Development), Secretary (Planning), Secretary (Irrigation) and Chief Engineer Minor Irrigation, or the state. However, in the case of bore/tube wells the subsidy element under this scheme shall not exceed the cost of the project of Rs. 35.00 per capita, whichever is less. This Committee may also lay down the parameters to be covered for declaring failed bore/tube wells".

The existing para 63. 4 in the guidelines will be replaced by the following para:

63. 4: The beneficiaries themselves will be asked to undertake the construction of their wells through their labour and the local construction of their will be paid. In no case, will the work be entrusted to a contractor by the project authorities. In the case of bore wells, however, the boring may be got by such agency as may be approved by the Committee mentioned in 63.1 above."

Annexure-V

Sub-Div. wise distribution position of american Spring Sprayers. under
ISP/SCCP during 91-92.

Sl. Nos	Name of Sub-Div.	(TSP) Total Nos	(SCEP) Total
No.		of suprayers	of sprayers
1.	Dhubri	40	50
2.	S/Salmara	35	25
3.	Bilasipara	10	55
4.	Golapara	110	50
5.	Dudhnoi	110	50
6.	B/Salmara	84	----
7.	Kokrajhar	125	---
8.	Bijni	---	48
9.	Gossaigaon	110	---
10.	Barpata	---	50
11.	Pathsala	109	25
12.	Nalbari	110	---
13.	Tamulpur	110	---
14.	Rangiya	110	
15.	Guwahati	125	
16.	Boko	---	
17.	Mangaldoi	---	
18.	Udalguri	---	
19.	Tezpur	---	
20.	B/Chariali	---	

21.	Nagaon	---	
22.	Morigaon	12	
23.	Hojai	---	
24.	Golaghat	2	
25.	Sarupathar	2	
26.	Jorhat	19	14
27.	Sibsagar	12	
28.	Majuli	16	
29.	Dibrugarh	---	
30.	Tinsukia	---	
31.	Sadiya	---	
32.	N/Lakhimpur	24	
33.	Dhemaji	7	
34.	Jonai	2	
35.	Silchar	12	
36.	Hailakandi	---	
37.	Karimgang	---	
38.	Roha	---	
39.	Kaliabor	---	
40.	Sipajhar	---	
41.	Gohpur	8	6
42.	Sonai	2	
43.	Joypur	---	
44.	Titabor	12	
45.	Narayanpur	---	
46.	Amguri	---	
47.	R.K. Nagar	---	
	Total	1318	373
Total		1691 Nos	

Sub-Divisionwise distriction postition of American spring sprayer 1992-93
under SCCP

Sl. No.	Name of Sub-Div.	Total nos Sprayers under SCCP
1.	Golahat	2
2.	Mangaldoi	11
3.	Mancachar (s/Salmara)	10
4.	Dhubri	12
5.	Gohpur	12
6.	Kaliabor	12
7.	Dhubri	12
8.	Bijni	14
9.	Pathsala	7
10.	Tezpur	10
11.	Pathsala	24
12.	Narayanpur	13
13.	Jonai	14
14.	B/Chariali	12
15.	Majuli	14
16.	Nalbari	24
17.	Morigaon	22
18.	Sibsagar	24
19.	Dibrugarh	13

20.	Abhyapuri	14
21.	Gossaigaon	12
22.	Bongaigaon	12
23.	Sarupathar	15
24.	Hailakandi	16
25.	Udalguri	10
26.	Goalpara	12
27.	Sonari	7
28.	Amguri	12
29.	Bilasipara	12
30.	Sadiya	8
31.	Sipajhar	24
32.	Tinsukia	15
33.	Jorhat	7
34.	Barpeta	16
35.	Karimganj	7
36.	R.K. Nagar	7
38.	Titabor	5
39.	Kokrajhar	1
Total		484

Sub-Divisionwise position of Distribution of American Sprayer 1993-94
TSP/SCCP.

Sl. No.	Name of the Agril, Sub-Divsn.	Total no Sprayers (TSP)	Total NoSprayers SCCP)
1.	Naharkatia		15
2.	Galpara	50	...
3.	Hailkandi	03	...
4.	R.K. Nagar	05	...
5.	Dongaigaon	60	....
6.	North Lakhimpur	70	09
7.	Dudhnoi	40	...
8.	Tinsukia	35	35
9.	Margherita	75	....
10.	Karimganj	01	33
11.	Mangaldoi	37	32
12.	Bilasipara	45	20
13.	Sarupathar	40	25
14.	Dhuburi	50	15
15.	Titabor	40	27
16.	Majuli	61	25
17.	Rangiya	06	15
18.	Bijni	54	....
19.	Narayanpur	04	....
20.	Jorhat	05	.....
21.	Sonai	65	....
22.	Jaipur	105	....
23.	Morigaon	55	.....

24.	Tamulpur	52	....
25.	Golaghat	03	...
26.	Sibsagar	120	20
27.	Nalbari	27	28
28.	Amguri	36	....
29.	Charaideo	45	....
30.	Tezpur	13	22
31.	Sipajhar (Patharighat)	35	....
32.	Kaliabor	21	12
33.	Sadiya	02	....
34.	Jonai	20	19
35.	Abhayapuri	03	.....
36.	Dhemaji		....
37.	Dhakuakhana	39	10
38.	Dibrugarh	39	19
39.	Nagaon	...	20
40.	N/Salmara	...	10

Total	1365	399

Total = 1766 Nos.

During 1994-95, 1995-96 no sprayers were subsidised from Directorate of Agriculture.

As such, total subsidised during last five years = 3941 Nos.

Sub-division wise distribution figures of American Spring Sprayers at 50% subsidy subject to maximum of Rs. 600.00 per sprayer under IPRD scheme during 1994-95 & 1995-96.

Name of Sub-Division	Aspee Knap Sac		Aspe Bac pac	
	94-95	95-96	94-95	95-96
1. Kokrajhar	---	---	---	--
2. Dhemaji	---	6	---	5
3. Udalguri	--	29	---	--
4. Sonai	---	6	-	5
5. Sibsagar	--	11	-	13
6. Silchar	--	1	-	1
7. Sarupathar	--	53	-	53
8. Karimganj	--	2	-	40
9. Mangaildoi	--	1	17	228
10. Tinsukia	--	16	-	47
11. Barpeta	--	3	-	28
12. Dibrugarh		11	-	101
13. Kaliabor		1	-	--
14. Tezpur		--	-	13
15. Titabor		38	-	--
16. Bongaigaon		2	60	203
17. Nagaon		-	-	57
18. Nalbari		1	--	111
19. Patharighat		-	--	24
20. Hailakandi		-	--	48

21. Sadiya	-	---	22
22. Goalpara	-	--	548
23. Marigaon	-	--	164
24. Guwahati	-	48	445
25. Bijni	-	-	18
26. Boko	-	-	90
27. Tamulpur	-	-	5
28. Margherita	-	-	10
29. Gahpur	-	-	-
30. Jorhat	-	-	-
31. Joypur	-	-	-
32. Gossaigaon	-	-	-
33. Amguri	-	-	-
34. Dhubri	-	-	386
Total	181	122	2595

Annexure -VI

List of the P.C.S. in Karimganj District

01. Phahartal Wg. Coop Society Ltd.
02. Paladahar Wg. Coop Society Ltd.
03. Radhangar Wg. Coop Society Ltd.
04. Ratabari Samabay Samity Ltd.
05. Garergram Wg. Coop Society Ltd.
06. Chamtilla Cononey Samatay Samitee.
07. Singari Mohila Samabay Samitee.
08. Lamabahadurpur Samabay Bayan Samittee. Ltd.
09. Aylabari Surirgram Samabay Bayan Samitti Ltd.
10. Suprakandi Scheduled Cast Wg. Coop. Society Ltd.
11. Suprakandi Scheduled Cast Wg. Coop. Society Ltd.
12. Girishganj Industrial Weaving Coop. Society Ltd.
13. Hasanpur Weaving Industrial Coop. Society Ltd.
14. Karcharghat Mohila Samabay Bayan S. Ltd.
15. Jamirala Mohila Samabay Bayan S. Ltd.
16. Mirzapur Samabay Samiti Ltd.
17. Buhalia Wg. Coop. SOciety Ltd.

18. Sri Durga pur wg. Coop. Society.
19. Jarail Bari Samabay Bayan Samiti Ltd.
20. Bargol Samabay Bayan Samitti Ltd.
21. Kalamagura Samaby Bayan Samitti Ltd.
22. Mahadev Samabay Samitti Ltd.
23. Harinagar Samabay Bayan Silpa S.Ltd.
24. Sunamdak Samabay Bayan Samitti Ltd.
25. Kalingar Samabay Bayan Samatti Ltd.
26. Goramari Bayan Samabay Samitti Ltd.
27. Jarapat S.S. S. Ltd.
28. Marjat Kandi Silpa Samabay Bayan S. Ltd.
29. Muraura Samabay Bayan Samitti Ltd.
30. Moushomi Samabay Bayan Samittitt Ltd.
31. Jayshree Handloom Weaving Coop.Society Ltd.
32. Ampakle weaving Coop. Society Ltd.
33. Longai Velley S.B. S. Ltd.
34. Jaykali Bayen S.S. Ltd.
35. Sree Sankar dev. Tribal S.S.B. Ltd.
36. Rupagram Sri Sankar dev. S.B.S. Ltd.
37. Barantar Mahamaya S.S.B. Ltd.
38. Adharkuna Adi Asamiya Bayan S.S. Ltd.
39. Kushiarkur Samabay Bayan S.S. Ltd.
40. Uttar Singla Bayan S.S. Ltd.

41. Mitali Samabay Bawan Ltd.
42. Netajinagar Weaving Coop Society Ltd.
43. Shyeamugurinagar Samabay Bayan S. Ltd.
44. Sangasree Samabay Bayan Society Ltd.
45. Kamlpur S/C Samabay Bayan Society Ltd.
46. Bingpur S/C Samabay Bayan Society Ltd.
47. Kudali S/C Samabay Bayan Society Ltd.
48. Singlavelly S/C Samabay Bayan Society Ltd.
49. Kajirbar maluala Handloom Coop. Society Ltd.
50. Narayanpur Samabay Bayan Society Ltd.
51. Karunamayee Samabay Bayan Society Ltd.
52. Chaykte Samabay Beyan S. Ltd.
53. Madhusudhan Wg. Coop. Society Ltd.
54. Sree Sree Narasingha S.B.S. Ltd.
55. Maa Swarasati S.B.S. Ltd.
56. Maa Manasha Samabay Bayan Samitety Ltd.
57. Radhakrishna Tribal S.B.S. Ltd.
58. Tata Silpa Samabay Bayan S. Ltd.
59. Tantubay Anususipa uniti S.B.S. Ltd.
60. Rupasree Samabay Bayan Samitti Ltd.
61. Siberc S.B.S. Ltd.
62. Bhairanagar S.B.S. Ltd.
63. Jayguru Samabay Bayan Samitti Ltd.

Annexure VI

LIST OF PRIMARY WEAVING CO-OPERATIVE SOCIETIES OF
HAILAKANDI DISTRICT.

1. Hailakandi Weavers Asociation Ltd.
2. Madhabpur Weaving Coop. Society Ltd.
3. Dhariaghat S/C. S/T. Weaving Co-op. Society Ltd.
4. Lakshimi Bhandar S.S.S. Ltd.
5. Narengra Nagar Handloom Weaving Coop, Society Ltd.
6. Sudhrashcnpur Mahila S.B.S. Ltd.
7. Chengbil Weaving C.S. Ltd.
8. Niskar Weaving C.S. Ltd.
9. Kalacharra Handloom Weaving S.S. Ltd.
10. Raijeswarpur Handloom Weaving S.S. Ltd.
11. Umesh nagar Ram kanu Weaving G.S. Ltd.
12. Umesh Nagar Industrial C.S. Ltd.
13. Lala S.B.S. Ltd.
14. Lala Mahila Handloom C.S. Ltd.
15. Hailakandi Women Multipurpose C.S. Ltd.
16. Dhaleswari Valley Industrial C.S. Ltd.
17. Rangpur G.P. S.B.S. Ltd.
18. North Hailakandi Handloom & Textile Weaving C.S. Ltd.
19. Mulukram Handloom C.S. Ltd.

20. Jhalancherra Pahartali S.T. S.B.S. Ltd.
21. Vernerpur S.B.S. Ltd.
22. Lakshmi Nagarh Mahila S.B.S. Ltd.
23. Mohonpur S.B.S. Ltd.
24. Chachura Kalida Punjee S.T.S.B.S. Ltd.
25. Alexandrpur Tribal S.B.S. Ltd.
26. Kalinagar Mahila S.B.S. Ltd.
27. Gangpar Dhumkar B.S. S. Ltd.
28. Bhatirkupa G.P. B.S.S. Ltd.
29. Bishnupur B.S. S. Ltd.
30. Nitaingar Mahila S.B.S. Ltd.
31. Dhalahorra S.B.S. Ltd.
32. Shiouttar S.B.S. Ltd.
33. Monacherra Mahila C.S. Ltd.
34. Aronyapur S/C/ & S/T S.B.B. Ltd.
35. Katakhal S.B.S. Ltd.
36. Dinathpur Apin S.B.S. Ltd.
37. Kanchan Koyakhal Weaving Industrial C.S. Ltd.
38. Marainpur S.B.S. Ltd.
39. Manadpur Nizvernerpur G.P. S.C. & S.T. S.B.S. Ltd.
40. Ronspur Shankardev S.B.S. Ltd.
41. Itorandi GrantS/C. S.I. S. Ltd.
42. Chandrapur Mahila Handloom C.S. Ltd.

43. Lotakandi S/C. B.S.S. Ltd.
44. Baliura S/C Handloom C.S. Ltd.
45. Damayanti S. C. S. Ltd.
46. Darumchorra S/C. & S/T S.S.S. Ltd.
47. Balikandi Weaving C.S. Ltd.
48. Purbakittarband Raijoswarpur Weaving C.S. Ltd.
59. Nunkuli S/C. S.B. S. Ltd.
50. Ranagpur Chowrhnggee S.B.B. Ltd.
51. Aenakhal S.B. S. Ltd.
52. Matijuri S.B.S. Ltd.
53. Muktacherra Yogi B.S.S. Ltd.
54. Matirgran Lucky Weving C.S. Ltd.
55. Nagdigram S/T/ S.B.S. Ltd.
56. Uzonkupa B.S.S. Ltd.
57. Mohacherra Grant Weving C.S. Ltd.
58. Chiporsangon Handloom C.S. Ltd.
69. Bomybrasco Weaving C.S. Ltd.
60. Niz vernerpur S/C. S.B.B. Ltd.
61. Lalacharna S.B.S. Ltd.
62. Apin grant B.S.S. Ltd.
63. Kazirhuna Dhagabati Handloom C.S. Ltd.
64. Gardishpur S.B.S. Ltd.
65. Lalanckh Handloom C.S. Ltd.
66. Nischintapur Mahila C.S. Ltd.

67. Kuria basti S/C. & S/T. S.B. S. Ltd.
68. Madhya Hailakandi S.B.S. Ltd.
69. Barband Mahila V.S. Ltd.
70. Paikan Handloom C.S. Ltd.
71. Dawaranpur Assamese Basti S.B. S. Ltd.
72. Sapanpur B.S.B. Ltd.
73. Dholaimolai S.B.S. Ltd.
74. Naba udyog S.B.S. Ltd.
75. Bongla Dhasha S.B. Ltd.
76. Anakul S.B. S. Ltd.
77. Kampur Aloivherse Mahila S.S. S. Ltd.
78. Gojryela S/C. Wg. S.S.B. Ltd.
79. Kashipur Anususita Jati S.B.S. Ltd.
80. Mahamaya Tribal S.B.S. Ltd.
81. Gosara S.B.S. Ltd.
82. Radha Raman S.S.S. Ltd.
83. Patiala Mohila S.B.S. Ltd.
84. Muckta Samabay B.S. Ltd.
85. Parama-Nanda Weaving Coop.Society Ltd.
86. Padmabil Bayan S.S. Ltd.
87. Dekelbala M.B.S.S. Ltd.
88. Kalasara S.B.S. Ltd.
89. Roypur S.B.S. Ltd.

Annexure VII

Sl. No.	Name of the Soc. having No. PWS ownland	Address	Name of the Charman	Name of the Secy.	Financial received during the year 1995-96	Assstament 1996-97 permanent office building

1.	Silchar Arunodoy S.B. S. Ltd.	Vill & P.O. Gungool Silchar	Sri Kumud debnath	Sriyounga Debnath	As statet below	As statet below	yes yes
2.	Madarppur Weaving coop S. Ltd.	Vill : Telitiksr P.O. Rajalilla	Sri Ralindrar Nath	Sri Sajal Nath	Do Do	Do Do	yes yes
3.	Sreema S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Dudpatil	Sri Araden Nath	Sri Manos Dutta Ray	Do do	do do	yes yes
4.	Harinagar Rajbosi S/T unrayan Sile S. Ltd.	Vill & P.O. Harinagar	Sri Putanapati Rajbosi	Sri Babu Rajbosi	Do Do	Do Do	yes yes
5.	Borkhola W.C. S. Ltd.	Vill & P.O. Borkhola	Smt Kamala Sri Baruah	Ranjan Dutta	Do Do	Do Do	yes yes
6.	Joy S.B.S. Ltd.	Vill. Majiraon P.O. Sonaimukh	Sri Nepal Deshmukh	Sri Alok Roy	Do Do	Do Do	yes yes
7.	Chandrapur Hand loom Coop. S. Ltd.	Vill. Manipur 1 P.O. Do	Pakpi Sinha.	Sri Abdul latif Choudhury	Do Do	Do Do	yes yes
8.	Vivkanda S.S.S. Ltd.	Vill. Panaram P.O. Udhband	SMT. Binda R. Rajbosi	Sri Girindra Roy	Do Do	Do Do	yes yes
9.	Borkhai Sri Durga S.S.S. Ltd.	Vill. & P.O. Tamulila	Sri Subal Debnath	Sri Chandrs K. Debnath.	Do Do	Do Do	yes yes
10.	Irongmara W.C.S. Ltd.	Vill & P.O. Imgmara	Smt. Dipali Rani Nath	Sri Jayanta Debnath	Do Do	Do Do	yes years

11.	Udharbond W.C.S. Ltd.	Vill & P.O. Udharband	Sri Sigdha Prava Pul	Sri Biprajit Dutta	Do	Do	yes
12.	DayapurMahila W.C.S. Ltd.	Vill & P.O. Udayaour	Smt. Suniti Das	Sri Narmala Rani Pul	Do	Do	yes
13.	Siduli S/C Wever Coop. Soc. Ltd.	Vill & P.O. Siduli	Sri Sukendra Ch. Roy.	Sri Nupur Roy	Do	Do	yes
14.	Maidambill W.C.S. Ltd.	Vill. & P.O. Arkatipur	Sri Megnath Nukia	Sri Rampad Debnath	Do	Do	yes
15.	Rongur BSS S.S.Ltd.	Vill & P.O. Rangur	Sri Sashi Ranjan Nath	Sri Karuna Chandra	Do	Do	yes
16.	Larsingpar S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Larsinga	Sri Ratan Malakar	Sri Binita Malakar	Do	Do	yes
17.	Khespur Mohila S.S. Ltd.	Vill. Khespur P.O. Thaligram	Smt. Manjula Barman	Sri Nilu Rani Barman	Do	Do	yes
18.	Hafizia S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Dudpatilpt VI	Sri Hussain Amhed Laskar	Sri Saidur R. Borbhwyn	Do	Do	yes
19.	Gorevitor S.B.S Ltd.	Vill & P.O. Gorevitor	Sri Moni Mohan Nath	Sri Jayanta Das	Do	Do	yes
20.	Modern Women Weving and pyabg C.S. Ltd.	Vill & P.O. Lalung pt II Silipur	Smt. Laimacha Devi	Tikandra Singh	Do	Do	yes
21.	Purba Pranik S.B.S. Ltd.	Vill.&P.O. Binakandi	Sri Malya Singh	Ballal Dev Sarma	Do	Do	yes
22.	Kumacurra W.C.S. Ltd.	Vill & P.O. Kumacherra	Smt. Mina Rani Barman	Sri Nikhil Barman	Do	Do	yes
23.	Kalyani S.B.S. Ltd.	Vill. Kalyanigram P.O. Srikona	Sri Chandra Moni Singha	Sri Supan Mitra	Do	Do	
24.	Kazidahar Tat Silpa Morimongal S.BS. S.S. Ltd.	Vill. Kazidahar P.O. Do	Smt. Punyabati Singh	Sri Nilomoni Singha	Do	Do	yes

25.	Sonaipally Mohila Uniyani S.S. Ltd.	Vill Sonai P.O. Do	Sri Adhami Nath	Jakir Ahmed Kabir.	Do	Do	yes
26.	Eastern B.S.S. Ltd.	Vill. Water Uiors Road S P.O. Silchar I	Mahibul Rahman	Badrul Amin	Do	Do	yes
27.	Nirragram Munsigam. Gangpar W.C.S. Ltd.	Viii Nlargram P.O. Do	Sri Fariz Ahmed Mazumdar	Samsul H. Mazumdar	Do	Do.	years
28.	Saidpur B.S.S. Ltd.	Vill. Saidpur P.O. Fakirtilla	Smt. Renu bala Roy	Sri Sudhir Devnath	Do	Do	yes
29.	Borsinga S.B.S. Ltd.	Vill Borbon P.O. Udharband	Smt. Sutala Das	Sri. Dhabo Deb Roy	Do	Do	yes
30.	Borbond W.C.S. Ltd.	Vill. Borband P.O. Dolu	Sri Bajoy Barman	Sri Shymal Barman	Do	Do	yes
31.	Udlastu B.S.S. Ltd.	Vill. Dudpatil P.O. Do	Sri Sureeh Debnath	Sri Jagaban- dhu Debnath	Do	Do	yes
32.	Hazarigram S/C W.C.S. Ltd.	Vill. Hazarigram P.O. Do	Smt. Lailak lai Devi	Sri Binod Behari Singh	Do	Do	yes
33.	Bala Laknath S.S.S. Ltd.	Vill. Rakhal Kalepara P.O. Srikona	Sri Nimal Ch. Das	Sri. Manik Ch. Nath	Do	Do	yes
34.	Pailapool S.C. Woman W.C.S. Ltd.	Vill. Paiopool P.O. Do	Hazi Hayat Ali	Sonatomki Beyun	Do	Do	yes
35.	Dakhin Mohonpur S.B.S. Ltd.	Vill. Dakhin Mohinipur	Sri Kishare Kr. Singha	Thambalgu Singha	Do	Do	yes
36.	Taruknath S.B.S. Ltd.	Vill Kachadharm P.O. Do	Sri Karuna Kanta Nath	Sri Narayan Sarma	Do	Do	yes
37.	Sibitilla Hastatat B.S. Ltd.	Vill. Baroitati	Sri. Alpana Rani Paul	Smt. Mira Paul	Do	Do	yes

38.	Baroitai Hastatata B.S. Ltd.	Vill. Boraitali P.O. Kalain	Smt. Alpana Rani Paul	Smt. Mitra Rani paul	Do	Do	yes
39.	Ganapati Mahila Unayan weaving C.S. Ltd.	Vill. Brahmigram P.O. Biharagram	Smt. Laxmi Devi	Smt. Rinku Debnath	Do	Do	yes
40.	Laxmi Weaving Coop Society.	Vill Panihari	Sri Prfulla Nath	Sri Dharendra Debnath	Do	Do	yes
41.	Joy Durga S.B.S. Ltd.	Vill Digsrkhal P.O. Kalainchera	Sri Bibak Ranjan Dey	Sri Biresh Day	Do	Do	yes
42.	Dudur Mahila W.C.S. Ltd.	Vill Dudpur P.O. Do	Smt. Kasturi Sinha	Sri Pravat Singha	Do	Do	yes
43.	Bhubanus wamgar S.B.S. Ltd.	Vill. Bhbaneswer P.O. Do	Smt. Malati Raj- Kumari Singha	Smt. Aampa R. Shina	Do	Do	yes
44.	Borjatrapur W.C.S. Ltd.	Vill. Barjatapur P.O. Do	Hazibul Raha- man Borlaskar	Fazir Amhed Rajbrhya	Do	Do	yes
45.	Bhayabasar S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Bhagabazar	Abdul Khalak Mazumdar	Khaliux Majumdar	Do	Do	yes
46.	Tarunodoy Industrial Coop Soc. Ltd.	Vill. Bekirpar P.O.Do	Sri Mohi Sinkar	Sri Mon Mohan Singh	Do	Do	yes
47.	Chot Yallenga S.N.S. Ltd.	Vill. Choto Jalleng P.O. Do	Sri Sujit Chanda	Smt. Sumitra Chanda	Do	Do	yes
48.	Rongmai Nagapu- Njee S.B.S. Ltd.	Vill. Rangmai Nagapur P.O. Uttam Krishnapur	Madai Kalui	Sri Yahuridin Laskar	Do	Do	yes
49.	Kasinath S.B.S. Ltd.	Vill. Alambag	Sri Pradut Kr. Nath	Sri Anil Debnath	Do	Do	yes
50.	Janamangal S/C, S/T. S.B.S. Ltd.	Vill Baguribari P.O.Do	Sri Lalmahaon Das	Sri Amitara Debnath	Do	DO	yes

51.	Sib Sankar W.C. S. Ltd.	Vill. Bouwli P.O. Sundari	Sri Shymal Ch. Nath	Smt. Sudha Rani Nath	Do	Do	yes
52.	Panthabi Weaving Sewing Coop. Ltd.	Vill. Tarapur Pt VII P.O. Do	Sri H. Debnath Singha	Sri T. Mohan Singh	Do	Do	yes
53.	Kakmara W.C.S. Ltd.	Vill. Kakmara P.O. Baskandi	Sri Haritamli Singh	Sri Mongi Singh	Do	Do	yes
54.	Kumbha Handloom Coop. Soc. Ltd.	Vill. Kumbha	Sri Moni Banik	Sri Debana- nda Nath	Do	Do	yes
55.	Matrimongal Mohala S/C S.B.S. Ltd.	Vill. Tarutajbari P.O. Irangmari	Smt. Suniti Rani Paul	Smt. Debnath	Do	Do	yes
56.	Madripur S/C Woman W.C.S. Ltd.	Vill Madrepur P.O. Bashandi	Smt. Sipra Rani Bayan	Sri Narendra Singh	Do	Do	yes
57.	Bholanath S.B.S. Ltd.	Vill. Narsimpur P.O. do	Sri Kjirmohan Nath	Sri Dhrani	Do	Do	yes
58.	Uttar Krishnapur S.B.S. Ltd.	Vill. Uttar Kris- hnapur P.O. M. Colleg.	Sri Haridas Debnath	Sri Haralal Debnath	Do	Do	yes
59.	Baskandi W.C.S. Ltd.	Vill. Baskandi P.O. Do	Begam Ruiya Barbuwan	Smt. Nirupa- ma Singha	Do	Do	yes
60.	Dakhin Baskandi Jolibandapur S.B.S. Ltd.	Vill Baskandi P.O. Do	Dilwara Begam	Nizamuddin Borbhuina	Do	Do	yes
61.	Plain Tribal W.C.S. Ltd.	Vill. Dharaman- gar P.O. Harinagar	Sri Bidhan Barman	Sri Ramendra Barman	Do	Do	yes
62.	Dakhin Krishnapur S.S.S. Ltd.	Vill. Dekhin Krishnapur P.O. Sonabarighat	Rahimaddin Majumdar	Abdul Rijak Laskar	Do	Do	yes
63.	Berranga S.S.B. Ltd.	Vill Berenga P.O. Do	Md. Kamaruddin Borbhuya	Jahuradin Borbhyan	Do	Do	yes

64.	Gossaipur Handloom Weaving Coop Soci. Ltd.	Vill Gossapur P.O Do	Sri Amir Ali Borbhyan	Abdul Laskar	Do	Do	yes
65.	Dk. Bariknagar S.B.S. Ltd.	Vill. Dakhin Bariknagar P.O. Do	Ajituddin	Md. Nuruddin Laskar	Do	Do	yes
66.	Jiri Fulerta Tribal W.C.S. Ltd.	Vill & P.O. Fulertal.	Lalringlien	Sri Debarata Roy	Do	Do	yes
67.	Ambikapur S.B.S. Ltd.	Vill. Ambikapur P.O. Meherpur	Nasir Uddin Barbhuyan	Md. Masirur rddin Borbhyan	Do	Do	yes
68.	Dhamaliya S.B.S. Ltd.	Vill. Dhamaliya P.O. Uttar Krishnapur	Hem Rami Singh	Sri Joyages war Shingha	Do	Do	yes
69.	Badripar Maspar Laisamphu W.C.S. Ltd.	Vill. Badripar P.O. Maspara		Sri Kutak Singha	Do	Do	yes
70.	Dhanehari Lasang Kumli W.C.S. Ltd.	Vill. Kasidahar P.O. Do	Smt. Laidan Vevi	Sri Kulo liahu Singh	Do	DO	yes
71.	Sri Radhayolinda S.B.S. Ltd.	Vill. Salchapra P.O. Do	Sri Ranjit Kr. Nath	Sri Ranendra Nath	Do	Do	yes
72.	Joyguru Dev S.B.S. Ltd.	Vill. Chirkandi P.O. Tarapur	Sri Nirmal Biswas	Sri Sudip Debnath	Do	Do	yes
73.	Lakhinagar W.C.S.Ltd.	Vill. Lakhinagar P.O. Jiright	Smt. Moluni Barman	Nilima Barman	Do	Do	yes
74.	Azhralaluk Weavers Coop. S. Ltd.	Vill. Asralabuk P.O. Binnak andighat	Sri Babu Sighna	Srnnatan Siggha	Do	Do	yes
75.	Alenpur S.S.S. Ltd.	Vill. Alengpur P.O. Nayalill	Sri Rosomoy Malakar	Smt. Prava Rani Paul	Do	Do	yes

76.	Indragarh S.S.S. Ltd.	Vill. Srikona PT. 1 P.O. Srijona	Sri Ashok Dasgupta	Sri Subrata Dutta	DO	Do	yes
77.	Dwarbond S/C S.B.S. Ltd.	Vill. Dwarbond	Sri Nilbranch Das	Sri Nirmal Das	Do	Do	yes
78.	Loharbondi S/C, S/T S.B.S. Ltd.	Vill. Laharband P.O.	Sri Lokendra Ch. Das	Sri Amiyo Bhowmik	DO	Do	yes
79.	Bishnupur B.S.S. Ltd.	Vill. Bihara Pt. II P.O. Bihara	Smt. Sumati Singha	Sri Nikunja Singha	Do	Do	yes

The Following Amounts under the Schemes Mentioned below has been draum by the Directorate II Assam Guwahati and kept under Revinue deposit for the year 1996-97 sanction yet will be disbrsed after relase of fund in the due couse. For the year 1996-97 sanction yet to be received.

		General Rs. (Interst)	T.S.P. (Interst)	S.C.C.P. (Interst)	Res	Total
Scheme for General	Silchar	0.40		0.20	0.60	
rebate in sale of Hand	Lakhimpur	0.20	0.25	0.20	0.65	
loom Cloth	Total	0.60	0.25.	0.40	1.25	
Do						

Annexure-VIII

1995-96

Name of the Scheme	Karimganji	Hailakandi	Cachar	Remarks
Scheme for Modernisation of Hand looms.	Rs. 20,000/-	Rs. 54,000/-	Rs. 60,000/-	
Margin Money Assistance	Rs. 10,000/-	Rs. 10,000/-	Rs. 25000/-	
Incentive for boosting up production of Handloom fabrics.	Rs. 6,000/-	Rs. 6,000/-	Rs. 12,000/-	
Scheme for General Rebate	Rs. 40,000/-	Rs. 20,000/-	Rs. 1,25,000/-	
Integrated Handloom Village Development Project.	Rs ..... Rs. 50,000/-	..... Rs. 150,000/-	Rs. 24,50,000/-	Money kept under Revenue Deposit.

Annexure IX**LIST OF THE SOCIETIES AND HAVING OWN LAND,
WORKSHED AND PERMANENT OFFICE AND WORKSHED
UNDER HAILAKANDI.**

1. Silchar Arunoday S.B.S. Ltd.
2. Madanpur Weving Coop. Society Ltd.
3. Sreema S.S.S. Ltd.
4. Harinagar Rajbanshi S/T Tat Unnayan Silp S.S.Ltd.
5. Borkhola W.C.S. Ltd.
6. Joy Guru S.S.S. Ltd.
7. Chandrapur Hendloom Weaving Coop. Society Ltd.
8. Vivekanda S.S.S. Ltd.
9. Borkhali Sri Durga S.B.S. Ltd.
10. Irongmar W.C.S. Ltd.
11. Udharbond W.C.S. Ltd.
12. Dayapur Mohila W.C.S. Ltd.
13. Sildubi S/C Weavers Coop. Society Ltd.
14. Maidambill W.C.S.S. Ltd.
15. Rongpur B.S.S. S.S. Ltd.
16. Larsingpur S.S.S. Ltd.
17. Modern Women Weaving and pyang Ec.S.Ltd.
18. Purba Pranik S.S.S. Ltd.

19. Udbastu B.S.S. Ltd.
20. Pailaspool S.C. Women W.C.S. Ltd.
21. Dakhin Mohanpur S.S.S. Ltd.
22. Sibtiua Hastatat B.S. Ltd.
23. Boroitali Hastatat B.S. Ltd.
24. Joy Durga S.S. S. Ltd.
25. Bonjatrapur W.C.S. Ltd.
26. Chato Jallenga S.N. S. Ltd.
27. Sibsankar W.C.S. Ltd.
28. Pantholi Weaving & Sewing Coop. Society Ltd.
29. Bholenath S.B.S. Ltd.
30. Uttar Krishnapur S.S.S. Ltd.
31. Baskandi W.C.S. Ltd.
32. Plain Tribal W.C.S. Ltd.
33. Gossaipur S.S.S. Ltd.
34. Ambikapur S.B.S. Ltd.
35. Betukandi Borjurai W.C.S.S. Ltd.
36. Dhanekari Laissng Kumbi W.C.S. Ltd.
37. Bishnapur B.S.S. Ltd.

Annexure X

LIST OF W.C.S. HAVING OWN LAND, PERMANENT OFFICE AND WORKERS UNDER HALILAKANDI

SL.	Name of W.C.S.	Having Land	Own Permant office	Remarks Work Sheet	
1	2	3	4	5	6
1.	Shibuttar S.B.S. Ltd.	year	Yes	Yes	
2.	Rangauti G.P. S.B.S. Ltd	"	"	"	
3.	Bhatirkupa G.P. B.SS Ltd.	"	"	"	
4.	Kanchanpur Kayakhal Wg. & Industrl C.S. Ltd.	"	"	"	
5.	Mulukram Handloom S.S. Ltd.	"	"	"	
6.	Dhaleswari Vally Inst. C.S. Ltd.	"	"	"	
7.	Hailakandi Coop. Weavers. Association Ltd.	"	"	"	
8.	Naslthkd H & T. Wg. C.S. Ltd.	"	"	"	
9.	Mohaupar BSS Ltd.	"	"	"	
10.	Dariaghatibel S/C Wg & Indlo C.S. Ltd.	"	"	"	
11.	Lala B.B.S. Ltd.	"	"	"	
12.	Chongbill Wg. Cs. Ltd.	"	"	"	
13.	Bishnupur BSS Ltd.	"	"	"	
14.	Hailakandi Dist Handloom Weavers Association Ltd.	"	"	"	

15. Monachersa Mohila H.CS. Ltd.	"	"	"
16. Kalinagar Mahila BSS Ltd.	"	"	"
17. Aronyapur S/C, S/T SBS Ltd.	"	"	"
18. Chandapur Mohila Heos Ltd.	"	"	"
19. Chaltachura Kalidas S/T	"	"	"
20. Ihalnahes Pahartalis S/T	"	"	"
21. Netac nagar S/C Mohila SBS Ltd.	"	"	"
22. Alexzendarpur Tribal SBS Ltd.	"	"	"
23. Itornai grant S/L SBS Ltd.	"	"	"
24. Madhav Per Wg. CS Ltd.	"	"	"
25. Halakandi waman Multiparpose	"	"	"
26. Baluire S/C Hcs Ltd.	"	"	"
27. Umash nagar Ramknu wg C.S. Ltd.	"	"	"
28. Purbokittarbond Royemar pur.	"	"	"
29. Bondukonsate S/T SBS Ltd.	"	"	"
30. Gharmah S/C SBS Ltd.	"	"	"
31. Muktacharra Yogi S.BS Ltd.	"	"	"
32. Kalamerah Wg. CS. Ltd.	"	"	"
33. Lalachessa SBS Ltd.	"	"	"
24. Borbond Mohila SBS Ltd.	"	"	"

LIST OF WEAVING CO-OPERATIVE SOCIETY

(A)

SL No.	Name of the W.C.S. under Hilakandi District.	Addres	Name of the Chairman	Name of the Secretary	Remarks
1	2	3	4	5	6
1.	Manachera Mohila Handloom C.S. Ltd.	Vill. & P.O. Monacherra.	Smt. Aroti Rani Das	Smt. Jharna Rani Das	
2.	Rongpur Sankar S.B.S. Ltd.	Vill. & P.O. Rangpur	Smt. Nirupama Nath	Sri Kajal Debnath	
3.	Ujankupa B.S.S. Ltd.	Vill. Ujankupa P.O. West Chandpur	Sri Ranju Kanti Dey	Sri Manilal Bhowmik	
4.	Kalinagar Mahila S.B.S. Ltd	Vill & P.O. Janaki Bazar	Smt. Jhnu Singha	Smt. Aeshya Begam Mazumder.	
5.	Boruncherra S/C, S/T. S.B.S. Ltd	Vill. Boruncherra P.O. Kukicherra.	Sri. Putul Malakar	Sri Prem Behari Bhowmik.	
6.	Mamudpur Nizvernerpur G.P. S/C & S/T. S.B.S. Ltd.	Vill. Numai P.O. Barthol	Sri Swapan Debnath	Sri Suresh Debnath	
7.	Nogdigram S/C S.B. S. Ltd.	Vill Nogdigram P.O. Rongpur South.	Sri. Nagendra Mohan Roy	Smti Mahamaya Debnath.	

1	2	3	4	5	6
8.	Aranyapur S/C, S/T, S.B.S. Ltd.	Vill. Harishnagar P.O. Aranyapur.	Sri Naran Rungkhal	Sri Chiranjit Bhowmik	
9.	Chandrapur Mohila Handloom C.S. Ltd.	Vill. Chandrapur P.O. Chandrapur II	Smt. Chanchala Das	Smt. Indummoti Das	
10.	Chatacherra Kalidaspunji S/T, H.C.S. Ltd	Vill Chatacherra P.O. Telgatta.	Sri Ningthibul Sekachap	Sri Surjolal Sekachap	
11.	Shibuttar B.S.S. Ltd	Vill. Tundarkandi P.O. Ujanakupa	Sri Rosendra Roy.	Sri Satish Ch. Debnath.	
12.	Rangeuti G.P. S.B.S. Ltd.	Vill. Tupkhana P.O. Narainpur	Sri Anil Debnath	Sri Dharendra Bhowmik	
13.	Bhatirkupa G.P.S.B.S. Ltd	Vill Bhatirkupa P.O. Seripur	Sri Bidhu Mohan Debnath	Sri Suranjan Bhowmik.	
14.	Jhalnacherra Pahartoli S/T.	Vill Jhalnacherra P.O. Jamirah	Sri Lalit Kr. Rieng	Sri Srinibash Debnath	
15.	Niskar Wg. C.S. Ltd	Vill & P.O. Lalpani	Sri Sudhir Nath	Sri Motilal Debnath	
16.	Latakandi S/C. S.B.S. Ltd.	Vill Latakandi P.O. Appin.	Sri Babul Das	Sri Manoranjan Malakar	

1	2	3	4	5	6
17.	Kanchanpur Kayakhai Wg & Indl C.S. Ltd.	Vill Kayakhai P.O. Rakhalbasti	Sri Bhanu Chanda	Smt. Bijoya Debnath	
18.	Netainagar S/C, Mohila S.B. S. Ltd	Ward No-6 P.O. Hailakandi	Sri Nibaran Ch. Das.	Smt. Maya Bhowmik.	
19.	Alexzenderpur Tribal S.B.S. Ltd.	Vill. Alexzenderpur P.O. Katlicherra	Sri Anil Barman	Smt Undashini Borman.	
20.	Kathakhai S/C, S.B.S. Ltd	Vill Kalinagar III P.O. Kathakal	Sri Sishir Kr. Dey	Sri Babul Das.	
21.	Itarkandi grant S/C, S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Itarkandi	Sri Akashuddin	Sri Sirajul Haque.	
22.	Mulukram Handloom S.S. Ltd	Vill & P.O. Katlicherra	Sri Ramsankar Kurmi	Sri, Ashim Singha Choudhury.	
23.	Kalacherra Handloom C.S. Ltd.	Vill & P.O. Sudarshapur.	Sri Ibengulam Singha	Sri Fairanje Singh.	
24.	Lala Mohila Handloom C.S. Ltd.	Vill & P.O. Lala	Smt. Purnamasi Singha	Smt. Jamini Singha.	
25.	Dholswari Valley Indl. C.S. Ltd.	Vill Sontashnagar P.O. Serishpur	Smt. Santosh Kr. Roy	Sri Sajal Debnath	
26.	Madhavpur Wg. C.S. Ltd.	Vill Madhavpur P.O. Karicherra.	Sri Kanti Kr. Nath	Sri Sadhananda Debnath	

1	2	3	4	5	6
27.	Dholcherra S.B. S. Ltd.	Vill. Gangpur humkar P.O. Lakhishar.	Smt. Ria Begam Mazumder	Sri Bishu Debnath	
28.	Dholcherra S.B. S. Ltd.	Vill & P.O. Bartol	Sri Dharani Debnath	Sri Chandrakanta Debnath	
29.	Hailakandi Coop Weavers Association Ltd.	P.O. Halakandi Ward No. 8	Sri Raj Bahari Debnath	Sri Sukumar Debnath	
30.	North Hailakandi Handloom & Textile Wg. C.S. Ltd.	Vill & P.O. Algapur	Sri Salimuddin Chowdhury	Smt. Sahjan Begam	
31.	Mohanpur S.B. S. Ltd.	Vill. & P.O. Mohanpur	Sri Bidhan Ch. Nath	Sri Rajesh Debnath.	
32.	Vernerpur S.B.S. Ltd.	Vill. Vernerpur P.O. Nizvernerpur	Sri Nirml Nath	Sri Sunil Kr. Nath	
33.	Hailakandi Women Multiprose Coop Society Ltd.	P.O. Hailakandi	Smt. Fulen Debnath	Smt. Nanda Choudhury	
34.	Dariaghat Tribal & S/C. Wg & Indl. C.S. Ltd.	Vill. Dariaghat P.O. Karicherra	Sri Nani Bhusan Das	Sri Gyan Rg. Das.	
35.	Baliura S/C Handloom C.S. Ltd.	Vill. Baliura P.O. Barbond	Sri Nirmlalendu Das	Sri Binod Bhowmik.	

1	2	3	4	5	6
36.	Lala S.B.S. Ltd.	Vill. P.O. Lala.	Smt. Kabita Devi	Sri Sankar Debnath	
37.	Umeshnagar Indl. C. S. Ltd.	Vill. & P.O. Panchgram	Sri Suresh Ch. Debnath	Sri Gopika Chakraborty.	
38.	Umeshnagar Ramkanoo Wg. C.S. Ltd.	Vill. & P.O. Panchgram	Sri Sudhangshu Debnath	Sri Subash Debnath.	
39.	Rajeshwarpur Handloom C.S. Ltd.	Vill. & P.O. Rejeshwarpur	Sri Moni Singha	Sri Gourkishor Sarma.	
40.	Lakhibhandar Mohila B.S.S. Ltd.	Vill. Madaripur P.O. Lala.	Sri Ebemchol Singh	Sri Rash Behari Sarma	
41.	Sudarsanpur Mahila B.S.S. Ltd.	Vill. & P.O. Sudarshanpur	Smt. Kanya Chowbi Devi	Smt. Parnamashi Devi	
42.	Nagendra Nagar Handloom Weavers C.S. Ltd.	Vill. Madaripur P.O. Lala	Sri Nanibabu Singh	Sri Dhani Singh	
43.	Changbill Wg. C.S. Ltd.	Vill. & P.O. Lala.	Sri Baba Sena Sina.	Sri Sachi Kanta Singh	
44.	Purbakittarband Rajeshwarpur Wg. S.B.S. Ltd.	Vill. Kittarbond P.O. Amala	Smt. Madhavi Rani Das	Sri Ajit Choudhury	
45.	Lakhinagar Mohila S.B.S. Ltd.	Vill. Lakhinagar. P.O. Manacheria	Smt. Sampa Paul	Sri Anunath Gogoi	

1	2	3	4	5	6
46.	Bishnupur S.B.S. Ltd.	Vill. Bishnupur P.O. Lala.	Smt. Hirendra Chandra Mudak	Sri Dhorani Debnath	
47.	Dinanatpur Appin S.B.S. Ltd.	Vill. Dinanatpur P.O. Appin	Smt. Bela Nalth	Smt. Mira Debnath	
48.	Narainpur S.B.S. Ltd.	Word No. V P.O. Hailakandi	Sri Upendra Das	Sri Uttom Bhowmik	
49.	Chandrapur Mahila H.C.S. Ltd.	Vill. & P.O. Chandrapur			
50.	Gharmurah S/C. S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Gharmarai	Smt. Archana Dey	Smt. Gita Debnath.	
51.	Nunkhuli S/C S.B.S. Ltd.	Vill Nunkhuli P.O. Seripur	Sri Rabindra Ch, Das	Sri Pobitra Debnath	
52.	Balikandi Weavers C.S. Ltd.	Vill Balikandi P.O. Chandrapur West	Sri Samsul Haque	Sri Shymal Debnath	
53.	Rangpur Chwrangee Ltd.	Vill. Rangpur Pt III P.O. Katlicerra	Sri Sudhangshu Rg. Deb.	Sri Rajat Kanti Choudhury.	
54.	Aenakhal S.B. Silpa S. Ltd.	Vill. & P.O. Aenakhal	Sri Rampiret Rudrapaul	Sri Prabatra Debnath	
55.	Matijuri S. B. S. Ltd.	Vill Brojopur Pt. II P.O. Maiuri	Smt Anima Roy	Smt. Garganath Bhowmik	

1	2	3	4	5	6
56.	Muktacherra Yogi B.S.S. Ltd.	Vill Muktacherra P.O. Umesnagar	Sri Apu Nath	Sri Rajkumar Debnath	
57.	Matirgram Lucky Wg. C.S. Ltd.	Vill Patrowala P.O. Kalibari Bazar	Smt Hushna Begam Mazunder	Sri Jahirul Islam Mazunder.	
58.	Rangpur Chanrangi S. B. S. Ltd.	Vill & P.O. Rongpurkandi			
59.	Manacherra Grant Wg. C.S. Ltd.	Vill. Manacherragrang P.O. Manacherra	Sri Ambika Charan Dhar	Sri Ranjit Bhowmik	
60.	Chiparsangam H & T Wg. C.S. Ltd.	Vill Chiporsangom-III P.O. Chiporsangam	Sri Taybur Rahaman Barbhuiyan	Sri Saamsuddin Barbhuiyan	
61.	Bounibarase Wg. C.S. Ltd.	Vill. Bounibarase P.O. Mohanpur	Sri Tarani Mohan Das	Sri Lalmohan Debnath.	
62.	Nizvernerpur S/C S.B.S. Ltd.	Vill Nizvernerpur P.O. Vernerpur	Sri Nibaran Roy	Sri Santosh Roy	
63.	Lalacherra S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Lalacherra	Smt. Priti Rani Nath	Sri Jaharlal Debnath.	
64.	Appin Grant B.S. Ltd.	Vill. Appingrant P.O. Katlicherra.	Smt. Arunna Nath	Sri Nirmal Bhowmik	

1	2	3	4	5	6
65.	Kazirkuna Bhagabati Hastatat B.S.S. Ltd.	Vill & P.O. Kazirkuna Sri Birendra Debnath.	Sri Pulin Das		
66.	Garedishpur S.B.S. Ltd.	Vill. Garelishpur	Sri Dinesh Debnath	Sri Naresh Debnath	
67.	Lalamukh Handloom C.S. Ltd.	Vill & P.O. Lalamukh	Renu Bala Ghosh	Smt. Bhavani Debnath	
68.	Nischintapur Mahila S.B. S. Ltd.	Vill. Nischintapur -I P.O. Nischintapur	Smt. Arnita Rani Nath	Sri Nagendra Das	
69.	Kariabasti S/C, S/T, B.S.S. Ltd.	Vill & P.O. Karabasti	Sri Umesh Das	Sri Sadhan Debnath	
70.	Madhya HKD S.B.S. Ltd.	Vill. Sriam Basti P.O. Aenakhal	Sri Ganga Prasad Numia	Sri Jayanta Debnath	
71.	Borband Mahila S.B.S. Ltd.	Vill & P.O. Barbond	Smt. Sudha Rani Das	Smt. Jyotshna Chakraborty	
72.	Paikhan S/C S.B. S. Ltd.	Vill & P.O. Paikan	Sri Lalmohan Das	Sri Sashi Kanta Das	
73.	Darakapur Assamese Basti B.S.S. Ltd	Vill Chandipur II P.O. Kalibaribazar.	Sri Abdul Mazumdar	Smt. Jhoma Roy.	

1	2	3	4	5	6
74.	Sulapanpur B.S.S. Ltd	Vill Sulapanpur P.O. Katlicherra	Smt Mira Deb	Smt Sabita Das	
75.	Dholai Molai S/C S.B.S. Ltd.	Vill Dholai Molai VI P.O. Dholai South	Sri Sudhansu Das	Sri Shymal Das	
76.	Nabaudyog S.B.S. Ltd	Vill Kanchapur II & III P.O. Kanchapur.	Sri Lalit Mohan Das	Sri Bikash Debnath	
77.	Rampur Aloicherra Mahila S.B.S. Ltd.	Vill. Rampur Alaicherra III & IV	Smt Lila Rani Deb	Smt. Sandhya Das	
78.	Anukul S.B.S. Ltd	Vill Alcicherra Pt V P.O. Manipur	Sri Amerandra Shil	Sri Debasish upadhya	
79.	Bangla Bhasha S.B. S. Ltd	Vill Banglapasa	Sri Pramanenda Das	Sri Bimal Rg. Choudhury	
80.	Gajaryala S/C Wg. C.S. Ltd.	Vill Gajaryala P.O. Ratanpur.	Sri Suresh Ch. Debnath	Sri Parimal Kr. Bowmik.	
Superintendent, Handloom & Textile Hailakandi.					

Particulars Of The Primary Wg. Coop Societies of Karimganj District.

Sl No.	Name of the Society	Office Address of the Society	Name of the Chairman	Name of the Secretary	Remarks
1	2	3	4	5	6
1.	Ayalabari Suregram S.B.S.C. Ltd	Vill. Ayalabari P.O. - Do -	Sri Ashok Mahanta	Sri Kripasindhu Nath	
2.	Radhanagar Wg. Coop Society Ltd.	Vill. Radhanagar P.O. - Do -	M.C. Not Forme	Sri Sanjit Nath	
3.	Lamabahadurpur S.B.S. Ltd	Vill. Lamabahadurpur P.O. Brahma Sharan	Sri Nabendu Nath	Sri Ramadu Nath	
4.	Mirzapur S.B.S. Ltd.	Vill Mirzapur	Sri Niranjana Das	Sri Niramalendu Das	
5.	Halinagar S.B. S. Ltd	P.O. Bhangabazar Vill. Halinagar	Sri Tarani Kanta Nath	Sri Amal Kanta Nath	
6.	Chamtilla Colony Wg. Coop Society	P.O. Ramkrishna Nagar Vill Chamtilla P.O. Durarcherra	Sri Amar Ch. Deb Nath	Sri Hari Ltd. Mohan Debnath	
7.	Eivishganj Bazar Ind Wg. Coop. S. Ltd	Vill Nayagram P.O. Nayagram	Sri Ranjit Das	Sri Sudhir ch. Das.	

1	2	3	4	5	6
8.	Paldahar S.B.S. Ltd.	Vill Paldahar P.O. Bazarghat	Sri Kali kanta Nath	Sri Sarajit Nath	
9.	Mahamaya Tribal S.B.S. Ltd.	VIII. Rampur P.O. Kalamagura	Sri Kumar Lion Sonahep	Sri Ananta	
10.	Kashinathpur Anasuchita Jati S.B.S. Ltd.	VIII. Kashinathpur P.O. Cheragi	Miss Sita Deb.	Sri Sukla Ram Malakar.	
11.	Patiala Mahila S.B.S Ltd	Vill. Patiala P.O. Chantilla	Smt. Chapala Nath	Smt. R. Nath	
12.	Kudali S/C SBS Ltd.	Vill. Kudali P.O. Nagendranagar	Sri Ramani Mohan Das	Sri Parimal Nath	
13.	Singhla Valley S/C SBS Ltd	Vill Fanaiband P.O. Chamtila	Sri Batul Malakar	Sri Behari Nath	
14.	Kazirbazar Moluala Handloom C.S. Ltd.	Vill Moluala P.O. Ratabari	Sri Pujush Kr. Nath	Sri Sudhir Choudhuri.	
15.	Kamalpur S.C. SBS Ltd	Vill Bitharbalia P.O Cheraji Bazar	Sri Girija Kanta Nath	Sri Mahendra Nath	
16.	Narayanpur S.B.S. Ltd	Vill. Madhubond P.O. Patharkandi	Sri Girish Kr. Nath	Sri Jatindra Nath	

1	2	3	4	5	6
17.	Kalachera SBS Ltd	VIII. Kalacherra P.O. Bazarirchera	Sri Tapan Das	Sri Bijoy Roy	
18.	Roypur S.BS Ltd.	VIII. Roypur P.O. Chaitanya Nagar	Sri Sujit Das	Sri Muhit Roy	
19.	Padmabill S.B.S. Ltd.	VIII. Roypur P.O. Gonbra basti	Sri Nagendra Nath	Sri Dilip Deb	
20.	Paramananda Wg. C.S. Ltd	VIII. Bhetgram P.O. Kanisail	Sri Sanjib Das	Sri Sanjay Roy	
21.	Go-Chera S.B.S. Ltd	VIII. Go-Chera P.O. Kalamagara	Sri Lalit Mh. Nath	Sri Ramkrishna Namasudra	
22.	Binapani S/C SBS Ltd.	VIII. Dasgram P.O. Bishnunagar	Sri Arannya Das	Sri Sabal Ch. Nath	
23.	Karunamayee SBS Ltd.	VIII. Saidhant P.O. Kaistagram	Sri Sunil Nath	Sri Subrata	
24.	Choykut BSS Ltd.	VIII. Choykut P.O. Jadutilla	Sri Sukhamoy Nath	Sri Sidhi ch Nath	
25.	Maa Monosa SBS Ltd.	VIII. Gobindapur P.O. Lilachila	Sri Binay Ch. Debnath	Sri Monor Debnath	

1	2	3	4	5	6
26.	Maa Saraswati SBS Ltd	Vill Kasubari P.O. Chandhira	Sri Upendra Debnath	Sri Pradip Debnath	
27.	Madhusudan Wg C/S Ltd.	Vill Pramodinagar P.O.-Pramodinagar T.E.	Sri Pabitra Bhusan Nath	Sri Manoj Kr. Nath	
28.	Radhakrishna Tribal SBS Ltd.	Vill Sadhukuti P.O. Solsai	Sri Kamendra Sukla Baidya	Sri Narayan Debnath	
29.	Tuntuboy Anusuchita jat SBS Ltd.	Vill Chandsiakra P.O. Tilabazar	Sri Rashamay Das	Sri Dipankor Cheudhury	
30.	Rupashree SBS Ltd	Vill Balidhara P.O. Lata	Sri Ashok Bijay Sharkar	Sri Pannalal Roy	
31.	Tatsilpi SBS Ltd.	Vill. Loanpya P.O. -Do-	Sri Ashit Baran choudhury	Sri Dilip Nath	
32.	Bhairabnagar SBS Ltd.	Vill Bhairabnagar P.O. Nagendra Nagar.	Sri Dharendra Das	Sri Jamini Kanta Nath	
33.	Siberchok SBS Ltd	Vill Siberchok P.O. Chaitannanagar	Sri Niyan Moni Das	Sri Nikash Ch. Das	
34.	Joysura SBS Ltd.	Vill Manigaon Tilbhum	Sri Jagadish Ch, Nath	Sri Alip Kr. Nath	

1	2	3	4	5	6
35.	Joykali SBS Ltd.	Vill Baurhas P.O. Tillabazar	Sri Ranabijoy Choudhury	Sri Sankar Nath	
36.	Sri Sri Sankardev Tribal B.S. Ltd.	Vill Amtilla Garsira Basti	Sri Akhil Tripura	Sri Gopal Sarkar	
37.	Barantar Mahamaya SBS Ltd.	Vill Barantar P.O. Singharia	Sri Raj Kumar Nath	Sri Sunil Debnath	
38.	Rupagram Sri Sankar Dev SBS Ltd.	Vill Rupanganagar	Sri.....	Sri Abinash Debnath	
39.	Uttar Singh B.S.S. Ltd.	Vill Shyamnagar P.O. Dullavcheria	Sri Ramani Mohan Sinha	Sri Bipasha Sinha	
40.	Kusharkul SBS Ltd.	Vill Cherulbag P.O. Sadarashi	Sri Gounanja Das	Sri Bhanulal Dey	
41.	Adarkuna Adi Ashomia B.S.S. Ltd.	Vill & P.O. Adarkuna	Sri Bhimraj Chutia	Sri Subash Debnath	
42.	Shyam Sundar SBS Ltd.	Vill Roynagar P.O. Karmanganj	Sri Nikhil Ch. Das	Sri Gopal Roy	
43.	Mitali Boyan S.S. Ltd.	Vill. Kuturbon P.O. Baraigram	Sri Narendra Namasudra	Sri Paritosh Acherjee	

1	2	3	4	5	6
44.	Sangha Sree Boyan SS Ltd	Vill Golakhir P.O. Maizgram	Sri Barindra Nath	Sri Subrata Deb Roy	
45.	Netaji Nagar Wg. C/S Ltd.	Vill & P.O. Netaji Nagar	Sri Nripen Das	Sri Jyogeshwar Purkaystha	
46.	SuperKandi Schedul Caste Wg. S/S Ltd.	Vill Pannagar P.O. Kringanj Bazar	Sri Ribindra Sukla Baiodya	Sri Shyama Pd.	
47.	Jamirala MSBS Ltd	Vill. Jemirala P.O. Tinakhal	Smt Tarapati Devi	Sri Jyosoda Singha	
48.	Karcharghat MSBS Ltd	Vill. Karcharghat P.O. Tinaghat	Smt. Maimacha Devi	Smt. Bharal Sing	
49.	Harinagar SBSS Ltd.	Vill Harinagar P.O. Last Harinagar	Sri Sushil Nath	Sri Matilal	
50.	Duhalia Wg. C/S Ltd.	Vill Duhalia P.O. -do-	Nikhil Debnath	Sri Nepan Nath	
51.	Sridurga Wg C/S Ltd.	Vill Sriburgapur P.O. Duttagram	Sri Ramkrishna Bhattacharjee	Sri Deopchar Nath	
52.	Sunamdak SAS Ltd	Vill Sunamdak P.O. Nilambazar	Sri Charitra Kr. Nath	Sri Monoranjan Nath	

1	2	3	4	5	6
53.	Bargoal SBS Ltd.	Vill Borgal P.O. Ratabari	Sri Anil Nath	Sri Samira Debnath	
54.	Jarailbari SBS Ltd.	Jarailbari P.O. Gobindaganj	Sri Bindu Bhushan Nath	Sri Rakhal Debnath	
55.	Ghoramara B.S.S. Ltd	Vill Ghoramara P.O. Chayanagar	Sri Arabinda Bikash Sri Das	Prafulla Debnath	
56.	Mahadev SBS Ltd.	Vill Makisashen P.O.-Do-	Sri Biresh Ch. Nath	Sri Kripesh Nath	
57.	Kalamagura SBS Ltd.	Vill Kalamagura P.O.-Do-	Sri Behari Nath	Sri Khagendra Debnath	
58.	Muraura SBS Ltd.	Vill Uttar Hatkhola P.O. Kanaibazar	Sri Prafulla Debnath	Sri Ratan Debnath	
59.	Jarapata SBS Ltd	Vill Jarapata P.O. Sutarikandi	Sri Apurba Das	Sri Sajet Das.	
60.	Marjotkandi SBS Ltd.	Vill Marjakandi P.O.-Do-	Smt. Anima Das	Sri Bhoratosh Nanda	

1	2	3	4	5	6
61.	Joyshree Handloom Wg. C/S Ltd.	Vill Jhumbosti P.O. Badraparghat	Sri Sushil Chakraborty	Sri Arun Dey	
62.	Anpakla Wg. C/S. Ltd.	Vill Anpakla P.O. Makiasnn	Sri Pratul Ch Nath	Sri Digbijoy Dey.	
63.	Moushomi SBS Ltd.	Vill Chalgai P.O. -Do-	Sri Manik Chandra Smt. Nath	Swapna Devi	
64.	Longai Valley SBS Ltd.	Vill Halghat P.O. Girishcy Bazar	Sri Santosh Roy	Sri Makhantal Nath	
65.	Hasenpur Wg. P. and C.S. Ltd.	Vill & P.O. Sriguri	Smt. Chemali Das	Sri Gaurish Purkyastha	
66.	Ratanbari SBS Ltd.	Vill & P.O. Ratanbari	Sri Sujan Kr. Nath	Sri Lakshmi Kanta Nath.	
67.	Gorergran Mg C/S Ltd.	Vill & P.O. Kanaibazar	Sri Mihir Debnath	Sri	
68.	Pahartal SBS Ltd.	Vill. Pahartal	Sri Dharendra Kr. Debnath	Sri Narayan Ch. Debnath	
70.	Singari MSBS Ltd	Vill Singari P.O. Patharkandi	Sri Anjali Singha	Smt. Promodini Misra	
71.	Kashipur Anusita Jati SBS Ltd.				
72.	Radha Raman SBS Ltd.				
73.	Muckta Samabay BS Ltd.				
74.	Dekelbala MBSS Ltd.				

NAME OF THE SOCIETY AND HAVING OWN LAND WORKSHED
AND PERMANENT BUILDING IN KARIMGANJ DISTRICT.

01. Ayalabari Surigram S.S.S. Ltd.

02. Radhanagar Weaving Cooperative Society Ltd.

03. Lamabahadurpur S.S.S. Ltd.

04. Paldahar S.B.S. Ltd.

ANNEXURE- XI

EMPLOYMENT ASSURANCE SCHEME

GUIDELINES

GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF RURAL DEVELOPMENT
NEW DELHI
SEPTEMBER, 1993

CONTENTS

CHAPTER	TITLE	PAGE
I.	Outlines and Objectives	1-2
II.	Criteria and Procedure for Allocation and Release of Resources	3
III.	Planning, Organisation and Implementation of Workes under Employment Assurance Scheme	4-5
IV.	Registration and Payment of Wages	6-7
V.	Inspection and Evaluation	8
VI.	Monitoring and Evaluation	9
VII	Miscellaneous	10.

CHAPTER I

OUTLINES AND OBJECTIVES

INTRODUCTION

1.1. Creation of employment opportunities has always and important objective of development planning in India. The relative higher growth of population and labour force has led to an increase in the volumes of unemployment and under-employment from one plan period to another. The Eighth Five Year Plan aims bringing employment in to a sharper focus with the goad of reducing unemployment to a negligible level within the next ten years. Such an approach is necessary, because it is now realised that larger and efficient use of available human resources is the most effective way of alleviating poverty, reduction in inequalities and sustenance of reasonable high pace of economic growth.

1.2. The crux of the Employment Assurance Scheme (EAS) is that those who are in need and are seeking employment will get assured wage employment for 100 days during the loan agricultural season. This scheme will be implemented in 1752 identified backward blocks of 257 District situated in the drought prone area, desert, tribal areas and hill areas in which currently the Revamped Publish Distribution System (RPDS) is in operation.

OBJECTIVES

1.3. The primary objective of the EAS is to provide gainful employment during the loan agriculture season in manual work to all able bodies adults in rural areas who are in need who are desirous of work, but can't find, either on farm or on other allied operations or the normal plan/non-plan works during such period. The secondary objective is the creation of economic infrastructure and community assets for sustained employment and development.

SCOPE OF EAS

1.4. The Employment assurance Scheme will operate in the rural areas of the 1752 blocks in the country in which the Revamped Public Distributions System (RPDS) is in operation. The scheme will provide assured employment for 100 days of unskilled manual work only to the rural who are in need of employment and seeking it.

1.5. The assurance of 100 days extends to men and women over 18 years and below 60 years of age, normally residing in the villages of the Block covered by EAS.

1.6. A maximum of two adults per family (the generally expected number of adults in a family) would be provided the assurance of 100 days employment under this scheme, if and when they seek it during the lean agricultural season.

1.7. New works will not be opened under this scheme, if employment potential is available through plan and non-plan workers in progress and the assurance could be fulfilled by utilising the same.

1.8. Persons seeking work under EAS should be given employment within the are of the Block on works started from out of the shelf of works prepared for this purpose by the Implementation Authority.

1.9. It should be ensured that the provisions of employment under this scheme result in the creation of durable productive assets in the Block area.

TARGET GROUP

1.10. The EAS is open to all people residing in the area covered by the scheme but targeted to the poor who are needy and want work.

PERIOD OF OPERATION

1.11. The works under the scheme should be taken up during the land agricultural seasons only when the availability of rural unskilled wage employment is reduced in the farming sector. Agricultural land season will be the period when normal agricultural operations are not carried on in the concerned districts. Since the employment under the scheme is to be provided during the lean season, the States will specify the lean season in the concerned districts during which period works will be started / continued under this scheme to provide employment to the needy persons.

CHAPTER II

CRITERIA AND PROCEDURE FOR ALLOCATION AND RELEASE OF RESOURCES

2.1 The expenditure under this scheme, which is a Centrally Sponsored Scheme, is shared between the Centre and the State on 80 :20 basis.

2.2. Funds will be released intitally for the commencement of the scheme. Further releases under EAS will be made the Districts on the basis of-

(a) Attendance of workers at the work sites during the lean season ;
and

(b) The progress in utlization of the funds already provided.

2.3 The Central assistance under the scheme will be released directly to the District Rural Development Agencies (DRDAs.)

2.4. The matching share of the State to DRDAs by the State will have to be released within a fortnight of the release of the Central share.

2.5. 50% of the available funds with the District (i.e. Opening Balance of the year plus the amount received) should have been utilised at the time of applying for the second instalment. Similarly, funds to the extent of 50% of the second/subsequent instalment should have been utilized additionally at the time of applying for next instalment. The application for release of instalments will be made by the DRDSAs in the proforma given in Annexure I, along with the counter signature of the Implementation authority, viz., the District Collector as prescribed in Para 3.1.

2.6. DRDAs shall keep the funds under EAS (Central share as well as State's) in an exclusive and separate Saving Bank Account with a Bank or a Post Office. This account shall be operated jointly by the District Collector and one senior official of the DRDA and will be utilised in accordance with the instructions of the District Collector for implementation of EAS as per these guidelines.

CHAPTER III

PLANNING, ORGANISATION AND IMPLEMENTATION OF WORKERS UNDER EAS.

3.1. The District collector /Deputy Commissioner (DC) of the District shall be in overall charge of the EAS as the " Implementation Authority", In this capacity he shall be responsible coordination of work and for allocation of funds among the PRDS Blocks within the District. He shall be responsible for allocating the works in the District amount the various implementing agencies. It shall be the duty of the head of each implementing agency in the district to scrupulously ensure the implementation of the works allotted by the DC under EAS. All implementing agencies shall be responsible to the DC for the proper maintains of accounts of the expenditure incurred, measurement of physical work done, payment of wages to labour, submission of periodical statements of attendance, details of work and accounts for all works entrusted to them under EAS.

3.2 The implementing agencies of EAS within a district can be, inter alia, heads of the Development department at the district level, such as :

- a) Executive Engineer, Roads and Buildings.
- b) Executive Engineer, Irrigation.
- c) Divisional Forest Officer.
- d) District Horticulture Officer.

3.3. The implementation authority (DC) should make quartely allocation of funds to the implementing agencies to whom works are entrusted under the EAS.

3.4. Proper Planning of the EAS is the sine qua non, for its effective organization and implimation. The Implementation Authority (D.C) of the

district should obtain from heads of various implementing agencies in the district by October every year their Blockwise plans for various works proposed to be taken up by them in the district in the current and succeeding years. These Plans should incorporate details as to whether works are continuing or new; the budget provisions made or likely to be available; whether surveys and plans and estimates have been prepared or are under way; the direct employment in manual labour likely to be generated in these works arrangements for maintenance, potential for sustained employment and inclusion or otherwise in the District Plan.

3.5. On the basis of these details, the DC should prepare a shelf of projects of productive works containing (a) Blockwise works under normal plan/non-plan Budget and (b) New works which should be taken up under EAS in each Block area. The works include in the shelf of projects should be such, which can normally be completed within a period of two years and the implementation should be phased for each working season. The preparation of the shelf of projects should be finalised by December every year and maintained in the proforma given in Annexure II-A and II -B at the District and Block level.

3.6. All works under EAS should be executed Departmentally only by the respective implementing agencies and in no case any contractors should be used in the execution of these works by implementing agencies.

3.7. Blockwise shelf of works on hand and works to be sanctioned for EAS should be finalised by the end of December Every year and kept ready for implementation under EAS during the lean season in the PRDS Blocks. Only labour intensive works of productive nature which create durable assets should be taken up for sanction under EAS and include in the shelf of works/projects.

3.8. Priority should be given to the following type of words under the EAS :

(a) Works identified on the basis of the treatment plans prepared for water conservation, land protection, vegetative barriers, afforestation, agro-horticulture, silvi-pasture etc. under watershed development.

(b) Minor irrigation tanks, percolation tanks, village tanks, cannal works, etc.

(c) Line road works selected on the basis of the Master Plans prepared for the district being enhance connectivity of unconnected village.

(d) Primary School buildings on the pattern of Operation Black Board Scheme being implemented under JRY.

(e) Building for Anganwadis.

3.9 In starting works under the EAS the following percentages may be kept in below :

(i) Water and Soil Conservation including afforestation, agro-horticulture 40% and silvipasture.

(ii) Minor irrigation works -20%

(iii) Lin roads featuring in the Master Plans development in the respective 20%

(iv) Primary School and Anganwadi Building -20%

3.10. All works started under EAS should be labour intensive works only. labour intensive works are defined as those which have a ratio of wages of unskilled labour to equipment, material and other skilled work of not less than 60:40. Works requiring larger component of material like cement, steel, etc. should not be sanctioned under the EAS, unless the excess cost on material component is provided from other sectoral programme funds.

3.11. Technical sanction of the works taken up under the EAS be as per normal departmental norms and rules. The administrative sanction to start the works under EAS should be given by the Implementation Authority (the DC).

3.12. Work Orders for commencing EAS works should be given by the Implementation agency for each work after administrative sanction for starting a work is given by the DC and the allotment of fund to implementing agencies is not a substitute for workwise administrative sanction.

3.13. Functions pertaining to (a) planning of works under the EAS; (b) sanction of works; (c) ensuring that the employments should be done by the Implementation to (a) preparation of estimates; (b) giving technical sanction; (c) execution of works on receipt to the DCs should all be performed by the implementing agencies such as EEs of PWD/MI, Divisional Forest Officers, E.E. (Roads) etc.

3.14. The Divisional Commissioners and Heads of departments of implementing agencies should also exercise overall supervision, vigilance and disciplinary powers to ensure that the works under EAS are executed properly and effectively.

CHAPTER IV

REGISTRATION AND PAYMENT OF WAGES

4.1. Person above 18 years and below 60 years of age, who need and seek employment under the scheme should register themselves in the village panchayats where they are residing. Each village panchayat within the Block covered by EAS should maintain these register containing the names and details of those registered as prescribed in Annexure III. The Village Panchayats will report the number of persons so registered to the BDO, who will, in turn, consolidate these details and report to DC the number of people registered by 31 January 1994. Any additions involving changes in numbers of those who have registered should similarly incorporated every year by December.

Issue of Family Cards

4.2. Every family consisting of the husband, wife, children and other dependants, whose adults are registered for work under the scheme will be issued a family-card immediately in the form prescribed in Annexure IV. This card provides for details of family members and the employment provided each registered person, under works sanctioned under EAS will be provided upto two adults whose persons registered under the scheme and seeking work will be provided work within the area of the block where the persons resided, if the employment in not available in that Panchayat.

4.3. For seeking employment under EAS, the needy persons/ grounds will have to apply in writing to the local panchayat in the prescribed form

given in Annexure V. Copies of this form should be available in the local panchayat and can also be hand written. In no case should the worker be asked to buy the form from outside. Whenever at least 20 adult persons, whose names figure in the family-card issued under the scheme demand work during the lean season, they should be provided unskilled manual employment by opening new works by the VDO under EAS within 15 days of their seeking works unless they can be provided such employment on any on-going EAS/departmental or other works in the area. However, the B.D.O. may in his discretion open new works under the scheme even if only 10 such persons demand wage employment, ensuring that the work so taken up is completed within 30 days. The DC will give suitable instructions and guidance to the BDOs about operating of works.

PAYMENTS OF WAGES

4.4 The Wages paid to workers under EAS should be the minimum agricultural wages for unskilled labour prescribed by the concerned State Govt.

4.5 It's important to ensure that the wages so paid are based on the quality and quantity of work turned out. In order to ensure this, standard of specification should be prescribed which would give the output in terms of the quantity of work to be turned out by an unskilled worker diligently working for eight hours in a day. Output thus determined should be ensured before payment of wages. Output thus determined should be displayed on a board on the work site before the work is started so that the workers know it in advance.

4.6 Wages will be paid at the work site in the presence of the local persons like Sapanches, Panch and Block Committee members every week.

4.7. Equal remuneration shall be paid to men women workers for the same or work of a similar nature and there shall be no discrimination, while employing men women workers.

4.8 Implementing agencies are responsible for payment of the minimum wages according to the standard of performance under the Scheme.

4.9 A part of wages may be paid in the form of foodgrains, not exceeding 2 kg per Monday and not exceeding 50% of wages in cost. Payment of

wages in foodgrains will be optional depending upon the price in the open market. The objective is that under the scheme, the from time to time for the scheme by the Government of India.

4.10. The foodgrains components of the wages under the scheme should, as far as possible, be given on the worksite itself. The State Government may also use the facilities under the Public Distribution System for payment of foodgrains component of the wages.

4.11 At each work site under the EAS the following facilities should be provided, wherever necessary, for the workers:

(a) Drinking water, (b) First-aid, (c) Creches for small children of workers, by employing a women worker to look after these children, (d) a trial pit indicating the norms of output which would entitle them for the minimum wages prescribed for unskilled work, (e) schedule of rates applicable to the area property exhibited.

CHAPTER V

INSPECTION AND VIGILANCE

5.1. Since all the workers taken up under the EAS are labour intensive and muster-rule work, it is extremely important that these works must be throu and regularly inspected to ensure that the quality of work is maintained and the payment of wages is done strictly as provided in the guidelines.

5.2 The Implementation Authorities (DCs) and other officers, such as PDs (DRDA), Sub Divisional Officers, Tahsildars, BDOs, should regularly inspect these workes and record their observations and findings. For this purpose, the State Government should prescribed minimum number of field visits for each supervisor level functionary from the State to Block levels and ensure that it is strictly adhered to. A schedule of inspections so drawn should be approved by the State Level Coordination Committee and the copy of the same sent to Government of India for information.

5.3 Similtaly, Heads of the Departments of implementing agencies, such as, Irrigation, Roads Afforestation, Soil Conservation, etc. should inspect the EAS works being implemented by their Departments during their visits to the Districts. The Governemnt should insist that District level of workers taken up by these Departments under under the EAS. This schedule of inspections should strictly adhered to.

5.4. Divisional Commissioners, wherever they exist, should also constitute Vigilance Squads under them and undertaken intensive inspection of EAS works in the District under their jurisiction. Reports regarding these inspections may be sent to the State Government.

5.5. Special efforts should be made by the State and the Implementation Authorities to ensure taht the demand to start less productive works under the EAS is discovered.

5.6. The workes taken up under the EAS should be completed, as far as possible, within two yeras and should not be allowed to liger on for long time as incomplete workes, nor abandoned midway.

5.7 Special can should be taken to ensure involvement of all oficers of the departments at the Divisional and state levels in the implementation of the works taken up under the EAS.

CHAPTER VI

MONITORING AND EVALUATION

6.1 The State Level Coordination Committee for the Rural Development Programmes will be responsible for the overall supervision, guidance and monitoring of EAS in accordance with these guidelines at the State level. A representative of the Minister of Rural Development, Government, of India will invariably be invited to participate in the meetings of the SLCC.

6.2 The State shall constitute a District Employment Assurance Scheme Committee in every district where the Scheme is in operation and a block EAS Committee in every block covered by the EAS. The membership elected representatives and NGOs etc. Similarly, at the block level, the membership of the Committee may comprise of block officers of the implementing agencies, prominent elected representatives, NGOs.

6.3 These Committees shall within their jurisdiction supervise the implementation of EAS in accordance with these guidelines from time to time and suggest to the State Government such steps as in their opinion are necessary for more effective implementation of the Scheme. The DCs and the BDO, concerned shall, from time to time, report to the Committees the action taken by them or the State Government of the suggestions made by the Committees.

6.4. Every district-level EAS Committee shall coordinate the working of the block -level EAS Committee of the district.

6.5 Every District Implementation Authority, will submit the reports and returns to the State Government every month, and for half-yearly periods, as prescribed in Proforma I and II.

6.6 The Government will consolidate the following reports and returns received from the District Implementation Authorities and furnish the same to the

Central Government.

(a) A detailed Half Yearly Report in Proforma -II by 25th April and 28th October every year.

6.7 Evaluation studies may be conducted by the Centre as well as the State/UTs. Copies of such evaluation studies conducted by the State Governments should be furnished to the Central Government.

CHAPTER VII

MISCELLANEOUS

7.1 Maintenance of assets created under the EAS is extremely important. For this purpose wherever the assets so created fall within the category of the assets to be maintained by the State and District level department, these assets should be incorporated in the registers of such assets maintained by the Departments. Small assets, such as, check dams, nalabands, vegetative barriers etc., which are not usually maintained by any Development or implementing agency should be handed over to the local body concerned.

7.2. Adequate funds should be provided by the State for the maintenance of assets taken over by the respective Departments.

7.3 Wide publicity may be organised in the villages especially among the rural poor on the main provisions and details of the EAS. Posters and Pamphlets giving these details may be exhibited in Panchayat Offices, and other public places in the villages.

7.4. Voluntary Organisations with good track record can also be involved in the implementation of EAS, wherever they are working well and implementing other rural development projects already.

7.5 The DRDA, on behalf of the District level Implementation Authority of EAS can also accept donations either to expand the programme or to ensure the durability of the assets requiring funds or to meet the non-wage expenditure. Contributions by the Village Community may also be accepted for similar purpose. Funds available from other sources like market committees, co-operatives, or other charitable institutions/individuals could also be dovetailed with the EAS funds for similar purposes. However, funds so received from all these sources may not be used as a substitute for developmental plan for different sectoral activities for the district.

Annexure- I

(PROPOSAL FOR RELEASE OF SECOND AND
SUBSEQUENT INSTALMENT UNDER THE EAS AS
REFERRED TO IN PARA 2.5.)

1. Name of the District /DRDA
2. No. of Block covered by EAS.
3. Whether Shelf works under EAS has been prepared at the District level and the block level ?
4. Whether Utilisation certificate for funds available under EAS for the last year been sent to Govt. of India (Enclose a copy)
5. Whether Audit Report for the year before last, has been received (Enclose a copy) at the time of applying for release.
6. Cumulative Resources available with the Block under EAS the year, till the date of this application.
  - a) Cash funds
  - b) Value of foodgrains
  - c) Total
7. Expenditure under EAS, during the year, as on the date of application:
  - a) Cash funds
  - b) Value of foodgrains
  - c) Total
8. Balance available as on date :
  - a) Cash funds
  - b) Value of foodgrains
  - c) Total
9. Carry over as % age to available resources
Col. 8x 100)
Col. 6

Note : Value of foodgrains in this Annexure should be given as the rate of Central Issue Price.

**ON-GOING PLAN/NON-PLAN AND NEW PROPOSED WORKS OF
THE IMPLEMENTATION AGENCIES FOR THE YEARS.....
(LIST OF WORKER AS INDICATED IN PARA 3.5)**

Name of the Implementing Agency	Serial Number	Name of Work	Cost of work Total Wage (for works proposed under EAS)	Whether including in the Deptt. Plan/ Non Plan works or Proposed for EAS	Whether Budget provision has been made (for deptt. works)	Expected No. of man-days to be generated	Name of the Agency responsible for maintenance		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Annexure- II A *

* -Information in the above should be for each RPDS Block of the District.

**NEW WORKS APPROVED FOR IMPLEMENTATION UNDER EAS FOR THE YEAR.....
(LIST OF WORKER AS INDICATED IN PARA 3.5)**

Name of the Implementing Agency	Serial Number	Name of work	Estimated cost work		Whether any Budget provision has been made in the Deptts. Budget	Name of the Agency responsible for the maintenance	Expected No of man days to be generated	Remarks	
			Total	Wage Non-Wage					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Annexure-II B *

* Information in the above should be prepared for each ROADS Block of the district.

FORM OF REGISTER OF EMPLOYMENT SEEKERS UNDER THE EAS (REFERRED TO IN PARA 4.1)

Sl. Name No and address of employment seeker	SC	ST	FBL	Sex	Age	No. of adult family Members	Occupation of the employ-ment seekr*	Size of family-land holdings if any	Date of Registration	Reg. Number	Sig/- Thumb impress- ion of applic- ant in taken of receipt of family card		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

* -Cultivator/Agriculture labourer /Rural Artisan/other labour.

@- SC - Scheduled Cast, ST-Scheduled Tribe, FBL-Freed Bonded Labour.

NOTE : Family includes husband, wife minor childre and dependents.

FAMILY CARD OF REGISTERED EMPLOYMENT SEEKER UNDER THE EAS
(REFERED TO IN PARA 4.2)

Registration No.

1. Name :
2. Father / Husband's :
3. Address :
4. Sex :
5. Age at the time of Registration :
6. Date of Registration :
7. Details of family members

S. No.	Name	Sex	Age

8. Details of Employment :

Provided under different
Schemes*

(a) SELF

Month	Date	work	Scheme @ Implementing agency

(b) Family Members

Month	Date	Work	Scheme @ Implementing agency

Signature/ Thumb impression
of the employment seeker

Signature of the
Registering

Authority

* -One page of the Card holder and one page for each adult member to be provided for entries under item 8. @ -Name of the Scheme/ Programme e.g. EAS, JRY, SEP etc. under work was given.

LETTER ASKING FOR EMPLOYMENT UNDER THE EAS

To,
The Secretary
.....Panchayat,

Sir,

I request you to provide me with employment the Empoloyment Assurance Scheme to the Rural Poor in the Revamped PDS Blocks. My Particulars are as Below :

1. Name
2. Sex
3. Age
4. Address
5. Registration

fully,

Your faith-

Signature/ Thumb Impression
of the applicant

Place.....

Date.....

NOTE : 1. To be translated in local language and copy placed on the Panchayat notice board.

2. The fact of registration can be checked from the register maintained in the Panchayat, if necessary.

MONTHLY PROGRESS REPORT OF EAS FOR THE MONTH OF.....

Sl.	Category of work	Started under the EAS as one the last day of the month)	Completed in progress	(in Numbers)	Mandays of Employment generated during the month of												
					AverageDaily labour attendance	During the month	Male	Female	Total	SCs	STs	Others	Landless	Bonded	Women	Freed	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13					

PROFORMA -II

HALF YEAR REPORT OF PERFORMANCE UNDER EAS

State.....Financial year .....Half year ending.....

1. Resources (Rs. in lakhs)

1. Carry over from the previous half year

(a) Cash funds *

(b) Value Utilised foodgrains

(c) Total

* -Including the interest earned and the sale proceeds of gunny bags, if any.

II. Details of earing from interest/ disposal of gunny bags but of (a) above items

for

During the

Cumulative

half year

the year

a) Earning from the interest (Rs. in lakhs)

b) Earning from disposal of gunny bags

c) Total

III. Releases during the half year

Item

During the
half yearCumulative for
the year

Cash Funds

a) Central

b) State share

c) Total

IV. Total availability [I (c) + III (c)]

V. Expenditure during the half year

Item

During the
half yearCumulative for
the yeara) On wages (including value of
foodgrain)

b) On non wage

c) Total

VI. Carry over to the next half year

- a) Cash funds
- b) value of foodgrains
- c) Total

2. Foodgrains (MTS)**1. Carry over from the previous half year**

- a) Wheat
- b) Rice
- c) Coarse grains (Pl. specify)
- d) Total

II. Release during the half year

item	During the half year	Cumulative for the year
a) Wheat		
b) Rice		
c) Coarse grains (Pl. Specify)		
d) Total		

III. Lifted during the half year

Item	During the half year	Cumulative for the year
a) Wheat		
B) Rice		
c) Coarse grains (pl. specify)		
d) Total		

IV. Total availability during the half year

Item	During the half year	Cumulative for the year
a) Wheat		
b) Rice		
c) Coarse grains (Pl. Specify.)		
d) Total		

V. Utilisation during the half year

Item	During the half year	Cumulative for the year
a) Wheat		
b) Rice		
c) Coarse grains (Pl. Specify.)		
d) Total		

VI. Carry over to the half year

Item	During the half year	Cumulative for the year
a) Wheat		
b) Rice		
c) Coarse grains (Pl. Specify.)		
d) Total		

3. Employment Generation**1. Achievement during the half year**

Item	<u>Man days of Employment General (lakh madays)</u>	
	During the half year	Cumulative for the year
a) Scheduled Castes		
b) Scheduled Tribes		
c) Others		
e) Landless		
f) Women		
g) Feed bonded labour		

4. Details of works and Sector distribution of expenditure

Works Completed works in progress Expenditure

1* 2@ 2* 1* 2@

*-During the half year

@-Cumulative for the year

I. Water conservation/ watershed development

- a) No. of works (Nos)
- b) Area benefited (Hect.)

II. Minor Irrigation Works

- a) No. of Works (Nos)
- b) Area benefited (Hect.)

III. Construction of Roads

- a) No of Roads (Nos)
- b) Distance (Kms.)

IV. Primary School Buildings

- a) No. of building (Nos)
- b) No. of Class Room (Nos.)

V. Anganwadi (Nos.)**VI. Primary Markets in specially deficient tribal areas.**

- a) No of Markets (Nos.)
- b) No. of Shops (Nos.)

Works Completed Works in progress Expenditure

1* 2@ 1* 1* 2@

*-During the half year

@-Cumulative for the year

VII. Social Forestry**A. On Community Lands**

- a) Trees Covered (Hect.)
- b) Area Covered (Hect.)

VIII. Waste Land Development

- a) No. of works (Nos.)
- b) Area benefited (Hect.)

IX. Other works (Pl. Specify) Nos.)

ANNEXURE -II

NO. V-24011/13/94/RE.III

GOVERNMENT OF INDIA,

MINISTRY OF RURAL AREAS & EMPLOYMENT

DEPTT. OF RURAL EMPLOYMENT & POVERTY ALLEVIATION

KRISHI BHAVAN, NEW DELHI, 14.3.1997.

To

The Secretary
In Charge of Rural Development
Government of Assam,
Guwahati

Subject : Revision Modification in Employment Assurance
Schemes (E.A.S.) guidelines.

Sir,

I am directed to refer to para 4. (of chapter -IV of EAS guideline (September, 1993) regarding distribution of foodgrains as wage component under EAS and to say that it has been decided to modify the above para. This para is now modified as below :

" 4.9 A part of wages shall be paid in the form of foodgrains at the rate of 1 kg. per person day at the prices fixed by the state at Fair price shop level for the population below the poverty line. This price in any case shall not be more than 50 paise over the This issue of foodgrains will be in addition to their normal entitlement under PDS."

This may please be brought to the notice of all concerned

Yours faithfully,
Sd/(Sushm, Singh)

Joint Secretary to the Governemnt of India

Copy forwards for information to-

1. PS to M (RA& E)/ MOS RAE)
2. PS to Secy. (RE &P) /Secy., (RD)
3. PS to AS (FA)
4. PA to Js (RE)/ JS (RH)
5. Dlr (EAS)
6. JD (Mon)
7. EAS/MWS /MON/IA.Y.

Annexure- XI

STATEMENT NO-1

Sl. No.	Name of Chaki Mill	Since when mills are getting allotment of wheat licence.
1.	Annanda Industry	Spe/93
2.	Bharat Sagar duarah	Jan/93
3.	B.U. Entp.	Spe/92
4.	Bulyaban Gogoi	Sep/92
5.	Bikash Fl. Mill	May.93
6.	Churamoni Products	August/98
7.	Devi Industry	Jan/92
8.	Diganta Duwarah	June /92
9.	Gogoi Industry	Sep/90
10.	Itas Fl. Mill	May.94
11.	Jyotesna Industry	Feb/91
12.	Jai Hanuman Atta Chakki	Jan/91
13.	Shyam Atta Chakki	Sep/94
14.	Kiran Industry	Feb/90
15.	Khageswar Uarah	Feb/90
16.	K.P. Industry	Aug/98
17.	Lukumoni Das	Apr./94
18.	Maa Unrga Fi . Mill	March/94
19.	Mun Duarah	Apr/95
20.	Manas Food Products.	March/94

21.	Pepu Industry	Aug/90
22.	Rajib Gogoi	Jan.91
23.	Sankar Industry	Aug/96
24.	Sonowal Industry	Apr/91
25.	Sumana Industry	Apr/96
26.	Tulshyan FI. Mill	Apr/93
27.	Genesh Atta Chakki	March/94
28.	Kiran Devi	Feb/91
29.	Shakti FI. Mill	June 93
30.	Prodip Industry	Nov/93
31.	A.R. FI. Mill	Nov./92
32.	Ananda FI. Mill	June/88
33.	Assam Industry	Dec/93
34.	Dangaris FI. Mill	Nov/88
35.	Gajana FI. Mill	June/91
36.	Kajal Ahmed	Dec/92
37.	K.P. Mili	Dec/96
38.	Kedia FI. Mill	Feb/92
39.	Luhit Industry	Nov /95
40.	Maa Durga Industry	Nov./93
41.	Laximi Industry	Jan/93
42.	Monohar R & F Mill	Sept/89
43.	Natun Semoniaentp	Jan/94
44.	Parbati FI. Mill	Dct/92

Annexure-XIII

45.	Purabi Industry	Dec/93
46.	Partha Pratim Baruah	Apr/94
47.	Rejesh Agarwalla	June/88
48.	Ranjit Bordoli	March/94
49.	Raqsha tntp	June/90
50.	Rina Industry	Apr/90
51.	Rudra Phukan	Aug/94
52.	Sakambari Atta Chakki	June/88
53.	Shahkar/FI. Mill	March
54.	Sarmah Atta Chakki	Jan /92
55.	Sonali FI. Mill	Jan/92
56.	Mantu Grindings	June/88
57.	Kanayala Agarwalla	Jan/92
58.	Ramkrishna FI. Mill	Jan/92
59.	Lavita Mini Fi. Mill	Jan/93
60.	Prabin Gogoi	March/92
61.	Krishna K.R.& F. Mill	Sept/89
62.	Shew Grindings	Nov/88